

แนวทางการออกแบบบ้านจัดเลี้ยงวันโตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

DESIGN GUIDELINE FOR KHAN TOKE DINNER WITH
CULTURAL IDENTITY

สุรกันต์ จันทรวงศ์

SURAKAN CHANTARAWONG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

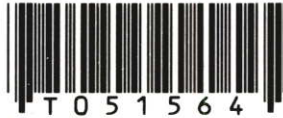
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2547

ISBN 974-9708-17-2

แนวทางการออกแบบร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม
DESIGN GUIDELINE FOR KHAN TOKE DINNER WITH
CULTURAL IDENTITY

สุรกานต์ จันทรวงศ์
SURAKAN CHANTARAWONG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน **51564**
วัน,เดือน,ปี **23 ก.ค. 2547**

พ.ศ 2546 ๗
ISBN 974-9708-17-2

.b.....
.i.....

**DESIGN GUIDELINE FOR KHAN TOKE DINNER WITH
CULTURAL IDENTITY**

SURAKAN CHANTARAWONG

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARCHITECTURE IN INTERIOR ARCHITECTURE
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2003/4

ISBN 974-9708-17-2

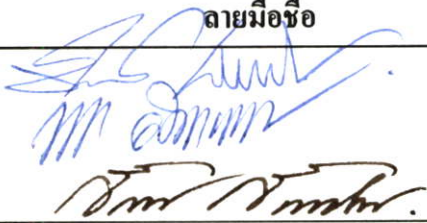
COPYRIGHT 2003/4

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวทางการออกแบบร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม
DESIGN GUIDELINE FOR KHAN TOKE DINNER WITH CULTUREAL
IDENTITY
ชื่อนักศึกษา นายสุรกานต์ จันทรวงศ์
รหัสประจำตัว 43063307
ปริญญา สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา สถาปัตยกรรมภายใน
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.จันทน์ เพชรานนท์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
รศ.จันทน์	เพชรานนท์	
รศ.กฤษฎา	อินทรสติชัย	
อาจารย์ฉัตรชัย	อินทรโชติ	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 17 พฤษภาคม 2547 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป
สถานที่สอบ ณ ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ดร.จารุวัตร เจริญสุข)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....๒๑.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ. ๒๕๔๗

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการออกแบบร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม
นักศึกษา	นาย สุรกานต์ จันทรวงศ์
รหัสประจำตัว	43063307
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สถาปัตยกรรมภายใน
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	254๘ ๗
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ. จันทนี เพชรานนท์

บทคัดย่อ

การศึกษา แนวทางการออกแบบร้านขันโตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของการกินขันโตกดั้งเดิมและภาพลักษณ์ของร้านขันโตกภายในปัจจุบันเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบร้านขันโตกที่ยังคงมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ สอดคล้องกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ เพื่อเป็นทางเลือกแก่ผู้ประกอบการ ในการนำผลการวิจัยฉบับนี้ไปพัฒนาธุรกิจต่อไป โดยมีวิธีการศึกษาตามกรอบแนวคิดทางทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์ทางกายภาพ การรับรู้เอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อม และ ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อม แล้วจึงทำการสำรวจเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของขันโตกในปัจจุบันที่เป็นลักษณะประเภท ธุรกิจเดี่ยว ในเชียงใหม่จำนวน 8 ร้าน และเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปปะล้านนาจำนวน 5 ท่านในเรื่องเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินขันโตกดั้งเดิมในช่วง 40 ปี โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้จัดกลุ่มความเหมือน คล้ายแตกต่างของการกินขันโตกดั้งเดิมกับภาพลักษณ์ของร้านขันโตกในปัจจุบันตามแบบสอบถาม ทำการสอบถามความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ของทั้ง 8 ร้าน แบ่งลักษณะพื้นที่ออกเป็น 14 รูปแบบ และแต่ละรูปแบบเก็บข้อมูล 3 กลุ่ม ชาวไทย ชาวเอเชีย ชาวต่างประเทศภายนอกเอเชีย อย่างละ 10 คน ตามภูมิหลังทางวัฒนธรรม เพื่อนำข้อมูลความพึงพอใจที่ได้ไปเปรียบเทียบกับลักษณะความเหมือน คล้ายแตกต่าง ของขันโตกดั้งเดิม โดยรูปแบบที่เหมือน และ พอใจสูงสุด เป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด รูปแบบที่เหมือน และ พอใจปานกลาง หรือ รูปแบบที่คล้าย และพึงพอใจสูงสุด เป็นรูปแบบที่เหมาะสม รูปแบบที่คล้าย และ พอใจปานกลาง เป็นรูปแบบที่ พออนุโลม แต่รูปแบบที่แตกต่างจะไม่ถูกนำมาพิจารณา

ผลการสำรวจภาคสนาม ของร้านขันโตกทั้ง 8 แห่งพบว่าองค์ประกอบต่างๆของร้านทั้งด้านพฤติกรรม ลักษณะทางกายภาพและมโนทัศน์มีความแตกต่างกันหลายรูปแบบ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับลักษณะขันโตกดั้งเดิมก็พบว่าในแต่ละองค์ประกอบมีทั้งรูปแบบที่เหมือน คล้ายคลึง และ รูปแบบที่ แตกต่างโดยสิ้นเชิง และ เมื่อเทียบความพึงพอใจพบว่าทั้ง 3 กลุ่ม มีเอกลักษณ์ทาง

ภาพถ่ายของร้านที่แตกต่างกันจึงเสนอรูปแบบออกเป็น 3 รูปแบบ โดยพิจารณาความเหมือนดั้งเดิม เป็นหลัก แต่ได้ข้อสังเกตว่ารูปแบบที่มีความพึงพอใจสูงแต่อยู่ในระดับที่แตกต่างเป็นเงื่อนไขที่พึงพิจารณา ทั้งนี้เป็นปัจจัยมาจาก การเก็บข้อมูล จำนวน กลุ่มตัวอย่าง และเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยยังไม่สมบูรณ์ ต้องมีการพัฒนาต่อไป

Title	Design Guideline for Khan toke Dinner with Cultural Identity
Student	Mr. Surakan Chantarawong
Code	43063307
Level of study	Master of Architecture
Department	Interior Architecture
Year	2003
Thesis advisor	Jantanee Patcharlanon

ABSTRACT

Research of Design Guideline for Khan toke Dinner with Cultural Identity is based on a field research, the objectives is to present the observation on “kan Toke” gourmet , form tradition to modern look of today’s restaurant and also to produce a concept of designing a “Kan Toke” restaurant. Which is to keep a unique in terms of traditional culture. This will be able to satisfied a consumers , and also it’s an optional as well to gather all of it’s information is to develop in the business for the future.

The method of the concept is to present an idea , is involved in a unique through an acceptable in demanding and through satisfactory environment , then a research will focus on different dimensions such as , to gather information on how “Kan Toke” would look in a modern world , this type would called “Stand alone” restaurant in Chiangmai , there are 8 restaurants altogether.

A research have all the information from interviewing 5 celebrities in lanna art about the image of eating Kan Toke in the last 40 years. Also , arranging in groups of diversity , alike , or similarity in eating Kan Toke dinner varied from traditional through modern world in questionnaire.

- Questionnaire in satisfactory in using the area by professional in designing architecture to measure whether it is correct information or not. Questionnaire is made in Thai , Chinese , Japanes and English.

- Questionnaire is made to gather information all of 8 restaurants , devide the area into 14 type , eachtype have information in 3 groups , such as Thai , Asians , outside Asia each nationality have 10 people. According background of thair culture. It is also the information on satisfactory on contrast to match the similarity in the traditional Kan Toke dinner.

The result of the research for all of the 8 restaurants contains a factor both behavior in an image and visualization in different types. When it comes to compare to traditional Kan Toke. We found out that a factor of similarity , diversity of the old traditional Kan Toke is totally different. Then we bring the similarity or diversity to compare with the second stage by devide in 3 groups , according to the behavior of a consumers' satisfaction in five different level. The result appeared to be the similarity of the old traditional Kan Toke is sometimes not satisfied with the highest level. But it appears to be similar or different from the old ways. Therefore , the appropriate forms should be in the similarity or diversity in terms of satisfactory or in a medium level. According to each group of consumers who uses this type of services should be not same level.

The outcome of these researches found out that a factor in an appropriate image foy those who wants to run a Kan Toke dinner is to provide services to all 3 groups. Then we can bring these facts to determine how to design a Kan Toke dinner to be a unique in traditional ones. To be able to matched with a satisfactory on how to make use of the area according to particular consumers. These studies will make ways to others to be more research and develop in traditional culture of the building or any landscape when there is an opportunity to have an activity for local traditional art. It will be more useful to develop in thai style for the interior architect in the future

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้หากไม่ได้รับความช่วยเหลือแนะนำจาก อาจารย์ จันทน์ เพชรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้คอยชี้แนะและให้คำแนะนำและช่วยเหลือต่างๆเมื่อเกิดปัญหา คุณภทรา จันทราทิพย์ ผู้ทุ่มเทและสละเวลาช่วยเหลือชี้แนะแนวทางและให้กำลังใจอย่างเต็มที่ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างและกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ. ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ วิลักษณ์ ศรีป่าซาง ผู้ให้คำแนะนำแนวทางการศึกษาลักษณะขันโตกดั้งเดิม

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ บุญคิด วัชรศาสตร์ อาจารย์ ศรีเลา เกตุพงศ์ อาจารย์อุดม บุญศรี อาจารย์ บุญรัตน์ ณ.วิชัย เหล่าผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ลักษณะขันโตกดั้งเดิมและคัดแยกลักษณะความเหมือน คล้าย แตกต่าง ของขันโตกดั้งเดิมกับร้านขันโตกในปัจจุบัน

ขอขอบพระคุณ ผศ. อัครเดช อยู่ผาสุก และ อาจารย์ อิศรา กันแดง ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม ผู้ตรวจสอบความตรงต่อเนื้อหาของแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณเจ้าของร้าน,ผู้จัดการและพนักงานของร้านขันโตกพาเลซ ขันโตกวิวน้ำ คุ่มแก้ว พาเลซ คุ่มขันโตก แม่ปิงขันโตก ลานนาขันโตก ศูนย์วัฒนธรรมและสิบสองปิ่นนาขันโตก ผู้ให้ความอนุเคราะห์ และความสะดวกในการเข้าไปเก็บข้อมูลภาพลักษณ์ทางกายภาพ อีกทั้งให้ความช่วยเหลือและเป็นธุระในการแจกแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้สอยภายในร้าน

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทย ชาวจีน ชาวญี่ปุ่น และ ชาวต่างประเทศ ทุกท่านที่ให้ข้อมูลและให้กำลังใจในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ หนู่ม ที่ช่วยเหลือเรื่องที่พักขณะติดต่อตรวจข้อมูล

ขอขอบพระคุณ คริสโตเฟอร์ และ แชนนอล โซเรนอล เพื่อนผู้ให้กำลังใจและช่วยแปลแบบสอบถามและเอกสารภาษาอังกฤษให้

ขอขอบคุณ อาจารย์ ชัยทัต และน้องๆ (ชีวิน นรินทร์พงษ์ พนาพร จูรีพร) ที่เป็นทีมงานจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นกำลังใจและภรรยาผู้ทุ่มเทกำลังใจและฟันฝ่าอุปสรรคกันมาโดยตลอด

นายสุรกานต์ จันทรวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ประเด็นปัญหาของการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.7 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 เอกลักษณะทางกายภาพ.....	7
2.2 การรับรู้เอกลักษณะทางสภาพแวดล้อม.....	15
2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	18
2.4 รายละเอียดของวัฒนธรรมการเลี้ยงขັນ โดกตั้งเดิม.....	22
2.5 รายละเอียดของร้านจัดเลี้ยงขັນ โดก.....	43
สรุปเอกสาร และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
บทที่ 3 วิธีวิจัย	
3.1 การสำรวจ และ การศึกษาเบื้องต้น.....	64
3.2 การออกแบบงานวิจัย.....	64
3.2.1 การกำหนดดัดแปรในงานวิจัย.....	64
3.2.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	68

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.2.3 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง.....	69
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
3.4 การวิเคราะห์ และ สรุปผล.....	72
บทที่ 4 ผลการศึกษาข้อมูล	
4.1 รูปแบบเอกลักษณ์ประเพณีชั้น โศกดั้งเดิม.....	76
4.2 รูปแบบลักษณะร้านชั้น โศกปัจจุบัน.....	81
4.3 การเปรียบเทียบความเหมือน,คล้าย,แตกต่าง ระหว่าง เอกลักษณ์ประเพณีชั้น โศกดั้งเดิมกับลักษณะร้านชั้น โศกปัจจุบัน.....	90
4.4 ระดับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ภายในร้านชั้น โศก.....	104
4.5 การเปรียบเทียบลักษณะความเหมือน กับระดับความพึงพอใจ.....	117
บทที่ 5 การวิเคราะห์และสรุปผล	
5.1 สรุปผลการศึกษาวิจัย.....	129
5.2 แนวทางการออกแบบ.....	136
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	158
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. (ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเพณีชั้น โศก)	
ภาคผนวก ข. (เครื่องมือในการทำการวิจัย)	
ภาคผนวก ค. (การแจกแจงข้อมูล)	
ประวัติผู้เขียน	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของสถานที่.....	8
2.2 แผนภูมิแสดงขั้นตอนของความคาดหวังและความพึงพอใจ.....	19
2.3 แผนภูมิแสดงลำดับความต้องการตามแนวคิดของ Maslow	20
2.4 การเปรียบเทียบเอกลักษณ์การกินขั้น โดคดั้งเดิมในระดับต่างๆ.....	23
2.5 แสดงลักษณะขององค์ประกอบต่างๆของร้านขั้น โดค ในปัจจุบัน.....	43
2.6 แสดงแผนภูมิเชื่อมโยงทฤษฎี	62
3.1 แสดงนิยามปฏิบัติการและตัวบ่งชี้	65
3.2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของร้านขั้น โดค ตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน.....	71
4.1 แสดงผังสรุปขั้นตอนกิจกรรมของการกินขั้น โดคดั้งเดิม	76
4.2 แสดงผังสรุปขั้นตอนกิจกรรมของร้านขั้น โดคในปัจจุบัน	81
4.3 แสดงคะแนนระดับความเหมือน คล้าย แตกต่าง กับรูปแบบดั้งเดิม	90
4.4 แสดงองค์ประกอบของร้านในระดับความเหมือนต่างๆ.....	94
4.5 ระดับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่างๆ	104
4.6 แสดงองค์ประกอบของร้านที่ระดับความพึงพอใจสูงสุด และ ต่ำสุด ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่างๆ.....	112
4.7 แสดงระดับเอกลักษณ์ดั้งเดิมที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่างๆ	117
4.8 สรุปองค์ประกอบภายในร้านขั้น โดคที่เหมาะสมเพื่อใช้พิจารณาในการออกแบบ.....	123
5.1 แสดงการเปรียบเทียบ เอกลักษณ์ที่มีรูปแบบเหมือนดั้งเดิม เอกลักษณ์ที่มีความพึงพอใจสูง และ เอกลักษณ์ที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการออกแบบ.....	132

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงลักษณะการนั่งกินขันโตก.....	24
2.2 อุปกรณ์ (ถ้วย กล่องข้าว ช้อน).....	28
2.3 ขันโตก รูปแบบต่างๆ	28
2.4 น้ำดื่ม (ภาชนะใส่น้ำ).....	28
2.5 คิวัก (กระทงใส่อาหาร).....	28
2.6 ขันเมี่ยง ขันหมาก รูปแบบต่างๆ.....	28
2.7 บันไดขึ้นเรือน.....	30
2.8 ชุ่มประคูป้า.....	30
2.9 เรือนกาแล.....	30
2.10 ศาลาบาตร.....	30
2.11 ผาม (ปราสาทลาน).....	30
2.12 วิหาร.....	30
2.13 พื้นดิน.....	33
2.14 พื้นชาน.....	33
2.15 ระบายผนังกึ่งปิดล้อมบนเรือน.....	33
2.16 ระบายฝ้า โครงสร้างหลังคาเรือนพื้นดิน และ ควัน (ตะแกรงไม้เก็บของ)	33
2.17 ระบายผนังภายในวิหาร.....	34
2.18 รั้วราชวัตร (รั้วไม้ไผ่ขัดตะ).....	34
2.19 ราวระเบียงไม้กลิ้ง.....	34
2.20 ระบายผนัง กึ่งเปิดโล่ง (ศาลาราย).....	34
2.21 ระบายผนัง เปิดโล่ง (ผามเปียง).....	34
2.22 ระบายเพดาน โครงสร้างหลังคาภายในวิหาร.....	34
2.23 ของตกแต่งตามเทศกาล.....	36
2.24 ของประกอบในพิธีกรรม.....	36
2.25 แยกปลาแห้งใส่ฝักตามฤดูกาล (อาหารทานทั่วไป).....	40
2.26 ลาบดิบ แองฮังเล (อาหารพิเศษเพื่อจัดเลี้ยง)	40
2.27 ข้าวแต๋น ข้าวเหนียงแดง ขนมหัน (ขนมในการจัดเลี้ยง).....	40
2.28 การจัดสำหรับอาหาร เพื่อการจัดเลี้ยง	40

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.1 แสดงลักษณะการนั่งกินขันโตก.....	77
4.2 อุปกรณ์ (ถ้วย กล่องข้าว ช้อน).....	77
4.3 บ้านไคขึ้นเรือน.....	77
4.4 ชุ่มประตูป่า.....	77
4.5 เรือนกาแล และ วิหาร.....	77
4.6 เดีน.....	78
4.7 ชาน.....	78
4.8 ระนาบผนัง กิ่งเปิดโล่ง (ศาลาราย).....	78
4.9 การกำหนดขอบเขตและการปิดล้อมที่โล่งของงานเทศกาล.....	78
4.10 ระนาบฝ้า โครงสร้างหลังคาเรือนพื้นถื่น และ ควัน (ตะแกรงไม้เก็บของ).....	78
4.11 ระนาบเพดาน โครงสร้างหลังคาภายในวิหาร.....	78
4.12 ระนาบพื้นดิน	79
4.13 ระนาบภายในวิหาร.....	79
4.14 ของตกแต่งตามเทศกาลงานบุญ.....	79
4.15 ตะเกียง ลักษณะคล้ายที่ใช้ดั้งเดิม.....	79
4.16 โคมประทีป (กระดาษ ผ้า) ใช้ประดับในงานวัด เทศกาล.....	79
4.17 การจัดสำรับอาหาร เพื่อการจัดเลี้ยง	80
4.18 ข้าวแต่น ข้าวเหนียงแดง ขนมหัน (ขนมในการจัดเลี้ยง).....	80
4.19 แสดงลักษณะพฤติกรรมการกิน.....	80
5.1 ตัวอย่างผังพื้นส่วนจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับ ชาวไทย	138
5.2 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายนอกส่วนจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับ ชาวไทย.....	139
5.3 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายนอกส่วนจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับ ชาวไทย (เสนอแนะพิเศษ).....	140
5.4 ตัวอย่างทัศนียภาพ ลานส่วนจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับ ชาวไทย.....	141
5.5 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายในส่วนจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับ ชาวไทย.....	142
5.6 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายในส่วนจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับ ชาวไทย (เสนอแนะพิเศษ).....	143
5.7 ตัวอย่างผังพื้นส่วนจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับ ชาวเอเชีย.....	146
5.8 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายนอกส่วนจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับ ชาวเอเชีย.....	147
5.9 ตัวอย่างทัศนียภาพ ลานส่วนจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับ ชาวเอเชีย.....	148
5.10 ตัวอย่างทัศนียภาพภายในส่วนจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับ ชาวเอเชีย	149

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.11 ตัวอย่างทัศนียภาพภายในส่วนจัดเลี้ยงชั้น โตกสำหรับ ชาวเอเชีย (เสนอแนะพิเศษ).....	150
5.12 ตัวอย่างผังพื้นที่ส่วนจัดเลี้ยงชั้น โตกสำหรับ ชาวต่างประเทศนอกทวีปเอเชีย.....	153
5.13 ตัวอย่างทัศนียภาพภายนอกส่วนจัดเลี้ยงชั้น โตกสำหรับ ชาวต่างประเทศนอกทวีปเอเชีย	154
5.14 ตัวอย่างทัศนียภาพลานส่วนจัดเลี้ยงชั้น โตกสำหรับ ชาวต่างประเทศนอกทวีปเอเชีย.....	155
5.15 ตัวอย่างทัศนียภาพภายในส่วนจัดเลี้ยงชั้น โตกสำหรับ ชาวต่างประเทศนอกทวีปเอเชีย.....	156
5.16 ตัวอย่างทัศนียภาพภายในส่วนจัดเลี้ยงชั้น โตกสำหรับ ชาวต่างประเทศนอกทวีปเอเชีย (เสนอแนะพิเศษ).....	157

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวถือเป็นกิจกรรมที่ทำรายได้และก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และ สังคม ในด้านต่างๆอย่างมาก ทั้งระดับประเทศ และ ระดับจังหวัด โดยทั่วไปแล้ว ปัจจัยหรือทรัพยากรที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวได้แก่ ลักษณะธรรมชาติที่สวยงาม และ ศิลปะวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดต่างๆในภาคเหนือ มีปัจจัยดังกล่าวข้างต้นอย่างมากมาโดยเฉพาะ ศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ชัดเจน

ในปัจจุบันร้านจัดเลี้ยงขันโตก ถือว่าเป็นธุรกิจบริการอาหารที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว ประเภท ศิลปะวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2541:45) เป็นสิ่งที่ดึงดูดใจและเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ จากสถิติที่ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่า ความมีชื่อเสียงของอาหาร ,ราคาของอาหาร ได้มาตรฐาน และคุณภาพอาหารของจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับดี.

(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2542 : 110) โดยมีการใช้จ่ายเรื่อง อาหารอยู่ในลำดับต้นๆเป็น 12.7% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดรองจากซื้อของชำร่วย และที่พัก (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือเขต 1 2542:150)

วิวัฒนาการของการกินขันโตก แต่เดิม ขันโตกจะใช้กันเป็นหมู่ เจ้านาย คหบดี และ หรือ พระสงฆ์ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการกินอาหาร โดยทั่วไป แต่วิวัฒนาการจัดให้เป็นการเลี้ยงรับรองแบบขันโตกดินเนอร์ ผู้ริเริ่มคิดขึ้นคือ ไกรศรี นิมานเหมินท์ โดยจัดขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2496 เพื่อจัดเลี้ยงส่ง ฯ พล ฯ สัญญา ธรรมศักดิ์ หัวหน้าผู้พิพากษา ภาค 5 ในสมัยนั้น โดยจัดที่บ้านพักของอาจารย์ ไกรศรี ถนน ฟ้าฮ่าม จังหวัดเชียงใหม่ นับตั้งแต่นั้นมา ขันโตกดินเนอร์ จึงเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย โดยการจัดขึ้นตาม ร้านอาหาร และ โรงแรม หรืองานจัดเลี้ยงต่างๆ (ธนาคารไทยพาณิชย์ เล่ม 2 2542 :627) ซึ่ง จะเห็นได้ว่า การจัดเลี้ยงขันโตกเป็นการดัดแปลงแก้ไขประเพณีและวัฒนธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ขันโตกในความหมายธุรกิจท่องเที่ยว หมายถึง การรับประทานอาหารที่มีการแสดงทางวัฒนธรรม ซึ่งตรงกับความหมายของ ขันโตกดินเนอร์ ใน (ธนาคารไทยพาณิชย์ เล่ม 2 2542 :626) ว่า “ขันโตกดินเนอร์ เป็นรูปแบบงานเลี้ยงรับรองแขกหรือในสังคม โดยประยุกต์ขึ้นจากวิธีการกินอาหารแบบล้านนา เพื่อตอบสนองต่อวัฒนธรรมการเลี้ยงต้อนรับแบบวัฒนธรรมสากล โดยใช้ขันโตกในการวางสำรับอาหารแทนโต๊ะ นั่งล้อมวงกับพื้นรอบขันโตก รับประทานข้าวเหนียว และอาหารพื้นบ้าน ล้านนา ในระหว่างรับประทานอาหาร อาจมีการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมล้านนาไปด้วย ช่วงเวลาสำหรับงานเลี้ยงแบบนี้มักจะจัดในตอนเย็น”

จากภาพรวมทั้งหมด ทำให้เห็นว่า ร้านชั้น โดกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในหมวดของอาหาร และเครื่องดื่มมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งส่งผลดีต่อทางเศรษฐกิจในจังหวัดเชียงใหม่

แม้ว่าการท่องเที่ยวและร้านชั้น โดกจะก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก แต่ในทางกลับกัน ก็มีผลกระทบในด้านลบติดตามมาด้วย โดยเฉพาะผลกระทบทางด้านวัฒนธรรมจากการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรม จัดทำโดยมหาวิทยาลัยมหิดล ได้เสนอว่า

“การเปลี่ยนแปลงในประเพณีพื้นเมือง ซึ่งปรากฏทั้งในด้าน ขั้นตอนของกิจกรรมทางประเพณีแล้วยังทำให้คนพื้นเมืองปฏิบัติกิจกรรมประเพณีลดลง ความพยายามที่จะสร้างประเพณีพื้นเมืองให้ดึงดูดใจมากขึ้น และดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาร่วม หรือชม กิจกรรมประเพณีได้ส่งผลให้มีการผันแปร หรือปรับปรุงประเพณีเดิมให้ดูกรสนิยม และ เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว เช่น การลดขั้นตอนของกิจกรรมทางประเพณี ให้น้อย และสั้นลง หรือ การปรับประเพณีให้ดูกรสนิยมของนักท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นผลทำให้เอกลักษณ์เดิมเปลี่ยนไป นอกจากนี้ยังมีผลทำให้คนพื้นเมืองลดการปฏิบัติกิจกรรม และมีการกล่าวว่าประเพณีเดิมด้อยค่าลงไป และอาจจะถึงกับประเพณีเดิมสูญหายไป ถ้าไม่ดำเนินการป้องกันโดยเร็ว”(มหาวิทยาลัยมหิดล 2542:)

ผลกระทบด้านความเปลี่ยนแปลงนี้ เห็นได้ชัดเจนในธุรกิจจัดเลี้ยงชั้น โดกด้วยเช่นกัน เนื่องจากธุรกิจจัดเลี้ยงชั้น โดกเป็นธุรกิจเพื่อการบริการที่ให้บริการเพียงวันละ 1 รอบ แต่มีร้านที่ให้บริการหลายร้าน แต่ละร้านจึงต้องเน้นการอำนวยความสะดวก และ มีการปรับเปลี่ยนให้ดูกรสนิยม ของกลุ่มผู้ใช้บริการ ทั้งทางด้าน

- *ลักษณะพฤติกรรม* ได้แก่ การปรับลักษณะการนั่งเพื่อนั่งสะดวกขึ้น การลดขั้นตอนของกิจกรรม
- *ลักษณะทางกายภาพ* ได้แก่ การปรับลักษณะการจัดผังกลุ่มที่นั่ง การปรับเครื่องเรือนที่ใช้เพื่อความสะดวกในการใช้งาน การจัดลักษณะอาคารสถานที่เพื่อ ให้เป็นไปตามความต้องการของธุรกิจ
- *ลักษณะเฉพาะ* ได้แก่ ลักษณะรายการอาหารโดยให้มีอาหารบางอย่างตามความเคยชินของผู้ใช้บริการ รูปแบบการแสดงเพื่อให้มีการแสดงที่แตกต่างจากร้านอื่น

จากลักษณะดังกล่าวทำให้ภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินชั้น โดกเริ่มเปลี่ยนแปลงไป มีแนวโน้มที่จะสูญเสียความเป็นเอกลักษณ์ และ คุณค่าทางวัฒนธรรมลงไปเรื่อยๆ ซึ่งภายหลัง อาจหาความแตกต่างหรือลักษณะเฉพาะของรูปแบบดั้งเดิมที่เป็นแรงจูงใจในการใช้บริการไม่ได้ เมื่อถึงจุดนั้น ก็หมายความว่าเราได้เสียทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภท ศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ไปเสียแล้ว

การวิจัยครั้งนี้จึงต้องการศึกษาเปรียบเทียบ ลักษณะกิจกรรม และ ลักษณะทางกายภาพ ของการจัดเลี้ยงชั้น โดกดั้งเดิม กับ ร้านจัดเลี้ยงชั้น โดก เพื่อนำไปสู่การกำหนด ลักษณะทางกายภาพของธุรกิจจัด

เลี้ยงชั้น โตก ที่สูญเสีย หรือ คัดแปลงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้ได้ในระดับหนึ่ง โดยที่สามารถให้ความพึงพอใจแก่ผู้มาใช้บริการได้ในระดับหนึ่ง

1.2 ประเด็นปัญหาของการวิจัย

จากความต้องการจะหาแนวทางกำหนดลักษณะทางกายภาพของธุรกิจจัดเลี้ยงชั้น โตกที่สามารถให้ความพึงพอใจแก่ผู้มาใช้บริการมากที่สุด โดยที่สูญเสียหรือคัดแปลงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมน้อยที่สุด จึงได้เกิดประเด็นปัญหาของการวิจัย ดังนี้

1. เอกลักษณ์ทางกายภาพของวัฒนธรรมชั้น โตกดั้งเดิมและร้านจัดเลี้ยงชั้น โตกในปัจจุบันมีลักษณะอย่างไร
2. เอกลักษณ์ทางกายภาพ อะไรบ้างที่เหมือน และแตกต่างกันระหว่างประเพณีการกินชั้น โตกดั้งเดิม และร้านจัดเลี้ยงชั้น โตก
3. เอกลักษณ์ทางกายภาพของร้านจัดเลี้ยงชั้น โตกที่มีความเหมาะสมของความพึงพอใจในการใช้สอยกับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากประเด็นปัญหาของงานวิจัยข้างต้น มุ่งศึกษาเพื่อหาแนวทางในการออกแบบร้านจัดเลี้ยงชั้น โตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ที่เหมาะสมกับความพึงพอใจ จึงได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม,กิจกรรมและเอกลักษณ์ทางกายภาพของวัฒนธรรมการกินชั้น โตกดั้งเดิม และร้านจัดเลี้ยงชั้น โตกในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบเอกลักษณ์ทางกายภาพที่เหมือน และแตกต่างกัน ระหว่างประเพณีการกินชั้น โตกดั้งเดิม และจัดเลี้ยงชั้น โตกในปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบระดับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภายในร้านจัดเลี้ยงชั้น โตกกับความพึงพอใจในการใช้สอย
4. เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านจัดเลี้ยงชั้น โตก ให้มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมการกินชั้น โตก ในระดับที่เหมาะสมกับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

ลักษณะทางกายภาพของร้านชั้น โตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับความพึงพอใจควรจะมี - ลักษณะพฤติกรรมการกิน ลักษณะการนั่ง และ อุปกรณ์เครื่องใช้ภาชนะต่างๆ ที่เหมือนหรือคล้ายกับชั้น โตกดั้งเดิม

- ลักษณะอาคาร หรือ สถานที่ ควรมีลักษณะเฉพาะของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (เรือนพักอาศัย อาคารทางศาสนา)
 - สภาพแวดล้อมภายใน มีลักษณะเฉพาะของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (เรือนพักอาศัย อาคารทางศาสนา) วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น อุปกรณ์ตกแต่ง มีลักษณะศิลปหัตถกรรมพื้นถิ่น หรือเป็นรูปแบบที่ใช้ประกอบ ตกแต่งในเทศกาลงานบุญ งานพิธีกรรม
- โดยลักษณะทางกายภาพดังกล่าวจะต้องสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้บริการในระดับหนึ่งด้วย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการหาแนวทางในการออกแบบเอกลักษณ์ทางกายภาพของร้านจัดเลี้ยงขันโตก โดยมุ่งที่จะศึกษา

1. ข้อมูลรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับประเพณีการกินขันโตกดั้งเดิมได้แก่ วิธีและขั้นตอนในการกิน (พฤติกรรม และ กิจกรรม) อุปกรณ์ที่ใช้ในการกิน ลักษณะการใช้พื้นที่ ลักษณะอาหาร เพื่อวิเคราะห์หาเอกลักษณ์ทางกายภาพ ของวัฒนธรรมการกินขันโตก
2. ข้อมูลรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับเอกลักษณ์ทางกายภาพของร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่ลักษณะใกล้เคียงกับขันโตกดั้งเดิมมากที่สุด ได้แก่ ร้านจัดเลี้ยงขันโตกประเภทธุรกิจเดี่ยว ที่จัดสถานที่เพื่อให้บริการจัดเลี้ยงขันโตกโดยเฉพาะไม่ปะปนกับกิจกรรมอื่น (Stand alone)ภายในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาข้อมูลด้านพฤติกรรม กิจกรรม และอุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม ของผู้ใช้บริการจาก เจ้าของกิจการ บุคลากร ผู้มาใช้บริการและการศึกษาข้อมูล ลักษณะทางกายภาพของร้านทั้ง ภายนอก ภายใน ผังพื้นที่และองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อวิเคราะห์หาเอกลักษณ์ทางกายภาพ ของร้านขันโตก
3. ข้อมูล ความพึงพอใจในการใช้สอยที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ทางกายภาพ ของผู้มาใช้บริการร้านขันโตกในปัจจุบัน ทั้งชาวไทย ชาวเอเชีย และ ชาวต่างประเทศนอกทวีปเอเชีย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงลักษณะทางกายภาพที่เหมือนและแตกต่างระหว่างประเพณีการกินขันโตกดั้งเดิมและร้านจัดเลี้ยงขันโตกในปัจจุบัน
2. ทราบถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมภายในร้านจัดเลี้ยงขันโตกปัจจุบันในระดับต่างๆที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้สอย
3. เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในระดับที่เหมาะสมกับความพึงพอใจในการใช้พื้นที่

4. เป็นแนวทางในการศึกษา เอกลักษณะทางกายภาพของร้านค้าหรือ องค์กรที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ในด้านต่างๆ หรือเป็นพื้นฐานแก่ผู้ที่ศึกษาค้นคว้างานวิจัยลักษณะนี้ในโอกาสต่อไป

1.7 นิยามศัพท์

1. **เอกลักษณ์** ในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายว่า “เอกลักษณ์ (Identity) คือ ลักษณะเหมือนกันหรือมีร่วมกัน อาจกล่าวได้ว่า เอกลักษณ์ จะทำหน้าที่บอกถึง ความเป็นตัวของตัวเอง โดยแท้ และให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง

2. **วัฒนธรรม** คือ แบบอย่าง ลักษณะชีวิตของแต่ละกลุ่มซึ่งประกอบด้วย อุปกรณ์ และวิธีการต่างๆ ที่สมาชิกของกลุ่ม ยึดถือร่วมกัน ในการดำเนินชีวิต ครอบคลุมที่ยังเป็นสมาชิกของกลุ่ม (พัทธา สาขา 2540:24)

3. **เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม** เป็นตราทางสังคมเมื่อมาอยู่ร่วมกันทำให้รู้ว่า ตนเองเป็น ชนชาติใด ซึ่งสามารถแสดงออกให้เห็นได้ 2 ประการ คือ รูปเอกลักษณ์ และ เอกลักษณ์ที่ไร้รูป

3.1 **รูปเอกลักษณ์** เป็นการแสดงออกที่เห็นชัดสัมผัสได้ทางตา เช่น การแต่งกายประจำชาติ พิธีกรรม และรูปแบบของประเพณีต่างๆ ซึ่งอาจจะดูได้จาก เอกลักษณ์ทางกายภาพ และ ภาพลักษณ์ทางกายภาพ

3.2 **เอกลักษณ์ที่ไร้รูป** สัมผัสได้จากความรู้สึก เช่น สำเนียงภาษา เสียงเพลง ทศนคติ ความคิด ความเคารพนับถือ “ รูปเอกลักษณ์ สามารถทำให้เกิดความนิยมชมชอบได้ แต่ ความประทับใจ ลึกซึ้งหาได้จาก เอกลักษณ์ที่ไร้รูป .”

4. **เอกลักษณ์ทางกายภาพ** คือ สัญลักษณ์ทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่แสดงถึง ความเป็นตัวตนขององค์กร(สังคม)โดยอาศัยองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

5. **ประเพณีการเลี้ยงขันโตก** การจัดเลี้ยงอาหารแบบขันโตก มีอยู่ในสังคมล้านนาไทยตั้งแต่ โบราณกาล เป็นการจัดเลี้ยงขันโตก ญาติมิตร ที่มาร่วมทำบุญกุศลร่วมกับเจ้าภาพ ในงานพิธีต่างๆ หรือ เป็นงานเทศกาลที่จัดในวัดต่างๆ เช่น งานปอยหลวง จะใช้การเลี้ยงขันโตกแก่คณะสงฆ์ของวัดนั้นๆ ในสมัยก่อนไม่เคยมีธรรมเนียมปฏิบัติที่จะจัดให้มีการเลี้ยงอาหารขึ้น เพียงเพื่อการสังคม โดยเฉพาะ (การเลี้ยงอาหารเพื่อการสังสรรค์นี้เป็นวัฒนธรรมของชาวตะวันตกที่เข้ามาภายหลัง)

6. **ขันโตกดินเนอร์** หมายถึง รูปแบบงานเลี้ยงรับรองแขกหรือในสังคม โดยประยุกต์ขึ้นจาก วิธีการกินอาหารแบบล้านนา ซึ่งตอบสนองต่อวัฒนธรรมการเลี้ยงต้อนรับแบบวัฒนธรรมสากล โดยใช้ ขันโตกในการวางสำหรับอาหารแทนโต๊ะ นั่งล้อมวงกับพื้น รอบขันโตกรับประทานข้าวเหนียว และ อาหารพื้นเมืองล้านนา ในระหว่างรับประทานอาหารอาจมีการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมล้านนาไปด้วย ช่วงเวลาสำหรับงานเลี้ยงแบบนี้ มักจะจัดตอนเย็น โดยเฉพาะ ฟ้าปลอดฝนอย่างปลายฤดูฝนต้นฤดูหนาว (ธนาคารไทยพาณิชย์ :2540)

7. การจัดเลี้ยงขันโตก เป็นสถานบริการ จัดเลี้ยงด้วยอาหารพื้นเมืองไทยภาคเหนือโดยจัดเป็นชุดอยู่ในโตก พร้อมกับมีการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านร่วมด้วย กลุ่มผู้ใช้บริการมีทั้ง ชาวต่างประเทศ และชาวไทย มีทั้งที่มาเป็นกลุ่มใหญ่สั่งจองล่วงหน้า และ ที่เป็นกลุ่มเล็ก ไม่มีการจองล่วงหน้า

(ธนาคารไทยพาณิชย์ :2540)

8. ร้านจัดเลี้ยงขันโตกประเภทธุรกิจเดียว (STAND ALOAN) เป็นร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่มีการจัด (สร้าง) อาคาร หรือ กลุ่มอาคาร เพื่อบริการจัดเลี้ยงขันโตกโดยเฉพาะ ไม่มีการบริการประเภทอื่นร่วมในอาคารนั้นๆด้วย และที่มีลักษณะทางเข้าออกโดยตรงจาก พื้นที่ภายนอก

9. ร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่เหมาะสมกับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม เป็นร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่สูญเสียหรือดัดแปลงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้ในระดับหนึ่ง โดยที่สามารถให้ความพึงพอใจแก่ผู้มาใช้บริการได้ในระดับหนึ่ง

10. ความพึงพอใจในการใช้สอยสภาพแวดล้อม เป็นสภาวะทางอารมณ์ที่เป็นความสุข ความพอใจ ของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย และ จิตใจ จากสภาพแวดล้อมที่เข้าไปใช้สอย (Victor Vroom 1964 อ้างใน พิรุณ 2541)

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ จะทบทวนวรรณกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบอ้างอิงในการศึกษาเพื่อตอบปัญหาเกี่ยวกับ

ก.เอกลักษณ์ทางกายภาพที่สอดคล้อง และแตกต่างกันระหว่างวัฒนธรรมการเลี้ยงขัง โดกดั้งเดิม และ ร้านจัดเลี้ยงขัง โดกดปัจจุบัน

ข. ความพึงพอใจในการใช้สอย สภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านจัดเลี้ยงขัง โดกด

ค. ระดับที่เหมาะสมระหว่างความพึงพอใจ ในการใช้สอยของร้านจัดเลี้ยงขัง โดกดที่แสดงออกทางกายภาพ

ดังนั้นจึงคัดเลือกและแบ่งหัวข้อวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 เอกลักษณ์ทางกายภาพ

2.2 การรับรู้เอกลักษณ์ทางกายภาพ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.4 รายละเอียดเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการเลี้ยงขัง โดกดั้งเดิม

2.5 รายละเอียดภาพลักษณ์ของร้านจัดเลี้ยงขัง โดกดปัจจุบัน

2.1 เอกลักษณ์ทางกายภาพ

2.1.1 ความหมายของเอกลักษณ์ (IDENTITY)และภาพลักษณ์ (IMAGE)

เอกลักษณ์ในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายว่า “เอกลักษณ์ (Identity) คือ ลักษณะเหมือนกันหรือมีร่วมกัน อาจกล่าวได้ว่า เอกลักษณ์ จะทำหน้าที่บอกถึง ความเป็นตัวของตัวเองโดยแท้ และให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง

ภาพลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่บุคคลรับรู้ และสิ่งที่บุคคลเป็น ซึ่งองค์กรก็เหมือนกับบุคคลที่จะต้องมิลักษณะเฉพาะตัวที่แสดงต่อสาธารณชน (ธนิศา เลียงบุรินทร์ 2543:9) อ้างถึง (DENEVE 1992:3)

2.1.2 ภาพลักษณ์กับการออกแบบสภาพแวดล้อมของร้านค้า

สอดคล้องกับแคนเทอร์ ที่ว่า สถานที่ทุกๆแห่งมีลักษณะเฉพาะ (CHARACTER) ของคนที่แตกต่างจากสถานที่แห่งอื่น และความแตกต่างของสถานที่ ทำให้สถานที่แห่งหนึ่งจดจำง่ายกว่าสถานที่อีกแห่งหนึ่ง หรืออาจกล่าวได้ว่า ภาพลักษณ์ของสถานที่ (ที่เป็นเอกลักษณ์) ทำให้สถานที่แห่งนั้นแตกต่างจากสถานที่แห่งอื่น (CANTER 1977 : 157)

“สถานที่” จำแนกความแตกต่าง (เอกลักษณ์) ได้ด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ประการ แคนเทอร์ ได้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบดังกล่าวด้วยแบบจำลองของสถานที่ (CANTER 1977 : 158)

ตารางที่ 2.1 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของสถานที่

ชี้ให้เห็นว่า “สถานที่” เป็นผลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม ลักษณะทางกายภาพ และ มโนทัศน์ แคนเทอร์ ได้เสนอการประยุกต์ใช้ ดังนี้

- ก. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องด้วยตำแหน่งที่กำหนด หรือ พฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร
- ข. ตัวบ่งชี้กายภาพของสถานที่นั้น แคนเทอร์ให้ใช้ลักษณะต่างๆทางกายภาพเป็นตัวชี้วัด ได้แก่ ขนาด สี สัน รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว หรือที่กล่าวมาผสมกัน
- ค. นิยาม หรือ มโนทัศน์ที่ผู้คนยึดถือประพติในสภาพแวดล้อมกายภาพนั้น (กิจกรรม) จากการจำแนกองค์ประกอบของสถานที่ตามแนวคิดของแคนเทอร์นี้ บ่งชี้ถึงความหมายของภาพลักษณ์ (ของสถานที่) ที่รับรู้จากลักษณะ 3 ประการของสถานที่ คือ กิจกรรม (พฤติกรรม) รายละเอียดส่วนประกอบทางกายภาพ และความรู้สึก หรือ ทัศนคติ (นิยาม) ของสถานที่นั้น จากแนวคิดข้างต้นจึงนำไปสู่การศึกษาแนวคิด และ ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร และ กิจกรรมใช้สอย ในหัวข้อต่อไป

2.1.3 พฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร และ กิจกรรมใช้สอย

พฤติกรรมและกิจกรรมที่นำไปสู่การศึกษาเอกลักษณ์ของสภาพแวดล้อม นั้นพิจารณาจาก พื้นที่ใช้สอยตามความต้องการในโครงการ ว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้าง (ELEMENTS) มีลักษณะการดำเนินการจัดการอย่างไร (ORGANISATION S OPERATION) มีความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในของแต่ละพื้นที่ใช้สอยอย่างไร และเชื่อมโยงกับองค์ประกอบในระหว่างพื้นที่ใช้สอยอื่นๆอย่างไร (RELATIONSHIP) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หน้าที่ใช้สอย และกิจกรรมใช้สอยของโครงการ (FUNCTION AND ACTIVITY ANALYSIS) (จันทน์ เพชรานนท์ 2542 : 40)

การวิเคราะห์หน้าที่ใช้สอย (FUNCTION ANALYSIS)

คือการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอย (BUBBLE DIAGRAM) หรือรูปอื่นๆ และเป็นลักษณะการพิจารณาความสัมพันธ์แบบสหสัมพันธ์ (CORRELATION) คือ พิจารณาครอบคลุม

ความสัมพันธ์ ทั้งโครงการเน้นการเชื่อมโยงหน้าที่ใช้สอยหลัก (Main Function or Primary Function) เป็นหลัก โดยมีหน้าที่ใช้สอยย่อย (Sub Function or Secondary Function) เป็นส่วนประกอบ ผลของการวิเคราะห์ หน้าที่ใช้สอยจะมีความสำคัญต่อการพิจารณาจัดวางกลุ่มพื้นที่ใช้สอย (Zoning) ในแปลนการวิเคราะห์กิจกรรม (ACTIVITY ANALYSIS)

เป็นอีกแนวทางในการหาความต้องการทางกายภาพของพื้นที่ใช้สอย หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกิดขึ้นในโครงการ (PHYSICAL REQUIREMENTS OF FACILITY) โดยส่วนหนึ่งเกี่ยวกับการวิเคราะห์หน้าที่ใช้สอย เพื่อหาความสัมพันธ์ของพื้นที่ใช้สอยในโครงการ และอีกส่วนหนึ่งเป็นการค้นหารายละเอียดความต้องการเนื้อที่ที่ใช้สอย และองค์ประกอบแวดล้อมต่างๆ

(SPACE AND ENVIRONMENTAL REQUIREMENTS) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการออกแบบ และศึกษา ลักษณะเฉพาะทางกายภาพ ซึ่งประกอบด้วย ขนาดของพื้นที่ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม เครื่องเรือน เครื่องใช้ และเครื่องมือประกอบการใช้สอย ตลอดจนการบ่งบอกลักษณะรูปแบบ รูปทรง และ บรรยากาศที่ควรจะเป็นของแต่ละพื้นที่ใช้สอย

จึงสรุปได้ว่า กิจกรรมและพฤติกรรมนั้น ศึกษาได้จาก ลักษณะพฤติกรรม ขั้นตอนของกิจกรรม ลักษณะเครื่องเรือนเครื่องใช้ประกอบพฤติกรรม และ ขนาดของพื้นที่

2.1.4 การออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้าน

ก. การออกแบบสภาพแวดล้อมภายนอกของร้าน (EXTERIOR DESIGN)

ชาติ ภาสวร(2536 : 26)กล่าวว่า การออกแบบภายนอกอาคาร เพื่อสื่อความหมายระหว่างผู้ค้ากับลูกค้า ให้รับรู้ได้จากองค์ประกอบภายนอกอาคาร ได้แก่ หน้าร้าน (STORE FRONT) ตู้แสดงสินค้าหน้าร้าน (ในกรณีร้านอาหารอาจไม่มี) ป้ายชื่อภายนอกอาคาร (EXTERIOR SIGNAGE) และทางเข้าร้าน (ENTRANCE) ในที่นี้จะกล่าวถึง หน้าร้าน และ ทางเข้า

1. หน้าร้าน (STORE FRONT) ฟิทช์ และ นอบีล (FITCH AND KNOBEL 1990 ; 20) เห็นว่าการออกแบบหน้าร้าน มีกฎเบื้องต้นที่ใช้ในการพิจารณา ดังนี้

1.1 ลักษณะการยื่น หรือร่นถอยจากแนวด้านหน้าของร้านโดยคำนึงถึงความกลมกลืนหรือแปลกแยกจากสภาพแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น หน้าร้านที่ยื่นออกมาบนบาทวิถีคล้ายกับ การโฆษณาตัวร้านค้า แต่หน้าร้านที่ร่นเข้าไป ก็สามารถดึงดูดคนให้เข้าไปภายในร้าน และเป็นเครื่องป้องกันตัวร้านค้าจากสภาวะอากาศต่างๆ หน้าร้านส่วนใหญ่จะมีลักษณะ เช่น ประการดังนี้

1.2 ลักษณะเปิดโล่ง หรือ ปิดทึบ แบบเปิดโล่ง ส่งเสริมให้ลูกค้าเข้าร้านและเดินเข้าร้าน นอกจากนี้ เบอร์แมน และ อีแวนส์ (BERMAN AND EVANS 1989 : 460) ยังให้คำนึงถึงโครงสร้างตามการใช้งาน เช่น ชนิดออกแบบเฉพาะแต่ละทำเล หรือ แต่ละร้าน ชนิดโมดูลาร์ ชนิดถอดประกอบ (PREFRABRICATION) ที่สะดวกและง่ายต่อการติดตั้งหรือชนิด ที่มีลักษณะเป็นต้นแบบของร้านระบบ แฟรนไชส์ หรือ เซนสโคร์ ที่นิยมสร้างภาพลักษณ์เดียวกันด้วยหน้าร้าน

นอกจากนี้ การออกแบบหน้าร้าน ยังต้องพิจารณาปัจจัยต่อไปนี (MUN 1981 : 89) คือ

A. ท่าเลที่ตั้ง ย่านการค้าที่ตั้งอยู่จะเป็นแนวทางในการเลือกใช้วัสดุ และการออกแบบที่เหมาะสม ท่าเลที่ตั้งจะมีผลต่อการเลือกใช้อักษรของป้ายที่ช่วยให้เห็นชัดเจน

B. ลักษณะธุรกิจการค้า ประเภทของสินค้าและขนาดของสินค้า มีผลต่อการกำหนดรูปแบบ และการออกแบบหน้าร้านที่เหมาะสม

C. สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติต่างๆ ได้แก่ แดด ลม และฝนที่จะเป็นตัวกำหนดแบบ

D. ลักษณะของร้าน (CHARACTER) กับระดับร้านละแวกข้างเคียงและสินค้าที่จำหน่าย

E. ปัจจัยอื่นๆ เช่น ทางเข้า ป้ายหน้าร้าน ตัวอักษรที่ใช้ การให้แสงสว่าง สี เป็นต้น

2. ทางเข้าร้าน (ENTRANCE) ทางเข้าร้านควรเปิดกว้างและเชื้อเชิญ (DURICAN AND HOLLANDER 1979 : 23) เพราะเป็นส่วนเชื่อมต่อกันระหว่างภายนอกกับร้านค้าภายใน (FITCH AND KNOBLE 1990 : 24) การออกแบบทางเข้าในทรศนะเบอร์แมน และอีแวนส์ (BERMAN AND EVANS 1989 : 461) ต้องพิจารณาสิ่งต่อไปนี้ตามลำดับความสำคัญ คือ

A. จำนวนทางเข้าออก (ทั้งหลักและรอง) ร้านเล็กๆไม่ควรเกินหนึ่งทาง อาจมีสองทาง เพื่อสำหรับลูกค้าและผู้มาส่งของ

B. ชนิดของทางเข้าควรเลือกว่าจะใช้ประตูบานผลัก ประตูบานเลื่อนด้านข้าง ประตูหมุน ประตูไฟฟ้า หรือม่านปรับอากาศ

C. ขนาดความกว้างของทางเดิน ทางเดินเข้าร้านที่กว้างยอมให้ภาพลักษณ์ที่ต่างจากทางที่แคบ หน้าร้านควรมีเนื้อที่ว่าง ที่สะดวกต่อการเข้าร้าน ไม่ว่าจะมิตู้โชว์เด่นเพียงใด

นอกจากนี้มัน (Mun 1981 : 94 140) เห็นว่า การวางตำแหน่งทางเข้าหลักนั้นต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กับร้านค้าอื่นๆข้างเคียง ทางสัญจรคนเดินเท้าและแนวทางสัญจร ที่จอดรถและป้ายรถประจำทาง การประดับตกแต่งประตู อุปกรณ์มือจับและป้ายแขวนที่จำเป็น รวมทั้งการป้องกันความปลอดภัย ด้วยกลอน หรือสัญญาณเตือนภัย ทั้งนี้ ทางเข้าควรสังเกตเห็นได้ชัด และไม่จำเป็นต้องมีประตู หรือไม่ขึ้นกับความต้องการ และความสัมพันธ์ระหว่างความจำเป็นของประตูและระดับการจับจ่าย ร้านค้าที่มีลักษณะพิเศษ (EXCLUSIVE) มากเท่าใด ประตูก็จำเป็นต้องสื่อความพิเศษนั้น เหนือจากความปลอดภัย (Fitch and Knobel 1990 : 24)

ข. การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของร้าน (Interior Design)

สภาพภายในร้านต้องดึงดูดลูกค้า (marquardt,makens and role 1975 : 158) รูปลักษณ์ของร้าน (Look of store) เป็นสิ่ง ที่ทำให้ร้านหนึ่ง เป็นที่นิยมมากกว่าอีกร้านหนึ่ง (Bolen 1982 : 396) เพราะความประทับใจครั้งแรกสำคัญกับธุรกิจค้าปลีกและบริการมาก ดังนั้นควรให้ความสำคัญแก่ภายในเท่ากับภายนอกอาคาร เพื่อให้เกิดผลสูงสุดแก่จิตใจของลูกค้า (1982 : 120)

ไวซาร์ (Weishar 1992 : 15-24) กล่าวว่า ความประทับใจของลูกค้าจากสิ่งที่รับรู้เป็นสิ่งแรกเมื่อเดินอยู่ในบริเวณที่มีสินค้า ได้แก่ ราคา คุณภาพและความพิเศษของสินค้า ทั้งนี้ ไวซาร์ เห็นว่า นักออกแบบ

ใช้องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม อุปกรณ์การจัดแสดง ป้ายเครื่องหมาย สีและแสง ร่วมกันเพื่อใช้เนื้อที่ว่างใช้สอย ซึ่งลูกค้าสามารถรับรู้ภาพลักษณ์ใหม่ๆ นอกเหนือจากสภาพภายนอก และสามารถตีความได้จากรายละเอียดที่มองเห็นเหล่านั้น

ดันแคน และฮอลันเดอร์ เดอร์ (Duncan and Hollander 1979 : 24) กล่าวเช่นกันว่า ความประทับใจในสภาพภายในร้าน เกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่น บริเวณเปิดโล่งด้านหลังทางเข้า ช่องทางเดินกว้างเพียงพอกับการสัญจรของลูกค้า การให้แสงที่ดี ความสูงของเพดานที่เหมาะสม การจัดแสดงที่มีสีสัน รวมทั้ง การตกแต่งพื้น ผนังและเพดาน อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เช่น ดวงไฟ และเครื่องปรับอากาศ

จากที่กล่าวมา อาจสรุปได้ว่า การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในเพื่อให้นักค้ารับรู้และเกิดความประทับใจ จะต้องคำนึงถึงการ ตกแต่ง พื้น ผนัง เพดาน อุปกรณ์และเครื่องใช้ต่างๆ และลักษณะดวงไฟ

ก. การให้แสงสว่าง (Lighting)

สิ่งสำคัญอีกประการของการให้แสงสว่าง คือ การเลือกชนิดของแหล่งที่กำเนิดแสง หรือ ดวงไฟ และอุปกรณ์ ฟิทช์ และ นอบิล (Fitch and knobal 1990 : 78-84) โดยพิจารณาถึง

- ชนิดแหล่งกำเนิดแสงที่ใช้ในการออกแบบ ว่าเป็นแสงสว่างธรรมชาติ หรือแสงประดิษฐ์จากหลอดไฟฟ้าชนิดใด
- ประสิทธิภาพการใช้งาน (อายุการใช้งาน Color rendering การควบคุมแสง)
- ค่าใช้จ่ายต่างๆมี ค่าใช้จ่ายดวงไฟ และอุปกรณ์ (Capital cost C) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (Running cost) หรือค่าไฟฟ้าที่ใช้ และค่าบำรุงดูแลรักษา

ง. วัสดุ (materials)

ตำแหน่งที่ควรพิจารณาการใช้วัสดุในสภาพแวดล้อมภายในร้านค้ามี 3 แห่งที่สำคัญ คือ พื้น ผนัง และเพดาน โดยเฉพาะพื้นในทรศนะของ เบอร์แมน และอีเวนส์ (Berman and Evans 1989 : 464) เห็นว่า เป็นสัญญาณชี้แนะ (Cue) ที่ลูกค้าใช้ในการพัฒนาการรับรู้ (ภาพลักษณ์ของ) ร้านค้า เนื่องจากเป็นระนาบที่มีพื้นที่มากที่สุด และเห็นชัด (mays 1988 : 116) เกค (Gack 1989 : 19) เห็นว่า วัสดุเป็นสิ่งที่นักออกแบบใช้ในการสร้างความหลากหลาย และความแตกต่างแก่สถานที่ และได้เสนอข้อพิจารณาถึงลักษณะต่างๆของวัสดุ เช่น สี สัน รูปทรงหรือคุณสมบัติ (พื้นฐาน) เป็นต้น

ข้อคิดในการเลือกใช้วัสดุ โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่างๆ สรุปได้ 3 ประการ ฟิทช์ และ นอบิล (Fitch and knobal 1990 : 29 61) ดังต่อไปนี้

- ภาพลักษณ์ที่สื่อออกมา (image) ทางวัสดุ ทั้งนี้ ภาพลักษณ์จะต้องพิจารณาบริบทแวดล้อม (surrounding context) และวัสดุอื่นที่ใช้
- ข้อพิจารณาด้านการใช้งาน (practical consideration) ประกอบด้วย การหาซื้อได้ง่าย (availability) ความทนทาน (durability) ความสามารถในการทนไฟ (fire resistance)

ความสะดวกในการซ่อมแซม และการดูแลรักษา ข้อกำหนดหรือข้อบังคับต่างๆ และอายุการใช้งานของวัสดุ

- ค่าใช้จ่ายต่างๆ (cost) เช่น ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (capital cost) ค่าใช้จ่ายในการดูแล ซ่อมแซม และบำรุงรักษา

จากทฤษฎีการออกแบบสภาพแวดล้อมของร้านสามารถสรุปได้ว่าควรพิจารณา องค์ประกอบ 2 ส่วน คือ - สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ หน้าร้าน รวมไปถึงลักษณะอาคารและองค์ประกอบต่างๆ ของอาคารนั้นๆ กับ ลักษณะและรูปแบบทางเข้าสู่ภายในอาคาร

2.1.5 สิ่งที่เป็นเกณฑ์ หรือ บรรทัดฐานในการพิจารณาแนวคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม
เนื่องจากร้านชั้นใดก็มีรูปแบบของการให้บริการ และสภาพแวดล้อมที่เป็นสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นจึงต้องศึกษาเกณฑ์ ในการพิจารณาแนวคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรมมาประกอบด้วย (ผุสดี ทิพทัส 2541: 4) ดังนี้

1. สภาพแวดล้อม

- 1.1 การกำหนดที่ตั้งอาคารลงในพื้นที่
- 1.2 การพิจารณาสิ่งแวดล้อมข้างเคียง
- 1.3 การออกแบบรูปทรงอาคาร และ การจัดเนื้อที่ใช้สอยภายใน
 - การมีชายคา กันสาด ระเบียง แผงบังแดด
 - การใช้มุข เถลิง นอกชาน หลังคาระแนง
 - ลักษณะอาคาร เช่น การยกพื้น การมีใต้ถุน โถง
 - ลักษณะการจัดผัง
- 1.4 การเจาะช่องบนผนังอาคาร การกันแดด การควบคุมอุณหภูมิภายใน
 - ลักษณะหน้าต่างประตู
 - ลักษณะการใช้กันสาด หรือ แผงบังแดด มาใช้ร่วมกับช่องเปิด

2. การใช้สอย

2.1 ประเภทของอาคารและจุดมุ่งหมาย

- ประเภทของอาคาร
- จุดประสงค์ของอาคาร
- กิจกรรมที่จำเป็น

2.2 ลักษณะการใช้สอย

- การกำหนดที่ตั้งของส่วนใช้สอยจากลักษณะการใช้งาน
- รูปแบบของพื้นที่ที่จะใช้สอย
- ขนาดของส่วนใช้สอยแต่ละส่วน

2.3 วิธีการดำรงชีวิต มาตรฐาน และ ระดับความเป็นอยู่ พื้นฐานทางวัฒนธรรม และ ขนบประเพณี

- สภาพสังคม และ วัฒนธรรม
- ยุคสมัยที่แตกต่าง
- วิถีชีวิต
- เครื่องเรือน
- ความต้องการของผู้ใช้สอยอาคารนั้นๆ

2.4 ความต้องการเฉพาะของพื้นที่ใช้สอย

- ความถี่ บ่อยในการใช้พื้นที่
- ประเภทของกิจกรรมการใช้สอย
- การบริการพิเศษ ในด้านอุปกรณ์ประกอบ
- ช่วงเวลาในการใช้สอยที่ต่อเนื่องกันของแต่ละส่วน

2.5 ลักษณะ และ พฤติกรรมของผู้ใช้สอย

- จำนวนผู้ใช้สอยในแต่ละส่วน
- หน้าที่ในการใช้สอย
- ลักษณะการทำงาน
- ความเคยชิน
- สภาพร่างกาย นิสัย ความประพฤติ ความชอบ อาชีพ อายุ เพศ

2.6 การติดต่อ

- การติดต่อระหว่างเนื้อที่ใช้สอยแต่ละส่วน
- การติดต่อระหว่างเนื้อที่ ภายนอก ภายใน

2.7 ความสะดวก คล่องตัว

- ข้อมูลต่างๆของผู้ใช้อาคาร
- การใช้สอยอาคาร
- การจัดเครื่องเรือน
- เครื่องตกแต่ง เครื่องมือ อุปกรณ์

3. วัสดุก่อสร้าง ซึ่งจะมีผลต่อ ชนิดของโครงสร้าง และ วิธีการก่อสร้าง โดยจะแบ่งวัสดุออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. วัสดุโครงสร้าง และ 2. วัสดุเพื่อการตกแต่ง โดยจะพิจารณาถึง คุณสมบัติเฉพาะตัวของวัสดุ ดังนี้

- ความเหมาะสมกับชนิดของโครงสร้าง
- การรับน้ำหนักได้ตามต้องการ

- มีความทนทานต่อ ดินฟ้าอากาศ และ สภาพแวดล้อม
- ความสะดวกต่อการจัดหา ขนส่ง
- เหมาะสมกับความรู้ ความชำนาญ ของช่าง
- สวยงามเหมาะสมแก่บรรยากาศ และ การใช้งานในแต่ละพื้นที่

จากเกณฑ์การพิจารณาแนวคิดในการออกแบบสามารถสรุปได้ว่าต้องพิจารณา

- สภาพแวดล้อม โดยพิจารณา ลักษณะรูปทรงอาคาร และ การจัดเนื้อที่ใช้สอยภายใน
- การใช้สอย โดยพิจารณา ลักษณะพฤติกรรม ความสะดวกคล่องตัว วิธีการดำรงชีวิต พื้นฐานทางวัฒนธรรมและขนบประเพณี
- วัสดุก่อสร้าง โดยพิจารณา วัสดุโครงสร้าง และ วัสดุตกแต่ง

2.1.6 ความหมายของสภาพแวดล้อม

ความหมายเป็นส่วนสำคัญของระบบมโนทัศน์ และ มีความสัมพันธ์กับส่วนอื่นๆ ของระบบมโนทัศน์ วิลลิสท์ (2541:173) ได้แยกความหมายของสภาพแวดล้อม เป็น 2 ประการ คือ

ความหมายทางด้านการใช้สอย สิ่งที่ปรากฏในจินตภาพ เป็นอะไร เพื่อใช้ประโยชน์อะไร มักจะปรากฏชัดเจนจาก กิจกรรม ตัวสภาพแวดล้อมเอง และ จากบุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้อง ความหมายเฉพาะของสภาพแวดล้อม อาจได้จากการบันทึกเวลาที่ไหน เวลาใด ใครทำอะไร และ ความถี่ของกิจกรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งปรากฏเป็น “แผนที่พฤติกรรม” (Behavioral map)

ความหมายด้านอารมณ์ เป็นความรู้สึกและทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งที่เรียนรู้ และ ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมตามประสบการณ์ที่เกิดขึ้น บุคคลมักมีความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมเสมอ เป็นการกำหนดค่าความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม มิติการกำหนดค่าจึงเป็นมิติดูแลหลัก เช่น ดี-เลว น่าพอใจ-ไม่น่าพอใจ มีคุณค่า-ไม่มีคุณค่า ฯลฯ ส่วนมิติอื่นๆ นั้นมีความหมายที่เน้นไปในประการใด ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมกายภาพที่บุคคลมีความรู้สึกต่อ และ การที่เราทราบมิติดูแลซึ่งครอบคลุมรายละเอียด และ ความหมายที่สำคัญๆ ไว้ย่อมเป็นการทราบว่า สภาพแวดล้อมนั้นมีประเด็นสำคัญที่ควรแก่การพิจารณาประการใดบ้าง เช่น

Referential Meaning ความหมายที่สิ่งนั้นอ้างอิงถึงสิ่งอื่น หรือ เหตุการณ์อื่น เช่น ตัวอักษรที่รูปทรงของมันสามารถสื่อถึงความหมายอื่น หรือ ประตูดูที่มีรูปทรง4เหลี่ยมผืนผ้า กลับสื่อถึงการผ่านเข้าออก โดยสรุปก็คือ ความหมายที่รูปทรงอ้างอิงถึงสิ่งอื่นที่ไม่ใช่ตัวมันเอง

การอ้างอิงนั้นแบ่งได้ 3 ระดับ

ระดับที่ 1 การอ้างอิงถึงประโยชน์ใช้สอย (Recognition of use)

- ประโยชน์ใช้สอยทางมนุษย์ เช่น บ้านมีไว้สำหรับ อยู่ กิน นอน
- ประโยชน์ใช้สอยของอาคาร เช่น บ้านต้องแข็งแรง ไม่พังลงมา

ระดับที่ 2 การอ้างอิงถึงเป้าหมายในการออกแบบ (Purpose of design)

- เป้าหมายทางกายภาพ
- เป้าหมายทางจินตภาพ
- เป้าหมายทางสังคม

ระดับที่ 3 การอ้างอิงถึงคุณค่า (Value)

- อาจเกี่ยวข้องกับรูปทรง ประโยชน์ใช้สอย หรือ เป้าหมาย หรือ ไม่เกี่ยวเลยก็ได้
- ถ้าดูในเรื่องว่า ตัวรูปทรงเองอ้างอิงถึงคุณค่าอย่างไรก็จะดูจากรูปทรงที่เป็นที่นิยมมากๆ ได้ ซึ่งในยุคหนึ่ง ก็จะมีค่านิยมในรูปทรงที่แตกต่างกัน

จากทฤษฎีระบบมโนทัศน์ สรุปได้ว่า มโนทัศน์ เป็นความหมายของสภาพแวดล้อม อันได้แก่ ความหมายทางด้านการใช้สอย ความหมายในงานออกแบบ

จากทฤษฎีเกี่ยวกับเอกลักษณ์ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า เอกลักษณ์ทางกายภาพของสถานที่ทำให้สถานที่แห่งนั้นแตกต่างจากสถานที่อื่น มีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ กิจกรรม ลักษณะทางกายภาพ และ มโนทัศน์

กิจกรรม สามารถศึกษาได้จาก ลักษณะพฤติกรรมการกิน การนั่ง ขั้นตอนของกิจกรรม ขนาดของพื้นที่ และ ลักษณะ เครื่องเรือน เครื่องใช้ประกอบพฤติกรรม

ลักษณะทางกายภาพ สามารถศึกษาได้จาก

สภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ หน้าร้าน หรือ ลักษณะรูปแบบอาคาร ลักษณะทางเข้า และวัสดุภายนอก

สภาพแวดล้อมภายในอาคาร ได้แก่ ลักษณะระนาบพื้น ผืนง เพดาน ลักษณะเครื่องเรือน อุปกรณ์ เครื่องตกแต่ง ดวงโคมไฟให้แสงสว่าง และ วัสดุ

มโนทัศน์ สามารถศึกษาได้จาก

ความหมายทางการใช้สอย ที่บ่งบอกว่าเป็นสถานที่เพื่อใช้ประกอบกิจกรรม และมีพฤติกรรมอย่างไร ลักษณะผู้ให้บริการ ความถี่และเวลาในการใช้บริการ

ความหมายที่สถานที่อ้างอิงถึงเป้าหมายในการออกแบบ โดยศึกษา

- เป้าหมายทางกายภาพ ที่บ่งบอกว่ามีลักษณะรูปแบบและอุปกรณ์โดยเฉพาะอย่างไร
- เป้าหมายทางจินตภาพ ที่บ่งบอกว่ามีลักษณะบรรยากาศโดยเฉพาะอย่างไร
- เป้าหมายทางสังคม ที่บ่งบอกว่ามีลักษณะการรองรับกิจกรรม พิธีกรรมโดยเฉพาะอย่างไร

2.2 การรับรู้เอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อม

2.2.1 ความหมายของการรับรู้ การรับรู้ หรือสัญชาตญาณ คือ การรับรู้สิ่งต่างๆ สภาพต่างๆ ภาวะต่างๆ ที่เป็นสิ่งเร้ามาทำปฏิกิริยากับตัวเรา เป็นการแปลอาการสัมผัสให้มีความหมายขึ้น เกิดเป็นความรู้สึก ซึ่ง

เฉพาะตัวสำหรับบุคคลนั้นๆ (ดร. ทรงพล ภูมิพัฒน์ 2538 : 110) โดยเสนอว่า คนเรตามปกติมีการรับรู้ทั่วไปมากมายหลายเรื่อง ซึ่งพอจำแนกได้ คือ

1. ขนาด	9. ความลึก
2. รูปร่าง	10. เวลา
3. พื้นผิว	11. การเคลื่อนที่
4. สี	12. การเปลี่ยนแปลง
5. กลิ่น	13. ความสวยงาม
6. รส	14. ความไพเราะ
7. เสียง	15. ความมีอำนาจ
8. ความรู้สึก	16. ความมีเหตุผล

ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่กำหนดการรับรู้มี 3 ส่วน คือ

1. ลักษณะสิ่งเร้าในสภาพแวดล้อม เช่น Stimulus
 - มีความเข้ม
 - มีการเปลี่ยนแปลง
 - มีความซ้ำๆ
 - ความขัดกัน
 - ความชัดเจน

ซึ่งตรงกับการเลือกรับรู้ สิ่งเร้าของ ปราณี รามสูต (2542 : 79) ที่ว่าคนเราสัมผัสสิ่งเร้ามากมายในขณะหนึ่งๆ แต่เราจะรับรู้สิ่งเร้าได้ที่ละสิ่ง โดยมีแนวโน้มจะรับรู้สิ่งเร้า ซึ่งพร้อมจะรับรู้ สิ่งเร้าที่สนใจ สิ่งเร้าที่ต้องการรู้ สิ่งเร้าที่สนองธรรมชาติการรับรู้ เช่น สิ่งเร้าที่มีการเปลี่ยนแปลง เคลื่อนไหว สิ่งเร้าที่สะดุดตา ด้าน ขนาด ความเข้ม สิ่งเร้าที่เกิดซ้ำ และสิ่งเร้าที่แปลกใหม่

2. ตัวบุคคลทางกายภาพ (physiological stute) ได้แก่ ความสมบูรณ์ของอวัยวะร่างกาย

3. ประสบการณ์ด้านจิตใจของบุคคล (psychological stute) เช่น ลักษณะของ

- ความรู้เดิม
- ความต้องการ
- ทักษะคติ
- ภาวะของอารมณ์
- ลักษณะของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ทำให้คนเราแปลความรู้จากสิ่งเร้าต่างกัน

2.2.2 ความหมายของความคิดรวบยอด (สังกัป) หมายถึง ความเข้าใจ และความคิดขั้นสุดท้ายของคนหนึ่งๆ ซึ่งมีต่อสิ่งเร้าสิ่งหนึ่ง อันเป็นข้อสรุปทางนามธรรมเกี่ยวกับเรื่องนั้น สิ่งนั้น ในเวลาหนึ่งๆ พึงสังเกตว่า สังกัป หรือ ความเข้าใจของคนเราจะเปลี่ยนไปได้ตามเวลา อายุ และประสบการณ์ได้ด้วย

2.3 แนวคิด และทฤษฎี เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นความรู้สึกที่รับรู้ด้วย จิตใจ อาจแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่างๆ ให้บุคคลรอบข้างได้รับรู้ (ชัยชนะแสนคำ 2541) ดังนั้นในที่นี้จะกล่าวถึงรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจตามลำดับ คือ

- ความหมายของความพึงพอใจ
- ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจ
- ปัจจัยหรือแรงจูงใจให้เกิด ความพึงพอใจ

2.3.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความหมายของคำว่า “ความพึงพอใจ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ความพึงพอใจ หมายถึง อาการที่พอใจ การที่ชอบใจ หรือ เรื่องที่ชอบใจ และได้มีผู้ให้ความหมายที่คล้ายคลึงกันไว้หลายท่านเช่น เพาเวลล์ ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการดำเนินชีวิต อย่างมีสุข สนุกสนาน ปราศจากความรู้สึกเป็นทุกข์ ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า บุคคลจะต้องได้รับการตอบสนองอย่างสมบูรณ์ในทุกสิ่งที่ต้องการ แต่ความพึงพอใจนั้น จะหมายถึง ความสุขที่เกิดจากการปรับตัวของบุคคล ต่อ สิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และเกิดความสมดุล ระหว่าง ความต้องการของบุคคล กับการได้รับการตอบสนอง (Powel 1983) (อ้างใน ชนะชัย แสนคำ 2541)

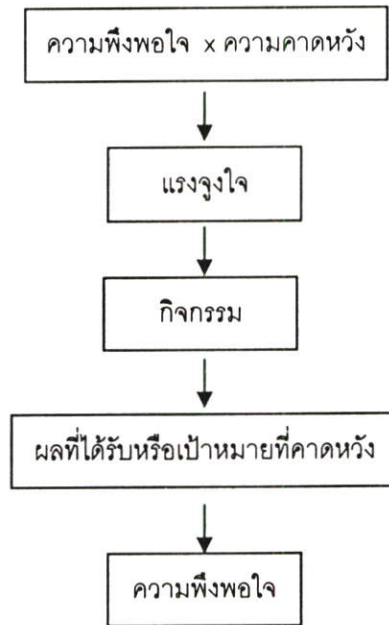
Bernard Berelson and Gary A. Steiner 1964 ให้ความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจว่า คือ ภาวะภายในที่ ให้พลัง ทำให้เคลื่อนไหว หรือ เคลื่อนที่ นั่นคือการจูงใจ และชี้แนะ หรือควบคุมพฤติกรรมให้มุ่งสู่เป้าหมาย

Victor Vroom 1964 (อ้างในพิรุณ หน่อแก้ว 2541) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นผลจากบุคคลนั้นๆ เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือเข้าไปรับรู้ แล้วพึงพอใจ โดยความหมายของความพึงพอใจสามารถทดแทนความหมายของ ทักษณคดีได้ ซึ่งบางที่เรียกว่า ทฤษฎี V.I.E. เนื่องจากมีองค์ประกอบทฤษฎีที่สำคัญคือ

V มาจากคำว่า Valence	ซึ่งหมายถึง ความพึงพอใจ
I มาจากคำว่า Instrumentality	ซึ่งหมายถึง สื่อ เครื่องมือ วิธีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ
E มาจากคำว่า Expectancy	ซึ่งหมายถึง ความคาดหวังในตัวบุคคลนั้นๆ

บุคคลมีความต้องการ และ มีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้นจึงต้องกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการ หรือ สิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนอง ตามที่ตั้งความหวัง หรือ ที่คาดหวังเอาไว้ บุคคลก็จะได้รับความพึงพอใจและในขณะเดียวกันก็จะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นไปอีกเรื่อยๆ จากความต้องการทั้งหลายนี้เองทำให้เกิดความพยายามกระทำ ดำเนินการ ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ด้วยสื่อ หรือ เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้บรรลุความพอใจ หรือ เพื่อให้ได้รับผลของการ

ดำเนินการ ตามที่ได้แสดงความพยายามนั่นเอง เรียกว่า “ความคาดหวัง และความพอใจ” ความคาดหวังอาจเป็นไปได้ทั้งใน ทางบวก หรือ ลบ ก็ได้ โดยมีแผนภูมิ ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แผนภูมิแสดงขั้นตอนของความคาดหวังและความพึงพอใจ

จากความหมายข้างต้นจึงอาจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจสภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพะทางอารมณ์ที่เป็นความสุข ความพอใจของบุคคลต่อ สภาพแวดล้อมนั้นๆ ที่เกิดจากความสมดุล ระหว่างความต้องการของบุคคล กับ การได้รับการตอบสนอง

2.3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

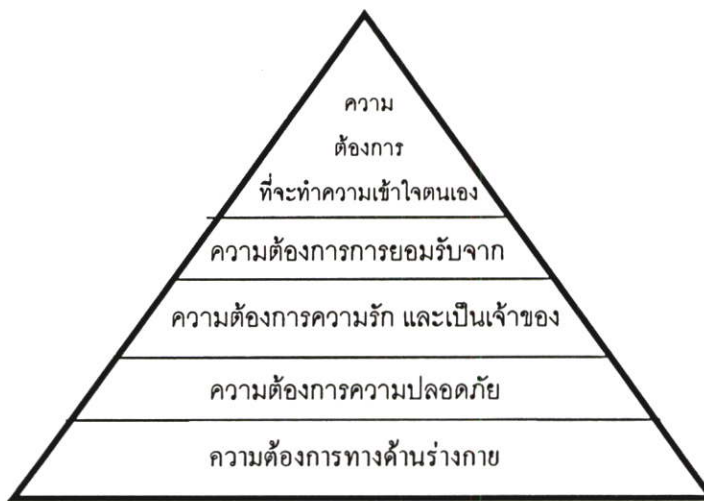
ทฤษฎีแรงขับ (Drive Theories) ว่า โดยปกติแล้วพฤติกรรม และ การกระทำต่างๆของบุคคลนั้นๆจะมีส่วนสัมพันธ์กับแรงขับภายในของแต่ละบุคคล แรงขับนั้นเป็นภาวะที่ปล่อยความตึงเครียดนั้นออกไป แรงขับจึงมีลักษณะที่สำคัญ 2 ลักษณะ คือ แรงขับภายใน หรือ แรงขับปฐมภูมิ เป็นแรงขับที่เกิดจากความต้องการของร่างกาย และ แรงขับภายนอกร่างกาย หรือ แรงขับทุติยภูมิ เป็นแรงขับที่เกิดจากความต้องการทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะมีผลทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป อันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่สะสมไว้ในแต่ละบุคคล (อาร์พินธ์ณี 2538)(อ้างใน ชนะชัย แสนคำ 2541)

ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Theory of Need Gratification) เป็นทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการของ มาสโลว์ (Abraham H. Maslow) ซึ่งได้กล่าวไว้ดังนี้

มนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะตอบสนอง ความต้องการ ให้กับตัวเองทั้งสิ้นและความต้องการของมนุษย์นี้มีมากมายหลายอย่างด้วยกัน โดยที่มนุษย์จะมีความต้องการในขั้นสูงๆ ถ้าความต้องการในขั้นต่ำ ได้รับการตอบสนอง อย่างพึงพอใจเสียก่อน

ลำดับขั้นทั้ง 5 ของความต้องการ (Maslow's Hierarchy or Needs) จะเรียงลำดับจาก

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs)
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs)
3. ความต้องการความรัก และเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs)
4. ความต้องการการยอมรับจากกลุ่ม (Esteem Needs)
5. ความต้องการที่จะทำความเข้าใจตนเอง (Need for Self –Actualization)

ตารางที่ 2.3 แผนภูมิแสดงลำดับความต้องการตามแนวคิดของ Maslow

James and Jones 1974 (อ้างใน ชนะชัย แซมคำ 2541) ได้รวบรวมงานวิจัยและงานเขียนของบุคคลต่างๆ เช่น Hall Haas and Johnson (1967). Pugh, Hickson ,Hining and Turner. (1968) and Katz and Kahn. (1966) บุคคลเหล่านี้ได้สรุปความหมายขององค์ประกอบต่างๆ ขององค์การที่ทำให้เกิดบรรยากาศในการทำงานไว้ ดังนี้

- 1)องค์ประกอบทางด้านคุณสมบัติเฉพาะ
- 2)องค์ประกอบทางด้านโครงสร้าง
- 3)องค์ประกอบทางด้านวิธีดำเนินการขององค์การ
- 4)องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) องค์ประกอบทางกายภาพขององค์กรมีผลต่อขวัญของบุคคลในองค์กร องค์ประกอบเหล่านี้ได้แก่

- 1.1 ลักษณะต่างๆไป เช่น พื้นที่ อุณหภูมิ แสงสว่าง เสียงรบกวน การถ่ายเทอากาศ ความชื้น เป็นต้น

- 1.2 อุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน เช่น มีหมวกกันอุบัติเหตุ มีที่ปิดหู มีแว่นตา ป้องกันดวงตา
- 1.3 สถานที่ตั้งองค์การ
- 1.4 ความแปรปรวนของสิ่งแวดล้อม
- 1.5 ความต้องการของตลาด
- 1.6 ความกดดันจากสิ่งแวดล้อม

2.3.3 ปัจจัย หรือ แรงจูงใจ ที่ทำให้เกิด ความพึงพอใจ

ที่มาของแรงจูงใจ ว่ามี 3 ประเภท(ฮารี พันธมณี 2538 : 181-182) ดังนี้

1) แรงจูงใจทางสรีระวิทยา (Physiological Motivation) แรงจูงใจในด้านนี้ เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการทางร่างกาย เพื่อให้บุคคลมีชีวิตรอดอยู่ได้ เป็นความต้องการที่จำเป็นตามธรรมชาติของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการ น้ำ อาหาร การพักผ่อน และการปราศจากโรค เป็นต้น เราสามารถวัดระดับความต้องการทางสรีระได้จาก การสังเกตพฤติกรรม การกระทำของบุคคล คือจากความมากน้อยของการกระทำ การเลือกกระทำ (เลือกสิ่งใดแสดงว่าต้องการสิ่งนั้นมาก) การโต้ตอบต่อสิ่งที่มา ขัดขวาง

2) แรงจูงใจทางจิตวิทยา (Psychological Motivation) มีความสำคัญน้อยกว่าแรงจูงใจทางสรีระวิทยาเพราะจำเป็นในการดำรง ชีวิตน้อยกว่า แต่จะช่วยคนเราทางจิตใจ ทำให้มีสุขภาพจิตดี และ สดชื่น แรงจูงใจประเภทนี้ ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น และการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม การต้องการความรัก และ ความเอาใจใส่ใกล้ชิด จากผู้อื่น

3) แรงจูงใจทางด้านสังคม หรือ แรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ (Social Motivation) แรงจูงใจชนิดนี้มีจุดเริ่มต้นส่วนใหญ่ มาจากประสบการณ์ทางสังคมในอดีตของบุคคล และเป้าหมายของแรงจูงใจชนิดนี้ มีความสัมพันธ์กับ การแสดงปฏิกิริยาของบุคคลอื่นที่มีต่อเรา

ได้เสนอองค์ประกอบส่วนบุคคลที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในงาน (ฮารี เพชรพุด 2530)(อ้างใน พิรุณ หน่อแก้ว 2541) ไว้ดังนี้

- 1) ลักษณะส่วนตัว เช่น อายุ เพศ การศึกษามีส่วนทำให้บุคคลพอใจ หรือไม่พอใจ ในการทำงาน
- 2)ความสามารถ ถ้าความสามารถของผู้ปฏิบัติงานตรงกับความต้องการที่จะใช้ในการทำงาน จะทำให้บุคคลนั้น มีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่า
- 3) ลักษณะบุคลิกภาพ ผู้ที่มีบุคลิกภาพเข้มแข็ง มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และมีแรงจูงใจภายใน จะมีความพึงพอใจในงานมากกว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจภายนอก

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง สภาวะทางอารมณ์ ที่เป็นความสุข ความพอใจ ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมนั้น เพื่อนำมาศึกษาความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ของร้านชั้น โดก 3 ประเภท ได้แก่

- แรงจูงใจทางด้านสรีระวิทยา โดยศึกษาจาก การตอบสนองความต้องการของร่างกาย ความสะดวกสบายในการใช้สอย
- แรงจูงใจทางด้านจิตวิทยา โดยศึกษาจาก ความพึงพอใจทางด้านความสวยงาม และบรรยากาศ
- แรงจูงใจทางด้านสังคม โดยศึกษาจาก เป้าหมาย ความตั้งใจในการเข้าใช้ และมืองค์ประกอบส่วนบุคคลที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ได้แก่
 - ลักษณะส่วนตัว โดยพิจารณาจาก อายุ เพศ ประสบการณ์ในอดีต
 - ความสามารถของร่างกาย โดยพิจารณาจาก ขนาด สมรรถนะ ของร่างกาย
 - ลักษณะบุคลิกภาพ โดยพิจารณาจาก ความต้องการในการเข้าใช้บริการ

2.4 รายละเอียดของวัฒนธรรมพื้นถิ่นที่เกี่ยวกับการเลี้ยงขันทอก

2.4.1เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินขันทอกดั้งเดิม

จากการศึกษาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินขันทอกดั้งเดิมสามารถสรุปได้ดังนี้ วัฒนธรรมการกินขันทอกดั้งเดิม มีความแตกต่างกันหลายระดับขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สถานที่และสถานะทางสังคม

สถานการณ์ - ในชีวิตประจำวัน การจัดเลี้ยงแขกผู้มาเยี่ยมบ้าน การจัดเลี้ยงแขกมางานมงคลที่บ้านการจัดเลี้ยงงานบุญของส่วนรวม

สถานที่ - ที่บ้าน ที่สาธารณะ (วัด)

สถานะทางสังคม - ชาวบ้านที่ยากจน ชาวบ้านผู้มีอันจะกิน พระ ผู้มีอำนาจทางสังคม แต่เมื่อมาสรุปรูปแบบแล้ว สามารถแบ่งได้เป็นกลุ่มหลักๆ 3 ลักษณะ ได้แก่

- รูปแบบการกินในชีวิตประจำวัน
- รูปแบบการกินในงานเลี้ยง (มงคลที่บ้าน)
- รูปแบบการกินในงานบุญที่วัด

และเพิ่มรูปแบบการกินที่คิดประยุกต์ขึ้นมาในสมัย อ. ไกรสร นิมานเหมินท์ เพื่อรับรองแขกต่างถิ่น เรียกว่า “การกินขันทอกดินเนอร์” รวมเป็น 4 รูปแบบ

เมื่อสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปวัฒนธรรมล้านนาและประเพณีขันทอกดั้งเดิม 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ บุญคิด วัชรศาสตร์ อาจารย์ บุญรัตน์ ณ.วิชัย อาจารย์ วิลักษณ์ ศรีป่าซาง อาจารย์ ศรีเลา เกษพรหม และ ศ.ดร.อุดม รุ่งเรืองศรี ได้ลักษณะวัฒนธรรมการกินขันทอกของคนพื้นถิ่นในช่วง 40 ปีก่อน ถึงปัจจุบันได้ลักษณะโดยสรุปดังนี้

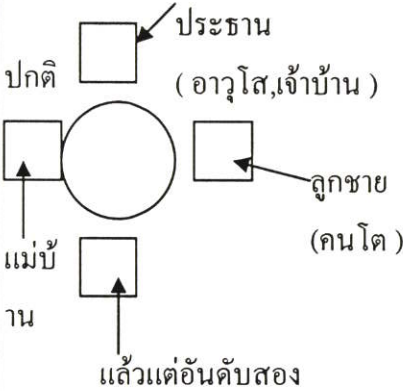
1 ลักษณะพฤติกรรมของการจัดเลี้ยงขันโตก ตารางที่ 2.4 เปรียบเทียบเอกลักษณ์การขันโตกดั้งเดิมในระดับต่างๆ

	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
1.1 ขั้นตอนของกิจกรรม	<p>-แม่บ้าน (หรือคนที่มีหน้าที่) ยกโตกออกมาจากครัววางไว้ในตำแหน่งที่เหมาะสม</p> <p>↓</p> <p>← สมาชิกล่าง</p> <p>↓</p> <p>← มือ</p> <p>-พ่อบ้านมานั่งตามด้วยสมาชิกในบ้าน</p> <p>↓</p> <p>-พ่อบ้านเริ่มกินก่อน</p> <p>↓</p> <p>← เติมอาหาร</p> <p>-ร่วมกันรับประทานอาหาร</p> <p>↓</p> <p>-คนอ้อมลูกไปล้างมือทานน้ำที่ชาน (ไม่ลูกพร้อมกัน)</p> <p>↓</p> <p>← แยกย้ายกันไป</p> <p>-แม่บ้านหรือคนกินเสร็จทีหลัง ยกโตกไปเก็บในครัว</p>	<p>-ยกโตกออกมา+กลองข้าว</p> <p>↓</p> <p>*อยู่บริเวณด้านใน</p> <p>-เชิญแขกนั่ง อยู่แล้ว</p> <p>↓</p> <p>-นั่งล้อมวง</p> <p>↓</p> <p>-ผู้สูงอายุเริ่มก่อน</p> <p>↓</p> <p>← บริการเสริฟเติมอาหาร, ข้าว</p> <p>-ร่วมกันรับประทานอาหาร</p> <p>↓</p> <p>-อ้อมก่อนลูกไปล้างมือก่อน*น้ำดื่มมีน้ำดื่มอยู่ในวางอยู่แล้ว</p> <p>↓</p> <p>-พูดคุยกินเมี่ยงกินหมากสูบบุหรี่</p> <p>↓</p> <p>-แม่บ้าน,คนมีหน้าที่ยกโตกไปเก็บ (แต่ในวงยังพูดคุย*ดื่มกันต่อ)</p>	<p>-หลังพระฉัน</p> <p>↓</p> <p>← เก็บ โตกพระ</p> <p>-นำโตกออกมาจากครัว (ช่วยกัน) + กลองข้าว</p> <p>↓</p> <p>-วางโตกลงบริเวณที่มีสมาชิกสนทนากันอยู่แล้ว</p> <p>↓</p> <p>-ชาวบ้านจะจัดวางกันเองตามอริยาสัย</p> <p>↓</p> <p>← เติมอาหาร, ข้าว</p> <p>-รับประทานอาหารร่วมกัน</p> <p>↓</p> <p>-พูดคุยกินเมี่ยงกินหมากสูบบุหรี่</p> <p>↓</p> <p>← ช่วยกันยกโตก</p> <p>↓</p> <p>← ไปเก็บ</p> <p>-รอพิธีกรรมขั้นตอนต่อไป&กลับ</p>	<p>-เชิญแขกนั่งประจำตำแหน่ง</p> <p>↓</p> <p>-การแห่ขันโตก</p> <p>↓</p> <p>-พูดคุย+บุหรี่, เมี่ยง, หมาก</p> <p>↓</p> <p>-ขบวนแห่ขันโตกเข้าสู่งาน</p> <p>↓</p> <p>-โตกหลวงวางตามประธาน</p> <p>↓</p> <p>← โตกย่อยนำมาวางตามตำแหน่ง</p> <p>↓</p> <p>← เติมอาหาร, ข้าว</p> <p>-รับประทานอาหารร่วมกัน</p> <p>↓</p> <p>-ชมการแสดง + พูดคุย + ดื่ม</p> <p>↓</p> <p>← กลับ</p> <p>← พักผ่อน</p>

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
<p>1.2 ลักษณะการนั่งทานอาหาร</p>	<p>-ชาย นั่งขดวางหวาย (นั่งขัดสมาธิ ตัวตรง) -หญิง นั่งพับเพียบ</p> <p>* บางท่านว่าเด็กไม่ว่าชายหรือหญิง ก็นั่งพับเพียบเหมือนกัน</p> <p>-นั่งห้อยเข่า (นั่งของๆ) ไม่เป็นที่นิยมถือว่าไม่สุภาพแต่จะใช้ในกรณีที่พื้นสกปรก เช่น บนพื้นดินที่ไม่มีโต๊ะ ไรปู หรือ ผู้ที่ถือวิชาโบราณถึงจะนั่ง</p>	<p>* นั่งเหมือนการกินทั่วไป * และไม่มีการนั่งของเคาะ * สำรวมมากขึ้น</p>	<p>* เหมือนกินการเลี้ยงในบ้าน</p>	<p>* นั่งบนก๊อบหรือเบาะรองนั่ง (บางคน) เหมือนขัดสมาธิ</p>
				
		<p>ภาพที่ 2.1 แสดงลักษณะการนั่งกินขันโตก</p>		

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
<p>1.3 รูปแบบการจัดกลุ่มวงขันโตก</p>	 <p>ถ้าสมาชิกมีเกินให้แยกไปอีกวงหนึ่งโดยพิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วงโตกของผู้ใหญ่ 2. วงโตกเด็ก <p>* ส่วนมากจะจัดให้คนแก่กินก่อน</p> <p>* วงเด็กมักจะกินทีหลัง</p> <p>* การนั่งต่อ 1 วงจะประมาณ 4-5 คน ไม่นิยมต่อโตก 1+1 ให้เป็นโตกวงใหญ่ (ที่เหลือแยกไปตั้งอีกวง)</p>	<p>* เหมือนกับการกินทั่วไป</p> <p>* ปกติจะนั่ง 4-5 คนต่อ 1 โตก</p>	<p>* เหมือนกับการกินทั่วไป</p> <p>* ปกติจะนั่งล้อม 4-5 คนต่อ 1 โตก</p>	<p>จำนวนคนในโตกจะต้องมี 4 คนเท่านั้น</p>

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
	<p>-ซ็อน โบราณทำจากกะลา กล่องข้าว ทำจากไม้ไผ่สาน จะใช้ กล่อง/วง -น้ำดัน + จอก (จอกอีเก็งทำจาก โลหะ) สำหรับผู้สูงอายุ(ภาพ2.4) * ขันหมาก,ขันเมียง (ภาพ2.6)</p>	1-2		
2.1 (5.4) ลักษณะผัง การจัดวางผัง กลุ่มที่นั่ง	<p>* ที่นั่งของประธานในวงจะต้อง หันหน้าไปในทางที่เปิดโล่ง ต้อนรับ สบายตา ภายในบ้านประจำวันมักจะมี 1- 2 วงเท่านั้น</p>	<p>* ลักษณะผังไม่เป็นรูปแบบ ตายตัวแน่นอนแล้วแต่สถานที่ และกลุ่มสมาชิกที่สนิทสนมกัน ที่อยากจะนั่งทานด้วยกัน โดย คำนึงถึง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่นั่งขวางทางสัญจร 2. ไม่นั่งคร่อมทางต่างระดับ 3. ต้องนั่งเว้นระยะต่อวงเพื่อให้ แม่บ้านเด็กๆได้เข้าออกเพื่อ บริการได้ทั่วถึง 4. วงโตกประธานจะต้องเป็น ตำแหน่งที่ดีที่สุด เช่น บนเค้น 	<p>* เหมือนจัดเลี้ยงที่บ้าน * เน้นตำแหน่งโตกประธาน จะต้องเป็นตำแหน่งที่ดีถ้ามีการ จัดเลี้ยงหลังเพล วงประธาน จะต้องอยู่ใกล้ๆกับพระ (ถัด ออกมา) แล้วที่เหลือค่อยเป็นวง ของชาวบ้านทั่วไป * ตำแหน่งของพระต้องมีพืชนก * ตำแหน่งของประธาน (เจ้านาย) ต้องมีพืชนก</p>	<p>* การจัดวางแถวโตกอย่างเป็น ระเบียบ เป็นแถวเป็นแนว</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำนึงถึงมุมมองการแสดง - ไม่คำนึงถึงความสะดวกใน การพูดคุยข้ามวง

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
1.4 (5.3) อุปกรณ์ เครื่องใช้ใน การ รับประทานอาหาร	ขึ้นอยู่กับฐานะของครอบครัว ระดับล่าง – โตกไม่มีดิน - กั่ว (ถาด) - เปียค (กระดิ่ง) - โตกหวาย กลาง - โตกไม้ธรรมชาติ (ไม้ทาสี) - โตกไม่มีดิน สูง - โตกมีดิน (ลงชัก,ลงหาง) (ลัก) (ชัน) - ถ้วยตามขนาด(ภาพ2.2) - น้ำพริก – เล็ก - แกง . - ใหญ่ (บางท่านบอกว่าถ้วยในโตกจะ ไม่นิยมมีขนาดใหญ่แต่จะใช้วิธี เติมหรือเพิ่มถ้วยในโตก)	* แต่ละบ้านจะมีโตก,ถ้วย,ชาม ชุดพิเศษไว้รับแขกซึ่งปกติจะไม่ นำมาใช้ (เก็บไว้ที่ครัว) - โตกพิเศษ (ลงลัก ลงหาง) (ภาพ2.3) - ถ้วย - ช้อน - น้ำดัน + จอก - ก่องข้าว - คั่วก (กระทงทำจากใบตอง กระดาษ)(ภาพ2.5) - ชันเมียง ชันบุหรี * การวางถ้วยในโตกจะไม่นิยม วางซ้อนกันถือว่าไม่ดีไม่สุภาพ	* อุปกรณ์เหมือนการจัดเลี้ยงที่ บ้าน * มีกระโถน (ใส่น้ำหมากเพิ่ม) * ถ้าเป็นโตกพระจะมีขนาดใหญ่ เพราะต้องใส่กับที่ชาวบ้านนำมา ถวายพร้อมกันหลายชนิด * เสื่อ สาด ปูพื้น	* โตกพิเศษ (สวองาม) * อุปกรณ์คล้ายกับของวัดแต่ จะประณีต สวองาม มากขึ้น - มีงานแบ่งและช้อน (แต่หาที่วางยาก) - อาจมีขันล้างมือ + ผ้าเช็ด มือเพื่อเพื่อความสะอาด วางอยู่ท้ายวง - บางท่านว่า มีก๊อบหรือเบาะ (เก้าอี้เล็กๆสำหรับนั่ง) ให้ชาว ต่างประเทศและชาวไทยต่าง ถิ่นที่ไม่ถนัดการนั่งกับพื้น

ภาพที่ 2.2 อุปกรณ์ (ถ้วย กล่องข้าว ซ้อน)

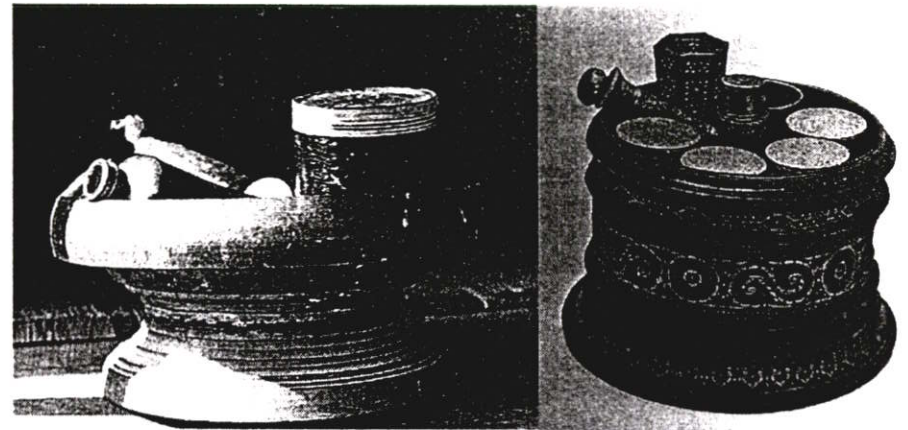
ภาพที่ 2.3 ชั้น โตกรูปแบบต่างๆ

ภาพที่ 2.4 น้ำดิน (ภาชนะใส่น้ำ)

ภาพที่ 2.5 ควัก (กระทงใส่อาหาร)

ภาพที่ 2.6 ชั้นเมียง ชั้นหมาก รูปแบบต่างๆ

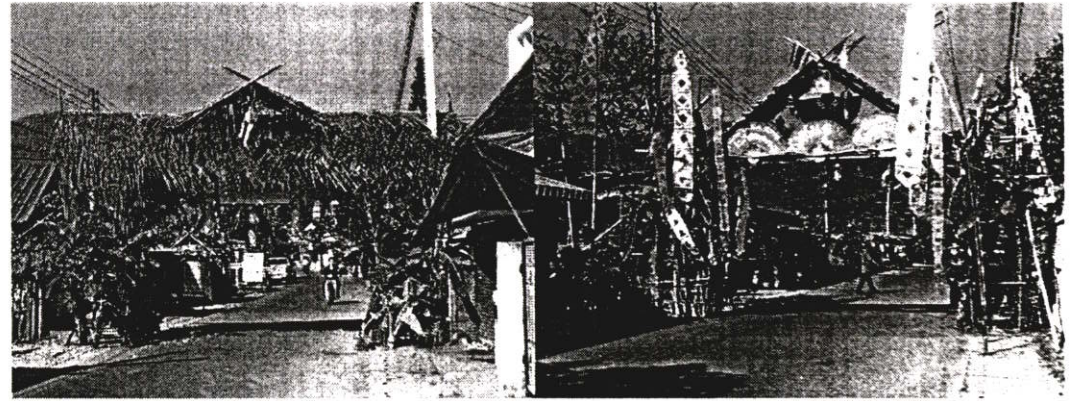
3 ลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอก ของการจัดเลี้ยงขันโตก

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
3.1 ลักษณะทางเข้าบริเวณจัดเลี้ยง	<ul style="list-style-type: none"> - ลานหน้าเรือน - บันไดขึ้นเรือน (ภาพ2.7) <ul style="list-style-type: none"> - บันไดโล่ง - บันไดมีหลังคามุง 	เหมือนการกินอาหารทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> - ชุ้มโครงสร้างไม้ไผ่ (ชุ้มงาน) - ชุ้มประตูป่า (เฉพาะงานยี่เป็ง) (ภาพ2.8) 	<ul style="list-style-type: none"> - ชุ้มประตูโครงสร้างไม้ - ชุ้มทางเข้าบ้าน - บันไดขึ้นเรือน - ชุ้มประตูป่า
3.2 ลักษณะรูปทรงอาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - เรือนพักอาศัย - เรือนเครื่องผูก - เรือนเครื่องสับพื้นดิน - เรือนกาแล (ภาพ2.9) 	<ul style="list-style-type: none"> * เหมือนกับการกินทั่วไป * ยกเว้นบางงานที่มีคนมาก อาจมีผามบริเวณช่วงบ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารทางศาสนาของพื้นที่ - ศาลาบาตร (ภาพ2.10) - วิหารทางด้านนา (ภาพ2.12) - ผาม,ผามเปียว (ภาพ2.11) 	<ul style="list-style-type: none"> - เรือนกาแลของท่าน อ. ไกรสร

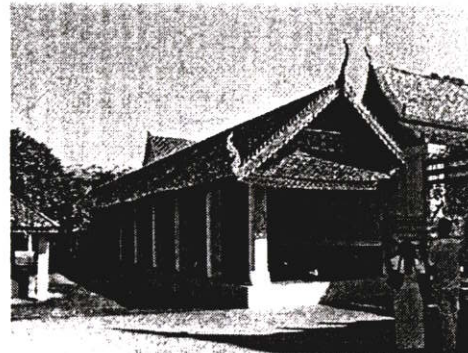
ภาพที่ 2.7 บันไค้ขึ้นเรือน

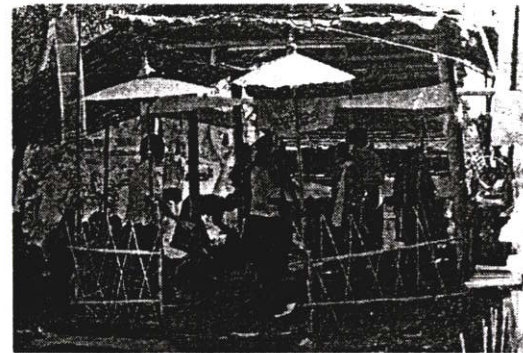
ภาพที่ 2.8 ชุมประตูป่า

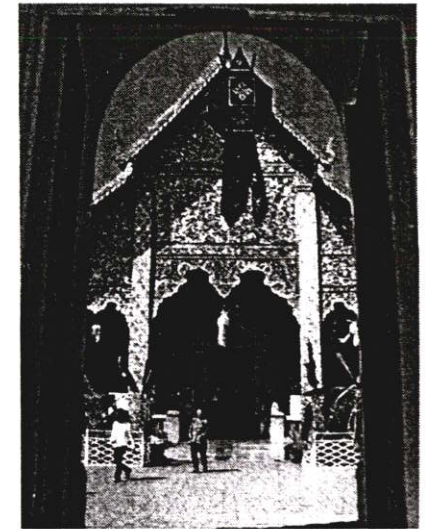
ภาพที่ 2.9 เรือนกาแล

ภาพที่ 2.10 ศาลาบาตร

ภาพที่ 2.11 ผาม(ปรากรกลางลาน)

ภาพที่ 2.12 วิหาร

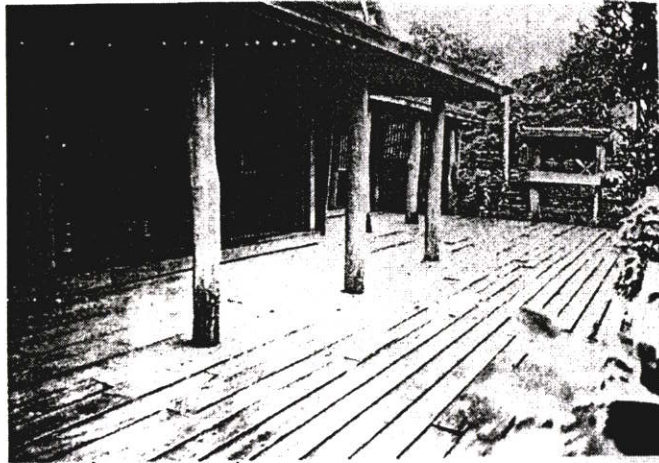
	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
4. สภาพแวดล้อมภายใน 4.1 ตำแหน่ง หรือบริเวณ ที่ใช้ รับประทาน ขันโตก	<ul style="list-style-type: none"> - เต็น (ปกติ) (ภาพ2.13) - ในครัว (ครอบครัวยุคเล็กเวลา รีบเร่ง * บริเวณที่ไม่นิยม - บริเวณซ่อมริน (ทางเดิน) - จ็อก (ลานซักล้างหลังบ้าน) - ใต้ถุนบ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - เต็น, ชาน (ถ้ามีจำนวนมาก) (ภาพ2.14) - ไม่นิยมกินในครัว (ยกเว้น กลุ่มแม่ครัว) - ถ้ามีแขกมาก็สามารถใช้ พื้นที่ว่างภายในเรือนตาม สะดวก * ถ้ารู้ว่าจะมีแขกมามากเจ้าของ บ้านอาจเตรียมทำผามหรือปะรำ ไว้ช่วงบ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ภายในอาคารในเขต พุทธาวาส - ศาลาบาตร - วิหาร (บางท่านว่าไม่นิยม) * ไม่นิยมกินกันที่ช่วงโล่ง (ลาน) * ถ้ามีคนมาร่วมงานมาก งานบุญ ใหญ่ทางวัดจะจัดผาม เพื่อให้ ชาวบ้านได้ใช้ บังแดด บังฝน 	<ul style="list-style-type: none"> - บนเรือน - บนช่วง (สนามหญ้า) - ริมน้ำปิง (บ้าน อ. ไกรศรี) <p>ตามความเหมาะสมของ จำนวนคนและฤดูกาล</p>
4.2 การ ยกพื้น	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นราบ ชาน - พื้นยก เต็น (ภาพ2.14) 	<ul style="list-style-type: none"> * เหมือนการกินทั่วไป + พื้นยก - ผามไม้ไผ่ขัดแตะ 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นราบไม้ไผ่ยกพื้น ผาม (ภาพ2.22) - พื้นราบในอาคารเปิดโล่ง ศาลา - พื้นราบในอาคารคอกยปิด ล้อม วิหาร (ภาพ2.17) 	

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
4.3 ลักษณะ การปิด ล้อมพื้นที่	- ผนังปิดทึบบางด้าน - เติ้น (ภาพ2.15)	* ผนังปิดทึบบางด้าน - เติ้น * ผนังที่ในร่มไม่มีผล - ผ้าม	- พื้นที่ในร่มไม่มีผนังผ้าม + ช่วง (ภาพ2.18) - พื้นที่ในร่มเปิดบางส่วน ศาลา ระเบียบงคต(ภาพ2.10) - พื้นที่ในร่มปิดทึบ วิหาร	- รั้วรอบวิหาร ที่สนาม - ฝาเรือน บริเวณเดิน - ราวระเบียงบริเวณชาน -
4.4 ลักษณะ เพดาน	-เพดาน ไซวีโครงสร้าง ,วัสดุพื้นถิ่น - ตะแกรงไม้วางของใช้ (ควัน) (ภาพ2.16)	เหมือนทั่วไป	- โครงสร้างไม้ไผ่ชั่วคราว ผ้าม (ภาพ2.22) - โครงสร้างไม้ + กระเบื้อง ศาลา (ภาพ2.21) - พื้นที่ในร่มปิดทึบ วิหาร	- ลานโล่ง - โครงสร้าง วัสดุพื้นถิ่น
4.5 รูปแบบ การตกแต่ง พื้น,ผนัง, เพดาน	- ลักษณะทางโครงสร้างภายใน ของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น - การวางลายพื้นไม้ - ลักษณะช่องเปิด - หน้าต่าง - ประตู	เหมือนทั่วไป	- ลวดลายประดับอาคารทางศาสนา	- ลักษณะ โครงสร้างภายใน สถาปัตยกรรม - ลักษณะส่วนปราณีต สถาปัตยกรรม

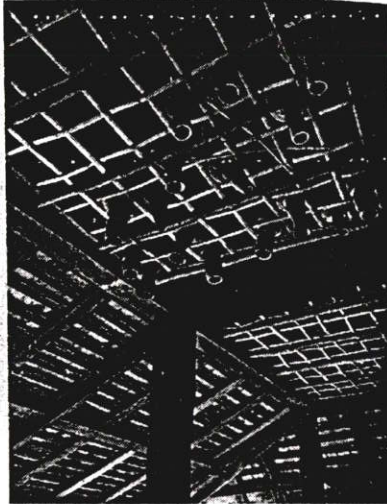
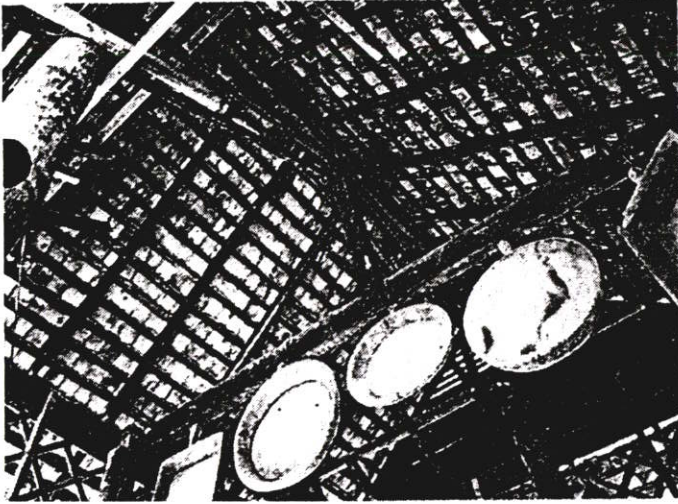
ภาพที่ 2.13 พื้นดิน

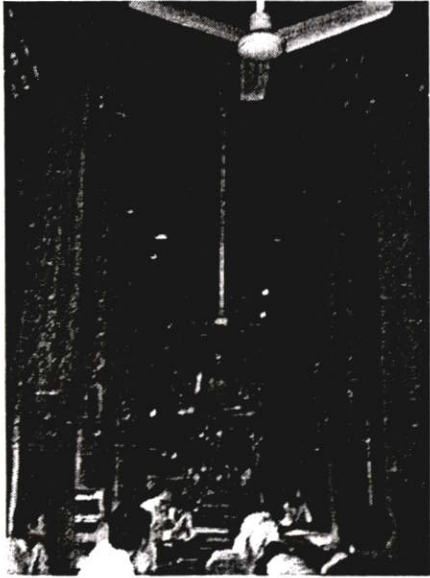
ภาพที่ 2.14 ชาน ดิน

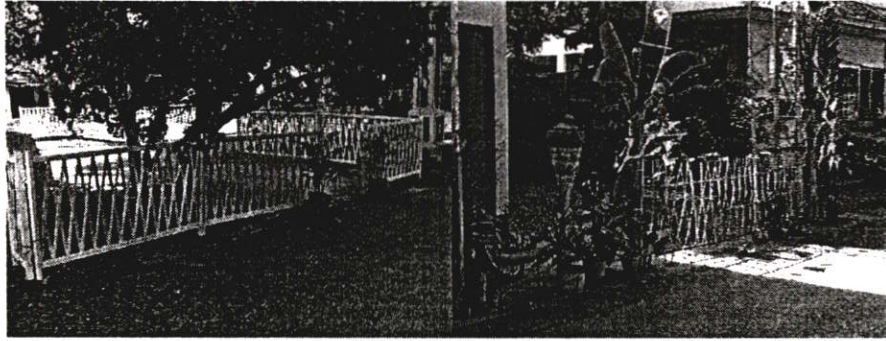
ภาพที่ 2.15 ระนาบผนังกึ่งเปิด โล่งบนเรือน

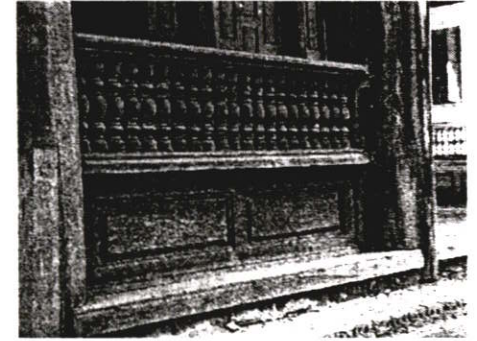
ภาพที่ 2.16 ระนาบฝ้า โครงสร้างหลังคาเรือนพื้นดิน ควัน (ตะแกรงไม้เก็บของ)

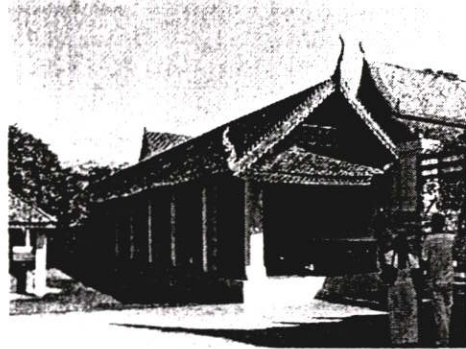
ภาพที่ 2.17 ระนาบภายในวิหาร

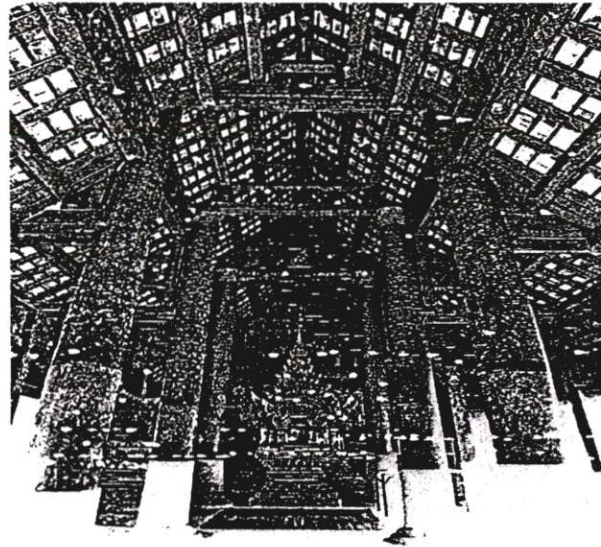
ภาพที่ 2.18 รั้วราชวัตร (รั้วไม้ไผ่)

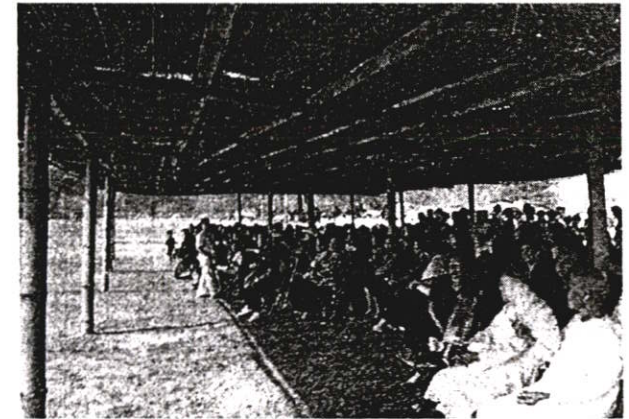
ภาพที่ 2.19 ราวระเบียงไม้กลึง

ภาพที่ 2.20 ระนาบผนังกิ่งเปิดโล่ง
(ศาลาราย)

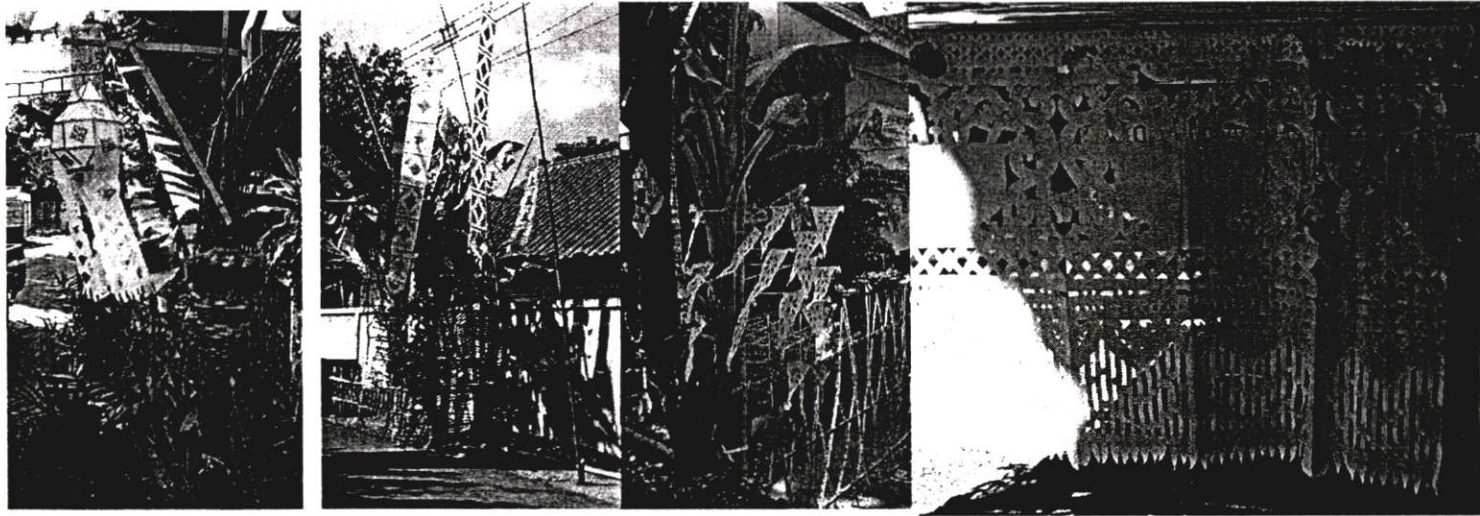
ภาพที่ 2.22 ระนาบเพดาน
โครงสร้างหลังคาภายในวิหาร

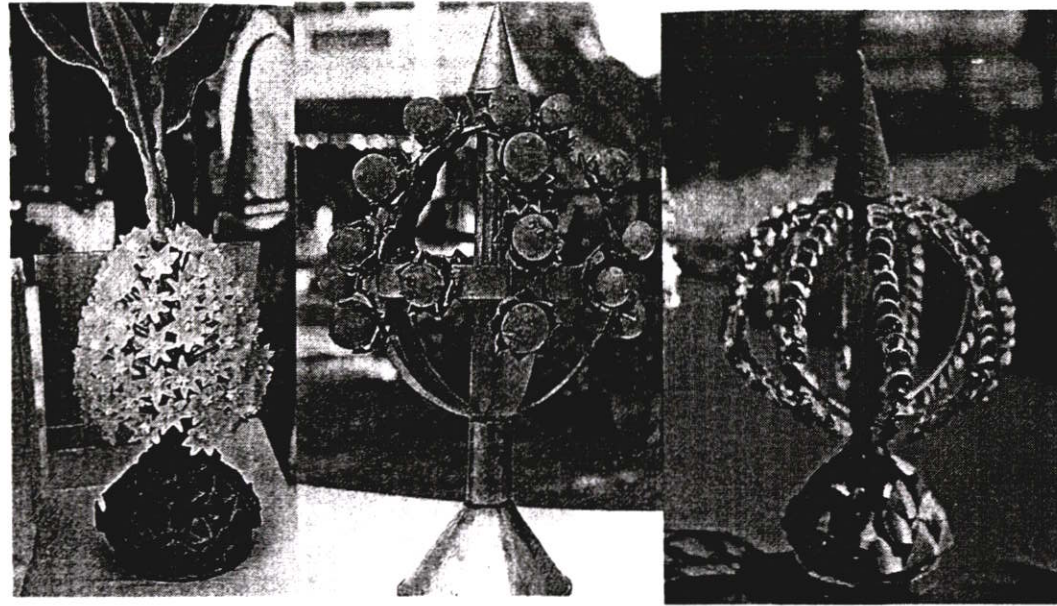
ภาพที่ 2.21 ระนาบผนังภายใน ผามเปียง
(ปราสาทคราวที่ลานวัด)

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
4.6 อุปกรณ์ตกแต่งภายใน	<ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์เครื่องเรือนในบ้านตามฐานะ - อุปกรณ์เครื่องใช้ในครัวประจำวัน เช่น น้ำคั้น - อุปกรณ์ ส่วนตกแต่งตามความเชื่อ พิธีกรรม 	เหมือนทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> - ของตกแต่งตามพิธีกรรมของงาน (ภาพ2.23) - ตุ๊ก - ธงทิว - ที่ใส่หม้อน้ำ - โคมไฟ - เครื่องใช้ในพิธีกรรม, ในอาคารทางศาสนา(ภาพ2.24) 	<ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์เครื่องเรือนในบ้าน - อุปกรณ์ตกแต่งตามความเชื่อ พิธีกรรม
4.7 ชนิด, ลักษณะดวงไฟ	<ul style="list-style-type: none"> - ตะเกียง - เทียน - ผางประทีป (ประทีปดินเผา) 	เหมือนการกินทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> - โคมประทีป (โคมไฟกระดาษ) - แฉวน - หัวเสา 	<ul style="list-style-type: none"> - เทียน - โคมไฟกระดาษ - สุ่มไฟ

ภาพที่ 2.23 ของ
ตกแต่งตามเทศกาล

ภาพที่ 2.24 ของ
ประกอบในพิธีกรรม

	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
5.1 ลักษณะ อาหารใน การจัดเลี้ยง	<ul style="list-style-type: none"> - ข้าวเหนียว - อาหารตามฤดูกาล(ภาพ2.25) - แกลง - ตามฤดูกาล เช่น หน่อไม้, เห็ด,แมลง, ยอดผัก - น้ำพริก + ผักสด,ผักลวก - ผลไม้ <p>(กินพร้อมอาหารคาว)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ข้าวเหนียว - อาหารบางส่วนตามฤดูกาล (เหมือนทั่วไป) - อาหารจะพิเศษขึ้น(มีเนื้อสัตว์มากขึ้น) เช่น - ยำไก่ - ลาบ - แกลงค่อม 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้าวเหนียว - อาหารพิเศษและมีวิธีการที่ซับซ้อนขึ้น (ภาพ2.26 และ2.28) เพราะ 1. มีคนร่วมกันทำมาก 2. มีเวลาเตรียมอาหาร 3. วัตถุประสงค์ต้องใช้มาก <p>เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - แกลง ฮังเล อ่อมคั่ว ในหมู <p>แกลงวันเส้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลาบ - น้ำพริก + ผัก <p>* ขนมน (ข้าวแต่น,ข้าวเหนียวแดง ขนมนชั้น) (ภาพ2.27)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ข้าวเหนียว / ข้าวเจ้า - อาหารพิเศษเพื่อโชว์แตกต่าง ถิ่น,ต่างวัฒนธรรม เน้นอาหารประจำถิ่น เช่น - ฮังเล - น้ำพริก - แกลงหมู - ใส่อั่ว - จิ้นปิ้ง <p>อาหารทั่วไป เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผัดผัก <p>* จะไม่มีแกลงประจำฤดูกาลของท้องถิ่น (อาหารประจำวัน)</p>

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

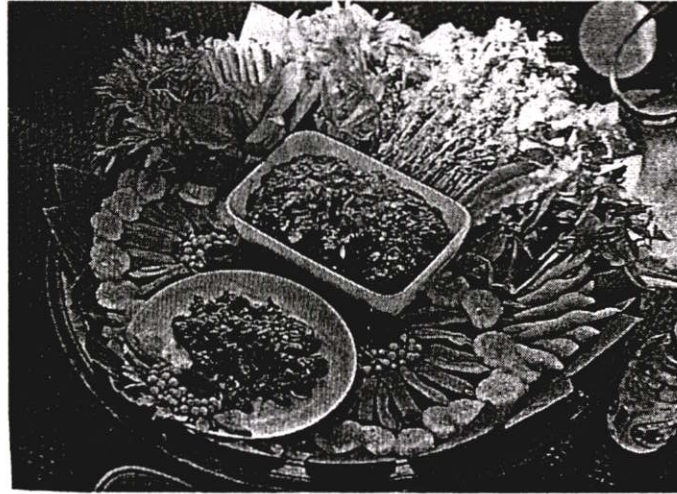
	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
5.2 จำนวนอาหารในแต่ละมื้อ	<ul style="list-style-type: none"> * จำนวนอาหารขึ้นอยู่กับฐานะและขนาดของครอบครัว - ครอบครัวขนาดเล็ก, ยากจน อาจมี 1-2 อย่าง/มื้อ ถ้ามี 1 อย่างจะนิยมดัก 2 ถ้วยไว้ในโตก * ถ้ามีฐานะครอบครัวใหญ่ จำนวนอาหารก็จะเพิ่มขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ในงานเลี้ยงจะมีอาหาร 3-4 อย่าง (ภาพ 2.28) 	<ul style="list-style-type: none"> * ในงานเลี้ยงจะมีอาหาร 3 อย่างขึ้นไป + ของหวาน 	<ul style="list-style-type: none"> * ในงานเลี้ยงจะมีอาหาร - อาหารประจำวัน 3 อย่าง + เครื่องเคียง - อาหารทั่วไป
5.3 วิธีการรับประทานอาหาร	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้มือขวาล้วงข้าวเหนียวออกจากถ่อ่งข้าวใส่ไว้ในมือซ้ายจำนวนพอประมาณ แล้วใช้มือขวาบิดพอดีคำจิ้ม, กวัก น้ำพริกแกง - ไม่ใช้จานแบ่ง (ถือข้าวเหนียวในมือ) - การเริ่มทานต้องให้ผู้อาวุโสเริ่มก่อน 	<ul style="list-style-type: none"> * ลักษณะรายละเอียดการกิน เหมือนกับการกินทั่วไปแต่จะสำรวมขึ้น * น้ำดื่มจะใส่น้ำดัน + จอก เอามาให้แขกที่วงโตก แต่จะไม่รินให้ (รินทิ้งไว้) ถ้าใครจะกินก็รินเอาเอง (ไม่นิยมกินน้ำร่วมกันเหมือนภาคกลางเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> * ลักษณะรายละเอียดทั่วไป เหมือนกัน แต่ในงานบุญนั้นมีคนต่างถิ่นจะมีข้าวสวยให้ ก็จะใช้จานแบ่งและช้อน * น้ำดันจะวางไว้ใกล้ประธาน หรือผู้สูงอายุของวง 	<ul style="list-style-type: none"> * ถ้าแขกพื้นถิ่นกินข้าวเหนียวลักษณะรายละเอียดจะเหมือนทั่วไป * ถ้ากินข้าวเจ้าก็จะใช้ช้อน + จานดักแกงราดข้าวและของกิน

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

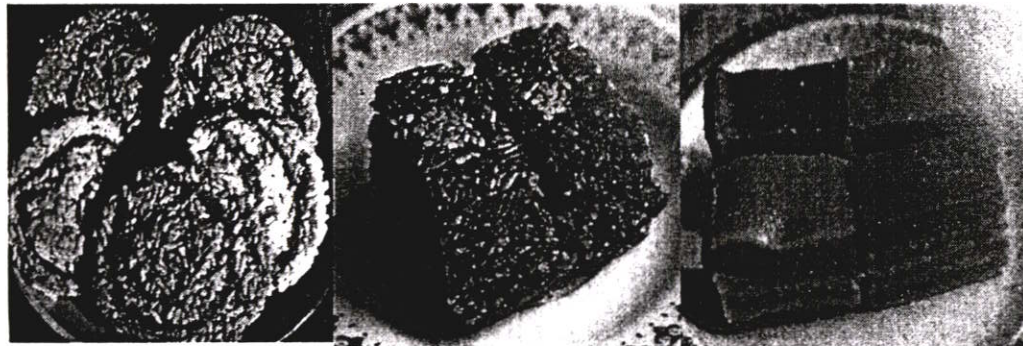
	การกินอาหารทั่วไป (ประจำวัน)	การกินในงานเลี้ยงที่บ้าน	การกินในงานบุญที่วัด	การกินในงานขันโตกดินเนอร์
	<ul style="list-style-type: none"> - ล้างมือที่ซาน (นอกวง) - ทานน้ำที่หม้อน้ำ (ร้านน้ำ) - ไม่นิยมใช้ช้อนส่วนตัว - ถ้าโตกเล็กจะใช้ช้อนรวม 1 อัน - ถ้าโตกใหญ่จะใช้ช้อนในแต่ ละถ้วยแกง - ใครกินเสร็จก่อนลูกก่อนไม่ นิยมลุกพร้อมกัน (เพราะจะ ไปแย่งกันล้างมือ,ทานน้ำ 	<p>* การร่วมวงจะให้ผู้สูงอายุหรือ หัวหน้าครอบครัวกับแขก ผู้หญิง หรือเด็กจะกินที่หลังหรือแยกวง ไปกินต่างหาก</p>		

ภาพที่ 2.25 แกงปลาแห้งใส่ผักตาม
ฤดูกาล (อาหารทั่วไป)

ภาพที่ 2.26 ลาบดิบ แกงฮังเล (อาหารพิเศษเพื่อจัดเลี้ยง)

ภาพที่ 2.27 ข้าวแต๋น ข้าวเหนียวแดง ขนมหัน (ขนมในการจัดเลี้ยง)

ภาพที่ 2.28 การจัดสำรับ
อาหาร เพื่อจัดเลี้ยง

5.4. การแห่ขันโตก

แขกที่ได้รับเชิญจะเข้าสู่บริเวณพิธี เจ้าภาพจะหามาลัยมะลิหรือมาลัยดอกกรัก หรือบานไม่รู้โรย คล้องคอให้แก่แขกทุกคน แล้วเชิญให้เข้านั่งในบริเวณที่เลี้ยงขันโตกในราชวัตรคอกชมการแห่ขันโตก

ลำดับการจัดขบวน

- พานบายศรี(ถ้ามี)
- ให้ช่างฟ้อนนำหน้า
- คนตริกลองตั้ง โนง (บางแห่งให้อยู่นอกขบวน)
- ขันโตกเอก
- ขันโตกโท หรือ ขันโตกรอง
- กลองข้าวใหญ่
- ขันโตกบริวาร
- กลองข้าวเล็ก
- อาหารหวาน

เมื่อคนตริขึ้น คือ กลองตั้ง โนงเริ่มตี แนนเริ่มเป่า ช่างฟ้อนก็ฟ้อนรำนวนขนาดเป็นคู่ๆ นำขบวนตาม จังหวะกลอง นื่อง จากนั้น ขันโตกเอก กลองข้าวใหญ่ ขันโตกโท ก็ถูกหามเดินตามไปพร้อมกับขันโตก เล็กๆ ตามไปเป็นแถวอย่างช้าๆ รุ่งท้ายด้วยกลองมอชิง เข้าสู่บริเวณพิธี แขกที่มาในงานจะคอยชม ขบวนแห่ขันโตกและช่างฟ้อน ปรบมือให้เป็นระยะ จนกว่าขันโตกเอกจะถึงที่แขกผู้เป็นประธานนั่ง จึงหยุดการฟ้อน จากนั้นก็นำไปวางตามจุดที่คนโท กระโถนตั้งไว้ และเชิญแขกรับประทานอาหาร ถ้ามีการบายศรีด้วยนั้น ถือว่าเป็นพิธีใหญ่และศักดิ์สิทธิ์ ดังนั้น ให้ทำพิธีบายศรีก่อนที่จะแห่ขันโตกเข้ามา จึงจะทำให้พิธีเรียบร้อย

5.5 การละเล่นงานขันโตก

การแสดงบนเวที

ขณะที่การรับประทานอาหารกำลังดำเนินอยู่นั้นเจ้าภาพก็จัดให้มีการแสดงบนเวที ให้แขกได้ดูได้ชม กัน การแสดงส่วนใหญ่ที่จัดมี ดังนี้

- การฟ้อนเล็บหรือฟ้อนเทียน
- ฟ้อนชาวเขา
- ฟ้อนม้ายเชียงดา หรือ ม่านกำแบ้อ
- ฟ้อนน้อยใจยา – นางแว่นแก้ว
- ฟ้อนเงี้ยว
- ฟ้อนดาบ
- ฟ้อนสาวไหม
- ม้าจกคอก (ลาวกระทบไม้)

- เฮ็ดกำ หรือ เฮ็ดความ

การฟ้อนชาวเขา โดยมากคนล้านนาไทยไปลอกเลียนแบบจากพวกชาวเขาเผ่าต่างๆ เช่น แม้ว มูเซอ เข้า เป็นต้น แต่เอามาประยุกต์เข้ากับทำรำของชาวล้านนาไทยอีกทีหนึ่ง การแต่งกายนิยมแต่งตามเผ่าของเขา ซึ่งก็ให้ความสวยงามและแปลกตาดีเหมือนกัน

จากวรรณกรรมเกี่ยวกับประเพณีการเลี้ยงขันโตกสรุปได้ว่า ประเพณีขันโตกเป็นประเพณีการรับประทานอาหารที่ประเพณีปฏิบัติ กันมาแต่ดั้งเดิม จนเมื่อประมาณ ปีพ.ศ. 2500 อาจารย์ ไกรศรี นิมานเหมินท์ ได้นำมาประยุกต์เพื่อใช้เลี้ยงต้อนรับแขก ทั้งชาวไทย และ ชาวต่างประเทศ โดยมีรูปแบบหลักดังนี้

- การใช้อาหารพื้นถิ่นไทยภาคเหนือ
- การมีลักษณะเฉพาะในการทานอาหาร ได้แก่
 - แบบแผนในการทานอาหาร วิธีรับประทานข้าวหนึ่ง ลักษณะการนั่ง มารยาทในการรับประทานอาหาร การแห่ขันโตก
- อุปกรณ์เครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร ได้แก่
 - ขันโตก ถ้วยแกง ถ้วยเบน ช้อน กล่องเข้า ฝาจี น้ำดัน
- ลักษณะการจัดอาหาร
- สถานที่จัดเลี้ยง และ องค์ประกอบในสถานที่
- การละเล่นในงานขันโตก

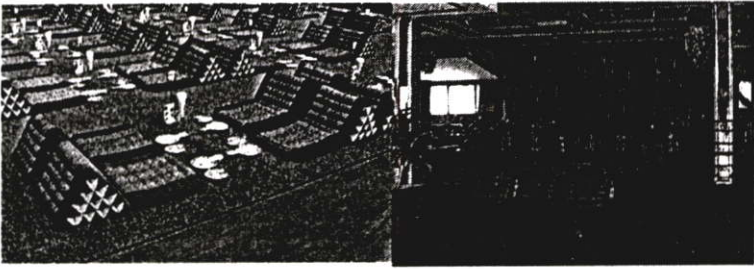

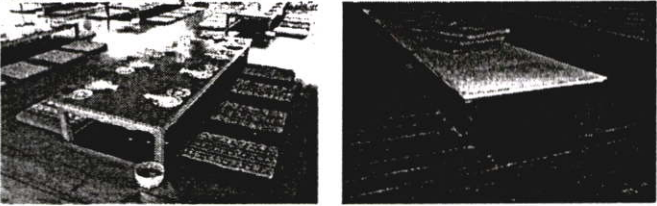

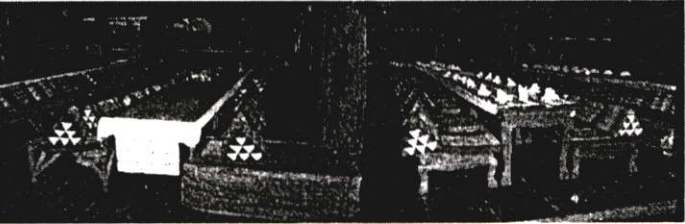
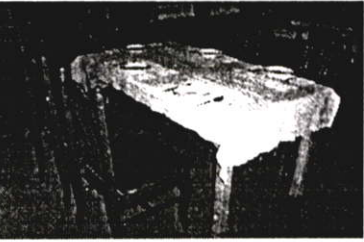
2.5 สภาพร้านจัดเลี้ยงชั้นโถกแบบธุรกิจเดี่ยวในปัจจุบัน

โดยการศึกษาข้อมูลภาคสนามของร้านชั้นโถกทั้ง 8 ตามแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลที่ได้มาจากตัวบ่งชี้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของร้านชั้นโถก ในแต่ละหัวข้อสามารถจัดกลุ่ม ได้ดังนี้

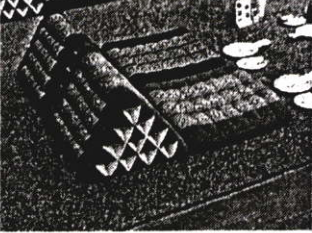

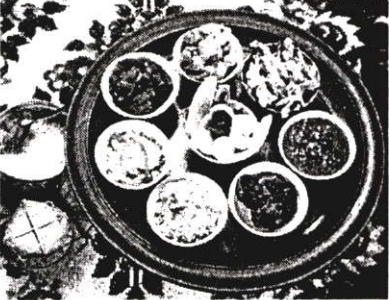
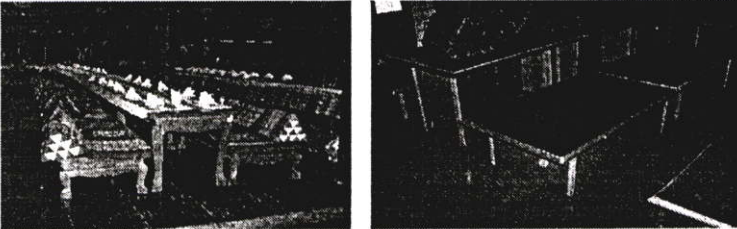
ตารางที่ 2.5 แสดงลักษณะขององค์ประกอบต่างๆของร้านชั้นโถก ในปัจจุบัน

หัวข้อ	ลักษณะ.รายละเอียด	ชื่อร้าน	
1.1 ลักษณะ ชั้นตอน ของ			
		ชั้นโถกพาเลซ	
		ชั้นโถกวิวน้ำ	
		คุ้มแก้วพาเลซ	
		คุ้มชั้นโถก	
		แมปิงชั้นโถก	
		ลานนาชั้นโถก	
		ศูนย์วัฒนธรรม	
		ลิปสองปับนา	
		เข้า	การแสดง
		ต้อนรับ	ปล่อยคอมลอย
		รอ	การแสดงต่างๆ
		รับประทาน	ถอดรองเท้า-ใส่รองเท้า

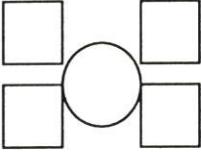
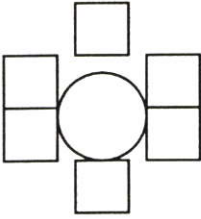
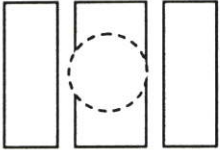
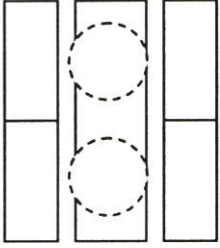
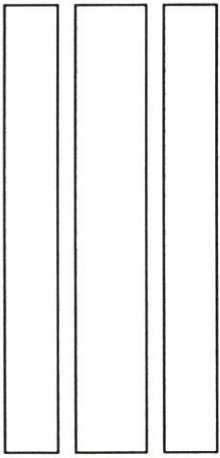
ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ.รายละเอียด	ชื่อร้าน
1.2 ลักษณะการนั่งทานอาหาร	<p>C1 นั่งกับพื้น+หมอนพิง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานโล่งคุ่มขันโตก - ลานโล่งศูนย์วัฒนธรรม - ลานพื้นคุ่มแก้วพาลีส - พื้นศูนย์วัฒนธรรม - อาคารใหม่สิบลองบัน
	<p>C2 นั่งกับพื้นยก+มีหลุม+หมอนพิง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลาคุ่มขันโตก - อาคารใหม่สิบลองบันนา
	<p>C3 นั่งกับพื้นมีหลุม</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - คุ่มแก้วพาลีส
	<p>C4 นั่งกับแท่นเป็นซุด+หมอนพิง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลาศูนย์วัฒนธรรม - ชันโตกพาลีส - แม่ปิงขันโตก (ปิด) - อาคารเก่าสิบลองบันนา - ชันโตกวิวน้ำ
	<p>C5 นั่งกับแท่นเป็นแถว+หมอนพิง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารใหม่สิบลองบันนา
	<p>C6 นั่งโต๊ะ + เก้าอี้</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - สิบลองบันนา

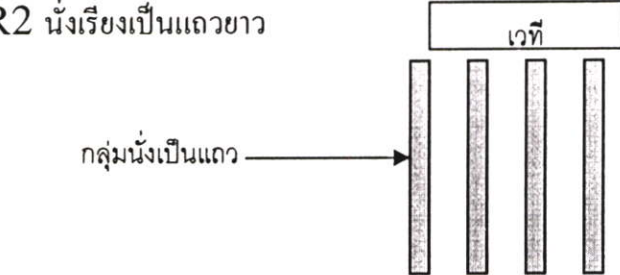

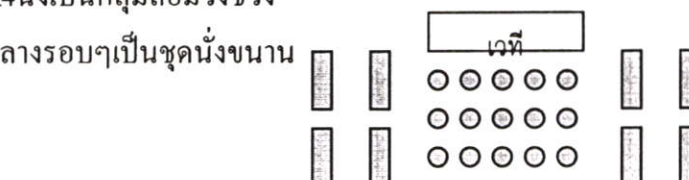
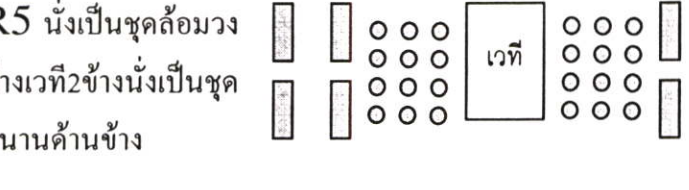
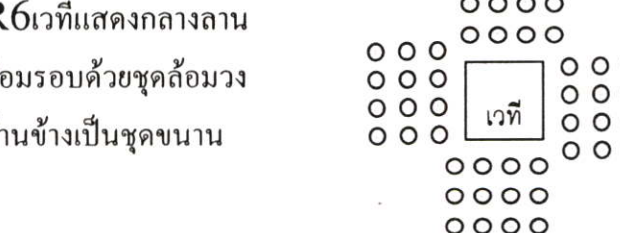
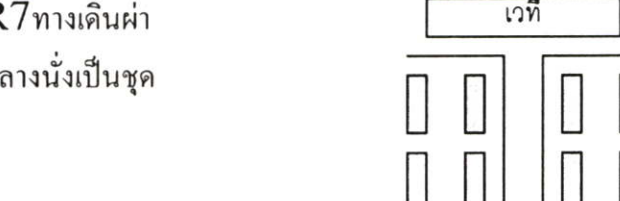
ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ,รายละเอียด	ชื่อร้าน
1.3 ลักษณะ อุปกรณ์, ภาชนะ, เครื่องเรือน	S1 อุปกรณ์รองนั่ง เบาะรองนั่ง+หมอนพิง 	-ชั้นโตกพาเลซ -ชั้นโตกวิวน้ำ -คุ่มแก้วพาเลซ -คุ่มชั้นโตก ลานนาชั้นโตก -แม่ปิงชั้นโตก
	S2 อุปกรณ์ส่วนตัว จานรอง+ช้อนซ่อม แก้วน้ำดื่ม 	-ลีสบองป็นนา ชั้นโตก -ศูนย์วัฒนธรรม
	S3 อุปกรณ์รวม ชั้น โตก ถ้วยแกง กล่องข้าว 	
	S4 เครื่องเรือน โต๊ะ แท่นนั่งห้อยขา 	-ชั้นโตกพาเลซ -ชั้นโตกวิวน้ำ -แม่ปิงชั้นโตก -ลีสบองป็นนาชั้นโตก -ศูนย์วัฒนธรรม

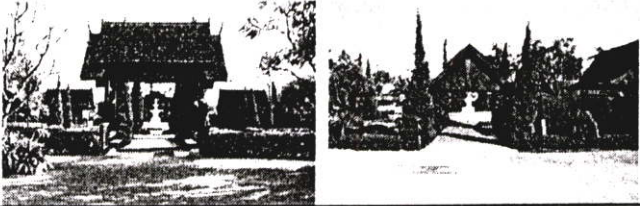

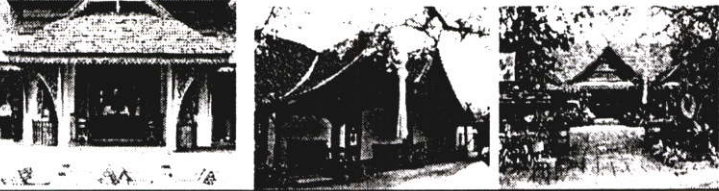
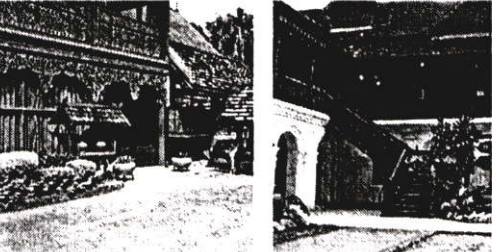
ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ.รายละเอียด	ชื่อร้าน
2.1 ลักษณะ กลุ่มที่นั่ง	 <p data-bbox="655 338 949 384">D1 ที่นั่งล้อมชั้น โตก4 คน</p>	- ลานคุ้มชั้นโตก
	 <p data-bbox="641 632 935 678">D2 ที่นั่งล้อมชั้น โตก 6 คน</p>	- ลานนาชั้นโตก
	 <p data-bbox="669 877 935 924">D3 ที่นั่งขนานกัน 4 คน</p>	- แม่ปิงชั้นโตก - ศูนย์วัฒนธรรม
	 <p data-bbox="669 1234 935 1281">D4 ที่นั่งขนานกัน 8 คน</p>	- ศาลาคุ้มชั้นโตก - ชั้นโตกพาเลส
	 <p data-bbox="606 1738 956 1785">D5 ที่นั่งขนานกัน เป็นแถวยาว</p>	- สิบสองปันนา - คุ้มแก้วพาเลส

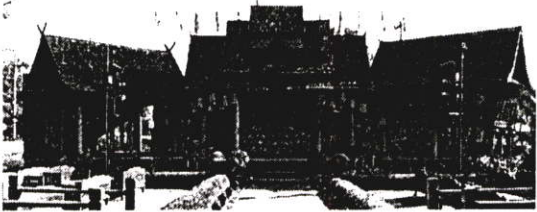
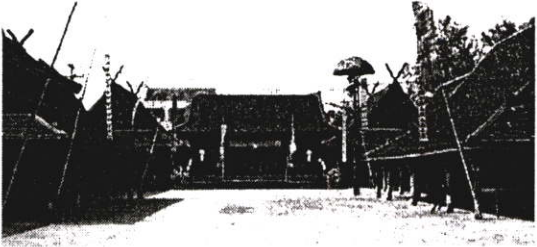

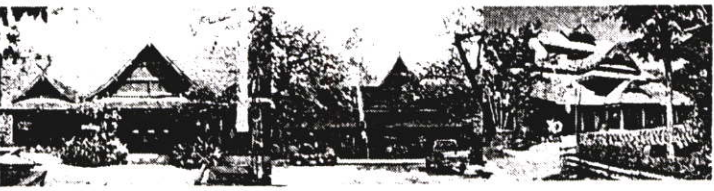
ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ.รายละเอียด	ชื่อร้าน
2.2 ลักษณะ ผังของกลุ่มที่ นั่ง	<p>R1นั่งเป็นกลุ่มๆล้อมวงบนพื้นที่โล่ง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานนาชั้นโตก (ชั้น 1,2) - ศูนย์วัฒนธรรม (หอคำ, หอมุข)
	<p>R2 นั่งเรียงเป็นแถวยาว</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - สิบสองปันนา (อาคารใหม่, เก่า)
	<p>R3 นั่งเรียงเป็นชุดขนานหันข้างเข้าเวที</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นโตกพาเลซ - ชั้นโตกวินน้ำ
	<p>R4นั่งเป็นกลุ่มล้อมวงช่วง กลางรอบๆเป็นชุดนั่งขนาน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - คุ่มแก้วพาเลซ - (ในอาคาร)คุ่มชั้นโตก
	<p>R5 นั่งเป็นชุดล้อมวง ข้างเวที2ข้างนั่งเป็นชุด ขนานด้านข้าง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - (ในศาลา)ศูนย์วัฒนธรรม
	<p>R6เวทีแสดงกลางลาน ล้อมรอบด้วยชุดล้อมวง ด้านข้างเป็นชุดขนาน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์วัฒนธรรม (ลาน) - คุ่มชั้นโตก(ลาน)
	<p>R7ทางเดินผ่า กลางนั่งเป็นชุด</p> 	<ul style="list-style-type: none"> -แม่ปิงชั้นโตก2ข้าง

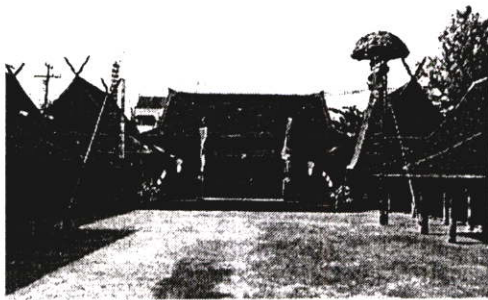

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ,รายละเอียด	ชื่อร้าน
3.1 ลักษณะ รูปแบบ ทางเข้า	B1 ชุมประตู 	<ul style="list-style-type: none"> - แม่โป่งขันโตก - คุ่มขันโตก
	B2 ชุมบันไดทางเข้า 	<ul style="list-style-type: none"> - สิบสองปันนา
	B3 ลานทางเข้า 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานศูนย์วัฒนธรรม
	B4 ศาลาทางเข้า 	<ul style="list-style-type: none"> - ชันโตกวิวน้ำ
	B5 ชุมโถงทางเข้า 	<ul style="list-style-type: none"> - หอศูนย์วัฒนธรรม - ชันโตกพาลีส - อาคารคุ่มขันโตก
	B6 บันไดทางเข้า 	<ul style="list-style-type: none"> - คุ่มแก้วพาลีส - ลานขันโตก

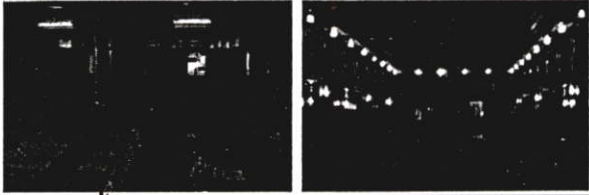
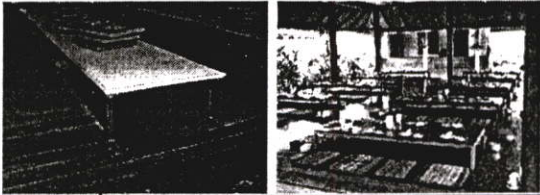

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ.รายละเอียด	ชื่อร้าน
3.2 ลักษณะอาคาร, สถานที่	<p>A1 ลานโล่งล้อมรอบด้วยรั้วต่ำๆ+ ต้นไม้</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - แม่ปิงชั้นโตก
	<p>A2 ลานโล่งล้อมรอบด้วยศาลา</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานศูนย์วัฒนธรรม - ลานคุ้มชั้นโตก
	<p>A3 อาคารลักษณะพื้นดินดั้งเดิม(อาคารดั้งเดิม)</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - สิบสองปันนา - คุ้มแก้วพาลีส - ลานนาชั้นโตก
	<p>A4 อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่รูปทรงพื้นดิน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นโตกพาลีส - ชั้นโตกวิวน้ำ
	<p>A5 อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่ตกแต่งด้านหน้าอาคารให้มีลักษณะพื้นดิน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> -หอ,ศาลาศูนย์วัฒนธรรม -คุ้มชั้นโตก

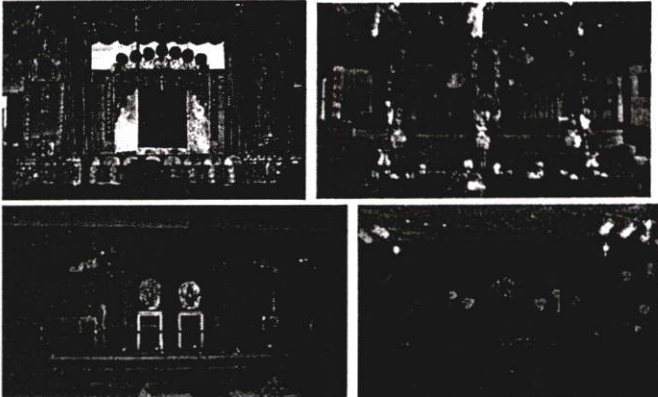
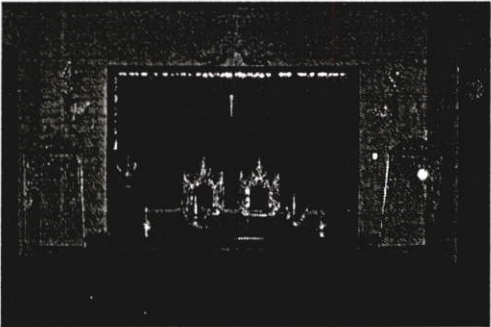

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ,รายละเอียด	ชื่อร้าน
3.3 ตำแหน่งบริเวณที่ใช้จัดเลี้ยง	<p>F2 ลานโล่งเพื่อจัดเลี้ยงชั้น โตกโดยเฉพาะ</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์วัฒนธรรม - คุ้มชั้น โตก - แม่ปิงชั้น โตก
	<p>F3 ศาลาที่ล้อมรอบลานโล่งเพื่อจัดแสดงชั้น โตกโดยเฉพาะ</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์วัฒนธรรม - คุ้มชั้น โตก
	<p>N5 โถงในอาคารเพื่อจัดเลี้ยงชั้น โตกโดยเฉพาะ</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้น โตกพาลาส - ชั้น โตกวิวน้ำ - คุ้มแก้วพาลาส - คุ้มชั้น โตก - แม่ปิงชั้น โตก - ลานนาชั้น โตก - ศูนย์วัฒนธรรม - สิบสองปันนา

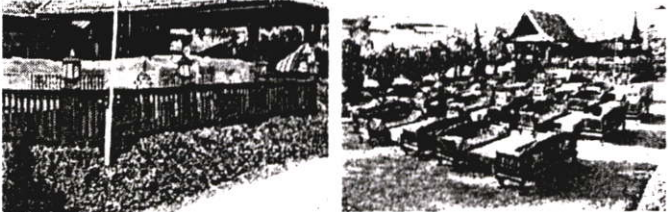

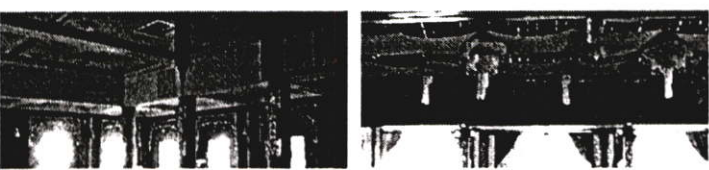
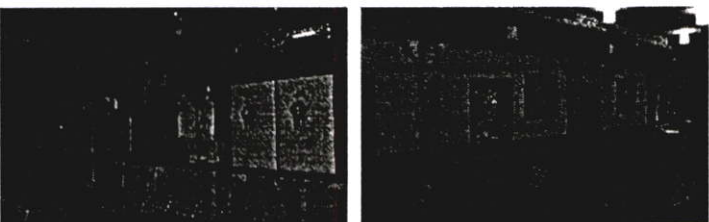
ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

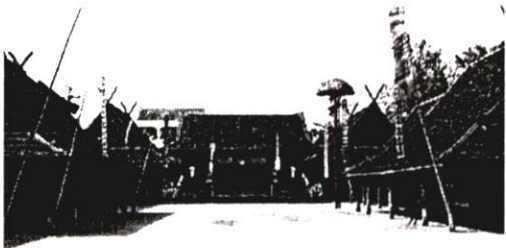
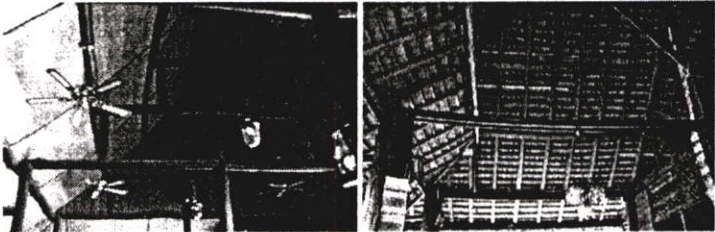
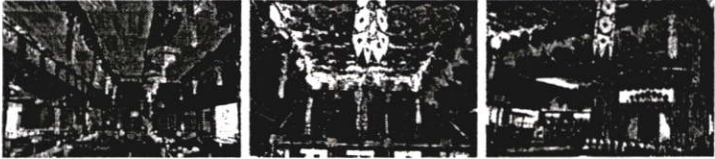
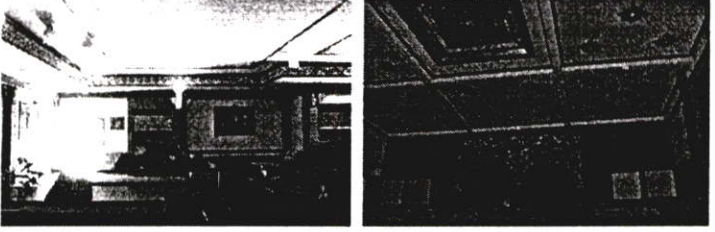
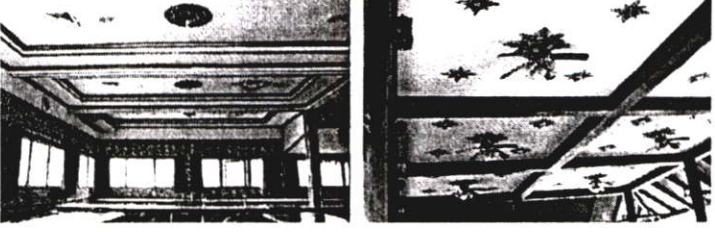
หัวข้อ	ลักษณะรายละเอียด	ชื่อร้าน
4.1 การยกพื้น, ความต่างระดับ	E1 ลานกว้างเวทีกสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานศูนย์วัฒนธรรม - ลานคุ้มชั้นโตก
	E2 ลานพื้นภายในอาคาร 	<ul style="list-style-type: none"> - หอศูนย์วัฒนธรรม - ลานนาชั้นโตก
	E3 ลานพื้นมีหลุม (เป็นแถว) 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารใหม่สิบสองปันนา - ศาลาคู่ชั้นโตก
	E4 ลานพื้นมีแท่นนั่งห้อยขา (เป็นชุด) 	<ul style="list-style-type: none"> - คู่แก้วพาลีส
	E5 ลานพื้นมีแท่นนั่งห้อยขา (เป็นแถว) 	<ul style="list-style-type: none"> - แม่ปิงชั้นโตก - ชั้นโตกพาลีส
	E6 ลานพื้นยกระดับ 	<ul style="list-style-type: none"> - สิบสองปันนา
	E7 พื้นยกมีหลุมเป็นแถว 	<ul style="list-style-type: none"> - คู่แก้วพาลีส

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

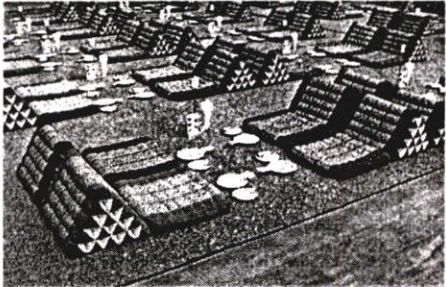
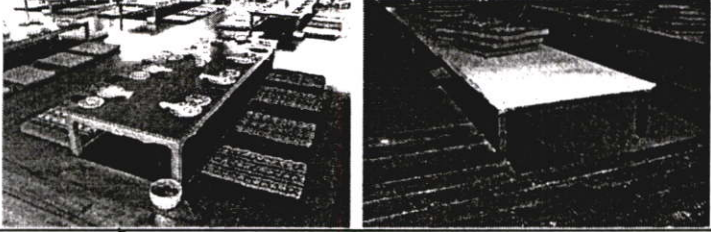
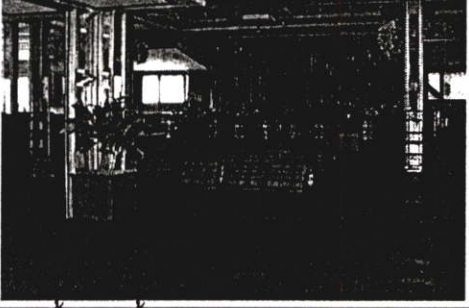

หัวข้อ	ลักษณะรายละเอียด	ชื่อร้าน
4.2 การยกพื้น, ความต่างระดับ	<p>K1 เวทีกลางแจ้งมีหลังคาพื้นยกสูง 120 ซม. (แสดง+ดนตรี)</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - แม่ปิ้งชั้นโตก
	<p>K2 เวทีดนตรีกลางแจ้ง มีหลังคายกพื้นสูง 120 ซม. + เวทีแสดงกลางลาน ไม้ยกพื้น</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ลาน ศูนย์วัฒนธรรม - ลานคุ่มชั้นโตก
	<p>K3 เวทีในร่มชิดผนัง ยกพื้นสูง 50-90 ซม. (ดนตรี+แสดง)</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารสิบสองปันนา (เก่า,ใหม่) - คุ่มแก้ว - ชั้นโตกพาลเอส - ชั้นโตกวิวน้ำ
	<p>K4 เวทีในร่มชิดผนัง ยกพื้นสูง 20 ซม. (ดนตรี + แสดง)</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานนา (ชั้นบน)
	<p>K5 เวทีแสดงยกพื้น 50 ซม. กลางห้อง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - หอศูนย์วัฒนธรรม

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

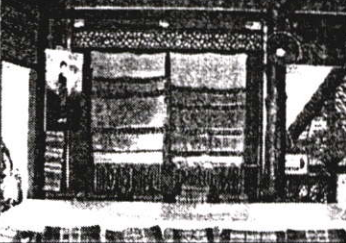
หัวข้อ	ลักษณะ.รายละเอียด	ชื่อร้าน
<p>4.3 ลักษณะ การปิดล้อม พื้นที่</p>	<p>F1 รั้วต้นไม้หรือราวระเบียงกัน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - แมปิงชั้นโตก
	<p>F2 ล้อมรอบด้วยอาคาร ,ศาลา กึ่งโล่ง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ลาน ศูนย์วัฒนธรรม - ลานคุ่มชั้นโตก
	<p>F3 ศาลาผนังเปิดโล่ง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลาคุ่มชั้นโตก
	<p>F4 ผนังมีช่องเปิด (หน้าต่าง)</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารสิบสองปันนา - ชั้นสองลานนาชั้นโตก
	<p>F5 ผนังมีช่องเปิด (กรงระจก)</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลาคุ่มแก้วชั้นโตก - อาคารคุ่มชั้นโตก - อาคารชั้นโตกวิวน้ำ
	<p>F6 ผนังปิดทึบ</p> 	

หัวข้อ	ลักษณะ.รายละเอียด	ชื่อร้าน
4.4 ลักษณะเพดาน	<p>G1 ไม่มีฝ้าเพดาน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - แม่ปิง - ลาน ศูนย์วัฒนธรรม - ลานคุ้มชั้นโตก
	<p>G2 เพดานตามลักษณะโครงสร้างอาคารพื้นดิน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลาศูนย์วัฒนธรรม - อาคารเก่าสิบสองปันนา
	<p>G3 เพดานโชว์โครงสร้างตกแต่งงานหัตถกรรม</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นโตกวิวน้ำ - อาคารใหม่สิบสองปันนา
	<p>G4 เพดานกรุเรียบทั้งผืน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานนาชั้นโตก - ชั้นโตกพาลีส - อาคารคุ้มชั้นโตก
	<p>G5 เพดานกรุแต่งหลุมฝ้าเพดาน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - คุ้มแก้วพาลีส - ศาลาคู่ชั้นโตก

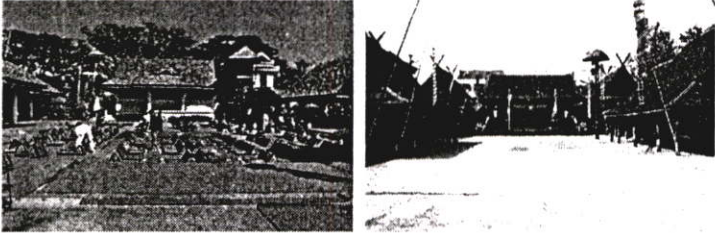
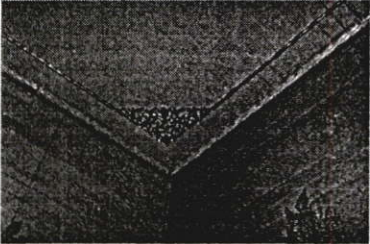
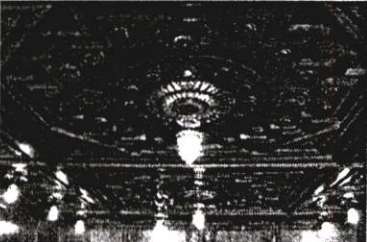
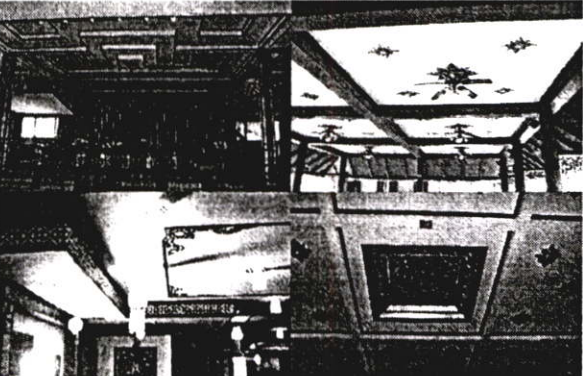
ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ,รายละเอียด	ชื่อร้าน
4.5.1 รูปแบบการตกแต่งพื้นที่	4.5.1 การตกแต่งพื้นที่ H1 พื้นสนามหญ้า 	<ul style="list-style-type: none"> - แม่ปิงชั้นโตก
	H2 พื้นคอนกรีต ปูพรม เสื่อ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลาคุ้มชั้นโตก - ลานศูนย์วัฒนธรรม
	H3 พื้นไม้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลาคุ้มชั้นโตก - อาคาร ใหม่, เก้า สิบสองปันนา
	H4 ปูพรมทั้งลาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นโตกพาเลส - คุ้มแก้วชั้นโตก - อาคารคุ้มชั้นโตก - ชั้นล่างลานนาชั้นโตก
	H5 พื้นกระเบื้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นบนชั้นโตกวิวน้ำ

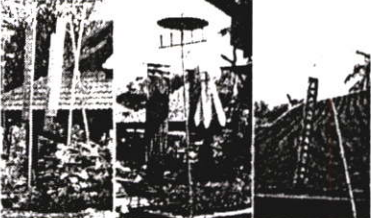
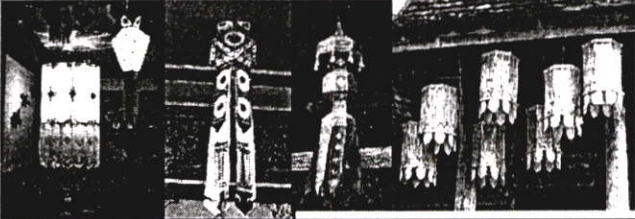

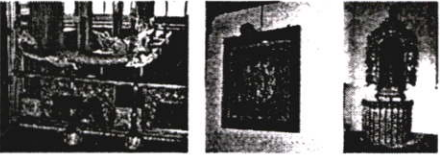

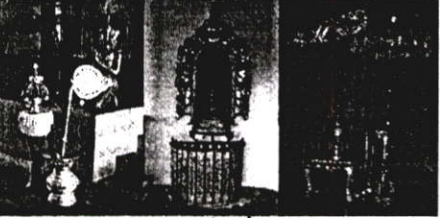
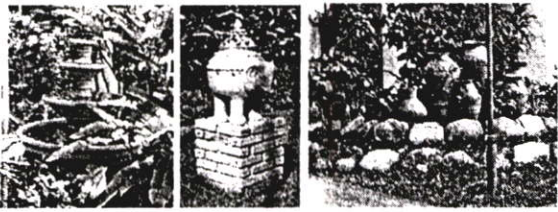
ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ,รายละเอียด	ชื่อร้าน
4.5.2 รูปแบบการตกแต่งส่วนปิดล้อม	4.5.2 การตกแต่งผนัง 11 ทุ่งไม้+ราวระเบียง 	- แม่ปิงชั้นโตก
	12 ผนังโล่ง มีเสาไม้+ การตกแต่งโครงสร้างเดิม 	- ศาลาคู่ชั้นโตก - ศาลาศูนย์วัฒนธรรม
	13 การเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง 	- แม่ปิง - ชั้นโตกวิวน้ำ
	14 โชว์โครงสร้างไม้, ตกแต่งด้วยผ้าทอ 	- สิบสองปันนา - ชั้นบนลานนาชั้นโตก
	15 ผนังทึบเรียบ ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรมพื้นถิ่น 	- หอศูนย์วัฒนธรรม - ชั้นโตกพาลเลส
	16 ผนังกรุด้วยวัสดุตกแต่ง อย่างประณีต (หินอ่อน,ผ้าไหมกรุฟองยาง, Wall paper) 	- ชั้นล่างลานนาชั้นโตก - คู่แก้วชั้นโตก

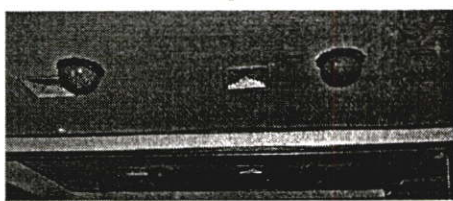

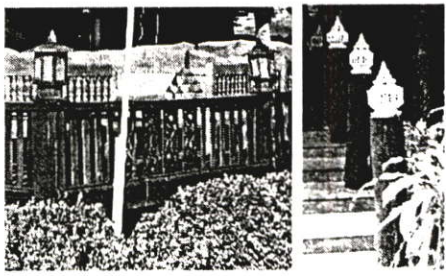
ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ.รายละเอียด	ชื่อร้าน
4.5.3 รูปแบบการตกแต่งเพดาน	4.5.3 การตกแต่งเพดาน J1 โชว์โครงสร้างไม้+ ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ชันโตกวิวน้ำ - สิบสองปันนา ใหม่, เก่า
	J2 ลานโล่ง แต่งตุง + ประทีป 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานนาคุ้มชันโตก - ลานศูนย์วัฒนธรรม - ลาน แม่ปิ้งชันโตก
	J3 แผ่นไม้ตีเรียบ แต่งเส้นคิ้ว+ ไม้ฉลุสีทอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานนาชันโตก
	J4 แผ่นไม้แกะสลักตลอดเพดาน 	<ul style="list-style-type: none"> - หอศูนย์วัฒนธรรม
	J5 เพดานยิปซัม แต่งหลุมฝ้าเพดาน+ แต่งขอบคิ้ว และดาวเพดาน 	<ul style="list-style-type: none"> - คุ้มแก้วพาลีส - ชันโตกพาลีส

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ,รายละเอียด	ชื่อร้าน
4.6 อุปกรณ์ ตกแต่งภายใน พื้นที่	L1 ตุ้งผ้าแขวนยาวบนเสา, ติดผนัง 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานศูนย์วัฒนธรรม - ลานคุ้มชั้นโตก - ทางเข้าชั้นโตกวิวน้ำ
	L2 ดาวประทีป ผ้า กระຈก 	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นโตกพาลอส - แม่ปิง
	L3 รูปแกะสลัก รูปคน 	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นโตกวิวน้ำ - ลานนาชั้นโตก
	L4 งานหัตถกรรมแบบประณีต 	<ul style="list-style-type: none"> - คุ้มแก้ว - ชั้นโตกพาลอส - ลานนาชั้นโตก - สิบสองปันนา (เวที)
	L5 งานหัตถกรรม, จากของใช้ในชีวิตประจำวันที่บ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานศูนย์วัฒนธรรม - แม่ปิง - ชั้นโตกพาลอส
	L6 งานหัตถกรรมจากของใช้ชั้นสูง เครื่องดนตรี 	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์วัฒนธรรม - ลานนาชั้นโตก
	L7 งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา 	<ul style="list-style-type: none"> - ลานนา - คุ้มชั้นโตก - ชั้นโตกวิวน้ำ

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หัวข้อ	ลักษณะ.รายละเอียด	ชื่อร้าน
4.7 ชนิด ลักษณะดวง ไฟ	<p>M1 ดวงโคมไฟแขวนเพดาน ลักษณะหัตถกรรมจากพื้นดิน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นโตกวินน้ำ - ชั้นโตกพาลีส - หอ(ศาลา)ศูนย์วัฒนธรรม - อาคารไทย สิบสองปันนา
	<p>M2 ดวงโคมไฟสนามบนที่สูง</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - แม่ปิง - ลานคุ้มชั้นโตก - ลานศูนย์วัฒนธรรม
	<p>M3 ดวงโคมไฟติดผนัง ตกแต่งกับดวงเพดาน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารคุ้มชั้นโตก - หอศูนย์วัฒนธรรม
	<p>M4 ดวงโคมไฟสำเร็จรูป ติดเพดาน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - คุ้มแก้ว - ลานนาชั้นโตก
	<p>M5 ดวงโคมไฟกิ่งติดเสา ,ผนัง ลักษณะงานหัตถกรรมพื้นบ้าน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลาศูนย์วัฒนธรรม
	<p>M6 ดวงโคมประทีปบนหัวเสา , ราวระเบียง ลักษณะหัตถกรรมพื้นบ้าน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - แม่ปิง - ลานศูนย์วัฒนธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการการศึกษา งานวิจัยในอดีต 3 กลุ่มคือ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อม การศึกษาการรับรู้สภาพแวดล้อม และ ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อม ดังนี้

กลุ่มงานวิจัยเกี่ยวกับเอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อม

ชาติ ภาสวรรณ (2536) ได้ศึกษาแนวทางการออกแบบ ดันแบบร้านให้เช่า วีดีโอ แบบแฟรนไชส์ โดยศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากการสำรวจภาคสนาม ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านฯ ในเขตกรุงเทพ และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บริการเพื่อสรุปเป็นภาพลักษณ์ของร้านประเภทนี้ และได้เสนอเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบเอกลักษณ์ฯ สำหรับดันแบบในระบบแฟรนไชส์

ธนิดา เลี้ยวรินทร์ (2543) ได้ศึกษาแนวทางการออกแบบเอกลักษณ์ร้านสะดวกซื้อ ในสถานีบริการน้ำมัน :กรณีศึกษา ร้านซีเล็ก สถานีบริการเชลล์ พบว่า การออกแบบอย่างมีเอกลักษณ์จะสามารถทำให้บุคคลเกิดทัศนคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อมนั้นได้ โดยทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความสะดวกในการทำงาน และ ผู้ใช้บริการทำให้จดจำร้านได้ และเกิดการจับจ่ายเพิ่มขึ้น

กลุ่มงานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้สภาพแวดล้อม

จิรวัดน์ เหลืองอร่าม (2541) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้และยอมรับการใช้องค์ประกอบ และ ส่วนประณีตสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะไทยในสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ พบว่า การพัฒนารูปแบบการพัฒนารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่จำเป็นต้องสืบสานรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยในอดีต และ ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงความเห็นที่แตกต่าง ซึ่งเป็นผลเรียนรู้ และ ประสบการณ์ ทางสถาปัตยกรรมของแต่ละบุคคล เพื่อ ให้กลุ่มบุคคลทั่วไปสามารถรับรู้และยอมรับลักษณะไทยที่สร้างมาจากการขึ้น

กลุ่มงานวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจสภาพแวดล้อม

สิบเอก ชนะชัย แสนคำ (2541) ได้ศึกษา ระดับและระดับความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ระดับความเข้าใจในนโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมของทหารที่มียศ สังกัด หน้าที่ ที่แตกต่างกันในค่ายทหาร: กรณีศึกษาค่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ทหารมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม และนโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับสูง และทหารที่มียศ และ หน้าที่ แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมไม่แตกต่างกัน

พิรุณ หน่อแก้ว (2541) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ต้องขังต่อการจัดสภาพแวดล้อม และ สวัสดิการในเรือนจำ : กรณีศึกษา เรือนจำกลางลำปาง พบว่า ผู้ต้องขังมีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในเรือนจำอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อม พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ สถานะความเป็นอยู่ ประวัติการต้องโทษที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมต่างกัน ส่วนรายได้ และ ภูมิฐานะเดิมก่อนต้องโทษ สถานะความผิด ระยะเวลากำหนดโทษ และ ระยะเวลาต้องโทษ มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมไม่ต่างกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยของ ซาติ ภาสวโร(2536) และ ธนิตา เกียวบุรินทร์(2543) เกี่ยวกับทฤษฎี ตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับ เอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อม และวิธีการเก็บข้อมูลภาคสนามของร้านชั้น โดค

จิรวัดน์ เหลืองอร่าม(2541)ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ทฤษฎี วิธีการเก็บข้อมูลและ การสร้างเครื่องมือใน เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการรับรู้สภาพแวดล้อม

งานวิจัยของ สิบเอก ชนะชัย แสนคำ(2541) และ พิรุณ หน่อแก้ว(2541)เกี่ยวกับทฤษฎี และ วิธีการหาระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อสภาพแวดล้อม วิธีการที่จะได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง และการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการรวบรวมทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้ศึกษาได้แนวคิดเกี่ยวกับ

1.ทฤษฎีที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ทางกายภาพเพื่อนำไปหาตัวแปรและตัวบ่งชี้ในการศึกษาเอกลักษณ์ของการจัดเลี้ยงชั้น โดคดั้งเดิม และ ปัจจุบัน รวมทั้งวิธีการเก็บข้อมูลโดยพิจารณาจาก

- กิจกรรม ภายในสถานที่ อันได้แก่ ขั้นตอน ลักษณะของกิจกรรม ลักษณะการใช้พื้นที่ อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของสภาพแวดล้อมเพื่อศึกษาเอกลักษณ์ทางกายภาพของร้านชั้น โดคและ เอกลักษณ์ประกอบพฤติกรรม
- - ลักษณะทางกายภาพของสถานที่ อันได้แก่ การวางผัง สภาพแวดล้อมภายนอก สภาพแวดล้อมภายใน การให้แสงสว่าง วัสดุที่ใช้

2.ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการรับรู้เอกลักษณ์ และ ความหมายทางสภาพแวดล้อม เพื่อหาตัวแปรด้านต่างๆ ที่มีผลต่อระดับการรับรู้เอกลักษณ์ทางกายภาพของประเพณีชั้น โดค ภายในร้านชั้น โดคปัจจุบัน โดยพิจารณาจาก

- ปัจจัยภายนอก อันได้แก่ สิ่งเราที่เป็นจุดสนใจ สิ่งเราที่ต้องการรู้ สิ่งเราที่สนองธรรมชาติ การรับรู้
- ปัจจัยภายใน อันได้แก่ ความรู้เดิม ความต้องการ ลักษณะของวัฒนธรรม ความสนใจ
- องค์ประกอบส่วนบุคคล อันได้แก่ ลักษณะส่วนตัว เช่น อายุ เพศ ความสามารถของร่างกาย ฯลฯ
- มโนทัศน์ โดยวิเคราะห์จาก พฤติกรรมที่ผู้คนยึดถือประเพณีในสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้น

3.ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ เพื่อหาตัวแปรด้านต่างๆที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ และวิธีการเก็บข้อมูลความพึงพอใจโดยพิจารณาจาก

- ความพึงพอใจทางด้านสรีระต่อองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมในส่วนต่างๆของร้านชั้น โดค
- ความพึงพอใจทางด้านจิตใจต่อองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมในส่วนต่างๆของร้านชั้น โดค
- องค์ประกอบส่วนบุคคลที่มีผลต่อความพึงพอใจ

4. ข้อมูลของการจัดเลี้ยงขันโตกในอดีต และ นำไปประกอบกับข้อมูลลักษณะขันโตกดั้งเดิมที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปวัฒนธรรมตามหัวข้อของตัวบ่งชี้ เพื่อศึกษาถึงเอกลักษณ์ทางกายภาพของงานจัดเลี้ยงขันโตกในดั้งเดิม

จากการทบทวนวรรณกรรม สามารถสรุป เป็นแผนภูมิเชื่อมโยงทฤษฎีได้ดังนี้

ตารางที่ 2.6 แผนภูมิแสดงแผนภูมิเชื่อมโยงทฤษฎี

จากการสรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถระบุตัวแปรได้ดังนี้

1. ทฤษฎีเอกลักษณ์ทางกายภาพ เพื่อใช้เป็นข้อพิจารณาเอกลักษณ์ทางกายภาพ ของ วัฒนธรรมขันโตกดั้งเดิม และ ร้านขันโตกปัจจุบัน ได้แก่

- กิจกรรม พฤติกรรม - ขั้นตอนของ กิจกรรม
- ลักษณะพฤติกรรม
- อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม

- มโนทัศน์
 - การบ่งบอกลักษณะเฉพาะของกิจกรรม พฤติกรรม
 - การบ่งบอกลักษณะเฉพาะของเครื่องเรือน เครื่องใช้และสภาพแวดล้อม
- ลักษณะทางกายภาพ
 - การวางผัง
 - สภาพแวดล้อมภายนอก
 - สภาพแวดล้อมภายใน
 - ลักษณะดวง โคมส่องสว่าง
 - วัสดุ

2. ทฤษฎีการรับรู้ เพื่อใช้ในการพิจารณา องค์ประกอบส่วนบุคคลของผู้ที่จะให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกลักษณ์ทางกายภาพ ของ วัฒนธรรมชั้น โดคดั้งเดิม และ ระดับความเหมือน คล้าย แตกต่าง ได้แก่

- ความรู้เดิม (ประสบการณ์ในอดีตเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ)
- ลักษณะภูมิหลังทางวัฒนธรรม (การเป็นบุคคลในท้องถิ่นตั้งแต่กำเนิด)
- ความใส่ใจ การให้ความสนใจ และมองเห็นคุณค่าของสภาพแวดล้อมนั้นๆ

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ เพื่อใช้ในการศึกษาความพึงพอใจในการใช้สอยสภาพแวดล้อมของร้านชั้น โดค โดยมีข้อพิจารณาดังนี้

- ความพึงพอใจจากการตอบสนองทางด้านร่างกายจาก
 - ลักษณะกิจกรรม พฤติกรรม
 - สภาพแวดล้อมภายนอก
 - สภาพแวดล้อมภายใน
- ความพึงพอใจจากการตอบสนองทางด้านจิตใจจาก
 - ลักษณะกิจกรรม พฤติกรรม
 - สภาพแวดล้อมภายนอก
 - สภาพแวดล้อมภายใน
- และองค์ประกอบส่วนบุคคลที่มีผลต่อความพึงพอใจ
 - ลักษณะส่วนบุคคล
 - ประสบการณ์ในอดีต
 - ภูมิหลังทางวัฒนธรรม
 - ความสนใจในการเข้าใช้บริการ

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม และ งานวิจัยที่ผ่านมา เพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบเอกลักษณ์ทางกายภาพของร้านชั้น โดกปัจจุบันที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในระดับต่างๆที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ของผู้ใช้บริการที่มีความแตกต่างกันของ องค์ประกอบส่วนบุคคล โดยแบ่งการศึกษาวิจัยออกเป็นขั้นตอนดังนี้

การดำเนินการวิจัย

1. การสำรวจ และการศึกษาเบื้องต้น
2. การออกแบบงานวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ ข้อมูล
5. การสรุปผลแนวทางการออกแบบ
6. การเขียนรายงานการวิจัย

3.1 การสำรวจ และการศึกษาเบื้องต้น

ในการสำรวจและศึกษาเบื้องต้นมีที่มาของข้อมูล 2 แหล่งคือ

- ก. **ข้อมูลปฐมภูมิ** ได้แก่ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จาก การสำรวจภาคสนามโดยการสังเกต,การสัมภาษณ์จากร้านชั้น โดกภายในในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อนำมาจัดจัดหมวดหมู่และวางแผนการเก็บข้อมูล
- ข. **ข้อมูลทุติยภูมิ** ได้แก่ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า หนังสือ บทความ รายงานการวิจัยและเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ

- เอกลักษณ์ทางกายภาพ
- ความพึงพอใจ
- ลักษณะทางกายภาพของประเพณีชั้น โดก

ซึ่งข้อมูลที่ได้ในเบื้องต้นนี้จะใช้เป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย ในขั้นต่อไป

3.2 การออกแบบการวิจัย

3.2.1 การกำหนดตัวแปรในการวิจัย

จากทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม สามารถกำหนดตัวแปรในการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

1. นิยามด้านมโนทัศน์ (Conceptual Definition) ซึ่งมี 2 ส่วนคือ
 - 1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของร้านชั้น โดก โดยศึกษาจากความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ กิจกรรม, ลักษณะทางกายภาพ, มโนทัศน์
- องค์ประกอบส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการที่มีผลต่อความพึงพอใจ โดยศึกษาจากลักษณะส่วนตัว ความสามารถของร่างกาย ภูมิหลังทางวัฒนธรรมของแต่ละบุคคล

1.2 ตัวแปรควบคุม ได้แก่

- ลักษณะภูมิหลังทางวัฒนธรรม และ ความรู้เดิมเกี่ยวกับการเลี้ยงชั้น โดก ของผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปวัฒนธรรม

1.3 ตัวแปรตาม ได้แก่

- ความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ ของผู้มาใช้บริการร้านชั้น โดก โดยศึกษาจาก แรงจูงใจ ด้านสรีระ และ ด้านจิตวิทยา ขององค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมในส่วน ต่างๆของร้านชั้น โดก

7. นิยามปฏิบัติการ

การศึกษาเพื่อหาระดับของ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ มีนิยามปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ดังนี้

เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของร้านชั้น โดก ตารางที่ 3.1 แสดงนิยามปฏิบัติการ และ ตัวชี้วัด

นิยามมโนทัศน์	นิยามปฏิบัติการ 1.	นิยามปฏิบัติการ 2.	ตัวบ่งชี้
กิจกรรม, พฤติกรรมของผู้ใช้บริการ	ขั้นตอนของพฤติกรรม อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	ลำดับขั้นตอนของพฤติกรรม ลักษณะพฤติกรรม ช่วงเวลาที่ให้บริการ ลักษณะอุปกรณ์ที่ใช้ทั่วไป ลักษณะอุปกรณ์พิเศษ	- ขั้นตอนของพฤติกรรม - ลักษณะการนั่งทานอาหาร - ช่วงเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน - อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม - ลักษณะเครื่องเรือน
มโนทัศน์	ความหมายทางสัญลักษณ์ของวัฒนธรรม ความหมายในด้านประโยชน์ใช้สอย	- การบ่งบอกลักษณะเฉพาะของการจัดเลี้ยงต้อนรับประเพณีประจำท้องถิ่น - การบ่งบอกลักษณะพฤติกรรมต่างๆภายในพื้นที่แต่ละส่วน	- ลักษณะดนตรีและการแสดงประจำถิ่น - การกำหนดรูปแบบผังที่นั่งทานภายในพื้นที่จัดงาน - ภาชนะชั้น โดก - ลักษณะของอาหาร - การนั่งล้อมวงกินอาหารร่วมกัน เป็นหมู่คณะ - วิธีการต้อนรับ, การบายศรีสู่ขวัญ - การนั่งกับพื้น - วิธีการรับประทานอาหาร

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

นิยามมโนทัศน์	นิยามปฏิบัติการ 1.	นิยามปฏิบัติการ 2.	ตัวบ่งชี้
ลักษณะทางกายภาพ	การวางผัง สภาพแวดล้อมภายนอก - ทางเข้า - ลักษณะอาคาร สภาพแวดล้อมภายใน - ระบาย - การปิดล้อม - การตกแต่งโครงสร้าง - อุปกรณ์ตกแต่ง การให้แสงสว่าง วัสดุ	- ผังพื้นที่ภายในพื้นที่+การจัดวางที่นั่ง -รูปแบบทางเข้า - ลักษณะรูปทรงอาคาร , หลังคา - ระบายพื้น - ระบายเพดาน - ลักษณะการปิดล้อมด้านข้าง - การตกแต่งพื้น,ผนัง, เพดาน - ของตกแต่งภายในพื้นที่ - การใช้แสงสว่างในพื้นที่โดยรวม - ลักษณะ ดวงโคม - การเป็นวัสดุที่ทำได้ในท้องถิ่น - ความปราณีตเรียบร้อย	- รูปแบบการจัดกลุ่มที่นั่ง - ผังการจัดกลุ่มที่นั่ง - ลักษณะทางเข้า - รูปแบบทางเข้า - ลักษณะรูปทรงอาคาร+ช่องเปิด - ลักษณะรูปทรงหลังคา - การยกระดับพื้นของทางเดิน,ที่นั่ง - ลักษณะหลุมฝ้าเพดาน - ลักษณะการปิดล้อมพื้นที่แต่ละส่วน - ลักษณะราวกัน - ลักษณะช่องเปิด - ลักษณะ รูปแบบการประดับตกแต่งพื้น,ผนัง,เพดาน - ลักษณะอุปกรณ์ตกแต่งภายในพื้นที่ - ลักษณะดวงโคม ที่ใช้ - เป็นวัสดุธรรมชาติที่ทำได้ในท้องถิ่น - ความปราณีตเรียบร้อยของวัสดุ

ความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

นิยามมโนทัศน์	นิยามปฏิบัติการ 1.	นิยามปฏิบัติการ 2.	ตัวบ่งชี้
<p>ความพึงพอใจด้านสรีระและจิตวิทยา</p>	<p>แรงจูงใจด้านสรีระและจิตวิทยาจาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรม <p>- สภาพแวดล้อมภายนอก ร้านชั้นโถก</p> <p>- สภาพแวดล้อมภายใน ร้านชั้นโถก</p>	<ul style="list-style-type: none"> -ผังการจัดวางที่นั่ง -ลักษณะที่นั่ง -ขั้นตอนของกิจกรรม -อุปกรณ์ประกอบ -รูปแบบทางเข้า - ลักษณะรูปทรงอาคาร - ลักษณะช่องเปิดอาคาร - ลักษณะการยกพื้น - ลักษณะเพดาน - ลักษณะการปิดล้อมพื้นที่ - การตกแต่งพื้น,ผนัง,เพดาน - อุปกรณ์ตกแต่งภายในพื้นที่ - ลักษณะดวง โคมที่ใช้ - ลักษณะการให้แสงสว่างในพื้นที่ - วัสดุที่ใช้และความประณีต 	<ul style="list-style-type: none"> -ความสะอาดในการเข้าถึงที่นั่ง -ความสะอาดในการชมการแสดง -ความสะอาดในการนั่ง -ความถนัดในวิธีการทานอาหาร -รูปแบบขั้นตอนต่างๆของกิจกรรม -ความสะอาดในการใช้อุปกรณ์ - การป้องกันลม,ฝนภายในพื้นที่ - ความสวยงาม และ บรรยากาศ - ความสวยงาม และ บรรยากาศ - ความสวยงาม และ บรรยากาศ - การป้องกันลม,ฝน - ความสะอาดของการขึ้นลงพื้นที่ต่างระดับ - ความสวยงาม และ บรรยากาศ - ความปลอดภัย,ไม่อึดอัด - ความสวยงาม และ บรรยากาศ - การป้องกันลม,ฝน - ความสวยงาม และ บรรยากาศ - ความสวยงาม และ บรรยากาศเฉพาะท้องถิ่น - ความสว่างในการใช้งาน - ความสวยงาม และ บรรยากาศเฉพาะท้องถิ่น - ความปลอดภัยและมั่นคงในการใช้วัสดุ

องค์ประกอบส่วนบุคคลที่มีผลต่อความพึงพอใจ และ ของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

นิยามโน้ตค้น	นิยามปฏิบัติการ 1.	นิยามปฏิบัติการ 2.	ตัวบ่งชี้
องค์ประกอบส่วนบุคคลที่มีผลต่อ ความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่มีผลต่อ การรับรู้	ลักษณะส่วนบุคคล ความรู้เดิม (ประสบการณ์ในอดีต) ลักษณะภูมิหลังทางวัฒนธรรม ความสนใจ	การเคยได้ สัมผัสประสบการณ์ในอดีต - การมีความสนใจต่อวัฒนธรรมชั้น โดก	- อายุ - เพศ - ระดับการศึกษา - การเคยมาเชียงใหม่ - การเคยทานอาหารแบบชั้น โดก - เชื้อชาติ(ภูมิลำเนา)ของผู้ใช้บริการ - มีความสนใจในรูปแบบเฉพาะของประเพณีชั้น โดก
องค์ประกอบส่วนบุคคลของผู้ทรงคุณวุฒิ	ความรู้เดิม (ประสบการณ์ในอดีต) ลักษณะภูมิหลังทางวัฒนธรรม		- การมีความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นอย่างดี - การเป็นคนพื้น โดยกำเนิด - ความคุ้นเคยกับการกินอาหารแบบชั้น โดก

3.2.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

จากตัวแปรที่ได้มานำมาสร้างเป็นเครื่องมือวิจัยซึ่งประกอบด้วย

- แบบสังเกตการณ์ ของร้านชั้น โดกในจังหวัดเชียงใหม่ และ ลักษณะของประเพณีชั้น โดก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียง และ สร้างแบบสอบถามความเหมือนและแตกต่าง (ภาคผนวกข.)

- แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเกี่ยวกับลักษณะ, พฤติกรรม-กิจกรรมและ ภาพลักษณ์ทางกายภาพของวัฒนธรรมการกินชั้น โดกดั้งเดิมจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านศิลปวัฒนธรรมและวัฒนธรรมชั้น โดกดั้งเดิม(ภาคผนวกข.)

- แบบสอบถามเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณีชั้น โดก แสดงความเห็นเกี่ยวกับลักษณะกายภาพของร้านชั้น โดก ในด้านต่างๆว่ารูปแบบใดมีลักษณะ

- เหมือน กับลักษณะทางกายภาพของประเพณีชั้น โดกดั้งเดิม (ในทุกระดับ)
- คล้าย หรือ ใกล้เคียง กับลักษณะทางกายภาพของประเพณีชั้น โดกดั้งเดิม (ในทุกระดับ)
- แตกต่าง จากลักษณะทางกายภาพของประเพณีชั้น โดกดั้งเดิม (ในทุกระดับ)

(ภาคผนวกข.)

-แบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการ

(ภาคผนวกข.)แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบระดับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ของผู้มาใช้บริการเป็น

แบบสอบถามถึงระดับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่

ซึ่งแบบสอบถามความพึงพอใจ ๑ ชุดนี้ ได้ทำออกมาเป็น 4 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย

ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น

โดยมีขั้นตอนการสร้าง และ พัฒนา แบบสอบถาม ดังนี้

1. นำข้อมูลจากตัวชี้วัดทางด้านความพึงพอใจมาสร้างเป็นคำถามตามหัวข้อที่กำหนดและ สอดคล้องกับหัวข้อการเปรียบเทียบความเหมือนระหว่างลักษณะร้านชั้นโถกปัจจุบันกับ ลักษณะชั้นโถกดั้งเดิม เพื่อสอบถามถึงระดับที่มีความพึงพอใจสูงสุด
2. นำคำถามที่สร้างขึ้น หากความตรงของเนื้อหา ความชัดเจนถูกต้อง การใช้ภาษา โดยปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และ อาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน ได้แก่
รศ. จันทน์ เพชรานนท์ ผศ. อัครเดช อยู่ผาสุข และ อาจารย์ อิศรา กันแดง
3. นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 10% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 40 ตัวอย่าง
4. ทำการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง ของแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามไปแปลเป็นภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น และ จีน เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

3.2.3 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้มีอยู่ 2 ส่วนคือ

1. กลุ่มตัวอย่างของร้านชั้นโถก จากการสำรวจเบื้องต้น ทำให้ทราบว่า ร้านชั้นโถกในจังหวัด เชียงใหม่แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

ก.ร้านชั้นโถกแบบที่อยู่ภายในอาคารใช้สอยหลายลักษณะ เช่น ภายในโรงแรมต่างๆร้าน

ชั้นโถกประเภทนี้ภายในเชียงใหม่

ข.ร้านชั้นโถกแบบธุรกิจเดี่ยว (STAND ALONE)ที่มีลักษณะเป็นอาคารเพื่อการจัดเลี้ยงชั้นโถก โดยเฉพาะ โดยมีลานจอดรถต่อเนื่องกับ โถงทางเข้าออกของที่จัดเลี้ยงโดยตรง ร้านชั้นโถกประเภทนี้ ภายในเชียงใหม่มีทั้งหมด 8 แห่ง

ค.ร้านชั้นโถกแบบดัดแปลง ซึ่งหารูปแบบแน่นอนไม่ได้

จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นของลักษณะทางกายภาพและขั้นตอนพฤติกรรมของร้านชั้นโถกทั้ง 3 ประเภท จะเห็นว่าร้านที่มีลักษณะใกล้เคียงกับการจัดเลี้ยงชั้นโถกดั้งเดิมมากที่สุด ได้แก่ ร้านชั้นโถกประเภท ธุรกิจเดี่ยว (STAND ALONE)ในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้เลือก กลุ่มร้านดังกล่าวในการสำรวจเก็บข้อมูล ลักษณะพฤติกรรม มโนทัศน์ ลักษณะทางกายภาพของร้าน และเก็บแบบสอบถามความพึงพอใจจาก ผู้ใช้บริการ โดยจากการศึกษาเบื้องต้น พบว่ามีลักษณะพื้นที่ให้บริการดังนี้

- ชั้นโดคพาเลข มีพื้นที่บริการ 1 ลักษณะ คือ โถงภายในอาคารผนังทึบ
- ชั้นโดควิวน้ำ มีพื้นที่บริการ 1 ลักษณะ คือ โถงภายในอาคารผนังเปิดโล่ง
- คຸ້ມແກ້ວพาเลข มีพื้นที่บริการ 1 ลักษณะ คือ โถงชั้น 2 ผนังโล่ง
- คຸ້ມຂັ້ນໂດກ มีพื้นที่บริการ 3 ลักษณะ คือ ลานโล่ง ศาลาล้อมลานโล่ง
โถงภายใน อาคารผนังโล่ง
- แม່ປິ່ງຂັ້ນໂດກ มีพื้นที่บริการ 1 ลักษณะ คือ ลานสนามหญ้า
- ลานนาชั้นโดค มีพื้นที่บริการ 2 ลักษณะ คือ โถงชั้น 2 ผนังไม้ทึบ
โถงชั้น 1 ผนังก่ออิฐทึบ
- ศูนย์วัฒนธรรม มีพื้นที่บริการ 3 ลักษณะ คือ ลานโล่ง ศาลาล้อมลานโล่ง
โถงภายใน อาคารผนังทึบ
- สิบสองปีนนาชั้นโดค มีพื้นที่บริการ 2 ลักษณะ คือ โถงชั้น 2 ผนังโล่งอาคารเก่า
โถงชั้น 2 ผนังโล่งอาคารใหม่

2. กลุ่มตัวอย่างของผู้มีความรู้ทางด้าน ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีชั้นโดค โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านศิลปวัฒนธรรม 5 ท่าน ได้แก่

อาจารย์ บุญคิด วัชรศาสตร์ อาจารย์ บุญรัตน์ ณ.วิชัย อาจารย์ วิลักษณ์ ศรีป่าซาง
อาจารย์ ศรีเลา เกษพรหม และ ศ.ดร.อุดม รุ่งเรืองศรี

3. กลุ่มตัวอย่างของผู้มาใช้บริการร้านชั้นโดค ที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล ระดับความพึงพอใจ ได้มาจากการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสังเกตและสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ของแต่ละร้าน ทำให้ทราบว่ามีจำนวนที่นั่งของทั้ง 8ร้าน รวมได้ทั้งสิ้น 4,661 ที่ (คู่มือภาคผนวก ก.) โดยแบ่งกลุ่มผู้ใช้บริการตามลักษณะภูมิภานาได้สัดส่วนดังนี้

- กลุ่มชาวไทย มีจำนวน 29%จากจำนวนที่นั่งทั้งหมดคิดเป็น 1,352 ที่
- กลุ่มชาวต่างประเทศ ที่มีภูมิภานาใกล้เคียงประเทศไทย (เอเชียตะวันออกเฉียงใต้) มีจำนวน 20%จากจำนวนที่นั่งทั้งหมดคิดเป็น 932 ที่
- กลุ่มชาวต่างประเทศ ที่มีภูมิภานาห่างไกลประเทศไทย(ยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย)
มีจำนวน 51%จากจำนวนที่นั่งทั้งหมดคิดเป็น 2,377 ที่

และเมื่อนำมาเทียบเพื่อหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เกรจซี่ และ มอร์แกน (อ้างใน มนัส 2541: 62)ซึ่งเป็นตารางระดับความเชื่อมั่น 95% จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากร และ กลุ่มตัวอย่างของร้านชั้น โดก ตามตารางของเครจซี่ และ มอร์แกน

ประชากร	อัตราส่วน(เปอร์เซ็นต์)	คิดเป็นประชากร(คน)	จะได้จำนวนตัวอย่าง(คน)
-กลุ่มชาวไทย	29%	1,352	103
-กลุ่มที่มีภูมิลำเนา ใกล้เคียงประเทศไทย	20%	932	72
-กลุ่มที่มีภูมิลำเนา ห่างไกลประเทศไทย	51%	2,377	182
รวม	100%	4,661	357

จากพื้นที่ให้บริการทั้งสิ้น 14 ลักษณะ เมื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 357 คน ออกเท่าๆกันจะได้กลุ่มตัวอย่างของแต่ละลักษณะ 25 คน เมื่อมีกลุ่มผู้ใช้บริการหลัก 3 กลุ่ม จึงจะทำการเก็บข้อมูลของแต่ละลักษณะในจำนวนเท่ากัน กลุ่มละ10คน รวม 30 คนในแต่ละพื้นที่

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้มี 4 ส่วน คือ

3.3.1. การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ เอกลักษณ์ทางกายภาพของร้านจัดเลี้ยงชั้น โดกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 8 แห่ง ด้วยการ สังเกต วัดพื้นที่ จดบันทึก ถ่ายภาพ และ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของร้านชั้น โดกตามแบบสังเกตการณ์ภาคสนามที่สร้างขึ้น (คู่มือภาคผนวก) โดยจะศึกษาพฤติกรรม, ลักษณะทางกายภาพ และมนทัศน์ ของร้านชั้น โดก เพื่อนำมาจัดกลุ่มและวิเคราะห์หารูปแบบร้านชั้น โดกในปัจจุบัน

3.3.2 การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเพณีชั้นโดกดั้งเดิม

เนื่องจากปัจจุบันรูปแบบของประเพณีชั้น โดกดั้งเดิมหาได้ยากและมีลักษณะเปลี่ยนไปอีกทั้งข้อมูลทางเอกสารยังไม่ชัดเจนพอที่จะนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบร้านชั้น โดกปัจจุบัน การรวบรวมจึงต้องเพิ่มเติมด้วยการสืบค้นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปะวัฒนธรรมเพื่อหารูปแบบทางกายภาพ กิจกรรมของงานประเพณีชั้น โดกในอดีตตามการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง(คู่มือภาคผนวก)

3.3.3 การรวบรวมข้อมูลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ทางกายภาพของประเพณีขันโตก กับ ร้านขันโตก ปัจจุบัน

ด้วยการนำแบบสอบถามที่เป็นรูปภาพตามองค์ประกอบต่างๆ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทาง ศิลปะวัฒนธรรม และ ประเพณีขัน โตกเพื่อให้คัดเลือกลักษณะทางกายภาพในหัวข้อต่างๆว่ามีระดับ ความเหมือนคล้าย แตกต่าง กับลักษณะทางกายภาพของประเพณีขัน โตกดั้งเดิม

3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความพึงพอใจในการใช้พื้นที่ ของร้านจัดเลี้ยงขันโตก

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้น (ดูในภาคผนวก ค.) โดยนำไปสอบถามกับ กลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บริการทั้ง 8ร้านในระยะเวลาเดียวกัน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะการใช้ บริการใกล้เคียงกันมากที่สุด

3.4 วิธีการวิเคราะห์ และ สรุปผล

จากวัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ประเด็นดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ เอกลักษณะวัฒนธรรมการกินขันโตกดั้งเดิม

เป็นเชิงพรรณนาให้เห็นตามประเด็นของตัวชี้วัดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ดังนี้

1. เอกลักษณะทางกิจกรรม พฤติกรรม ของประเพณีขัน โตกดั้งเดิม
2. เอกลักษณะลักษณะทางกายภาพ ของประเพณีขัน โตกดั้งเดิม
3. เอกลักษณะทางมโนทัศน์ ของประเพณีขัน โตกดั้งเดิม

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาพลักษณ์ทางกายภาพของร้านขันโตกในปัจจุบัน

โดยการวิเคราะห์เทียบองค์ประกอบที่หัวข้อของทั้ง 8ร้าน แล้วนำลักษณะที่เหมือนกันมารวมเป็น กลุ่มตามหัวข้อดังนี้

1. เอกลักษณะทางกิจกรรม ของร้านขัน โตกปัจจุบัน
 - ขั้นตอนของพฤติกรรม
2. เอกลักษณะทางกายภาพ ของร้านขัน โตกปัจจุบัน
 - การวางผัง
 - สภาพแวดล้อมภายนอก
 - สภาพแวดล้อมภายใน
3. เอกลักษณะทางมโนทัศน์ ของร้านขัน โตกปัจจุบัน
 - ลักษณะเฉพาะของการจัดงานตามประเพณี

3.4.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ภาพลักษณ์ทางกายภาพที่เหมือน,คล้าย,แตกต่างของประเพณี ชั้นโตกดั้งเดิม กับ ร้านชั้นโตกในปัจจุบัน

จากผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 มาทำการหาค่าเฉลี่ยโดยกำหนด ระดับคะแนนดังนี้

- หัวข้อที่ถูกระบุว่า - มีรูปแบบเหมือนกับลักษณะชั้น โตกดั้งเดิม ได้ 3 คะแนน
- มีรูปแบบคล้ายกับลักษณะชั้น โตกดั้งเดิม ได้ 2 คะแนน
- มีรูปแบบแตกต่างจากลักษณะชั้น โตกดั้งเดิม ได้ 1 คะแนน

แล้วนำคะแนนของทุกท่านมารวมกันสรุปเป็นระดับความเหมือนโดยใช้เกณฑ์

คะแนนรวม 13 - 15 คะแนน ถือว่าอยู่ในระดับ เหมือน

คะแนนรวม 9 - 12 คะแนน ถือว่าอยู่ในระดับ คล้าย

คะแนนรวม 5 - 8 คะแนน ถือว่าอยู่ในระดับ แตกต่าง

ซึ่งจะสรุประดับความเหมือนตามกลุ่มหัวข้อได้ดังนี้

1. กลุ่มหัวข้อกิจกรรมที่มีลักษณะ - เหมือน กับประเพณีชั้น โตกดั้งเดิม
- คล้าย กับประเพณีชั้น โตกดั้งเดิม
- แตกต่าง กับประเพณีชั้น โตกดั้งเดิม
2. กลุ่มหัวข้อ มโนทัศน์ที่มีลักษณะ - เหมือน กับประเพณีชั้น โตกดั้งเดิม
- คล้าย กับประเพณีชั้น โตกดั้งเดิม
- แตกต่าง กับประเพณีชั้น โตกดั้งเดิม
3. กลุ่มหัวข้อทางกายภาพที่มีลักษณะ - เหมือน กับประเพณีชั้น โตกดั้งเดิม
- คล้าย กับประเพณีชั้น โตกดั้งเดิม
- แตกต่าง กับประเพณีชั้น โตกดั้งเดิม

3.4.4 การวิเคราะห์ ความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ภายในร้านชั้นโตกปัจจุบัน

เพื่อหาระดับความพึงพอใจจาก 3 หัวข้อ ได้แก่ ลักษณะกิจกรรม ลักษณะทางกายภาพ มโนทัศน์ ของกลุ่มผู้ใช้บริการ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคนไทย กลุ่มที่มีภูมิลำเนาใกล้เคียงประเทศไทย กลุ่มที่มีภูมิลำเนาห่างไกลประเทศไทย

ผลจากแบบสอบถามที่ได้มาจากร้านทั้ง 6 (2 ร้านปิดกิจการ) รวมได้ 9 ส่วนบริการซึ่งในแต่ละร้านจะมีหัวข้อขององค์ประกอบต่างๆ ซ้ำกันอยู่ จึงต้องรวมคะแนนความพึงพอใจของหัวข้อนั้นจากทุกๆ ส่วนบริการแล้วหารด้วยจำนวนส่วนบริการ จึงจะได้ค่าเฉลี่ยของหัวข้อนั้น เพื่อนำมาเทียบกับหัวข้ออื่นๆ ในองค์ประกอบเดียวกันว่าหัวข้อใดคะแนนสูงสุด ปานกลาง น้อยสุด โดยสรุปได้ดังนี้

กลุ่มหัวข้อกิจกรรมที่มีระดับความพึงพอใจในการใช้สอย

มากที่สุด จาก กลุ่มชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศฯ

ปานกลาง จาก กลุ่มชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศฯ

น้อยสุด จาก กลุ่มชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศฯ
กลุ่มหัวข้อมโนทัศน์ที่มีระดับความพึงพอใจในการใช้สอย

มากที่สุด จาก กลุ่มชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศฯ

ปานกลาง จาก กลุ่มชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศฯ

น้อยสุด จาก กลุ่มชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศฯ

กลุ่มหัวข้อทางกายภาพที่มีระดับความพึงพอใจในการใช้สอย

มากที่สุด จาก กลุ่มชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศฯ

ปานกลาง จาก กลุ่มชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศฯ

น้อยสุด จาก กลุ่มชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศฯ

3.4.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเหมือนเอกลักษณ์ดั้งเดิมภายในร้านชั้นโดกกับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่

เป็นการวิเคราะห์ที่ละหัวข้อโดยเทียบระหว่างระดับความเหมือนที่มีอยู่ว่ามีระดับความพึงพอใจเท่าใดเพื่อจะสรุปว่าหัวข้อนั้นๆมีความเหมาะสมในการนำมาใช้เพียงใด โดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

องค์ประกอบที่มีระดับ	ระดับความพึงพอใจ	สรุปได้ว่า
เหมือน และมี	มาก	ถือว่าเป็นองค์ประกอบของร้านชั้น โดกที่ <u>เหมาะสมที่สุด</u>
เหมือน และมี	ปานกลาง	ถือว่าเป็นองค์ประกอบของร้านชั้น โดกที่ <u>เหมาะสม</u>
เหมือน และมี	น้อย	ถือว่าเป็นองค์ประกอบของร้านชั้น โดกที่ <u>ไม่เหมาะสม</u>
คล้าย และมี	มาก	ถือว่าเป็นองค์ประกอบของร้านชั้น โดกที่ <u>เหมาะสม</u>
คล้าย และมี	ปานกลาง	ถือว่าเป็นองค์ประกอบของร้านชั้น โดกที่ <u>พออนุโลม</u>
คล้าย และมี	น้อย	ถือว่าเป็นองค์ประกอบของร้านชั้น โดกที่ <u>ไม่เหมาะสม</u>
แตกต่าง และมี	มาก	ถือว่าเป็นองค์ประกอบของร้านชั้น โดกที่ <u>ไม่เหมาะสม**</u>
แตกต่าง และมี	ปานกลาง	ถือว่าเป็นองค์ประกอบของร้านชั้น โดกที่ <u>ไม่เหมาะสม</u>
แตกต่าง และมี	น้อย	ถือว่าเป็นองค์ประกอบของร้านชั้น โดกที่ <u>ไม่เหมาะสม</u>

ในการพิจารณาจะถือว่า องค์ประกอบที่มีความแตกต่าง กับลักษณะดั้งเดิม จะไม่มีความเหมาะสมไม่ว่าจะมีความพึงพอใจในระดับใด เนื่องจากถือว่าไม่มีเอกลักษณ์ดั้งเดิมอยู่เลย

** ในกรณีที่มีความพึงพอใจ มาก แต่มีรูปแบบที่แตกต่าง อาจนำมาตั้งเป็นข้อพิจารณาพิเศษ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้เป็นการสรุปข้อมูลจากการศึกษาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินขัน โตกดั้งเดิม องค์ประกอบทางกายภาพของร้านขัน โตกแบบธุรกิจเดี่ยวภายในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหาเอกลักษณ์ทางกายภาพของร้านขัน โตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ที่เหมาะสมกับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อม โดยจะต้องมีการสรุปผลเป็นขั้นและใช้ผลสรุปในขั้นนั้นๆ ไปวิเคราะห์และหาข้อสรุปในขั้นต่อไป โดยจะมีการวิเคราะห์สรุปให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยดังนี้

- 4.1 เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินขัน โตกดั้งเดิม
- 4.2 เอกลักษณ์ของร้านขัน โตกในปัจจุบัน
- 4.3 การเปรียบเทียบเอกลักษณ์ที่เหมือน, คล้าย และแตกต่างกัน ของวัฒนธรรมขัน โตกดั้งเดิม กับร้านขัน โตกในปัจจุบัน
- 4.4 ระดับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ของร้านขัน โตกในปัจจุบัน
- 4.5 การเปรียบเทียบระดับเอกลักษณ์ดั้งเดิมของร้านขัน โตก กับ ความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ๆ

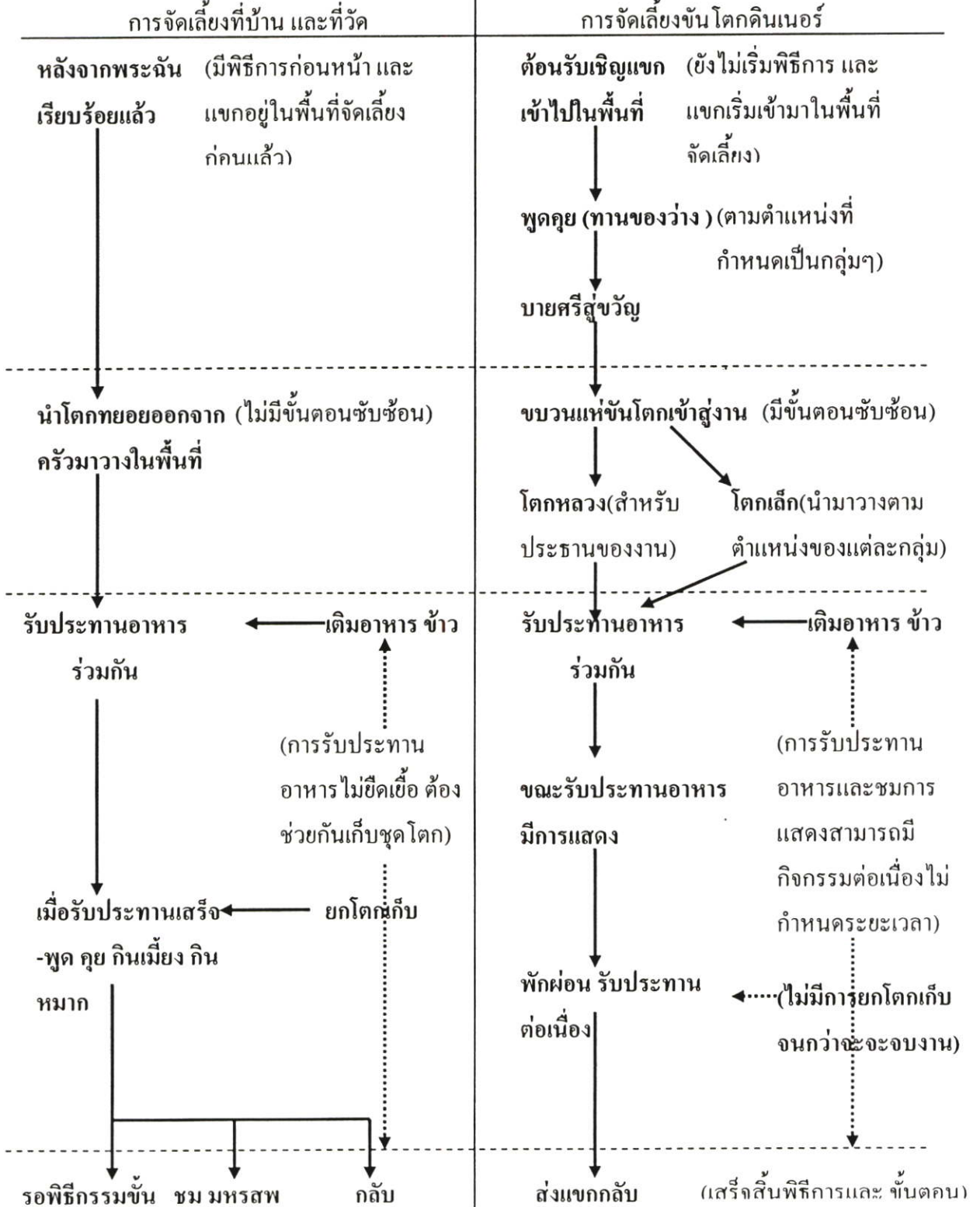
4.1 รูปแบบเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินชั้นโตคั้งเดิม

จากการศึกษาข้อมูล เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินชั้นโตคั้งเดิม สามารถ สรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะพฤติกรรมของการจัดเลี้ยงชั้น โตคั้งเดิม

1.1 ขั้นตอนของกิจกรรม การจัดเลี้ยงชั้น โตคั้งเดิม มี 2 ลักษณะหลัก ได้แก่

ตารางที่ 4.1 แสดงผังสรุปขั้นตอนกิจกรรมร้านชั้นโตคั้งเดิม

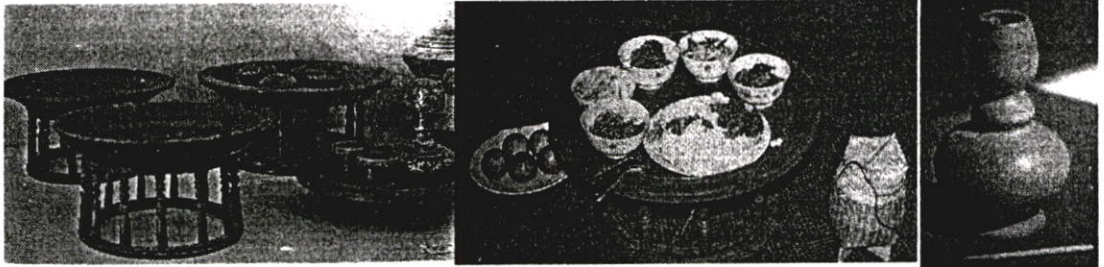
1.2 ลักษณะการนั่งทานอาหาร ที่นิยมถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติมี 2 ลักษณะ คือ

ชาย จะนิยม นั่งขัดสมาธิ (ขดถวาย)
หญิง จะนิยม นั่งพับเพียบ(ป้อสะเห้ม)

ภาพที่ 4.1 ลักษณะการนั่งกินขันโตก

1.3 ลักษณะอุปกรณ์เครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร

ภาพที่ 4.2 อุปกรณ์ (โตก ถ้วย กล่องข้าว ช้อน น้ำดัน)

2. ลักษณะผังพื้น

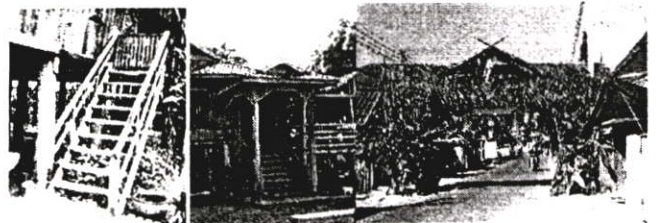
2.1 ลักษณะรูปแบบการจัดวางขันโตก นั่งล้อมโตก 4คน -5คน (ดูภาพ 4. 1)

2.2 ลักษณะผัง การจัดกลุ่มวงขันโตก ไม่มีรูปแบบแน่นอนตายตัว แต่จะไม่ตั้งวงขวางทางเดิน

3. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอก

3.1 ลักษณะรูปแบบทางเข้า
เรือน บ้านไคขึ้นเรือน (บ้านไคโล่ง บ้านไคมี
หลังคา ชายคามุง)(ภาพ4.3)

วัด ชุ่มทางเข้างาน ชุ่มประตูป่า (ภาพ4.4)
บ้านไคขึ้นวิหาร

ภาพที่ 4.3 บ้านไคขึ้นเรือน ภาพที่ 4.4 ชุ่มประตูป่า

3.2 ลักษณะรูปแบบอาคาร สถานที่จัดเลี้ยง
เรือน เรือนพื้นดินไทยภาคเหนือ และเรือนคุ่ม
เจ้านายฝ่ายเหนือ (ภาพ4.5)

วัด อาคารต่างๆในเขต พุทธาวาส เช่น ศาลาราย
วิหาร (ภาพ4.5)หรือผาม(ปราสาทคร่าวทำจากไม้
ไผ่) (ภาพ4.5)

ภาพที่ 4.5 เรือนกาแล และ วิหาร

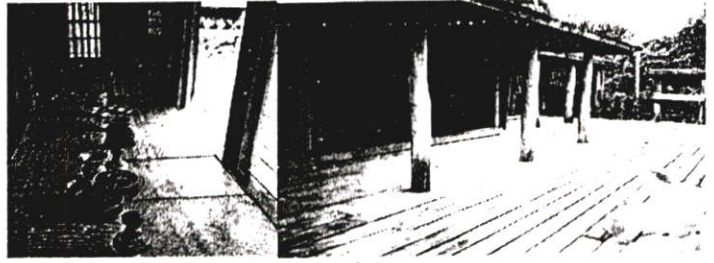
4. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายใน

4.1 ลักษณะระนาบพื้น

เรือน เป็นพื้นราบ (ชาน) และพื้นยกระดับ (เดิน) บนเรือน

(ภาพ4.6 4.7)

วัด เป็นลานกว้างในอาคาร(วิหาร ศาลา) พื้นยกมีหลังคาชั่วคราวมุง

ภาพที่ 4.6 เดิน

ภาพที่ 4.7 ชาน

4.2 ลักษณะการปิดล้อมพื้นที่

เรือน ฝาเรือนพื้นดินกึ่งปิดล้อม

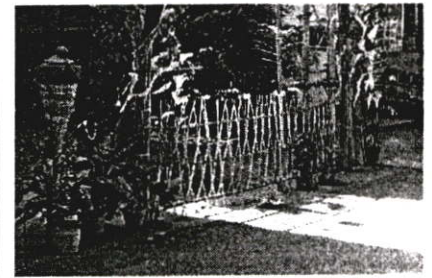
วัด ผนังปิดทึบมีช่องเปิด(วิหาร)

ผนังกึ่งปิดล้อม(ศาลา) (ภาพ4.8 4.9)

ผนังเปิดโล่ง (ผาม)

ภาพที่ 4.8ผนังปิดล้อมด้านเดียว ศาลาบาตร

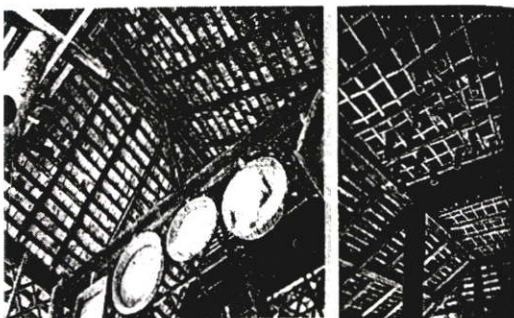
ภาพที่ 4.9การกำหนดขอบเขตและการปิดล้อมพื้นที่ของงานเทศกาล รั้วราชวัตร (รั้วไม้ไผ่สาบ)

4.3 ลักษณะเพดาน

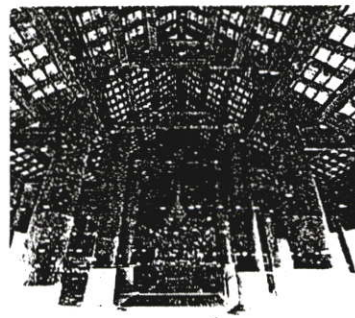
เรือน เพดานตามโครงสร้างเรือนพื้นดิน(ภาพ4.10)

วัด เพดานตาม โครงสร้างลักษณะสถาปัตยกรรมพื้นดิน

(ภาพ4.11)

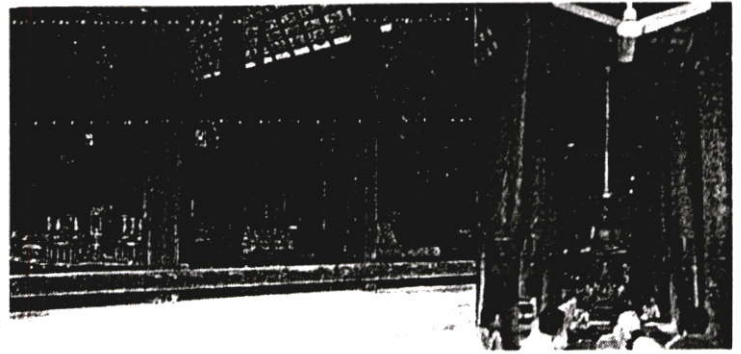
ภาพที่ 4.10ระนาบฝ้าโครงสร้างหลังคาเรือนพื้นดิน ควัน (ตะแกรงไม้เก็บของ)

ภาพที่ 4.11 ระนาบเพดาน โครงสร้างหลังคาภายในวิหาร

4.4 รูปแบบการตกแต่ง พื้น ผ้ามัดเพดาน
เรือน ลักษณะสภาพแวดล้อมภายในของ
เรือนพื้นถิ่น(ภาพที่ 4.12)

วัด สภาพแวดล้อมภายในของอาคารทาง
ศาสนาที่มีลักษณะเฉพาะของส่วนประณีต
สถาปัตยกรรมล้านนา(ภาพที่ 4.13)

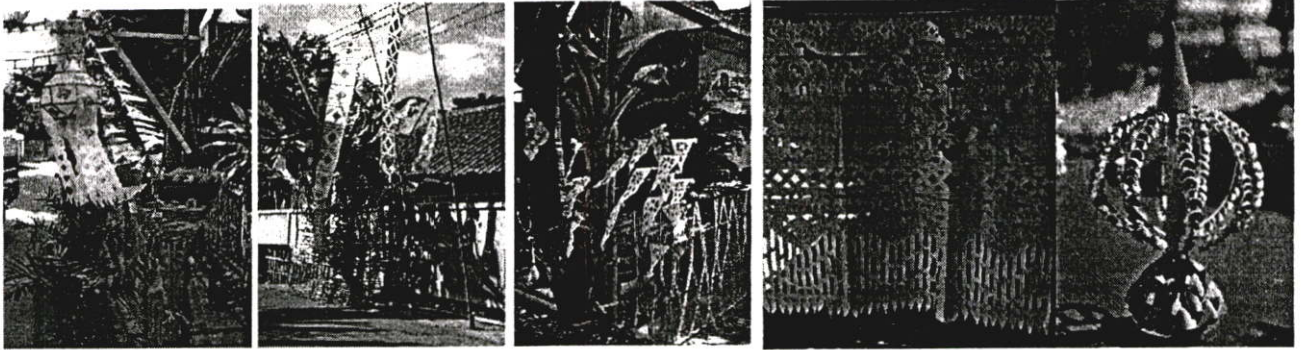

ภาพที่ 4.12 ระบายผนังเดิน

ภาพที่ 4.13 ระบายภายในวิหาร

4.5 อุปกรณ์ตกแต่งภายใน
เรือน อุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้าน

วัด อุปกรณ์เครื่องใช้ ประกอบพิธีกรรม และตกแต่งสถานที่ (ภาพ4.14)

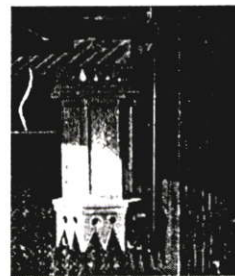

ภาพที่ 4.14 ของตกแต่งตามเทศกาลงานบุญ

4.6 ชนิด ลักษณะดวงไฟ

เรือน ตะเกียง เทียน ผางประทีป
(ภาพที่ 4.15)

วัด โคมประทีป(กระดาดผ้า)แขวน
ติดตั้งบนรั้ว (ภาพที่ 4.16)

ภาพที่ 4.15 ตะเกียง
ลักษณะคล้ายแบบที่
ใช้ดั้งเดิม

ภาพที่ 4.16 โคม
ประทีป(กระดาดผ้า)ใช้
ประดับในงานวัด

5. ลักษณะเฉพาะของการจัดเลี้ยงตามประเพณี

5.1 ลักษณะอาหารในการจัดเลี้ยง

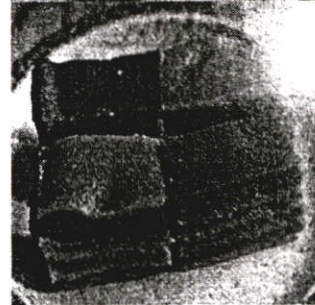
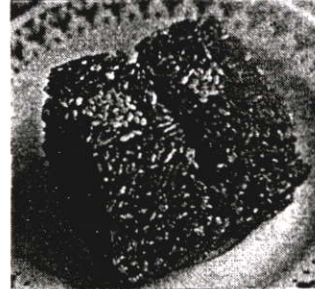
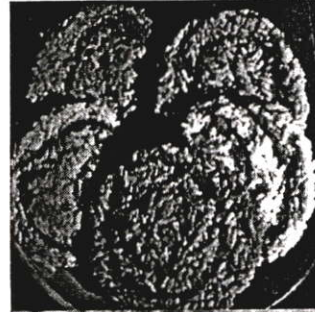
- เรือน
วัด
- ข้าวเหนียว
 - อาหารพิเศษกว่าการกินปกติ
 - แกง (ฮังเล่ คั่วในหมู ร้อนเส้น)
 - ลาบ
 - น้ำพริก + ผัก
 - ขนม
 - เมี่ยง บุหรี่

ภาพที่ 4.17 การ
จัดสำรับอาหาร
เพื่อจัดเลี้ยง

5.2 จำนวนอาหารในการจัดเลี้ยง

ประมาณ 3-4 อย่าง +ขนม ต่อ 1 โตก (ภาพ 4.17)

ภาพที่ 4.18 ข้าวแต่น
ข้าวเหนียวแดง
ขนมชั้น
(ขนมในการจัดเลี้ยง)

5.3 วิธีการรับประทานอาหาร (ภาพ 4.19)

- เรือน
วัด
- นั่งกับพื้นราบ
 - ล้วงข้าวออกจากถ้องข้าว
 - ใช้มือข้างหนึ่งถือข้าวเหนียว
และใช้มือที่ถนัดบิดข้าวเหนียว
จิ้มกับข้าวในโตก
 - ช้อนจะใช้ส่วนกลาง
 - ในอดีตไม่มีจานแบ่ง

ภาพที่ 4.19 แสดงลักษณะ
พฤติกรรมการกินอาหาร

4.2 เอกลักษณะทางกายภาพของร้านชั้นโถกในปัจจุบัน

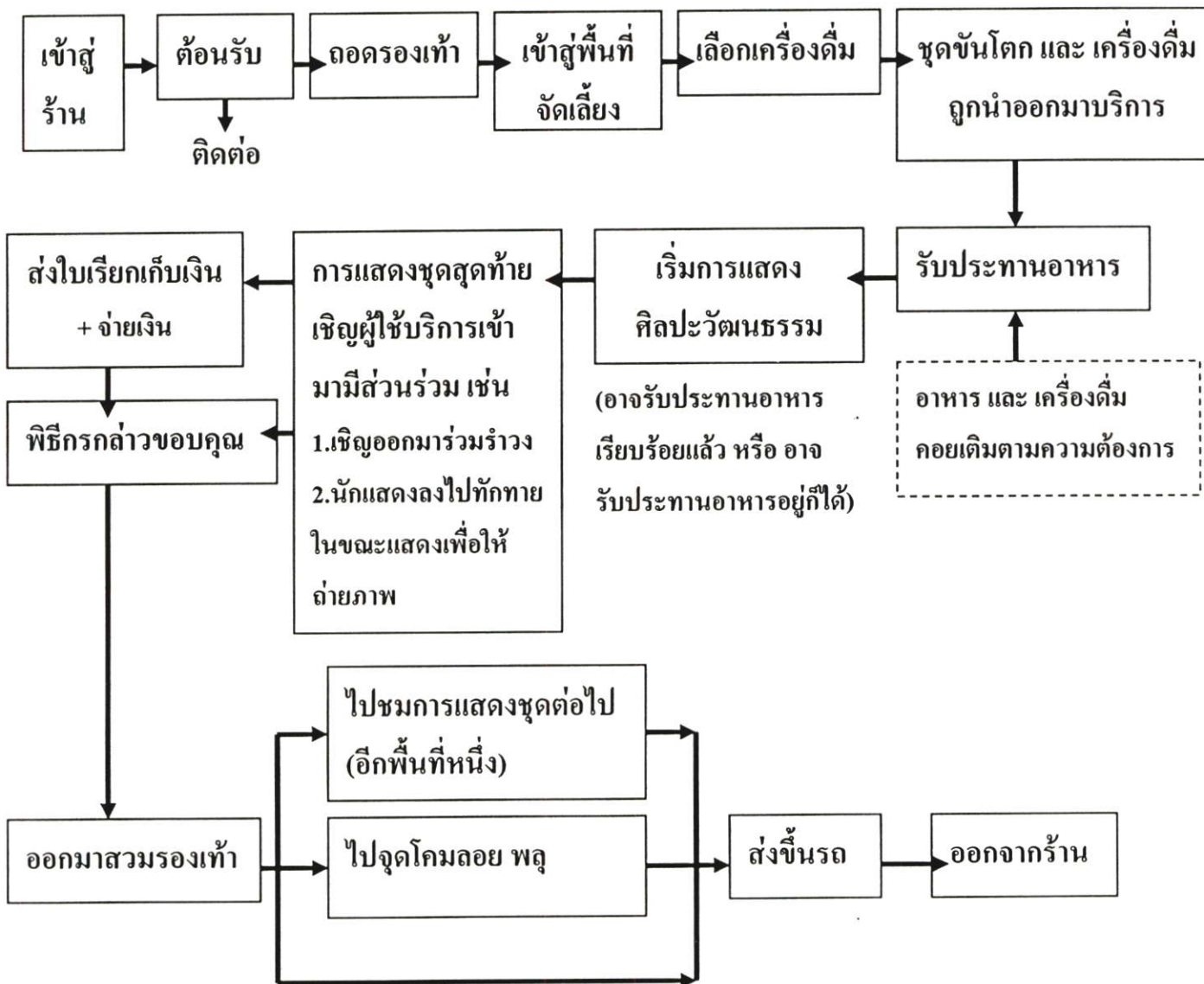
จากการศึกษาข้อมูลภาคสนามของร้านชั้นโถก ทั้ง 8 เพื่อหาเอกลักษณ์ทางกายภาพของร้านชั้นโถก ในปัจจุบัน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะพฤติกรรมของร้านชั้นโถก

1.1 ขั้นตอนของกิจกรรม

จากการรวบรวมลักษณะขั้นตอนของกิจกรรมร้านชั้นโถก ทั้ง 8 สรุปโดยรวมได้ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แผนภูมิแสดงผังสรุปขั้นตอนกิจกรรมร้านชั้นโถก ทั้ง 8

1.2 ลักษณะพฤติกรรมการนั่งทานอาหาร สามารถสรุปรูปแบบหลักๆได้ดังนี้

นั่งกับพื้น

นั่งกับพื้นยก
มีหูลุม

นั่งกับพื้นมีหูลุม

นั่งกับแท่นยก

นั่งกับเก้าอี้

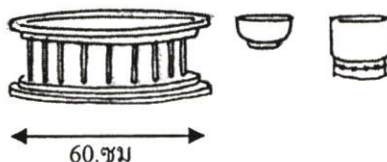
1.3 ลักษณะอุปกรณ์เครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร

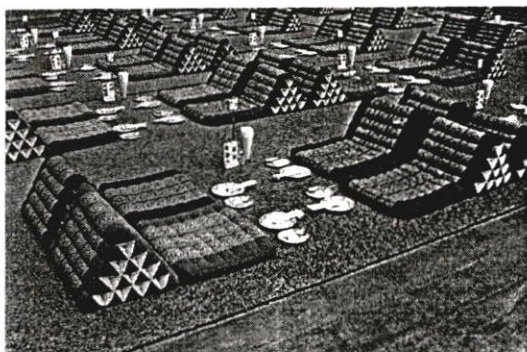
อุปกรณ์รองนั่ง

อุปกรณ์ส่วนตัว

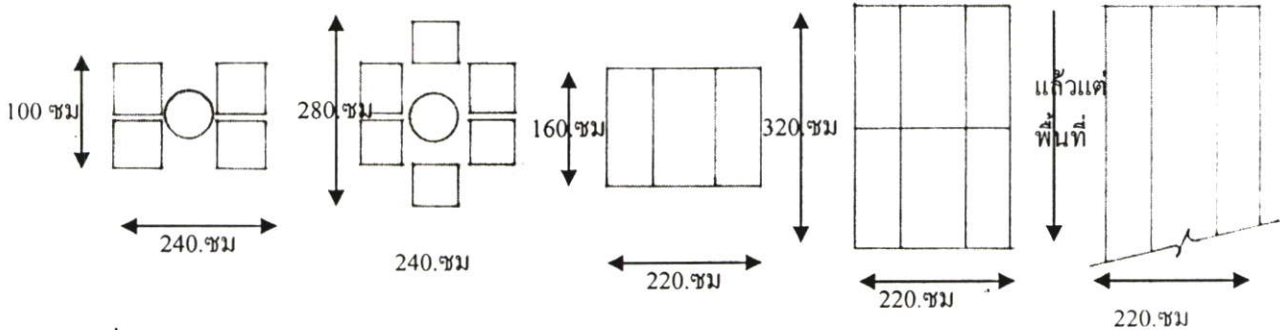

อุปกรณ์ส่วนรวม

ภาพที่4.20 แสดงลักษณะ
การจัดวางอุปกรณ์ต่างๆเมื่อ
ยังไม่ได้โต๊ะมาวาง

2.1 ลักษณะรูปแบบการจัดวงชั้นโต๊ะ สามารถสรุปรูปแบบหลักๆได้ดังนี้

นั่งล้อมโต๊ะ4คน

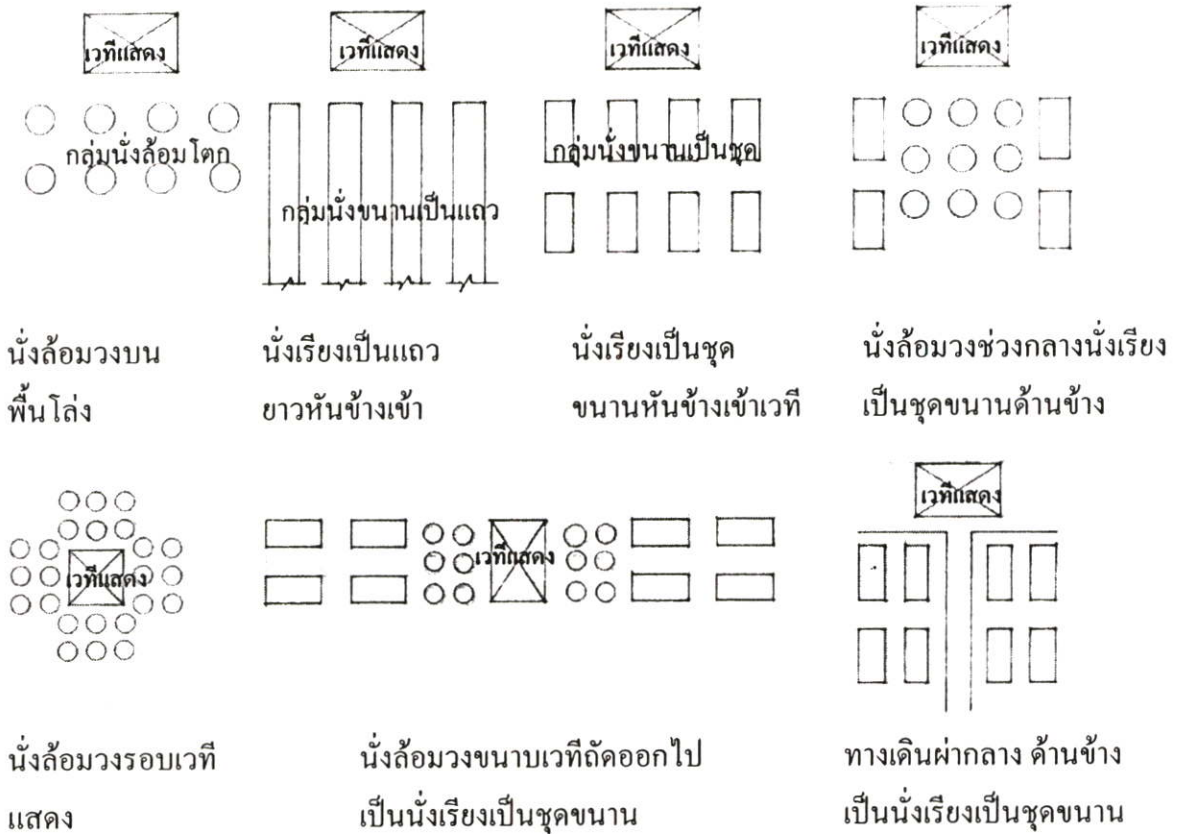
นั่งล้อมโต๊ะ6คน

นั่งขนานกัน4คน

นั่งขนานกัน8คน

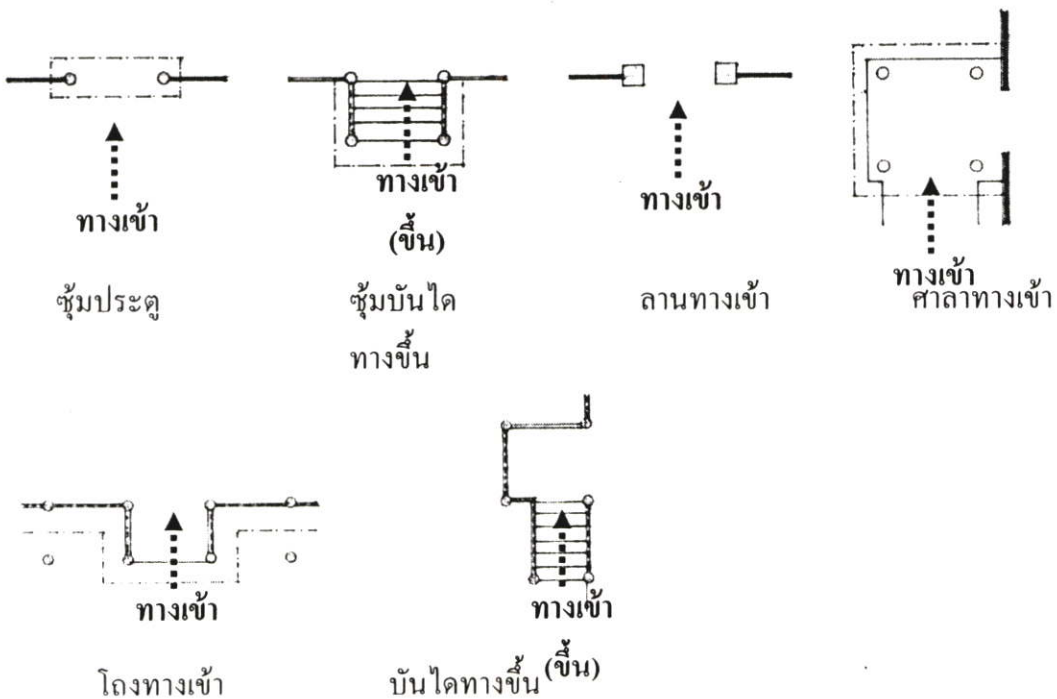
นั่งขนานกันเป็นแถวยาว

2.2 ลักษณะผัง การจัดกลุ่มวงชั้นโตก สามารถสรุปรูปแบบหลักๆ ได้ดังนี้

3. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอก

3.2 ลักษณะรูปแบบทางเข้า

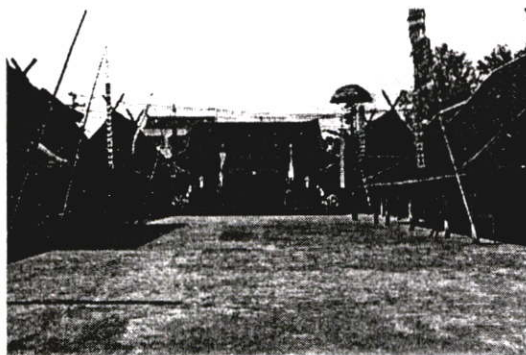

3.2 ลักษณะรูปแบบอาคาร สถานที่จัดเลี้ยง สามารถสรุปรูปแบบหลักๆ ได้ดังนี้

ลานโล่งล้อมรอบด้วยรั้ว+ต้นไม้

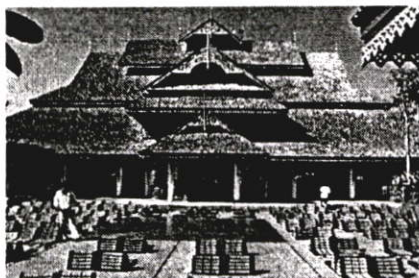

ลานโล่งล้อมรอบด้วยศาลา

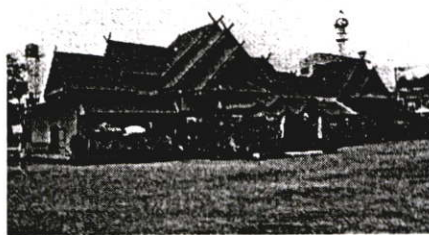

อาคารลักษณะพื้นถิ่นดั้งเดิม

อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่รูปทรงพื้นถิ่น

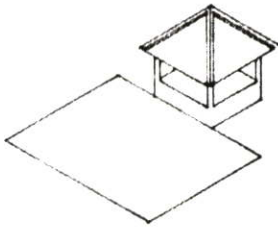

อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่ตกแต่ง
ด้านหน้าอาคารให้มีพื้นถิ่น

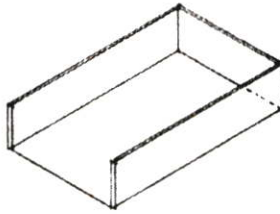

4. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายใน สามารถสรุปรูปแบบหลักๆ ได้ดังนี้

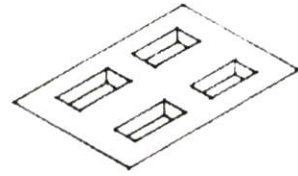
4.1.1 ลักษณะระนาบพื้น

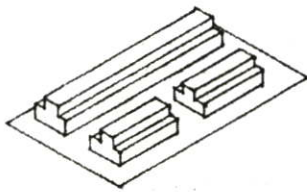
ลานพื้นโล่ง
ภายนอกอาคาร

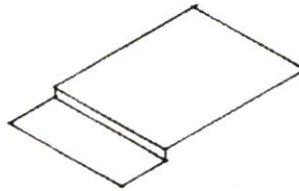
ลานพื้นโล่ง
ภายในอาคาร

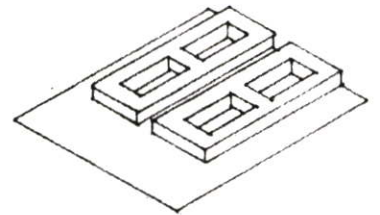
ลานพื้นมีหลุม

ลานพื้นมีแท่นนั่งห้อยขา
-เป็นชุด
-เป็นแถว

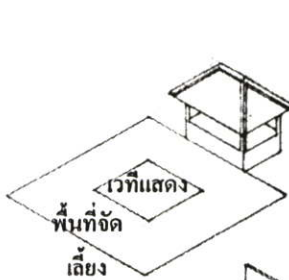

ลานพื้นยกระดับ

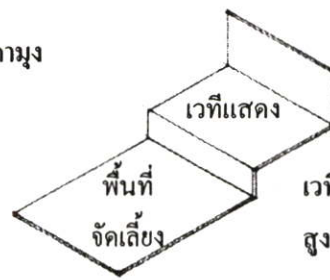

ลานพื้นยกระดับมีหลุม

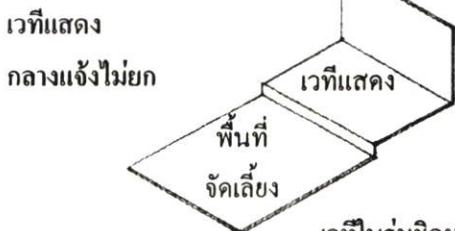
4.1.2 ลักษณะระนาบเวที

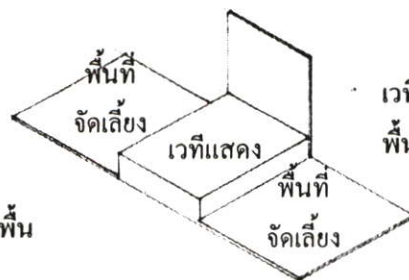
เวทีกลางแจ้งมีหลังคามุง
ยกพื้นสูง 1.20 ม.

เวทีแสดง
พื้นที่จัดเลี้ยง
เวทีในร่มชนิดผนังยกพื้นสูง 50-90 ซม.

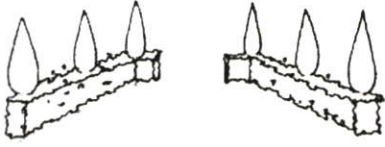

เวทีแสดง
กลางแจ้งไม่ยก
พื้นที่จัดเลี้ยง
เวทีในร่มชนิดผนังยกพื้นสูง 20 ซม.

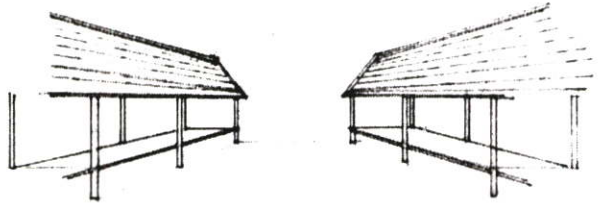

เวทีในร่มกลางห้องยก
พื้นที่จัดเลี้ยง
พื้นที่จัดเลี้ยง
เวทีแสดง
พื้นที่จัดเลี้ยง
เวทีในร่มกลางห้องยก
พื้นสูง 50-90 ซม.

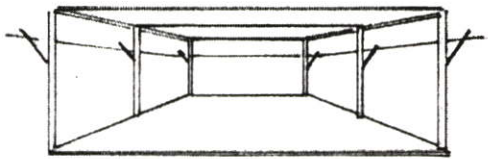
4.2 ลักษณะการปิดล้อมพื้นที่ที่สามารถสรุปรูปแบบหลักๆ ได้ดังนี้

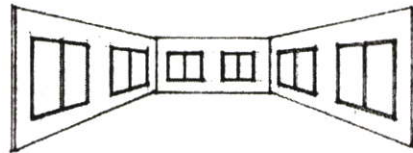
การปิดล้อมด้วยรั้วต้นไม้ หรือ ราว

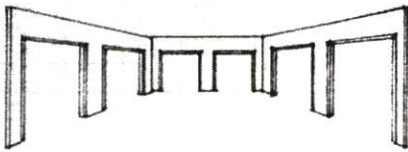
การปิดล้อมด้วย ศาลา อาคารกึ่งเปิด

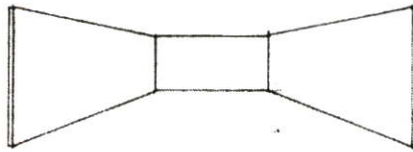
ศาลาผนังเปิดโล่ง

ผนังอาคารมีช่องเปิด

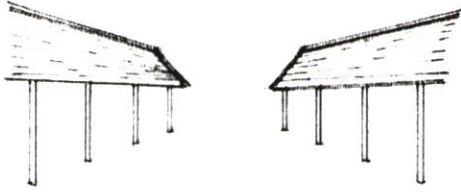

ผนังอาคารมีช่องเปิดกว้าง (กรูกระจง)

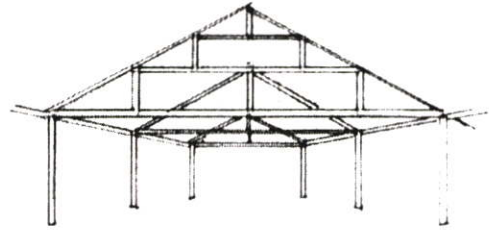

ผนังอาคารปิดทึบ

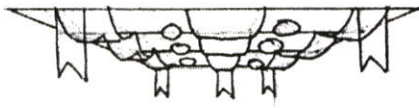
4.3 ลักษณะเพดาน ของพื้นที่จัดเลี้ยงสามารถสรุปรูปแบบหลักๆ ได้ดังนี้

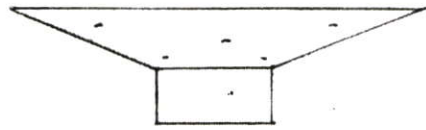
พื้นที่จัดเลี้ยงเป็นลานโล่ง ไม่มีฝ้า

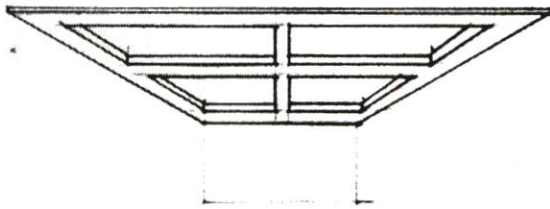
พื้นที่จัดเลี้ยงมีเพดานตามลักษณะ
โครงสร้างอาคารพื้นถิ่น(เรือน หรือ วัด)

พื้นที่จัดเลี้ยงมี เพดานตามลักษณะ โครงสร้าง
ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรม

พื้นที่จัดเลี้ยงเป็นเพดานกรวยเรียบทั้งผืน

พื้นที่จัดเลี้ยง มีเพดานแต่งหลุมฝ้าเพดาน

4.4 รูปแบบการตกแต่ง พื้น ผนัง เพดาน

4.4.1 การตกแต่งระนาบพื้น

- พื้นสนามหญ้า
- พื้นคอนกรีต ปูพรม เสื่อ
- พื้น ไม้
- ปูพรมเต็มพื้นที่
- พื้นกรุกระเบื้อง

4.4.2 การตกแต่งระนาบผนัง

- พูมไม้+ราวาระเบียง
- การตกแต่งโครงสร้างอาคารเปิดโล่ง
- การเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง
- การแสดงโครงสร้างไม้ ตกแต่งด้วยผ้าทอ
- การตกแต่งด้วยงานหัตถกรรมพื้นถิ่น
- การกรุด้วยวัสดุตกแต่งที่ปราณีต มีราคาสูง

4.4.3 การตกแต่งระนาบเพดาน

- การแสดงโครงสร้างหลังคา+ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรมพื้นถิ่น
- การตกแต่ง ราง โคมไฟ ในพื้นที่ลานโล่ง
- การกรุแผ่นไม้เรียบ แต่งเส้นคิ้ว+ไม้ ฉลุลูก
- การกรุแผ่นไม้แกะสลัก
- การกรุ แผ่นยิบซัม แต่งหลุมฝ้าเพดาน ตกแต่งด้วยเส้นคิ้ว และ ดาวเพดาน

4.5 อุปกรณ์ตกแต่งภายใน

- วัสดุลักษณะต่างๆแขวนจากที่สูง
- โคมประทีปลักษณะต่างๆแขวนจากที่สูง
- งานแกะสลักลอยตัวไม้
- งานหัตถกรรม ประณีตศิลป์
- งานหัตถกรรม ประเภทอุปกรณ์เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน
- งานหัตถกรรม ประเภทอุปกรณ์เครื่องใช้เครื่องดนตรี ของชนชั้นสูง
- งานหัตถกรรม ประเภท เครื่องปั้นดินเผา

4.6 ชนิด ลักษณะดวงไฟ

- ดวงโคมหัตถกรรมพื้นถิ่น แขนงจากเพดาน
- โคมไฟสนามติดตั้งบนที่สูง
- ดวงโคมไฟตกแต่งกับดาวเพดานไม้แกะสลัก
- ดวงโคมไฟครอบแก้วสำเร็จรูป บนเพดาน
- ดวงโคมไฟกิ่งลักษณะงานหัตถกรรมพื้นถิ่น ดิบบนเสา และ ผนัง
- ดวงโคมประติมากรรมบนหัวเสาหรือระเบียงมีลักษณะเป็นงานหัตถกรรมพื้นถิ่น

4.3 การเปรียบเทียบภาพลักษณ์ที่เหมือน คล้าย และ แตกต่าง ของ วัฒนธรรมชนโตกดั้งเดิม กับ ร้านชนโตกปัจจุบัน

ผลจากการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของร้านชนโตกกว่ามีความเหมือน คล้าย และ แตกต่าง กับวัฒนธรรมชนโตกดั้งเดิม สามารถสรุปโดยมีเกณฑ์กำหนดระดับคะแนนได้ดังนี้

คะแนน 10 – 12 หมายถึง องค์กรประกอบนั้น อยู่ในระดับ เหมือน กับรูปแบบดั้งเดิม

คะแนน 7 – 9 หมายถึง องค์กรประกอบนั้น อยู่ในระดับ คล้าย กับรูปแบบดั้งเดิม

คะแนน 4 – 6 หมายถึง องค์กรประกอบนั้น อยู่ในระดับ แตกต่าง กับรูปแบบดั้งเดิม

ตารางที่ 4.3 แสดงคะแนนระดับความเหมือน คล้าย แตกต่าง กับรูปแบบดั้งเดิม

	หัวข้อ	กลุ่มลักษณะ,รายละเอียด					ระดับความเหมือน	
1.1	ขั้นตอนของกิจกรรม	1						เหมือน (X3คะแนน) คล้าย (X2คะแนน) แตกต่าง (X1คะแนน) รวม
		0						
		8						
		0						
		8						
1.2	ลักษณะการนั่งทานอาหาร	C1	C2	C3	C4	C5		เหมือน (X3คะแนน) คล้าย (X2คะแนน) แตกต่าง (X1คะแนน) รวม
		9	0	0	0	0		
		2	2	0	0	0		
		0	3	4	4	4		
		10	5	4	4	4		
1.3	ลักษณะของอุปกรณ์,เครื่องใช้	S1	S2	S3	S4			เหมือน (X3คะแนน) คล้าย (X2คะแนน) แตกต่าง (X1คะแนน) รวม
		0	0	12	0			
		0	4	0	0			
		4	2	0	4			
		4	6	12	4			
2.1	ลักษณะรูปแบบกลุ่มที่นั่ง	D1	D2	D3	D4	D5		เหมือน (X3คะแนน) คล้าย (X2คะแนน) แตกต่าง (X1คะแนน) รวม
		12	6					
		0	2					
		0	1	4	4	4		
		12	9	4	4	4		

	หัวข้อ	กลุ่มลักษณะ,รายละเอียด							ระดับความเหมือน
		R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	
2.2	ลักษณะการจัดผังกลุ่มที่นั่ง	9	0	0	6	0	6	0	เหมือน (X3คะแนน)
		2	0	2	2	4	4	4	คล้าย (X2คะแนน)
		0	4	3	1	2	0	2	แตกต่าง (X1คะแนน)
		11	4	5	9	6	10	6	รวม
3.1	ลักษณะรูปแบบทางเข้า	B1	B2	B3	B4	B5	B6		
		3	0	3	0	0	9		เหมือน (X3คะแนน)
		4	2	4	2	6	0		คล้าย (X2คะแนน)
		1	3	1	3	1	1		แตกต่าง (X1คะแนน)
		8	5	8	5	7	10		รวม
3.2	ลักษณะรูปทรงอาคาร,ที่จัดเลี้ยง	A1	A2	A3	A4	A5			
		6	3	0	3	0			เหมือน (X3คะแนน)
		0	2	4	0	6			คล้าย (X2คะแนน)
		2	2	2	3	1			แตกต่าง (X1คะแนน)
		8	7	6	6	7			รวม
4.1.1	การยกพื้น,การเปลี่ยนระดับพื้น (ลักษณะระนาบพื้น)	E1	E2	E3	E4	E5	E6	E7	
		6	9	0	0	0	9	0	เหมือน (X3คะแนน)
		2	2	0	0	0	0	2	คล้าย (X2คะแนน)
		1	0	4	4	4	1	3	แตกต่าง (X1คะแนน)
		9	11	4	4	4	10	5	รวม
4.1.2	ลักษณะเวทีการแสดง (ลักษณะระนาบพื้น)	K1	K2	K3	K4				
		9	3	0	0				เหมือน (X3คะแนน)
		0	0	0	2				คล้าย (X2คะแนน)
		1	3	4	3				แตกต่าง (X1คะแนน)
		10	6	4	5				รวม
4.2	ลักษณะการปิดล้อมด้านข้าง (ลักษณะระนาบผนัง)	F1	F2	F3	F4	F5			
		9	6	12	3	0			เหมือน (X3คะแนน)
		0	2	0	4	0			คล้าย (X2คะแนน)
		1	1	0	1	4			แตกต่าง (X1คะแนน)
		10	9	12	8	4			รวม

	หัวข้อ	กลุ่มลักษณะ,รายละเอียด						ระดับความเหมือน	
4.3	ลักษณะการปิดล้อมด้านบน (ลักษณะระนาบเพดาน)	G1	G2	G3	G4	G5			เหมือน (X3คะแนน) คล้าย (X2คะแนน) แตกต่าง (X1คะแนน)
		6	6	3	0	0			
		0	4	0	0	0			
		2	0	3	4	4			รวม
		8	10	6	4	4			
4.4.1	ลักษณะการตกแต่งพื้น	H1	H2	H3	H4	H5			เหมือน (X3คะแนน) คล้าย (X2คะแนน) แตกต่าง (X1คะแนน)
		3	6	12	6	0			
		0	4	0	2	2			
		3	0	0	1	3			รวม
		6	10	12	9	5			
4.4.2	ลักษณะการตกแต่งผนัง	I1	I2	I3	I4	I5			เหมือน (X3คะแนน) คล้าย (X2คะแนน) แตกต่าง (X1คะแนน)
		9	3	6	6	0			
		0	0	0	2	0			
		1	3	2	1	4			รวม
		10	6	8	9	4			
4.4.3	ลักษณะการตกแต่งเพดาน	J1	J2	J3	J4	J5			เหมือน (X3คะแนน) คล้าย (X2คะแนน) แตกต่าง (X1คะแนน)
		9	3	3	0	0			
		0	0	2	6	0			
		1	3	3	1	4			รวม
		10	6	7	7	4			
4.5	ลักษณะอุปกรณ์ของตกแต่งสถานที่	L1	L2	L3	L4	L5	L6		เหมือน (X3คะแนน) คล้าย (X2คะแนน) แตกต่าง (X1คะแนน)
		6	3	0	0	6	0		
		0	2	0	0	0	2		
		2	2	4	4	2	3		รวม
		8	7	4	4	8	5		
4.6	ชนิด,ลักษณะดวงไฟ	M1	M2	M3	M4	M5	M6		เหมือน (X3คะแนน) คล้าย (X2คะแนน) แตกต่าง (X1คะแนน)
		6	3	0	0	3	6		
		4	2	2	2	4	4		
		0	2	3	3	1	0		รวม
		10	7	5	5	8	10		

	หัวข้อ	กลุ่มลักษณะ,รายละเอียด						ระดับความเหมือน
		Q1	Q2	Q3	Q4			
4.7.1	ลักษณะวัสดุภายนอกอาคาร	12	3	6	0			เหมือน (X3คะแนน)
		0	6	0	2			คล้าย (X2คะแนน)
		0	0	2	3			แตกต่าง (X1คะแนน)
		12	9	8	5			รวม
4.7.2	ลักษณะวัสดุพื้นภายใน	N1	N2	N3	N4	N5		
		3	6	9	3	6		เหมือน (X3คะแนน)
		0	0	2	0	0		คล้าย (X2คะแนน)
		3	3	0	3	2		แตกต่าง (X1คะแนน)
		6	9	11	6	8		รวม
4.4.2	ลักษณะวัสดุผนังภายใน	O1	O2	O3				
		9	0	6				เหมือน (X3คะแนน)
		2	0	2				คล้าย (X2คะแนน)
		0	4	2				แตกต่าง (X1คะแนน)
		9	4	10				รวม
4.4.3	ลักษณะวัสดุเพดาน	P1	P2	P3	P4	P5		
		12	3	3	0	0		เหมือน (X3คะแนน)
		0	2	0	0	4		คล้าย (X2คะแนน)
		0	2	3	4	2		แตกต่าง (X1คะแนน)
		12	7	6	4	6		รวม

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปได้ดังนี้

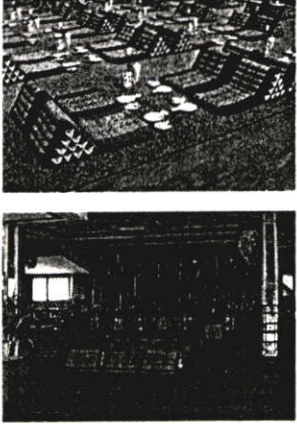
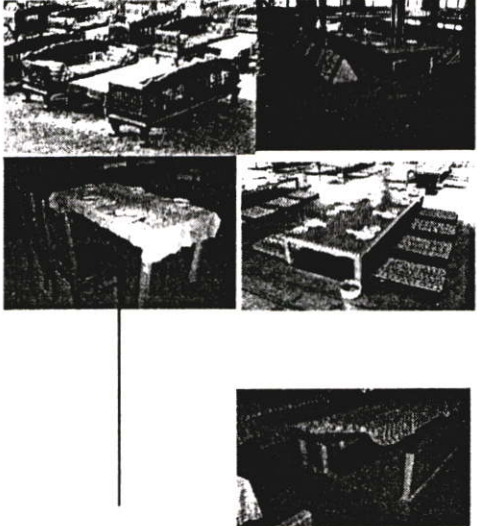
1. ลักษณะกิจกรรม พฤติกรรม

1.1 ขั้นตอนของกิจกรรม

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ รูปแบบขั้นตอนกิจกรรมของร้านชั้นโถก มีลักษณะคล้ายกับ ขั้นตอนกิจกรรมของการเลี้ยงชั้น โถกดินเนอร์ แต่แตกต่างจาก ขั้นตอนกิจกรรมของ การเลี้ยงชั้น โถกดั้งเดิม

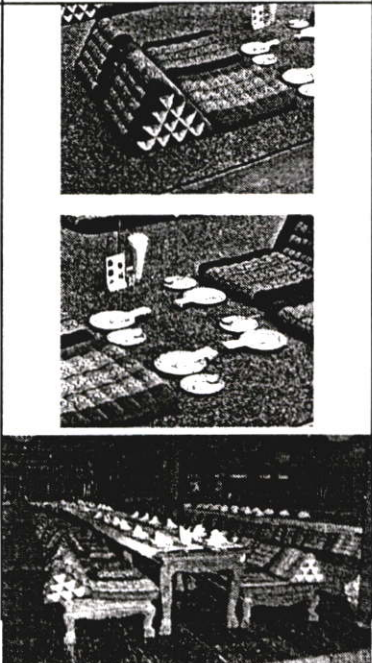
1.2 ลักษณะการนั่งรับประทานอาหาร

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ลักษณะการนั่งกับพื้นราบเท่านั้นที่เหมือนกับรูปแบบการนั่งดั้งเดิม และไม่ต้องการให้มีหมอนพิง

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
	<p data-bbox="496 451 763 514">ไม่มีลักษณะที่ คล้าย</p>	

1.3 ลักษณะอุปกรณ์ เครื่องใช้

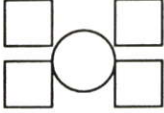
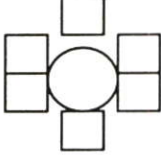
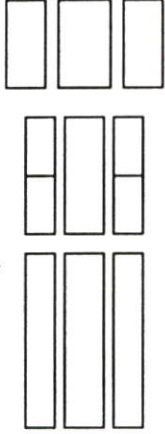
ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการกินขันโตกดั้งเดิมไม่ค่อยเน้นอุปกรณ์ส่วนตัวเท่าใดนัก และชาวบ้านทั่วไปจะไม่ใช้อุปกรณ์ รองนั่ง(โดยมากผู้ใช้เบาะรองจะเป็น พระ หรือ ชนชั้นเจ้านาย)

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
	<p data-bbox="553 1333 819 1396">ไม่มีลักษณะที่ คล้าย</p>	

2. ลักษณะผังพื้น

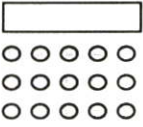
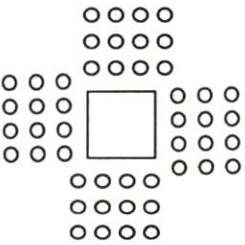
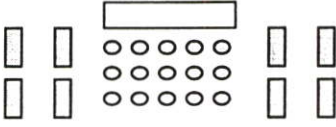
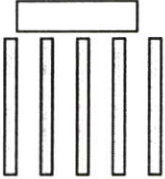
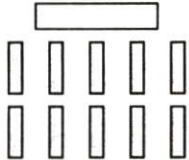
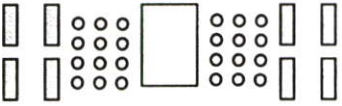
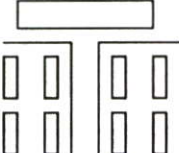
2.1 ลักษณะรูปแบบกลุ่มที่นั่ง

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ การนั่งล้อมวงกับ โตกที่เหมือนดั้งเดิมควรนั่งล้อมโดยรอบ

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
		

2.2 ลักษณะการจัดผังกลุ่มที่นั่ง

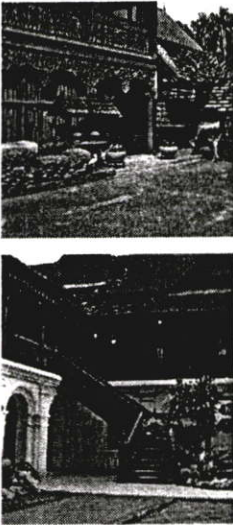
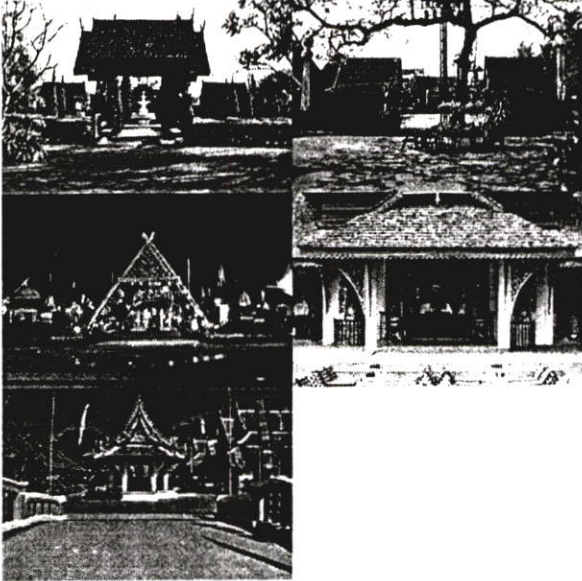

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผังของชั้น โตกดั้งเดิมควรเป็นการนั่งโดยที่ไม่มี เครื่องเรือนถาวรมากำหนด เพราะแบบดั้งเดิมไม่มีรูปแบบผังที่แน่นอนตายตัว

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
 		

3. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอก

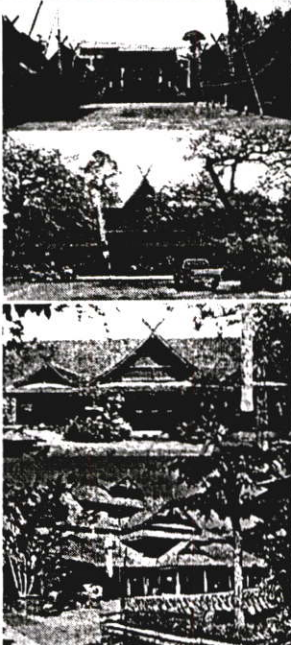
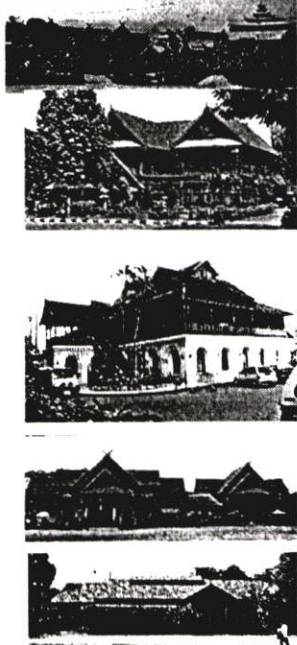
3.1 ลักษณะรูปแบบทางเข้า

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ การที่รูปแบบบันไดทางขึ้นเรือนถือว่าเหมือนรูปแบบดั้งเดิมในลักษณะของบันไดขึ้นเรือนตามความเคยชิน ส่วนที่เป็นซุ้มประตูถือว่าคล้ายกับรูปแบบดั้งเดิมในลักษณะของซุ้มทางเข้างานบุญ งานเทศกาลต่างๆ

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
		

3.2 ลักษณะรูปทรงอาคาร บริเวณที่จัดเลี้ยง

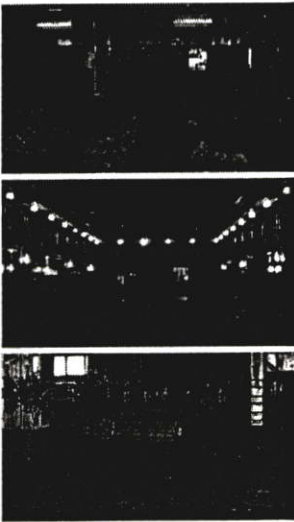

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในอดีตไม่เคยมีอาคาร สถานที่ สำหรับจัดเลี้ยงขันโตกโดยตรง รูปทรงอาคารที่ให้บริการอยู่จึงไม่มีรูปแบบที่มีความเหมือน มีเพียงรูปแบบที่มีความคล้ายจากรูปทรงที่เป็นแบบพื้นถิ่นและ วัสดุที่เป็นวัสดุภายในท้องถิ่น

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
<p>ไม่มีลักษณะที่เหมือน</p>		

4. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายใน

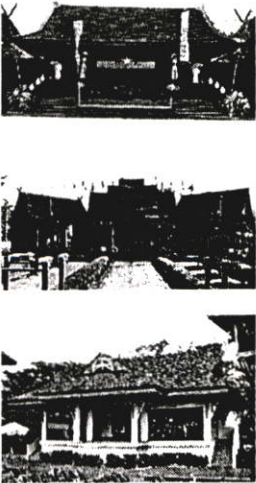
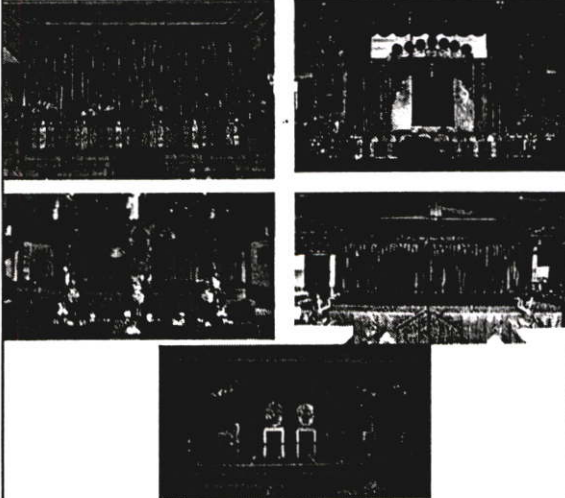
4.1.1 การยกพื้น การเปลี่ยนระดับพื้น (ลักษณะระนาบพื้น)

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ลานพื้นภายในที่เป็นลาน โถง ถือว่ามีรูปแบบเหมือนดั้งเดิม(ภายในวิหาร ศาลา)มากที่สุด ส่วนลาน โถงภายนอกมีลักษณะ คล้ายกับ ลานจัดเลี้ยงชั้น โดกดินเนอร์

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
		

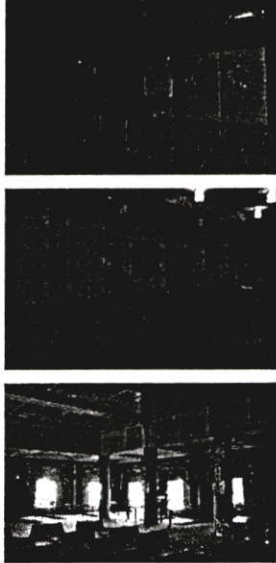
4.1.2 ตำแหน่ง ลักษณะการยกระดับพื้นเวที

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เวทีกลาวแจ้งถือว่ามีลักษณะเหมือนรูปแบบดั้งเดิมมากที่สุด โดยจะมีลักษณะเหมือน ผาม (ประรำยกพื้นสูงเพื่อการแสดงกลางแจ้งบนล่างช่วง ของวัด)

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
	<p>ไม่มีลักษณะที่ คล้าย</p>	

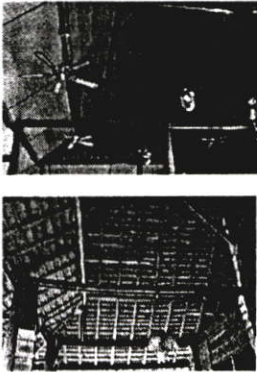
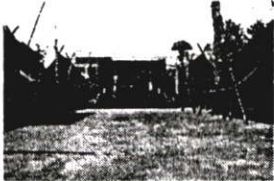
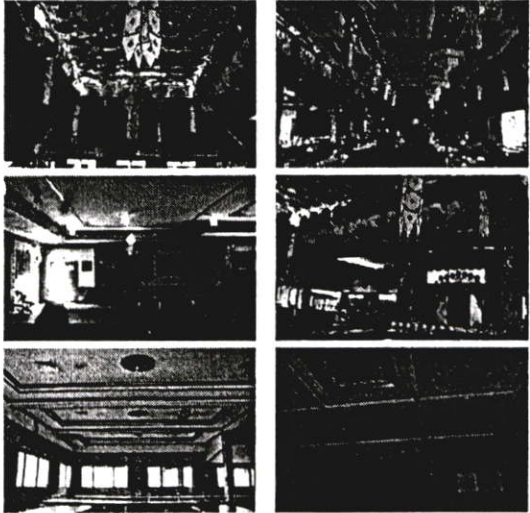

4.2 ลักษณะการปิดล้อมด้านข้าง (ลักษณะระนาบผนัง)

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ลักษณะการปิดล้อมแบบรวาระเบียง และ แบบผนังเปิดโล่งถือว่ามีลักษณะเหมือนรูปแบบดั้งเดิมที่เป็นรวาระเบียงเรือนพื้นดิน และ ศาลาราย ส่วนลานโล่ง เหมือนกับงานชั้นโดกดินเนอร์

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
		

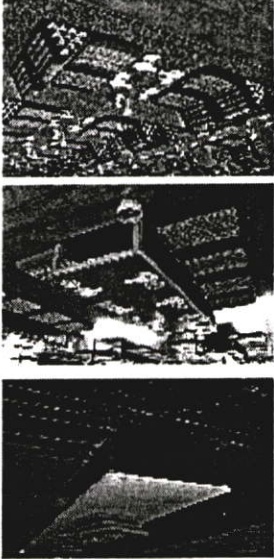

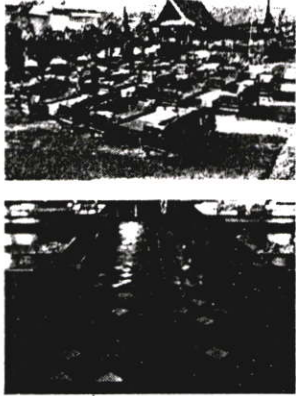
4.3 ลักษณะการปิดล้อมด้านบน (ลักษณะระนาบเพดาน)

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ลักษณะเพดานที่เปิดโล่งเห็น โครงสร้างถือว่ามีลักษณะเหมือนรูปแบบดั้งเดิมที่เป็นเรือนพื้นดิน รองลงมาได้แก่ ลานโล่ง ที่เหมือนกับชั้นโดกดินเนอร์

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง	
			
			

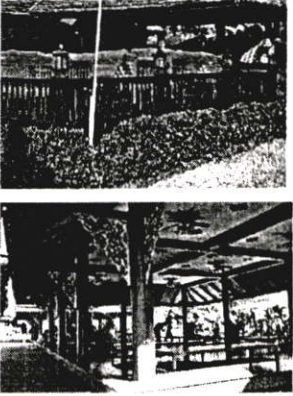

4.4.1 ลักษณะการตกแต่งพื้น

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ พื้นที่ทำด้วยเสื่อ พรม เหมือนตามงานบุญ งานประเพณี ในวัด และ พื้นไม้แผ่น เหมือนกับพื้นเรือนพื้นถั่ว

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
		

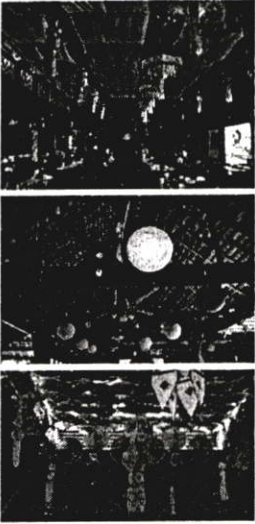
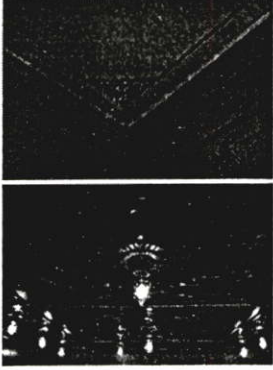
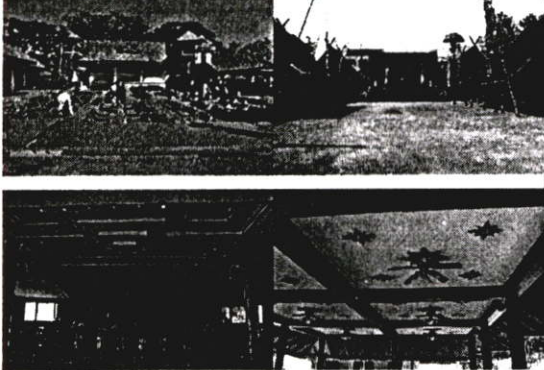
4.4.2 ลักษณะการตกแต่งผนัง

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ลักษณะการตกแต่งแบบเรียบง่ายจะเหมือนกับบรรยากาศบนเรือน การตกแต่งที่ประดับด้วยงานหัตถกรรมที่ปราณีตจะเหมือนกับบรรยากาศบนคุ้มเจ้านาย แต่ถ้าตกแต่งมากเกินไปจะดูสวยงามแต่ไม่เหมือนกับรูปแบบดั้งเดิม

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
		

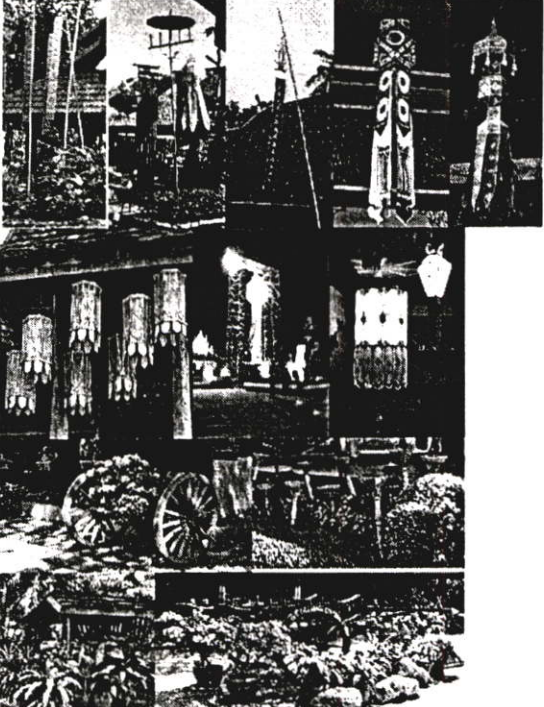
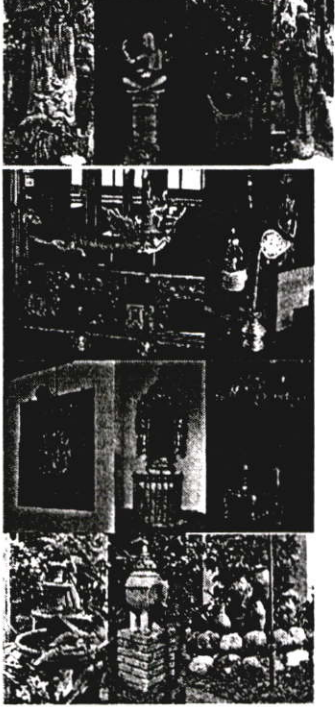
4.4.3 ลักษณะการตกแต่งเพดาน

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ถ้าตกแต่งด้วยงานหัตถกรรมที่เป็นของตกแต่งพื้นที่ในเทศกาลงานบุญ จะเหมือนกับบรรยากาศชั้น โดกดั้งเดิม และ ถ้า ตกแต่งด้วยวัสดุธรรมชาติอย่างปราณีตจะเหมือนกับบรรยากาศภายใน วัด หรือ คຸ້ມເຈົ້ານาย

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
		

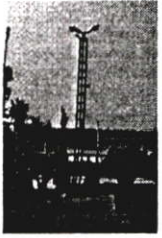

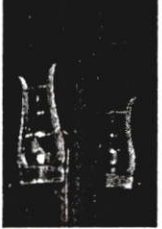

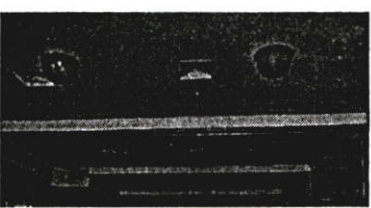
4.5 ลักษณะอุปกรณ์ของตกแต่ง

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่มีรูปแบบใดที่ถือว่าเหมือน เนื่องจาก การกินชั้น โดกดั้งเดิมไม่ได้เน้นการตกแต่งสถานที่ และ ไม่มีอุปกรณ์ตกแต่งเฉพาะ ส่วนมากอุปกรณ์ตกแต่งจะเป็นไปตามเทศกาลงานบุญนั้นๆของวัด

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
<p data-bbox="133 1393 244 1585">ไม่มีลักษณะที่เหมือน</p>		

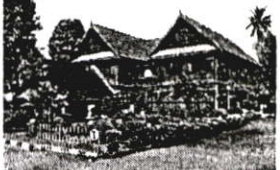

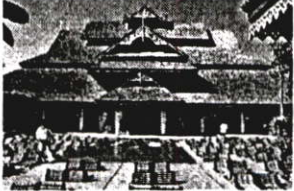
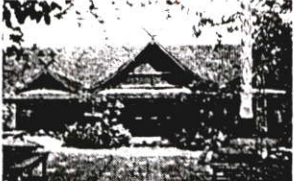

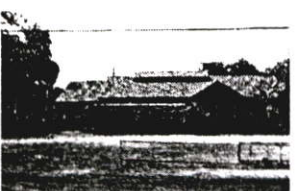
4.6 ลักษณะดวงโคมให้แสงสว่าง

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ลักษณะดวงโคมที่ถือว่าเหมือนแบบดั้งเดิมมี 2 ลักษณะ คือ โคมกระดาษ (ผ้า) โคมยี่เป็ง ที่ใช้ในเทศกาลงานบุญ และ โคมไฟหัตถกรรมที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนโคมไฟสนามบนที่สูง จะคล้ายกับรูปแบบของงานชิ้นใดก็ตามเนอร์

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
 	 	

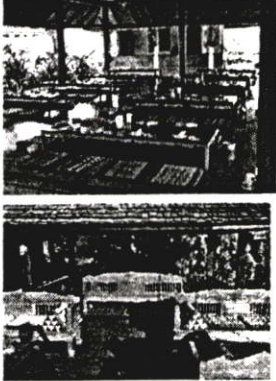
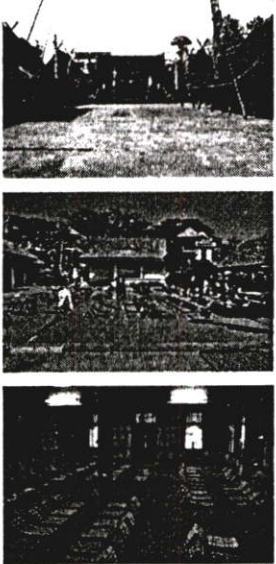

4.7.1 ลักษณะวัสดุภายนอก

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ วัสดุและโครงสร้างพื้นดินถือว่าเป็นรูปแบบเหมือนแบบดั้งเดิม ส่วน การใช้วัสดุร่วมกันระหว่างไม้ และ ปูน ถือว่าเป็นรูปแบบคล้ายแบบดั้งเดิม

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
   	 	

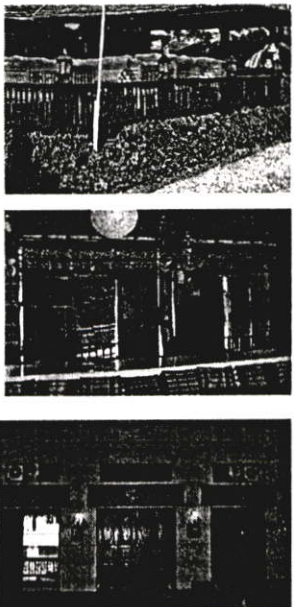
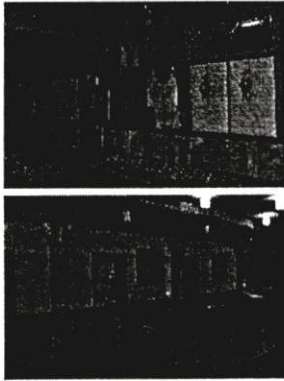
4.7.2 ลักษณะวัสดุพื้น

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ พื้นไม้แผ่นเหมือนเรือนพื้นดิน พื้นคอนกรีตปูเสื่อ พรหมผืนยาว เหมือนภายในวัด พื้นปูพรหมทั้งห้องทำนองจะเหมือนกับในคุ้มเจ้านาย

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
		

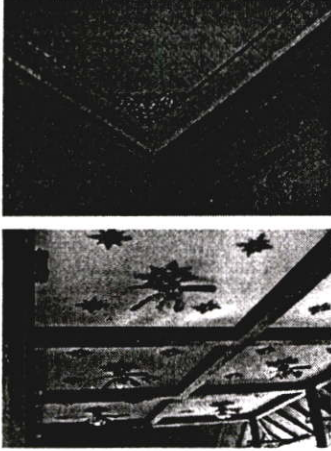
4.7.3 ลักษณะวัสดุผนัง

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ราวระเบียง และ ผนัง โครงสร้างไม้ ถือว่าเหมือนรูปแบบดั้งเดิมในบรรยากาศเรือนพื้นดิน

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
	<p data-bbox="585 1367 771 1486" style="text-align: center;">ไม่มีลักษณะที่คล้าย</p>	

4.7.4 ลักษณะวัสดุเพดาน

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ การใช้โครงสร้างและวัสดุผนังตามท้องถิ่น มีบรรยากาศเหมือนเรือนพื้นถิ่น ส่วน เพดานที่มีการตกแต่งด้วยผ้า และงานหัตถกรรม มีบรรยากาศเหมือนเทศกาลงานบุญ

เหมือน	คล้าย	แตกต่าง
		

4.4 การศึกษาระดับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ของร้านชั้นโทกปัจจุบัน

จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจผู้ใช้บริการร้านชั้นโทกที่กำหนดไว้ เนื่องจากช่วงที่แจกแบบสอบถามมีอยู่ 2 ร้าน ปิดกิจการและบางร้านที่มีพื้นที่ให้บริการหลายส่วนไม่ได้เปิดให้บริการทั้งหมดทำให้สามารถเก็บข้อมูลเฉพาะส่วนที่ให้บริการอยู่ทั้งสิ้น 6 ร้านหรือ 14 ส่วนบริการ โดยสามารถสรุปความพึงพอใจทั้งชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศนอกทวีปเอเชีย ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงระดับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่

หัวข้อ	กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ภูมิหลังทางวัฒนธรรม,เชื้อชาติ					
		ไทย		เอเชีย		นอกเอเชีย	
			รวม		รวม	รวม	
1.1 ลำดับขั้นตอน	X ขั้นตอนโดยรวม		3.7		3.68	3.96	
ของกิจกรรม							
1.2 ลักษณะการนั่ง	C1 นั่งกับพื้น		3.36	ต่ำสุด	3.2	3.7	
	C2 นั่งกับพนักยกมีหูลม		3.38		0	สูงสุด	4.4
	C3 นั่งกับพนักมีหูลม		3.28	สูงสุด	4	ต่ำสุด	3.4
	C4 นั่งกับแท่น	สูงสุด	3.42		3.38		3.6
	C5 นั่งกับโต๊ะ	ต่ำสุด	3.25		0		3.5
1.3 ลักษณะการนั่ง	S1 อุปกรณ์รองนั่ง		3.57	สูงสุด	3.56		3.62
ทานอาหาร	S2 อุปกรณ์ส่วนตัว	สูงสุด	3.62		3.54	สูงสุด	3.75
	S3 อุปกรณ์ส่วนรวม	สูงสุด	3.62		3.54	สูงสุด	3.75
	S4 เครื่องเรือน	ต่ำสุด	3.46	ต่ำสุด	3.37	ต่ำสุด	3.57
2.1 ลักษณะการจัด	D1 นั่งล้อมชั้นโทก 4 คน		3.4	ต่ำสุด	3.13		3.6
กลุ่มที่นั่ง	D2 นั่งล้อมชั้นโทก 4-8 คน	ต่ำสุด	3.2	ไม่มีข้อมูล	0	ต่ำสุด	3.3
	D3 นั่งขนานกัน 4 คน	สูงสุด	3.54	ไม่มีข้อมูล	0	สูงสุด	3.8
	D4 นั่งขนานกัน 8 คน		3.51	สูงสุด	3.5		3.5
	D5 นั่งขนานกันเป็นแนวยาว		3.53		3.15	สูงสุด	3.8

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หัวข้อ	กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ภูมิหลังทางวัฒนธรรม, เชื้อชาติ				
		ไทย		เอเชีย		นอกเอเชีย
			รวม		รวม	รวม
2.2 ลักษณะการจัด	R1 นั่งเป็นชุดล้อมวงบนลาน		0		0	0
ผังกลุ่มที่นั่ง	R2 นั่งเรียงเป็นแถวยาวหันข้าง	ต่ำสุด	3.2		0	ต่ำสุด
	เข้าเวที					
	R3 นั่งเป็นชุดขนานหันข้างเข้าเวที		3.67	สูงสุด	3.85	3.6
	R4 นั่งเป็นชุดล้อมวงเข้าเวทีด้าน	สูงสุด	3.8		0	สูงสุด
	ข้างเป็นชุดขนาน					
	R5 นั่งเป็นชุดล้อมวงข้างเวที2ข้าง		3.25	ต่ำสุด	3.2	3.55
	R6 นั่งเป็นชุดล้อมวงเวทีแสดง		3.4		3.28	3.56
	R7ทางเดินผ่ากลางห้องนั่งเป็นชุด		0		0	0
	ขนาน2ข้าง					
3.1 ลักษณะรูปแบบ	B1 ชุ้มประตูป่า		3.68		3.7	3.8
ทางเข้า	B2 ชุ้มบันไดทางเข้า	ต่ำสุด	3.3	ไม่มีข้อมูล	0	3.3
	B3 ลานทางเข้า		3.5		3.55	3.9
	B4 ศาลาทาง		3.9	สูงสุด	4.3	ต่ำสุด
	B5 ชุ้มโถงทางเข้า	สูงสุด	4	ต่ำสุด	3.43	4
	B6 บันไดทางเข้า	สูงสุด	4	ไม่มีข้อมูล	0	สูงสุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หัวข้อ	กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ภูมิหลังทางวัฒนธรรม, เชื้อชาติ					
		ไทย		เอเชีย		นอกเอเชีย	
			รวม		รวม		รวม
3.2 ลักษณะ	A1 ลานโล่งล้อมรอบด้วยต้นไม้	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0
รูปทรงอาคาร	A2 ลานโล่งล้อมด้วยศาลา	ต่ำสุด	3.6		3.64		3.97
สถานที่จัดเลี้ยง	A3 อาคารโบราณ 2 ชั้น		3.75	ไม่มีข้อมูล	0	สูงสุด	4
	รูปแบบพื้นดิน						
	A4 อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่	สูงสุด	4.15	สูงสุด	3.8	ต่ำสุด	3.7
	ตึกแต่ง						
	A5 อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่		3.8	ต่ำสุด	3.3	ต่ำสุด	3.7
	รูปทรงพื้นดิน						
4.1 การยกพื้น,	E1 ลานกว้างยกเวทีสูง	สูงสุด	3.38		3.64		4.2
ความต่างระดับ	E2 ลานพื้นภายใน	ต่ำสุด	3	ต่ำสุด	3.4		3.6
(ระนาบพื้น)	E3 ลานพื้นมีหลุม (เป็นชุด)		3.35		3.6	ต่ำสุด	3.2
	E4 ลานพื้นมีแท่นนั่งห้อยขา		3.5	สูงสุด	3.85	ต่ำสุด	3.2
	(เป็นชุด)						
	E5 ลานพื้นมีแท่นนั่งห้อยขา	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0
	(เป็นแถว)						
	E6 ลานพื้นยกระดับ		3.6	ไม่มีข้อมูล	0	สูงสุด	4.6
	E7 พื้นยกมีหลุม (เป็นแถว)		3.6	ไม่มีข้อมูล	0	สูงสุด	4.6

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หัวข้อ	กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ภูมิหลังทางวัฒนธรรม, เชื้อชาติ					
		ไทย		เอเชีย		นอกเอเชีย	
			รวม		รวม	รวม	
4.1.2 ลักษณะเวที	K1 เวทีกลางแจ้งมีหลังคา ยกพื้นสูง (1.20)	สูงสุด	3.68		3.58	สูงสุด	3.7
	K2 เวทีในร่มชนิดผนังยกพื้นสูง (0.50)		3.48	สูงสุด	3.85	ต่ำสุด	3.6
	K3 เวทีในร่มชนิดผนังยกพื้นต่ำ (0.20)	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0
	K4 เวทีในร่มกลางห้องยกพื้นสูง (0.50)	ต่ำสุด	3	ต่ำสุด	3.4	ต่ำสุด	3.6
4.2 ลักษณะการปิดล้อม	F1 รั้วต้นไม้หรือราวระเบียง	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0
	พื้นที่(ระนาบผนัง) F2 ลานโล่งล้อมรอบด้วยอาคารโล่ง, กึ่งโล่ง	สูงสุด	4.05		3.4	สูงสุด	3.9
	F3 อาคารผนังเปิดโล่ง (ศาลา)		3.7		3.95	สูงสุด	3.9
	F4 อาคารผนังมีช่องเปิด		3.8	สูงสุด	4.75	ต่ำสุด	3.5
	F5 อาคารขนาดใหญ่ผนังปิดทึบ	ต่ำสุด	3.6	ต่ำสุด	3.3		3.6
4.3 ลักษณะเพดาน (ระนาบเพดาน)	G1 ไม่มีฝ้าเพดาน (ลาน)	สูงสุด	4.05	ต่ำสุด	3.1		3.9
	G2 เพดานเปิดตามโครงสร้างอาคารพื้นดิน	ต่ำสุด	3.3		3.6		3.6
	G3 เพดานเปลือยโครงสร้างตึก		3.8	สูงสุด	4.75	ต่ำสุด	3.2
	ติดตั้งงานหัตถกรรม						
	G4 เพดานเรียบทั้งผืน		3.6		3.3		3.6
	G5 เพดานแต่งหลุม		3.85		4.3	สูงสุด	4.3

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หัวข้อ	กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ภูมิหลังทางวัฒนธรรม, เชื้อชาติ					
		ไทย		เอเชีย		นอกเอเชีย	
			รวม		รวม	รวม	
4.4.1 รูปแบบการ	H1 สนามหญ้า+ระเบียบ	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0
ตกแต่งพื้น,	H2 ลานคอนกรีตปูเสื่อ / พรม		4.05	ต่ำสุด	3.4	สูงสุด	3.9
	H3 พื้นไม้แผ่น	ต่ำสุด	3.8		4.3		3.6
	H4 พื้นปูพรม	สูงสุด	4.77	ต่ำสุด	3.4		3.8
	H5 พื้นกระเบื้องดินเผา		3.9	สูงสุด	4.75	ต่ำสุด	3.3
4.4.2รูปแบบการ,	I1 พุ่มไม้ตกแต่ง + รวาระเบียง	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0
ตกแต่งผนัง	I2 การเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง	สูงสุด	3.9	สูงสุด	4.75		3.3
	I3 ผนังโชว์โครงสร้างไม้		3.7	ไม่มีข้อมูล	0	ต่ำสุด	3
	กรุไม้แผ่น ตกแต่งด้วยผ้าทอ						
	I4 ผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบตกแต่ง	ต่ำสุด	3.6	ต่ำสุด	3.3		3.6
	ด้วยงานศิลปะหัตถกรรม(ไม้แกะ, ผ้า)						
	I5 ผนังกรุวัสดุตกแต่ง หินอ่อน		3.8	ไม่มีข้อมูล	0	สูงสุด	4.3
	ผ้าไหมแต่งขอบคิ้วไม้ Wall paper						

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หัวข้อ	กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ภูมิหลังทางวัฒนธรรม,เชื้อชาติ					
		ไทย		เอเชีย		นอกเอเชีย	
		รวม		รวม		รวม	
4.4.3รูปแบบการ	J1 โซวโครงสร้างไม้ + แต่งงาน	ต่ำสุด	3.6	สูงสุด	4.18	ต่ำสุด	3.3
ตกแต่งเพดาน	หัตถกรรมผ้า , รม						
	J2 ลานโล่ง แต่งตุง + โคมประทีป	สูงสุด	4	ต่ำสุด	3	สูงสุด	3.9
	J3 ผ้าเพดานไม้แผ่นแต่งเส้นคิ้วไม้	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0
	J4 ผ้าเพดานแต่งเส้นคิ้วไม้ฉลุลาย	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0
	J5 ผ้าเพดานเรียบ แต่งขอบคิ้ว		3.8		3.63		3.1
	ดาวเพดาน						
4.5 อุปกรณ์ตกแต่ง	L1 ตุงแขวน		3.8		3.63	สูงสุด	4
ภายในพื้นที่	L2 ดวงโคมประทีปแบบพื้นดิน	สูงสุด	3.9		3.48	ต่ำสุด	3.6
	L3 รูปประติมากรรมแกะสลัก	สูงสุด	3.9	สูงสุด	4		3.9
	L4 งานหัตถกรรมแบบประณีต		3.7		3.5		3.9
	L5 งานหัตถกรรมแบบช่างพื้นดิน	ต่ำสุด	3.7	ต่ำสุด	3.1		3.9
	L6 งานเครื่องปั้นดินเผา	สูงสุด	3.9		3.65	สูงสุด	4

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หัวข้อ	กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ภูมิหลังทางวัฒนธรรม, เชื้อชาติ					
		ไทย	เอเชีย	นอกเอเชีย			
		รวม	รวม	รวม	รวม	รวม	
4.6 ชนิด, ลักษณะ	M1 ดวงโคมไฟหัตถกรรมแบบ		3.9		3.62	3.7	
ดวงไฟ	พื้นดินแขวนจากเพดาน						
	M2 ดวงโคมไฟสนามบนเสา	สูงสุด	4	ต่ำสุด	3.5	3.9	
	M3 ดวงโคมไฟตกแต่งกับดาว	ต่ำสุด	3.6	สูงสุด	4.3	3.9	
	เพดาน						
	M4 ดวงไฟแก้วครอบสำเร็จรูป		3.8	ไม่มีข้อมูล	0	สูงสุด	4.6
	M5 ดวงโคมไฟกิ่งครอบแก้ว		3.7		4.28	ต่ำสุด	3.6
	หรือติดเสา						
	M6 ดวงโคมประติมากรรม		3.9		3.8		3.6
	บนหัวเสา						
4.7.1 วัสดุตกแต่ง	N1 สนามหญ้า	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0
พื้น	N2 พื้นคอนกรีตปูเสื่อ / พรม	สูงสุด	4		3.45		4
	N3 พื้นปูแผ่นไม้	ต่ำสุด	3.4		4.3	สูงสุด	4.1
	N4 พื้นปูกระเบื้องดินเผา / เคลือบ		3.9	สูงสุด	4.5	ต่ำสุด	3.5
	N5 พื้นปูพรมเต็มพื้นที่		3.7	ต่ำสุด	3.43		3.8
4.7.2 วัสดุตกแต่ง	O1 ราวระเบียงไม้ พุ่มไม้กันแนว	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0
ผนัง	O2 ผนังคอนกรีตทิววัสดุตกแต่ง	สูงสุด	3.7	สูงสุด	3.7	ต่ำสุด	3.79
	O3 ผนังโครงสร้างไม้	ต่ำสุด	3.2	ไม่มีข้อมูล	0	สูงสุด	4

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หัวข้อ	กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ภูมิหลังทางวัฒนธรรม, เชื้อชาติ				
		ไทย	เอเชีย		นอกเอเชีย	
		รวม	รวม	รวม	รวม	
4.7.3 วัสดุตกแต่ง	P1 โครงสร้างไม้ + วัสดุมุง	ต่ำสุด	3.4		3.7	3.8
เพดาน	P2 เพดานแต่งผ้า		3.5	สูงสุด	4.5	3.8
	P3 กรุไม้แผ่นเรียบ		3.8	ต่ำสุด	3.3	ต่ำสุด
	P4 กรุแผ่นยิปซัมบอร์ด		3.7		3.8	สูงสุด
	P5 กรุไม้แผ่นแกะสลัก	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล	0	ไม่มีข้อมูล
	P6 ไม่มีฝ้าเพดาน	สูงสุด	4		3.45	สูงสุด
	4.7.4 วัสดุ โครงสร้างภายนอก	Q1 โครงสร้างมุงหลังคาวัสดุพื้น ดิน		3.7		3.8
	Q2 โครงสร้างคอนกรีต+ไม้หลังคา วัสดุพื้นดิน	ต่ำสุด	3.5	ไม่มีข้อมูล	0	สูงสุด
	Q3 โครงสร้างคอนกรีตหลังคา วัสดุพื้นดิน	สูงสุด	3.8	ต่ำสุด	3.25	3.7
	Q4 โครงสร้างคอนกรีตหลังคา วัสดุสมัยใหม่	สูงสุด	3.8	สูงสุด	3.9	ต่ำสุด
	Q5 โครงสร้างไม้ หลังคาวัสดุ สมัยใหม่					

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปได้ดังนี้ ตารางที่ 4.6 แสดงองค์ประกอบที่มีระดับความพึงพอใจจากกลุ่มผู้ใช้บริการ

ลักษณะองค์ประกอบ	ระดับ	ชาวไทย	เอเชีย	นอกเอเชีย
1.1 ลำดับขั้นตอนของกิจกรรม		รูปแบบลำดับขั้นตอนกิจกรรมของร้านชั้นโตกทั้ง 8 ร้าน เป็นลักษณะแบบเดียวกัน ในแต่ละกลุ่มจึงมีความพึงพอใจระดับเดียว โดย ชาวต่างประเทศนอกทวีปเอเชียมีความพึงพอใจสูงสุด		
1.3 ลักษณะการนั่งทานอาหาร	สูงสุด	C4นั่งกับแท่น	C3นั่งกับพื้นมีหูลุม	C2นั่งกับพื้นยกมีหูลุม
		C1นั่งกับพื้น	C4นั่งกับแท่น	C1นั่งกับพื้น
		C2นั่งกับพื้นยกมีหูลุม		C4นั่งกับแท่น
		C3นั่งกับพื้นมีหูลุม		C5นั่งกับโต๊ะ
	ต่ำสุด	C5นั่งกับโต๊ะ	C1นั่งกับพื้น	C3นั่งกับพื้นมีหูลุม
1.2 ลักษณะอุปกรณ์เครื่องเรือน	สูงสุด	S2 อุปกรณ์ส่วนตัว	S1 อุปกรณ์รองนั่ง	S2 อุปกรณ์ส่วนตัว
		S3 อุปกรณ์ส่วนรวม		S3 อุปกรณ์ส่วนรวม
		S1 อุปกรณ์รองนั่ง	S2 S3 อุปกรณ์ส่วนตัว/รวม	S1 อุปกรณ์รองนั่ง
	ต่ำสุด	S4 เครื่องเรือน	S4 เครื่องเรือน	S4 เครื่องเรือน
2.1 ลักษณะการจัดกลุ่มที่นั่ง	สูงสุด	D3 นั่งขนานกัน 4 คน	D4 นั่งขนานกัน 8 คน	D3 นั่งขนานกัน 4 คน
				D5 นั่งขนานกันเป็นแถวยาว
		D1นั่งล้อมชั้น โตก 4 คน	D5 นั่งขนานกันเป็นแถว	D1นั่งล้อมชั้น โตก 4 คน
		D4 นั่งขนานกัน 8 คน		D4 นั่งขนานกัน 8 คน
		D5 นั่งขนานกันเป็นแถว		
	ต่ำสุด	D2 นั่งล้อมชั้น โตก 6-8	D1นั่งล้อมชั้น โตก 4 คน	D2 นั่งล้อมชั้น โตก 6-8 คน
2.2 ลักษณะผัง	สูงสุด	R4 นั่งเป็นชุดล้อมวงหน้าเวที ด้านข้างเป็นชุดขนาน	R3นั่งเป็นชุดขนานหันข้างแถวเข้าเวที	R4 นั่งเป็นชุดล้อมวงหน้าเวทีด้านข้างเป็นชุดขนาน
		R3นั่งเป็นชุดขนานหันข้างแถวเข้าเวที	R6นั่งเป็นชุดล้อมวงเวทีแสดง	R3นั่งเป็นชุดขนานหันข้างแถวเข้าเวที
		R5นั่งเป็นชุดล้อมวงข้างเวที2ข้าง		R5นั่งเป็นชุดล้อมวงข้างเวที2ข้าง
		R6นั่งเป็นชุดล้อมวงเวทีแสดง		R6นั่งเป็นชุดล้อมวงเวทีแสดง
	ต่ำสุด	R2 นั่งเรียงเป็นแถวยาวหันข้างเข้าเวที	R5 นั่งเป็นชุดล้อมวงข้างเวที2ข้าง	R2 นั่งเรียงเป็นแถวยาวหันข้างเข้าเวที

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลักษณะองค์ประกอบ	ระดับ	ชาวไทย	เอเชีย	นอกเอเชีย
3.1 ลักษณะรูปแบบทางเข้า	สูงสุด	B5 ซุ้มโถงทางเข้า	B4 ศาลาทงเข้า	B6 บันไดทางเข้า
		B6 บันไดทางเข้า		
		B1 ซุ้มประตูป่า	B1 ซุ้มประตูป่า	B5 ซุ้มโถงทางเข้า
		B3 ลานทางเข้า	B3 ลานทางเข้า	B1 ซุ้มประตูป่า
		B4 ศาลาทงเข้า		B2 B3 ลานทางเข้า
	ต่ำสุด	B2 ซุ้มบันไดทางเข้า	B5 ซุ้มโถงทางเข้า	B4 ศาลาทง
3.2 ลักษณะ รูปทรงอาคาร	สูงสุด	A4 อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่ ตกแต่ง	A4 อาคารสร้างใหม่ ขนาดใหญ่ ตกแต่ง	A3 อาคารโบราณ 2 ชั้นรูปแบบพื้นถิ่น
		A3 อาคารโบราณ 2 ชั้นรูปแบบพื้นถิ่น	A2 ลานโล่งล้อมด้วยศาลา	A2 ลานโล่งล้อมด้วยศาลา
		A5 อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่ แบบพื้นถิ่น		
		ต่ำสุด	A2 ลานโล่งล้อมด้วยศาลา	A5 อาคารสร้างใหม่ ขนาดใหญ่ แบบพื้นถิ่น
				A5 อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่ แบบพื้นถิ่น
4.1.1 การยกพื้นความต่างระดับ (ระนาบพื้น)	สูงสุด	E1 ลานกว้างยกเวทีสูง	E4 ลานพื้นมีแท่นนั่ง(เป็นแถว)	E6 ลานพื้นยกระดับ
				E7 พื้นยกมีหลุมเป็นแถว
		E3 ลานพื้นมีหลุม(เป็นชุด)	E1 ลานกว้างยกเวทีสูง	E1 ลานกว้างยกเวทีสูง
		E4 ลานพื้นมีแท่นนั่ง(เป็นแถว)	E3 ลานพื้นมีหลุม(เป็นชุด)	E2 ลานพื้นภายใน
		E6 ลานพื้นยกระดับ		
		E7 พื้นยกมีหลุมเป็นแถว		
		ต่ำสุด	E2 ลานพื้นภายใน	E2 ลานพื้นภายใน
				E4 ลานพื้นมีแท่นนั่ง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลักษณะองค์ประกอบ	ระดับ	ชาวไทย	เอเชีย	นอกเอเชีย
4.1.2 ลักษณะเวที	สูงสุด	K1เวทีกลางแจ้งมีหลังคาขกพื้นสูง	K2เวทีในร่มชนิดผนังขกพื้นสูง	K1เวทีกลางแจ้งมีหลังคาขกพื้นสูง
		K2เวทีในร่มชนิดผนังขกพื้นสูง		
	ต่ำสุด	K4เวทีในร่มกลางห้องขกพื้นสูง	K4เวทีในร่มกลางห้องขกพื้นสูง	K2เวทีในร่มชนิดผนังขกพื้นสูง
				K4เวทีในร่มกลางห้องขกพื้นสูง
4.2 ลักษณะการปิดพื้นที่ (ระบายผนัง)	สูงสุด	F2ลานโล่งล้อมรอบด้วย อาคารโล่ง , กึ่งโล่ง	F4อาคารผนังมีช่องเปิด	F2ลานโล่งล้อมรอบด้วยอาคารโล่ง , กึ่งโล่ง
				F3 อาคารผนังเปิดโล่ง(ศาลา)
		F3อาคารผนังเปิดโล่ง(ศาลา)	F2ลานโล่งล้อมรอบด้วย อาคารโล่ง , กึ่งโล่ง	F5อาคารขนาดใหญ่ ผนัง ปิดทึบ
		F4อาคารผนังมีช่องเปิด	F3อาคารผนังเปิดโล่ง(ศาลา)	
	ต่ำสุด	F5 อาคารขนาดใหญ่ผนัง ปิดทึบ	F5 อาคารขนาดใหญ่ ผนัง ปิดทึบ	F4 อาคารผนังมีช่องเปิด
4.3 ลักษณะเพดาน (ระบายเพดาน)	สูงสุด	G1 ไม่มีฝ้าเพดาน (ลาน)	G3เพดานเปิดโครงสร้างตกแต่ง หักดกรรรม	G5 เพดานแต่งหลุม
		G3เพดานเปิดโครงสร้างตกแต่ง หักดกรรรม	G2เพดานเปิดโครงสร้างอาคารพื้น ถิ่น	G1 ไม่มีฝ้าเพดาน (ลาน)
		G4เพดานเรียบทั้งผืน	G4เพดานเรียบทั้งผืน	G2เพดานเปิด โครงสร้างอาคาร พื้นถิ่น
		G5เพดานแต่งหลุม	G5เพดานแต่งหลุม	G4เพดานเรียบทั้งผืน
	ต่ำสุด	G2เพดานเปิดโครงสร้างอาคาร พื้นถิ่น	G1 ไม่มีฝ้าเพดาน (ลาน)	G3เพดานเปลือยโครงสร้าง ตกแต่งหักดกรรรม

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลักษณะองค์ประกอบ	ระดับ	ชาวไทย	เอเชีย	นอกเอเชีย
4.4.1 รูปแบบการ ตกแต่ง	สูงสุด	H4 พื้นปูพรม	H5 พื้นกระเบื้องดินเผา	H2 ลานคอนกรีตปู
พื้น		H2 ลานคอนกรีตปูเสื่อ/พรม	H3 พื้นไม้แผ่น	H3 พื้นไม้แผ่น
		H5 พื้นกระเบื้องดินเผา		H4 พื้นปูพรม
	ต่ำสุด	H3 พื้นไม้แผ่น	H2 ลานคอนกรีตปูเสื่อ/พรม	H5 พื้นกระเบื้องดินเผา
4.4.2 รูปแบบการ ตกแต่ง	สูงสุด	I2 การเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง	I2 ภาพจิตรกรรมฝาผนัง	I5 ครัวชุดตกแต่งหินอ่อน ผ้าไหม
ผนัง		I3 ผนังโชว์โครงสร้างไม้กรุไม้แผ่น	I5 ครัวชุดตกแต่งหินอ่อน ผ้าไหม	I2 ภาพจิตรกรรมฝาผนัง
		I5 ครัวชุดตกแต่งหินอ่อน ผ้าไหม		
	ต่ำสุด	I4 ผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบ	I4 ก่ออิฐฉาบปูนเรียบตกแต่งด้วยงาน	I3 ผนังโชว์โครงสร้างไม้กรุไม้แผ่น
4.4.3 รูปแบบการ ตกแต่ง	สูงสุด	J2 ลานโล่ง แต่งตุงและโคมประทีป	J1 โชว์โครงสร้างไม้แต่งงาน หัตถกรรมผ้า ร่ม	J2 ลานโล่ง แต่งตุงและโคมประทีป
เพดาน		J5 ฝ้าเพดานเรียบแต่งขอบคิ้ว	J5 ฝ้าเพดานเรียบแต่งขอบ คิ้ว	J5 ฝ้าเพดานเรียบแต่งขอบคิ้ว
	ต่ำสุด	J1 โชว์โครงสร้างไม้แต่งงาน หัตถกรรมผ้า ร่ม	J2 ลานโล่ง แต่งตุงและโคมประทีป	J1 โชว์โครงสร้างไม้แต่งงาน หัตถกรรม
4.5 อุปกรณ์ตกแต่ง ภายในพื้นที่	สูงสุด	L2 ควงโคมประทีป แบบพื้นถื่น	L3 รูปประติมากรรมแกะสลัก	L1 ตุงแขวน
		L3 รูปประติมากรรมแกะสลัก		L6 งานเครื่องปั้นดินเผา
		L6 งานเครื่องปั้นดินเผา		
		L1 ตุงแขวน	L1 ตุงแขวน	L3 รูปประติมากรรมแกะสลัก
			L2 ควงโคมประทีป แบบพื้น ถื่น	L4 ฝ้าเพดานแต่งเส้นคิ้ว ไม้ฉลุ
			L4 ฝ้าเพดานแต่งเส้นคิ้ว ไม้ฉลุ	L5 งานหัตถกรรมแบบพื้นถื่น
			L6 งานเครื่องปั้นดินเผา	
	ต่ำสุด	L5 งานหัตถกรรมแบบช่างพื้นถื่น	L5 งานหัตถกรรมแบบช่างพื้นถื่น	L2 ควงโคมประทีปแบบพื้นถื่น
		L4 ฝ้าเพดานแต่งเส้นคิ้ว ไม้ฉลุ		

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลักษณะองค์ประกอบ	ระดับ	ชาวไทย	เอเชีย	นอกเอเชีย
4.6 ชนิดลักษณะ	สูงสุด	M2ดวงโคมไฟสนามบนเสา	M3ดวงโคมไฟตกแต่ง กับดาว เพดาน	M4 ดวงไฟแก้วครอบสำเร็จรูป
ดวงไฟ		M1ดวงโคมหัตถกรรมแขวนจาก เพดาน	M1ดวงโคมหัตถกรรมแขวนจาก เพดาน	M1ดวงโคมหัตถกรรมแขวนจาก เพดาน
		M4ดวงไฟแก้วครอบสำเร็จรูป	M5ดวงโคมไฟกิ่งครอบแก้วหรือ ดัดเสา	M2ดวงโคมไฟสนามบนเสา
		M5ดวงโคมไฟกิ่งครอบแก้วหรือดัด เสา	M6ดวงโคมประทีปบนหัวเสา	M3ดวงโคมไฟตกแต่ง กับดาวเพดาน
		M6ดวงโคมประทีปบนหัวเสา		M6ดวงโคมประทีปบนหัวเสา
	ต่ำสุด	M3ดวงโคมไฟตกแต่ง กับดาว เพดาน	M2 ดวงโคมไฟสนามบนเสา	M5ดวงโคมไฟกิ่งครอบแก้วหรือดัด เสา
4.7.1 วัสดุที่นำมาใช้	สูงสุด	N2พื้นคอนกรีตปูเสื่อ/ พรม	N4 พื้นปูกระเบื้องดินเผา / เคลือบ	N3 พื้นปูแผ่นไม้
(เพดาน)		N4พื้นปูพรมเต็มพื้นที่		
		N5พื้นปูพรมเต็มพื้นที่		
	ต่ำสุด	N3พื้นปูแผ่นไม้	N5พื้นปูพรมเต็มพื้นที่	N4พื้นปูพรมเต็มพื้นที่
4.7.2 วัสดุที่นำมาใช้	สูงสุด	O2ผนังคอนกรีตทึบวัสดุตกแต่ง	O2ผนังคอนกรีตทึบวัสดุตกแต่ง	O3ผนังโครงสร้างไม้
(ผนัง)	ต่ำสุด	O3ผนังโครงสร้างไม้		O2ผนังคอนกรีตทึบวัสดุตกแต่ง
4.7.3 วัสดุที่นำมาใช้	สูงสุด	P6ไม่มีฝ้าเพดาน	P2เพดานแต่งผ้า	P4กรุแผ่นยิปซัมบอร์ด
(เพดาน)				P6ไม่มีฝ้าเพดาน
		P2เพดานแต่งผ้า	P1โครงสร้างไม้ + วัสดุฉนวน	P1โครงสร้างไม้ + วัสดุฉนวน
		P3กรุไม้แผ่นเรียบ	P4กรุแผ่นยิปซัมบอร์ด	P2เพดานแต่งผ้า
		P4กรุแผ่นยิปซัมบอร์ด	P6ไม่มีฝ้าเพดาน	
	ต่ำสุด	P1โครงสร้างไม้ + วัสดุฉนวน	P3กรุไม้แผ่นเรียบ	P3กรุไม้แผ่นเรียบ
4.7.4 วัสดุที่นำมาใช้	สูงสุด	Q3คอนกรีตหลัง คาว์สตูดท้องถิ่น	Q4คอนกรีต หลัง คาสมัยใหม่	Q2คอนกรีต + ไม้หลังคาว์สตูดท้องถิ่น
(ภายนอก)		Q4คอนกรีต หลัง คาสมัยใหม่		
		Q1โครงสร้าง หลังคาว์สตูดพื้นดิน	Q1โครงสร้าง หลังคาว์สตูดพื้นดิน	Q1โครงสร้าง หลังคาว์สตูดพื้นดิน
				Q3คอนกรีตหลัง คาว์สตูดท้องถิ่น
	ต่ำสุด	Q2คอนกรีต + ไม้หลังคาว์สตูดท้องถิ่น	Q3คอนกรีตหลัง คาว์สตูดท้องถิ่น	Q4คอนกรีต หลัง คาสมัยใหม่

4.5 การเปรียบเทียบระดับเอกลักษณ์ดั้งเดิมของร้านชั้นโศกกับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่

โดยจะเปรียบเทียบว่า ลักษณะในหัวข้อต่างๆ ที่มีความเหมือน,คล้าย,แตกต่าง

จากหัวข้อ 4.3 กับข้อมูลความพึงพอใจในหัวข้อ 4.4 เพื่อหาลักษณะทางกายภาพของร้านชั้นโศกที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มลูกค้า

ตารางที่ 4.7 แสดงระดับเอกลักษณ์ดั้งเดิม ที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกลุ่มต่างๆ

ระดับความเหมือน		กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ		
			คนไทย	คนเอเชีย	คนนอกเอเชีย
1.1		ขั้นตอนของกิจกรรม	3.7	3.68	3.96
1.2	เหมือน	C1 นั่งกับพื้น (11)	3.36	3.2	3.7
	แตกต่าง	C2 นั่งกับพื้นยกมีหุยม (5)	3.38	0	4.4
		C3 นั่งกับพื้นมีหุยม (4)	3.28	4	3.4
		C4 นั่งกับแท่น (4)	3.42	3.38	3.6
		C5 นั่งกับโต๊ะเก้าอี้ (4)	3.25	0	3.5
1.3	เหมือน	S3 อุปกรณ์ส่วนรวม		3.54	
	คล้าย	S2 อุปกรณ์ส่วนตัว	3.62	3.54	3.75
	แตกต่าง	S1 อุปกรณ์รองนั่ง	3.57	3.56	3.62
		S4 เครื่องเรือน	3.46	3.37	3.57
2.1	เหมือน	D1 นั่งล้อมชั้นโศก 4 คน (12)	3.4	3.13	3.6
	คล้าย	D2 นั่งล้อมชั้นโศก 6 คน (9)	3.2	0	3.3
	แตกต่าง	D3 นั่งขนานกัน 4 คน (4)	3.54	0	3.8
		D4 นั่งขนานกัน 8 คน (4)	3.51	3.5	0
		D5 นั่งขนานกันเป็นแถวยาว (4)	3.53	3.15	3.8

ระดับความเหมือน		กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ		
			คนไทย	คนเอเชีย	คนนอกเอเชีย
2.2	เหมือน	R1 นั่งเป็นชุดล้อมวงบนลาน	0	0	0
		R4 นั่งล้อมวงหน้าเวที ด้านข้างเป็นชุดขนาน		0	
		R6 นั่งเป็นชุดล้อมวงรอบเวที	3.4	3.28	3.56
	แตกต่าง	R2 นั่งเรียงเป็นแถวหันข้างเข้าเวที	3.2	0	3
		R3 นั่งเรียงเป็นชุดหันข้างเข้าเวที	3.67	3.85	3.6
		R5 นั่งล้อมวงด้านข้างเวที	3.25	3.2	3.5
		R7 มีทางเดินกลางห้องนั่งเป็นชุดขนาน	0	0	0
3.1	เหมือน	B6 บันไดทางเข้า (10)		0	
	คล้าย	B1 ชุ่มประตูป่า (8)	3.68	3.7	3.8
		B3 ลานทางเข้า (8)	3.5	3.55	3.9
		B5 ชุ่มโถงทางเข้า (7)	4	3.43	4
	แตกต่าง	B2 ชุ่มบันไดทางเข้า (5)	3.3	0	3.3
		B4 ศาลาทางเข้า (5)	3.9	4.3	3.2
3.2	คล้าย	A1 ลานโล่ง+รั้วเตี้ยๆ (8)	0	0	0
		A2 ลานโล่งล้อมด้วยศาลา (7)	3.6	3.64	3.97
		A5 อาคารสร้างใหม่ รูปทรงพื้นถิ่น (7)	3.8	3.3	3.7
	แตกต่าง	A3 อาคาร โบราณ 2 ชั้นรูปทรงพื้นถิ่น(6)	3.75	0	4
		A4อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่	4.15	3.8	3.7
		ตกแต่งด้านหน้าอาคาร (6)			

ระดับความเหมือน		กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ			
			คนไทย	คนเอเชีย	คนนอกเอเชีย	
4.1.1	เหมือน	E2 ลานพื้นที่โล่งภายในอาคาร (11)	3	3.4	3.6	
		E6 ลานพื้นที่เล่นระดับ (10)	3.6	0		
		E1 ลานกว้างชกเวทีสูง (9)		3.65	4.1	
	แตกต่าง	E7 พื้นที่ขมึนหมุม (5)	3.6	0	4.6	
		E3 ลานพื้นที่หมุม (4)	3.35	3.6	3.2	
		E4 ลานพื้นที่มีแท่นนั่งห้อยขาเป็นชุด(4)	3.5	3.85	3.2	
		E5 ลานพื้นที่มีแท่นนั่งห้อยขาเป็นแถว(4)	0	0	0	
4.1.2	เหมือน	K1 เวทีกลางแจ้งมีหลังคาพื้นที่ขกสูง (10)		3.58		
		แตกต่าง	K2 เวทีในร่มชิดผนังพื้นที่ขกสูง (6)	3.48	3.85	3.6
	K4 เวทีในร่มกลางห้องพื้นที่ขกสูง (5)		3	3.4	3.6	
	K3 เวทีในร่มชิดผนังพื้นที่ขกต่ำ (4)		0	0	0	
4.2	เหมือน	F3 อาคารผนังเปิดโล่ง (ศาลา) (12)	3.7	3.9		
		F1 รั้วต้นไม้หรือราวระเบียง (10)	0	0	0	
	คล้าย	F2 ลานโล่งล้อมรอบด้วยอาคารโล่ง (9)	4.05	3.4	3.9	
		F4 อาคารผนังมีช่องเปิด (8)	3.8	4.75	3.5	
		แตกต่าง	F5 อาคารขนาดใหญ่ผนังปิดทึบ (4)	3.6	3.3	3.6
4.3	เหมือน	G2 เพดานเปิดตามโครงสร้างอาคาร พื้นดิน (10)	3.3	3.6	3.6	
		คล้าย	G1 ไม่มีฝ้าเพดาน (ลาน) (8)	4.05	3.1	3.9
	แตกต่าง		G3 เพดานเปิดตามโครงสร้างตกแต่ง ด้วยงานหัตถกรรม (6)	3.8	4.75	3.2
			G4 เพดานเรียบทั้งผืน (4)	3.6	3.3	3.6
		G5 เพดานแต่งหลุม (4)	3.85	4.3	4.3	

ระดับความเหมือน		กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ		
			คนไทย	คนเอเชีย	คนนอกเอเชีย
4.4.1	เหมือน	H3 พื้นไม้แผ่น (12)	3.8	4.3	3.6
		H2 ลานคอนกรีตปูเสื่อ,พรม	4.05	3.4	
	คล้าย	H4 พื้นปูพรม (9)	4.77	3.4	3.8
	แตกต่าง	H1 สนามหญ้า+ระเบียง (6)	0	0	0
		H5 พื้นกระเบื้องดินเผา (5)	3.9	4.75	3.3
4.4.2	เหมือน	I1 พุ่มไม้+ราวระเบียง(10)	0	0	0
	คล้าย	I4 ผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบตกแต่งด้วยงานศิลปะ(9)	3.6	3.3	3.6
		I3 ผนังโชว์โครงสร้างไม้(8)	3.7	0	3
		แตกต่าง	I2 การเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง(6)	3.9	4.75
		I5 ผนังกรุวัสดุตกแต่ง หินอ่อน	3.8	0	4.3
		ฝ้าใหม่(4)			
	4.4.3	เหมือน	J1 โชว์โครงสร้างไม้+ตกแต่งด้วยงานงานหัตถกรรม(10)	3.63	
คล้าย		J3 ฝ้าเพดานไม้แผ่นแต่งเส้นคิ้วไม้(7)	0	0	0
		J4 ฝ้าเพดานแต่งไม้แกะสลัก(7)	0	0	0
		แตกต่าง	J2 ลานโล่งแต่งตุ้ง-โคมประทีป(6)	4.03	3
		J5 ฝ้าเพดานเรียบแต่งขอบคิ้วดาว	3.75	3.63	3.9
		เพดาน(4)			
4.5		คล้าย	L1 ตุ้งแขวน(8)	3.85	3.63
	L5 แต่งงานหัตถกรรมแบบพื้นถิ่น(8)		3.65	3.1	3.9
	L2 ดวงโคมประทีปแบบพื้นถิ่น(7)		3.9	3.48	3.6
	แตกต่าง	L6 งานเครื่องปั้นดินเผา(5)	3.9	3.65	4
		L3 รูปประติมากรรมแกะสลัก(4)	3.85	4	3.9
		L4 งานประติมากรรมแบบประณีต(4)	3.7	3.5	3.9

ระดับความเหมือน		กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ		
			คนไทย	คนเอเชีย	คนนอกเอเชีย
4.6	เหมือน	M1 ดวงโคมไฟหัตถกรรมแบบพื้นถิ่น	3.9	3.62	3.7
		แขวนจากเพดาน(10)			
	คล้าย	M6 ดวงโคมประติมากรรมบน	3.9	3.8	3.9
		หัวเสา(10)			
4.7.1	คล้าย	M5 ดวงโคมไฟกิ่งหัตถกรรมติดเสา	3.73	4.28	3.6
		ผนัง(8)			
	แตกต่าง	M2 ดวงโคมไฟสนามบนเสา(7)	3.95	3.5	3.9
		M3 ดวงโคมไฟตกแต่งกับดาวเพดาน(5)	3.6	4.3	3.9
		M4 ดวงโคมไฟทรงสำเร็จรูป(5)	3.75	0	4.6
4.7.1	เหมือน	Q1 โครงสร้างไม้หลังคาวัสดุ	3.68	3.8	4
		พื้นถิ่น(12)			
	คล้าย	Q2 โครงสร้างคอนกรีต+ไม้หลังคาวัสดุ	3.49	0	4.9
		พื้นถิ่น+สมัยใหม่(9)			
	แตกต่าง	Q3 โครงสร้างคอนกรีตหลังคาวัสดุ	3.83	3.25	5.7
		พื้นถิ่น(8)			
		Q4 โครงสร้างคอนกรีตหลังคาวัสดุ	3.83	3.9	3.6
		สมัยใหม่(5)			
4.7.2	เหมือน	N3 พื้นปูแผ่นไม้ (11)	3.38	4.3	
	คล้าย	N2 พื้นคอนกรีตปูเสื่อ/พรม (9)	4	3.45	4
		N5 พื้นปูพรมเต็มพื้นที่ (8)	3.69	3.43	3.8
	แตกต่าง	N1 สนามหญ้า (6)	0	0	0
		N4 พื้นปูกระเบื้องดินเผา (6)	3.85	4.5	3.5

ระดับความเหมือน		กลุ่มลักษณะรายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ		
			คนไทย	คนเอเชีย	คนนอกเอเชีย
4.7.3	เหมือน	O1 ราวระเบียง+พุ่มไม้ (11)	0	0	0
		O3 ผนัง โครงสร้างไม้(10)	3.2	0	
	แตกต่าง	O2 ผนังคอนกรีตกรุวัสดุตกแต่ง+ วัสดุตกแต่ง (4)	3.73	3.7	3.79
4.7.4	เหมือน	P1 โครงสร้างไม้+วัสดุคุม (12)	3.4	3.7	3.8
	คล้าย	P2 เพดานแต่งผ้า (7)	3.53	4.5	3.8
	แตกต่าง	P3 กรูไม้แผ่นเรียบ (6)	3.75	3.3	3.7
		P5 กรูไม้แผ่นแกะสลัก (6)	0	0	0
		P4 กรูแผ่นอิปซัมบอร์ด (4)	3.72	3.8	4
		*ไม่มีฝ้าเพดาน	4	3.45	4

เกณฑ์การพิจารณา ภาพลักษณ์ทางกายภาพร้านชั้น โดกที่สอดคล้องกับความพึงพอใจในการใช้สอย โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างระดับความเหมือนเอกลักษณ์ชั้น โดกดั้งเดิมกับระดับความพึงพอใจดังนี้

ระดับความเหมือน	ระดับความพึงพอใจ	สรุปได้ว่า	
ใช้สี			
เหมือน	และมี	สูงที่สุด	
ที่สูงสุด		เป็นองค์ประกอบที่ เหมาะ	
เหมือน	และมี	ปานกลาง	เป็นองค์ประกอบที่ เหมาะสม
เหมือน	และมี	ต่ำ	เป็นองค์ประกอบที่ ไม่เหมาะสม *
คล้าย	และมี	สูง	เป็นองค์ประกอบที่ เหมาะสม
คล้าย	และมี	ปานกลาง	เป็นองค์ประกอบที่ พอสมควร
คล้าย	และมี	ต่ำ	เป็นองค์ประกอบที่ ไม่เหมาะสม *
แตกต่าง	และมี	สูง	เป็นองค์ประกอบที่ ไม่เหมาะสม **
แตกต่าง	และมี	ปานกลาง	เป็นองค์ประกอบที่ ไม่เหมาะสม

แตกต่าง และมี ต่ำ เป็นองค์ประกอบที่ไม่

เหมาะสม

หมายเหตุ *จากเกณฑ์ที่กำหนด ไม่ให้เลือกองค์ประกอบที่มีระดับแตกต่างเพราะถือว่าไม่มีเอกลักษณ์ ในบางหัวข้อ จึงต้องพิจารณาเลือกองค์ประกอบในระดับที่เหมือน หรือ คล้าย แม้จะมีระดับความพึงพอใจต่ำ

* *เป็นองค์ประกอบที่สำรองไว้พิจารณาเป็นกรณีพิเศษเนื่องจากมีระดับความพึงพอใจสูงสุด และมีรูปแบบไม่แตกต่างจากองค์ประกอบที่มีระดับความเหมือนมากนักแม้จะถูกพิจารณาว่ามีรูปแบบที่แตกต่างจากรูปแบบดั้งเดิม

จากตารางข้างต้น สามารถสรุปสภาพแวดล้อมของร้านชั้น โดก ที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับความพึงพอใจโดยแบ่งกลุ่มภูมิภานา ดั้งเดิมของผู้ใช้บริการ 3 กลุ่ม คือ

4.5.1 กลุ่มผู้ใช้คนไทย

4.5.2 กลุ่มคนเอเชีย

4.5.3 กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นชาวต่างประเทศ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.7 สรุปองค์ประกอบของร้านชั้น โดกที่เหมาะสมเพื่อใช้พิจารณาในการออกแบบ

	ลักษณะร้านชั้น โดกที่ เหมาะสมกับคนไทย	ลักษณะร้านชั้น โดกที่ เหมาะสมกับคนเอเชีย	ลักษณะร้านชั้น โดกที่ เหมาะสมกับคนนอก เอเชีย
1.1 ขั้นตอน กิจกรรม	ขั้นตอนการของกิจกรรมทั่วไปของแต่ละร้าน		
1.2 ลักษณะ การนั่ง	การนั่งพื้นราบ *นั่งกับแท่น	การนั่งพื้นราบ *นั่งกับพื้นมีหูลุม	การนั่งพื้นราบ *นั่งกับพื้นยกมีหูลุม
1.3 อุปกรณ์ เครื่องใช้ใน การทำงาน	เน้น อุปกรณ์ส่วนรวม (โตก ถ้วย กล่องข้าว)	เน้น อุปกรณ์ส่วนรวม (โตก ถ้วย กล่องข้าว) *อุปกรณ์รองนั่ง	เน้น อุปกรณ์ส่วนรวม (โตก ถ้วย กล่องข้าว)
2.1 ลักษณะ กลุ่มการนั่ง	นั่งล้อมชั้น โดก 4 คน เหมาะสม *นั่งขนานกัน 4 คน	นั่งล้อมชั้น โดก 4 คน พออนุโลม *นั่งขนานกัน 8 คน	นั่งล้อมชั้น โดก 4 คน เหมาะสม *นั่งขนานกัน 4-8 คน
2.2 ลักษณะ ผังกลุ่มการนั่ง	ผังที่มีลักษณะ	ผังที่มีลักษณะ เป็นชุดนั่ง	ผังที่มีลักษณะ

	ลักษณะร้านชั้นโดกที่ เหมาะสมกับคนไทย	ลักษณะร้านชั้นโดกที่ เหมาะสมกับคนเอเชีย	ลักษณะร้านชั้นโดกที่ เหมาะสมกับคนนอกเอเชีย
3.1 ลักษณะ ทางเข้า	บันไดขึ้นไปสู่ส่วนจัด เลี้ยง และ โถงทางเข้า เหมาะสมที่สุด ชุ้มประตูป่า ลานทางเข้า เหมาะสมรองลงมา	ชุ้มประตู ลาน+ช่องทางเข้า เหมาะสม	บันไดขึ้นไปสู่ส่วนจัด เลี้ยง และ โถงทางเข้า เหมาะสมที่สุด ชุ้มประตูป่า ลานทางเข้า เหมาะสมรองลงมา
3.2 ลักษณะ อาคาร	-อาคารสร้างใหม่ ขนาด ใหญ่ รูปทรงพื้นถิ่น พออนุโลม	- ลานโล่ง ล้อมรอบด้วย ศาลา -อาคารสร้างใหม่ขนาด ใหญ่ รูปทรงพื้นถิ่น พออนุโลม	-ลานโล่ง ล้อมรอบด้วย ศาลา -อาคารสร้างใหม่ขนาด ใหญ่ รูปทรงพื้นถิ่น พออนุโลม
4.1.1ลักษณะ ระนาบพื้น	-ลานกว้างยกเวทีสูง เหมาะสมที่สุด -ลานพื้นต่างระดับ เหมาะสม	-ลานกว้างยกเวทีสูง เหมาะสม -ลานพื้นที่โล่งภายในอาคาร พออนุโลม <i>*ลานพื้นมีแท่นนั่งห้อยขา</i>	-ลานพื้นต่างระดับ เหมาะสมที่สุด -ลานกว้างยกเวทีสูง -ลานพื้นที่โล่งภายในอาคาร เหมาะสม <i>*พื้นยกมีหลุม</i>
4.1.2ลักษณะ เวที	-เวทีกลางแจ้งมีหลังคามุง ยกพื้นสูง เหมาะสมมาก <i>*เวทีในร่มชนิดผนังยกสูง</i>	-เวทีกลางแจ้งมีหลังคามุง ยกพื้นสูง เหมาะสม <i>*เวทีในร่มชนิดผนังยกสูง</i>	-เวทีกลางแจ้งมีหลังคามุง ยกพื้นสูง เหมาะสมมาก <i>*เวทีในร่มชนิดผนังยกสูง</i>

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

	ลักษณะร้านชั้น โดกที่ เหมาะสมกับคนไทย	ลักษณะร้านชั้น โดกที่ เหมาะสมกับคนเอเชีย	ลักษณะร้านชั้น โดกที่ เหมาะสมกับคนนอกเอเชีย
4.2 ลักษณะ ส่วนปิดล้อม	-ลานโล่งล้อมรอบด้วย อาคาร และ ผนังเปิดโล่ง, กิ่งเปิดโล่ง เหมาะสม -อาคารผนังมีช่องเปิด พออนุโลม	-ผนังอาคารมีช่องเปิดและ ผนังอาคารเปิดโล่ง (ศาลา) เหมาะสม -ลานโล่งล้อมรอบด้วย อาคาร พออนุโลม	-ผนังอาคารเปิด โล่ง (ศาลา) เหมาะสมมาก -ลานโล่งล้อมรอบด้วย อาคาร พออนุโลม
4.3 ลักษณะ เพดาน	-พื้นที่เปิด โล่ง (ไม่มีฝ้า เพดาน) เหมาะสม -เพดานเปิดตาม โครงสร้าง อาคารพื้นถื่น พออนุโลม	-เพดานเปิดตาม โครงสร้าง อาคารพื้นถื่น เหมาะสม *เพดานเปิดตาม โครงสร้าง หลังคาตกแต่งด้วยงาน หัตถกรรม	-เพดานเปิดตาม โครงสร้าง อาคารพื้นถื่น เหมาะสม -พื้นที่เปิด โล่ง (ไม่มีฝ้า เพดาน) พออนุโลม
4.4.1 การ ตกแต่งพื้น	-ภายนอก ลานคอนกรีตปู เสื่อ พรม ภายในพื้นปูพรม เหมาะสม	-ภายใน พื้นไม้แผ่น เหมาะสม ภายนอก*พื้นกระเบื้องดิน	-ภายนอก ลานคอนกรีตปู เสื่อ พรม เหมาะสมมาก - ภายใน พื้นไม้แผ่น เหมาะสม และ พื้นปูพรม พออนุโลม

	ลักษณะร้านชั้น โตกที่ เหมาะสมกับคนไทย	ลักษณะร้านชั้น โตกที่ เหมาะสมกับคนเอเชีย	ลักษณะร้านชั้น โตกที่ เหมาะสมกับคนนอกเอเชีย
4.4.2 การ ตกแต่งผนัง	<p>-ผนังโชว์โครงสร้างไม้</p> <p>เหมาะสม</p> <p>-ผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบ ตกแต่งด้วยงานศิลปะ</p> <p>พออนุโลม</p> <p>*ตกแต่งด้วยงานจิตรกรรม ฝาผนัง</p>	<p>-ผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบ ตกแต่งด้วยงานศิลปะ</p> <p>พออนุโลม</p> <p>*ตกแต่งด้วยงานจิตรกรรม ฝาผนัง</p>	<p>-ผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบ ตกแต่งด้วยงานศิลปะ และ ผนังโชว์โครงสร้างไม้</p> <p>พออนุโลม</p> <p>*ผนังกรุวัสดุตกแต่ง</p>
4.4.3 การ ตกแต่ง เพดาน	<p>- เพดาน โชว์โครงสร้าง ไม้ + ตกแต่งด้วยงาน หัตถกรรม พออนุโลม</p> <p>*ลาน โลงแต่งตุงประทีป</p>	<p>- เพดาน โชว์โครงสร้างไม้ + ตกแต่งด้วยงาน หัตถกรรม เหมาะสมมาก</p>	<p>- เพดาน โชว์โครงสร้าง ไม้ + ตกแต่งด้วยงาน หัตถกรรม พออนุโลม</p> <p>*ลาน โลงแต่งตุงประทีป</p> <p>*ผ้าเพดานเรียบแต่งขอบ คิ้ว ดาวเพดาน</p>
4.5 อุปกรณ์ ตกแต่ง	<p>- ดวงโคมประทีปแบบพื้น ถิ่น เหมาะสม</p> <p>- ตุงแขวน พออนุโลม</p> <p>*งานเครื่องปั้นดินเผา</p>	<p>- ตุงแขวน และ ดวงโคม ประทีปแบบพื้นถิ่น</p> <p>พออนุโลม</p> <p>* งานแกะสลัก</p>	<p>- ตุงแขวน เหมาะสม</p> <p>-งานหัตถกรรมแบบพื้น ถิ่น พออนุโลม</p> <p>*งานเครื่องปั้นดินเผา</p>

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

	ลักษณะร้านชั้นโดกที่ เหมาะสมกับคนไทย	ลักษณะร้านชั้นโดกที่ เหมาะสมกับคนเอเชีย	ลักษณะร้านชั้นโดกที่ เหมาะสมกับคนนอกเอเชีย
4.6 ลักษณะ ดวงโคม	-ดวงโคมไฟหัตถกรรม แบบพื้นถิ่นแขวนจาก เพดาน และ ดวงโคม ประติปหัตถกรรมบนหัว เสา รวาระเบียง และ ดวง โคมไฟสนามบนที่สูง เหมาะสม	- ดวงโคมไฟหัตถกรรม แบบพื้นถิ่นแขวนจาก เพดาน และ ดวงโคม ประติปหัตถกรรมบนหัว เสา รวาระเบียง เหมาะสม - ดวงโคมไฟกิ่งหัตถกรรม ติดเสา,ผนัง พอонуโลม	- ดวงโคมไฟหัตถกรรม แบบพื้นถิ่นแขวนจาก เพดาน และ ดวงโคม ประติปหัตถกรรมบนหัว เสา รวาระเบียง เหมาะสม - ดวงโคมไฟสนามบนที่สูง พอонуโลม
4.7.1 วัสดุ ภายนอก	-วัสดุโครงสร้างไม้หลังคา มุงวัสดุพื้นถิ่น และ วัสดุ โครงสร้างคอนกรีตหลังคา มุงวัสดุพื้นถิ่น เหมาะสม	- วัสดุโครงสร้างไม้หลังคา มุงวัสดุพื้นถิ่น เหมาะสม	- วัสดุโครงสร้างไม้หลังคา มุงวัสดุพื้นถิ่น และ วัสดุ โครงสร้างคอนกรีต + ไม้ หลังคามุงวัสดุพื้นถิ่น เหมาะสม - วัสดุโครงสร้างคอนกรีต หลังคาวัสดุพื้นถิ่น พอонуโลม

	ลักษณะร้านชั้น โตกที่ เหมาะสมกับคนไทย	ลักษณะร้านชั้น โตกที่ เหมาะสมกับคนเอเชีย	ลักษณะร้านชั้น โตกที่ เหมาะสมกับคนนอกเอเชีย
4.7.2 วัสดุ ปูพื้น	- ภายนอก พื้นคอนกรีต ทรายล้าง ปู เสื่อพรม เหมาะสม - ภายใน วัสดุพื้นพรมปูเต็ม พื้นที่ พอลูโบลัม	- ภายใน วัสดุพื้นปูแผ่นไม้ เหมาะสม - ภายนอก วัสดุพื้นเป็น คอนกรีตปูเสื่อ, พรม พอ อลูโบลัม	- ภายใน วัสดุพื้นปูแผ่นไม้ เหมาะสมมาก - ปูพรมเต็มพื้นที่ พอลูโบลัม - ภายนอก วัสดุพื้นคอนกรีต ปูเสื่อ, พรมเป็นผืนพอลูโบลัม
4.7.3 วัสดุ ผนัง	วัสดุผนัง โครงสร้างไม้พอลู โบลัม *ผนังคอนกรีตกรุวัสดุ ตกแต่ง	*สกรูไม้ได้ * *ผนังคอนกรีตกรุวัสดุ ตกแต่ง	- วัสดุผนัง โครงสร้างไม้ เหมาะสมมาก
4.7.4 วัสดุ เพดาน	- เพดาน ไซวี โครงสร้างไม้ ตกแต่งด้วยผ้า, งาน หัตถกรรม พอลูโบลัม	- เพดาน ไซวี โครงสร้างไม้ + วัสดุผนังถื่นใช้ผ้า, งาน หัตถกรรมตกแต่ง เหมาะสม	- วัสดุเพดานเป็น โครงสร้างไม้ + วัสดุผนัง ถื่น เหมาะสม - การใช้ผ้า, งานหัตถกรรม ตกแต่ง พอลูโบลัม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาข้อมูลด้านต่างๆเพื่อหาแนวทางการออกแบบลักษณะทางกายภาพของร้านจัดเลี้ยงชั้นโถก ที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับความพึงพอใจจึงทำการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม กิจกรรม และ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชั้นโถกดั้งเดิม และ ร้านชั้นโถกปัจจุบัน แล้วนำมาหาความเหมือน คล้าย แตกต่าง แล้วจึงนำผลที่ได้มาศึกษาเปรียบเทียบ ความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ของผู้ใช้บริการกลุ่ม ได้แก่ชาวไทย ชาวเอเชีย ชาวต่างประเทศนอกทวีปเอเชีย เพื่อนำไปสู่แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านชั้นโถกสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยจำแนกผลสรุปได้ 5 ประเด็นดังนี้

- เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินชั้นโถกดั้งเดิม
- เอกลักษณ์ของร้านชั้นโถกในปัจจุบัน
- เอกลักษณ์ที่เหมือน คล้าย และแตกต่างกันของวัฒนธรรมชั้นโถกดั้งเดิมกับร้าน ชั้นโถก
- ความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่ของร้านชั้นโถกในปัจจุบัน
- เอกลักษณ์ดั้งเดิมของร้านชั้นโถกที่สอดคล้องกับความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่

5.1.1 เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินชั้นโถกดั้งเดิม

จากการศึกษาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการกินชั้นโถกดั้งเดิมสามารถสรุปตามลักษณะพฤติกรรมลักษณะทางกายภาพ และลักษณะมนทัศน์ ได้ดังนี้

ลักษณะพฤติกรรม และ ลักษณะมนทัศน์ เมื่อถึงเวลาผู้ที่มีหน้าที่จะช่วยกันยกโถกออกมาจากครัวนำมาวางไว้ในตำแหน่ง 2 ที่นั่งท่าน เมื่อโถกมาถึง ชาวบ้านจะจัดกลุ่มล้อมวง วงละ 4-5 คน ต่อ 1 วง เริ่มทานอาหาร โดยให้ผู้อาวุโสในวงเริ่มก่อน ขณะทาน จะมีคนมาเติมอาหารเป็นระยะเนื่องจาก ซามที่ใส่อาหารมีขนาดเล็กเพื่อให้พอดีกับขนาดโถก เมื่อทานเสร็จผู้ที่มีหน้าที่จะมาช่วยกันเก็บโถกกลับไปแจกเหลือที่เหลือจะนั่งพูดสนทนากันต่อพร้อมกับของว่าง (บุหรี่ชี่โย) (เมี่ยง และหมาก) เพื่อร่วมนิทกรรมหรือทยอยกลับ ลักษณะการนั่ง ทานอาหาร ชายนั่ง ขัดสมาธิ (ขดมวย) หญิง นั่งพับเพียบ การนั่งล้อมวง จะนั่งประมาณ 4-5 คน ถ้ามีสมาชิกเพิ่ม จะต้องเพิ่มวง หรือแยกวงออกไป โดยพิจารณาจาก ผู้ที่จะอยู่ร่วมวงว่าจะเป็นเจ้าบ้านหรือผู้อาวุโส เท่านั้นที่นั่งกับแขก ส่วนเด็ก ผู้หญิง จะต้องรอให้กินเสร็จก่อนหรือแยกไปกินข้าวในครัว

ลักษณะผัง ภายในงาน จะไม่มีลักษณะตายตัว ขึ้นอยู่กับ จำนวนคนในงาน ขนาดของพื้นที่ และ ความสนิทสนมกันในกลุ่ม

อุปกรณ์เครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร ในงานเลี้ยงจะมีอุปกรณ์เครื่องใช้หลัก ๆ ดังนี้

อุปกรณ์ส่วนรวม

- โถก (ที่สวຍงามเก็บไว้เป็นพิเศษ ไม่นำมาใช้ในโอกาสปกติ
- ถ้วย แอง จะ ไม่ใช่ขนาดใหญ่ แต่จะใช้วิธีเติมบ่อย ๆ (ขนาดของ โถกและจำนวนกับข้าว จะ เป็นตัวกำหนดขนาดถ้วย)
- ช้อน เมื่อก่อนจะทำจากกะลา และจะใช้เป็นช้อนกลาง
- น้ำดื่ม+จอก ภาชนะใส่น้ำ+รินน้ำกิน วางไว้วงละ 1 ชุด
- กล้องเข้า (กล้องข้าว) ปกติ จะมีวงละ 1-2 อัน แบ่งกันกิน
- ควัก (กระตง) สำหรับใส่ของแห้ง หรือผักสด
- ถาด , ชัน หมาก , เมี่ยง ใช้รองรับแขกตลอดเวลาทั้งก่อนและหลังอาหาร

อุปกรณ์ รองนั่ง สาด (เสื่อปูนั่ง)

เห็นได้ว่าจะไม่มีอุปกรณ์ ส่วนตัว เช่น จานแบ่ง และช้อนส่วนตัว เพราะใช้วิธีมือซ้ายถือข้าวเหนียว ใช้มือขวาปิดจิม จานแบ่ง และช้อนส่วนตัว เริ่มมีใช้ภายหลัง เพื่อความสะดวก และป้องกันการหาว่าไม่ สุภาพ ไม่ถูกสุขลักษณะ

ลักษณะอาหาร จะทานข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก ส่วนกับข้าวในการเลี้ยงจะเป็นเนื้อสัตว์ และเป็น อาหารที่มีความซบซ้อนมากกว่า การกินปกติ และอาจมีขนมเพิ่มเติม

ลักษณะทางกายภาพ ทั่วไปจะได้เรือนพักอาศัย ตามสถานะ หรือในสว่างของ เขตพุทธาวาสเช่น ศาลาบาตร วิหาร (บางท่านชอกว่า ไม่นิยม) และผาม ผามเปียว (ภาคผนวก ก.) เป็นพลับพลาที่สร้างขึ้น ชั่วคราว เมื่อมีงานบุญขนาดใหญ่มีผู้มาร่วมงานมาก ๆ

ลักษณะทางเข้า จะเป็นไปตามลักษณะของสถาปัตยกรรม เช่น บันไดขึ้นเรือน ส่วนถ้าเป็นงานวัดก็ อาจจะมีการสร้างซุ้มประตู (โครงสร้างเป็นไม้ไผ่) หรือซุ้มประตูป่า ในงานเทศกาล

บริเวณที่ใช้เป็นที่จัดงานเลี้ยง ก็จะเป็นดิน และ ชานแดด (ชาน โถง)หรือส่วนอื่น ๆ ถ้ามีคน มาร่วมมาก แต่จะไม่นิยมนั่งขวางทางสัญจรบนเรือน เช่น บริเวณฮ่อมริน และได้ฤนบ้าน ถ้าเป็นงานบุญ จะไม่นิยมกินที่ช่วงวัด (ลานวัด) เพราะจะร้อนและสกปรก แต่ถ้ามีคนมาร่วมมากก็จะทำผามเพื่อให้เข้าไปใช้สอยได้ ต่างจากในงานขัน โถกดินเนอร์นิยมจัดบนสนามหญ้า

ลักษณะระนาบภายในของพื้นที่จัดเลี้ยงก็จะ เป็นไปตามลักษณะของสถาปัตยกรรม ท้องถิ่น

อุปกรณ์ตกแต่ง ถ้าเป็นที่เรือน ก็มักจะเป็นอุปกรณ์ เครื่องใช้งานภายในบ้านตามฐานะทั้งที่เป็นงาน หัตถกรรมงาน ไม้ งานจักสาน งานเครื่องปั้นดินเผา หรืออุปกรณ์ ตกแต่งตามความเชื่อและฐานะ ถ้า เป็นงานที่วัดก็จะมีของตกแต่ง ตามพิธีกรรมความเชื่อของงานนั้น ๆ เช่น ตุ้งในงานปอย โคมประทีป ใน งานยี่เป็ง เป็นต้น

ลักษณะดวงไฟ ถ้าเป็นเรือนจะเป็นตะเกียง เทียน ผางประทีป (ประทีปดินเผา) ถ้าเป็นงานวัดก็จะ เป็นโคมประทีป (โคมกระดาษ) ผางประทีปตามหัวเสา

5.1.2 เอกลักษณะของร้านชั้นโถกในปัจจุบัน

เอกลักษณะของร้านชั้น โถกปัจจุบัน ได้แก่ ลักษณะขั้นตอนของกิจกรรม ลักษณะทางกายภาพ และ ลักษณะมโนทัศน์ โดยสรุปดังนี้

ลักษณะขั้นตอนของกิจกรรม มีขั้นตอนและระยะเวลาที่ คล้ายคลึงกัน จะแตกต่างกันในรายละเอียด เล็กน้อย ดังนี้

ลักษณะการนั่ง มีหลายรูปแบบ ได้แก่ การนั่งกับพื้น นั่งกับพื้นยกระดับ ที่มีหลุมห้อยขา นั่งกับพื้นราบที่มีหลุมห้อยขา นั่งกับแท่น และบางร้านมีการนั่งกับเก้าอี้

ลักษณะของกลุ่มที่นั่ง มีที่นั่งล้อมโถก 4 คน 6 คน นั่งขนานกัน 4 คน 8 คน นั่งเป็นแถวยาว

ลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะของการนั่งกลุ่มที่นั่ง มีทั้งกลุ่มล้อม โถก จัดเรียงเป็นแถวชั่วคราว หรือจัด โต๊ะ – แท่น นั่งเรียงตาม ขวหันหัวแถวให้เวที

ลักษณะทางเข้า มีทั้งเป็นซุ้มประตู ซุ้มบันได เป็นซุ้มศาลา ช่องทางเข้า โถงทางเข้า

ลักษณะสถานที่พื้นจัดเลี้ยง เป็นลานโล่ง อาคารลักษณะพื้นถื่นดั้งเดิม อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่ รูปทรงพื้นถื่น อาคารสร้างใหม่ตกแต่งด้วยหน้าอาคาร ด้วยลักษณะสถาปัตยกรรมพื้นถื่น

ลักษณะวัสดุภายนอก อาคาร โครงสร้างไม้หลังคาวัสดุพื้นถื่น อาคาร โครงสร้างคอนกรีตไม้หลังคาวัสดุพื้นถื่น อาคาร โครงสร้างคอนกรีตหลังคาวัสดุพื้นถื่น อาคาร โครงสร้างคอนกรีตหลังคาวัสดุสมัยใหม่

ลักษณะระนาบพื้น เป็นลานกว้าง ทั้งภายนอกและภายในอาคาร ลานพื้นต่างระดับ ลานพื้นมีหลุมพื้นยกมีหลุม ลานพื้นมีแท่นนั่งห้อยขา

การยกระดับเวทีการแสดง เวทีกลางแจ้งมีหลังคายกพื้นสูง เวทีแสดงกลางลานไม่ยกพื้น เวทีในร่มชิดผนังยกพื้นสูง เวทีในร่มชิดผนังยกพื้นต่ำ เวทีแสดงยกพื้นกลางห้อง

ลักษณะการปิดล้อมพื้น รั้วต้นไม้ ราวระเบียง ล้อมรอบด้วยอาคาร ศาลา อาคารผนังเปิดโล่ง ผนังมีช่องเปิด(หน้าต่าง) ผนังมีช่องเปิด (กรุกระจกติดตาย) ผนังปิดทึบ

ลักษณะเพดาน ลานโล่งไม่มีฝ้าเพดาน เพดานเห็นโครงสร้าง อาคารพื้นถื่น เพดานเห็นโครงสร้างไม้ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรม เพดานกรุเรียบทั้งผืน เพดานกรุแต่งหลุมฝังเพดาน

อุปกรณ์ตกแต่งภายในพื้นที่ สูงแขวน ใช้โคมประทีป รูปแกะสลักรูปคน งานหัตถกรรมแบบ ประณีต งานหัตถกรรมจากของใช้ในวิถีชีวิตพื้นบ้าน งานหัตถกรรมจากของใช้ชั้นสูง งานหัตถกรรม ปั้นดินเผา

ลักษณะดวงไฟ ดวงโคมไฟ หัตถกรรมแบบพื้นถิ่นแขวนเพดาน ดวงโคมไฟสนามติดตั้งบนที่สูง ดวงโคมไฟตกแต่งกับดาวเพดาน ดวงโคมไฟสำเร็จรูปติดเพดาน ดวงโคมไฟกิ่งแบบหัตถกรรม ติดเสา ผั่ง ดวงโคมประทีป บนหัวเสา ราวระเบียง

5.1.3 การสรุปเปรียบเทียบเอกลักษณ์ที่เหมือนชั้นโตกดั้งเดิม กับ ความพึงพอใจในการใช้สอย และ เอกลักษณ์ที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการออกแบบ

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

หัวข้อ	เอกลักษณ์ที่เหมือน ชั้นโตกดั้งเดิม	เอกลักษณ์ที่ให้ความพึงพอใจ ในการใช้สอย	เอกลักษณ์ที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการออกแบบ
1.2 ลักษณะ การนั่ง	เหมือน การนั่งพื้นราบ	คนไทย นั่งกับแท่น คนเอเชีย นั่งกับพื้นมีหูลุม คนนอกเอเชีย นั่งกับพื้นยกมีหูลุม	คนไทย การนั่งกับพื้นราบ * การนั่งกับแท่น คนเอเชีย การนั่งกับพื้นราบ * การนั่งกับพื้นมีหูลุม คนนอกเอเชีย การนั่งกับพื้นราบ * การนั่งกับพื้นยกมีหูลุม
1.2 อุปกรณ์ เครื่องใช้	เหมือน อุปกรณ์ส่วนรวม (โตก กล่องข้าว ถ้วยแกง)	คนไทย อุปกรณ์ส่วนตัว+ส่วนรวม คนเอเชีย อุปกรณ์รองนั่ง คนนอกเอเชีย อุปกรณ์ส่วนตัว+ ส่วนรวม	คนไทย อุปกรณ์ส่วนรวม คนเอเชีย อุปกรณ์ส่วนรวม คนนอกเอเชีย อุปกรณ์ส่วนรวม (โตก กล่องข้าว ถ้วยแกง)
1.3 ลักษณะ กลุ่มที่นั่ง	เหมือน นั่งล้อมโตก 4 คน	คนไทย นั่งขนานกัน4คน คนเอเชีย นั่งขนานกัน8คน คนนอกเอเชีย นั่งขนานกัน4คนและ นั่งขนานกันเป็นแถว	คนไทย นั่งล้อมโตก 4 คน * นั่งขนานกัน4คน คนเอเชีย นั่งล้อมโตก 4 คน * นั่งขนานกัน8คน คนนอกเอเชีย นั่งล้อมโตก 4 คน * นั่งขนานกัน4คนและ นั่งขนานกันเป็นแถว

หมายเหตุ * เป็นองค์ประกอบที่ ควรพิจารณาพิเศษในการออกแบบแม้จะมีลักษณะที่แตกต่างกับชั้น โตกดั้งเดิม

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

หัวข้อ	เอกลักษณ์ที่เหมือน ชั้นโตดั้งเดิม	เอกลักษณ์ที่ให้ความพึงพอใจ ในการใช้สอย	เอกลักษณ์ที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการออกแบบ
2.1 ลักษณะ ผังกลุ่มที่นั่ง	<u>เหมือน</u> นั่งล้อมวงหน้าเวที นั่งล้อมวงรอบเวที <u>คล้าย</u> นั่งล้อมวงหน้าเวที ด้านข้างนั่ง แบบขนานเป็นชุด	<u>คนไทย</u> นั่งล้อมวงหน้าเวที ด้านข้างนั่งแบบขนานเป็นชุด <u>คนเอเชีย</u> นั่งแบบขนานเป็นชุดหัน ข้างเข้าเวที <u>คนนอกเอเชีย</u> นั่งล้อมวงหน้าเวที ด้านข้างนั่งแบบขนานเป็นชุด	<u>คนไทย</u> <u>คนเอเชีย</u> <u>คนนอกเอเชีย</u> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle; margin-left: 10px;"> } <u>ภายนอก</u> } นั่งล้อมวงรอบ } เวที } <u>ภายใน</u> } นั่งล้อมวงหน้า } เวที ด้านข้างนั่ง } แบบขนานเป็น </div>
3.1 ลักษณะ ทางเข้า	<u>เหมือน</u> บันไดขึ้นเรือน <u>คล้าย</u> ชุ่มทางเข้า	<u>คนไทย</u> บันไดขึ้นเรือน+ โถงทางเข้า <u>คนเอเชีย</u> ศาลาทางเข้า <u>คนนอกเอเชีย</u> บัน ไคขึ้นเรือน	<u>คนไทย</u> บัน ไคขึ้นเรือน + โถงทางเข้า <u>คนเอเชีย</u> ชุ่มประตู ช่องทางเข้า <u>คนนอกเอเชีย</u> บัน ไคขึ้นเรือน ชุ่ม โถงทางเข้า
3.2 ลักษณะ อาคาร สถานที่	<u>เหมือน</u> *ไม่มี <u>คล้าย</u> ลาน ศาลา อาคารรูปทรงพื้นถิ่น	<u>คนไทย</u> อาคารสร้างใหม่รูปทรงพื้น ถิ่น <u>คนเอเชีย</u> อาคารสร้างใหม่รูปทรงพื้น ถิ่น <u>คนนอกเอเชีย</u> อาคารลักษณะดั้งเดิม	<u>คนไทย</u> อาคารสร้างใหม่รูปทรงพื้น ถิ่น ลานโล่งล้อมรอบด้วยศาลา <u>คนเอเชีย</u> อาคารสร้างใหม่รูปทรงพื้น ถิ่น ลานโล่งล้อมรอบด้วยศาลา <u>คนนอกเอเชีย</u> อาคารสร้างใหม่ รูปทรงพื้นถิ่น ลานโล่งล้อมรอบด้วย ศาลา * อาคารลักษณะดั้งเดิม
4.1 ลักษณะ ระนาบ พื้น +เวที	<u>เหมือน</u> พื้นราบต่างระดับ ภายในอาคาร เวทีกลางแจ้งมีหลังคามุง	<u>คนไทย</u> พื้นราบภายนอกอาคาร <u>คนเอเชีย</u> พื้นราบมีแท่นนั่งห้อยขา <u>คนนอกเอเชีย</u> พื้นราบยกระดับ พื้น ยกมียกยกระดับมีหลุม	<u>คนไทย</u> ลาน โล่งยกเวทีสูง ลานพื้นยกระดับ <u>คนเอเชีย</u> ลาน โล่งยกเวทีสูง ลานพื้นภายในอาคาร <u>คนนอกเอเชีย</u> ลาน โล่งยกเวทีสูง ลานพื้นยกระดับ

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

หัวข้อ	เอกลักษณ์ที่เหมือน ชนิดดั้งเดิม	เอกลักษณ์ที่ให้ความพึงพอใจ ในการใช้สอย	เอกลักษณ์ที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการออกแบบ
4.2 ลักษณะ การปิดล้อม	เหมือน รวาระเบียง ศาลาโล่ง	คนไทย ลานล้อมรอบด้วยอาคาร ศาลา คนเอเชีย ผนังมีช่องเปิด คนนอกเอเชีย ลานล้อมรอบด้วยอาคาร ศาลา	คนไทย ลานล้อมรอบด้วย ศาลา อาคารผนังมีช่องเปิด คนเอเชีย ลานล้อมรอบด้วยอาคาร ศาลา อาคารผนังมีช่องเปิด อาคาร เปิดโล่ง คนนอกเอเชีย ลานล้อมรอบด้วยอาคาร ศาลา อาคารเปิดโล่ง
4.3 ลักษณะ ระนาบ เพดาน	เหมือน เพดานเห็น โครง สร้างอาคารพื้นถื่น คล้าย ลานเปิดโล่ง	คนไทย ไม่มีฝ้าเพดาน คนเอเชีย โชว์โครงสร้างคกแต่งงาน หัตถกรรม คนนอกเอเชีย เพดานแต่งหลุมฝ้า เพดาน	คนไทย เพดานเปิดโล่ง เพดานตาม โครงสร้างพื้นถื่น คนเอเชีย เพดานเปิดโล่ง เพดาน ตามโครงสร้างพื้นถื่น คนนอกเอเชีย เพดานเปิดโล่ง เพดานตามโครงสร้างพื้นถื่น
4.4.1 วัสดุ และการ ตกแต่งพื้น	เหมือน พื้น ไม้แผ่น พื้นคอนกรีตปูเสื่อพรม	คนไทย พื้นคอนกรีตปูเสื่อ พรม พื้นปูพรม คนเอเชีย พื้นกรุกระเบื้อง คนนอกเอเชีย พื้นคอนกรีตปูเสื่อ พรม พื้น ไม้แผ่น	คนไทย พื้นคอนกรีตปูเสื่อ พรม พื้นปูพรม คนเอเชีย พื้นคอนกรีตปูเสื่อ พรม พื้น ไม้แผ่น หรือปูพรม * พื้นกรุกระเบื้อง คนนอกเอเชีย พื้นคอนกรีตปูเสื่อ พรม พื้น ไม้แผ่น หรือปูพรม
4.4.2 วัสดุ และการ ตกแต่ง	เหมือน รวาระเบียงไม้ คล้าย ผนังโครงสร้างไม้ ผนังเรียบแต่งด้วยงานศิลปะ	คนไทย ผนังค.ส.ล ตกแต่งด้วยงาน หัตถกรรม คนเอเชีย ผนังค.ส.ล ตกแต่งด้วยงาน หัตถกรรม คนนอกเอเชีย ผนังวัสดุ ประณีต มี ราคา หรือ ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรม	คนไทย ผนังไม้ หรือ ค.ส.ล ตกแต่ง ด้วยงานหัตถกรรม คนเอเชีย ผนังค.ส.ล ตกแต่งด้วย งานหัตถกรรม คนนอกเอเชีย ผนังค.ส.ล ตกแต่ง ด้วยงานหัตถกรรม

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

หัวข้อ	เอกลักษณ์ที่เหมือน ชั้นโดคดั้งเดิม	เอกลักษณ์ที่ให้ความพึงพอใจ ในการใช้สอย	เอกลักษณ์ที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการออกแบบ
4.4.3 วัสดุ และการ ตกแต่ง	เหมือน เพดาน โครงสร้างไม้ ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรม ความเทศกาลงานบุญ	<u>คนไทย</u> ลานโล่งมีของตกแต่งงานวัด และ เพดานกรุอัด <u>คนเอเชีย</u> โข่วโครงสร้างตกแต่งด้วย งานหัตถกรรม <u>คนนอกเอเชีย</u> ลานโล่งมีของตกแต่ง งานวัดและเพดานยิบซัมบอร์ด	<u>คนไทย</u> เพดาน โครงสร้างไม้ตกแต่ง ด้วยงานหัตถกรรม <u>คนเอเชีย</u> เพดาน โครงสร้างไม้ ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรม <u>คนนอกเอเชีย</u> เพดาน โครงสร้างไม้ ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรม
4.4.4 วัสดุ และการ ตกแต่ง อาคาร	เหมือน โครงสร้างไม้ วัสดุ มุงพื้นถิ่น คล้าย โครงสร้างค.ส.ล. วัสดุมุงพื้นถิ่น	<u>คนไทย</u> โครงสร้างค.ส.ล. วัสดุมุง พื้นถิ่น <u>คนเอเชีย</u> โครงสร้างค.ส.ล. วัสดุมุง สมัยใหม่ <u>คนนอกเอเชีย</u> โครงสร้างคอนกรีต+	<u>คนไทย</u> โครงสร้างไม้ โครงสร้าง ค.ส.ล วัสดุมุงพื้นถิ่น <u>คนเอเชีย</u> โครงสร้างไม้ วัสดุ มุงพื้นถิ่น <u>คนนอกเอเชีย</u> โครงสร้างไม้ โครงสร้าง ค.ส.ล วัสดุมุงพื้นถิ่น
4.5 อุปกรณ์ ตกแต่ง	เหมือน *ไม่มี คล้าย ของตกแต่งตาม เทศกาลงานบุญ	<u>คนไทย</u> โคมยี่เป็ง รูปแกะสลัก งาน หัตถกรรมชั้นสูง <u>คนเอเชีย</u> รูปแกะสลัก <u>คนนอกเอเชีย</u> ดุง งานหัตถกรรมชั้นสูง	<u>คนไทย</u> ดวงโคมประทีปแบบพื้นถิ่น ดุงแขวน * เครื่องปั้นดินเผา <u>คนเอเชีย</u> ดวงโคมประทีปแบบพื้น ถิ่น ดุงแขวน * รูปแกะสลัก <u>คนนอกเอเชีย</u> ดวงโคมประทีปแบบ พื้นถิ่น ดุงแขวน * เครื่องปั้นดินเผา
4.6 ลักษณะ ดวงโคมไฟ	เหมือน ดวงโคมยี่เป็ง (กระดาษ ผ้า) และ ดวงโคม หัตถกรรม(แก้ว ไม้ เซรามิก)	<u>คนไทย</u> ดวงโคมไฟสนามบนที่สูง <u>คนเอเชีย</u> ดวงโคมไฟตกแต่งกับดาว เพดาน <u>คนนอกเอเชีย</u> ดวงโคมไฟสำเร็จรูป ติดเพดาน	<u>คนไทย</u> ดวงโคมหัตถกรรมแบบ พื้นถิ่น ดวงโคมประทีป ดวงโคมสนามบนที่สูง <u>คนเอเชีย</u> ดวงโคมหัตถกรรมแบบ พื้นถิ่น ดวงโคมประทีป ดวงโคมสนามบนที่สูง <u>คนนอกเอเชีย</u> ดวงโคมหัตถกรรม ดวงโคมประทีป ดวงโคมสนามบนที่สูง

5.2 แนวทางการออกแบบร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และสอดคล้องกับระดับความพึงพอใจ

แนวทางการออกแบบ ร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่มีเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรม ของกลุ่มผู้ใช้บริการซึ่งจะมีผลต่อความพึงพอใจในการใช้สอยพื้นที่และบริการ ในที่นี้ จะพิจารณา จากภูมิหลังทางวัฒนธรรมของผู้มาใช้บริการ โดยพิจารณาจากความคุ้นเคยใกล้ชิดกับวัฒนธรรมการกินขันโตกดั้งเดิม ซึ่งแบ่งได้ 3 กลุ่ม

5.2.2 กลุ่มคนไทย เป็นผู้ที่ถือว่าใกล้ชิดกับวัฒนธรรมการกินขันโตกมากที่สุด

5.2.2 กลุ่มคนเอเชีย เป็นผู้ที่ถือว่าใกล้ชิดกับวัฒนธรรมการกินขันโตกในระดับหนึ่ง

5.2.3 กลุ่มคนนอกทวีปเอเชีย เป็นผู้ที่ถือว่าใกล้ชิดกับวัฒนธรรมการกินขันโตกน้อยที่สุด

จากการรวบรวมข้อมูลแสดงให้เห็นความแตกต่างขององค์ประกอบที่เหมาะสมสำหรับร้านขันโตก เพื่อผู้ใช้บริการแต่ละกลุ่มจึงได้สรุปแนวทางการออกแบบ โดยแบ่งตามกลุ่มผู้ใช้บริการหลัก ดังนี้

5.2.1 แนวทางการออกแบบร้านขันโตก กลุ่มผู้ใช้บริการชาวไทย

ก. ลักษณะทางพฤติกรรม

ลักษณะการนั่ง ควรจัดให้เป็นการนั่งกับพื้นมีหมอนผิง สำหรับทั้ง ลาน โถง และ พื้นที่ภายในอาคาร และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูงได้แก่ ลักษณะการนั่งกับแท่น

ลักษณะกลุ่มการนั่ง ควรจัดที่นั่งโดยเฉลี่ยกลุ่มละ 4 ที่ เป็นลักษณะการนั่งล้อม โตก 4 ด้าน เป็นส่วนใหญ่ แต่ในการจัดพื้นที่ที่เป็นลายกว้างทำให้รูปแบบของกลุ่มที่นั่งมีอิสระในการดัดแปลงรูปแบบได้อยู่แล้ว และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูงได้แก่ การนั่งขนาน 4 คน

ลักษณะอุปกรณ์เครื่องใช้ ควรใช้โตกในการจัดสำหรับอาหาร โดยจัดด้วยแวงให้มีจำนวนพอดีกับขนาดโตก

ลักษณะผิง ภายในอาคารควรเป็นพื้นที่โล่งสำหรับนั่งเป็นวงทั้งด้านหน้า และ ด้านข้างเวที

ข. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอก มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาดังต่อไปนี้

ลักษณะส่วนจัดเลี้ยง ที่จะออกแบบควรเป็น อาคารสร้างใหม่ที่มีรูปแบบของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และพื้นที่จัดเลี้ยงที่เป็นลาน โถงล้อมรอบด้วยศาลา ผู้ใช้บริการชาวไทยจะคำนึงถึงสุนทรียภาพ ความสวยงามเรียบร้อย ใช้ได้ทั้งไม้ และ คอนกรีต แต่ควรคำนึงถึงความประณีต สวยงาม มีราคา ส่วนวัสดุมุ่งเป็นวัสดุพื้นถิ่น เช่น ไม้แป้นเกร็ดหรือกระเบื้องดินขอ

ลักษณะทางเข้า ควรมีลักษณะเป็นบันไดขึ้นไปสู่ส่วนจัดเลี้ยง สร้างความรู้สึกต้อนรับให้เกียรติ และเน้น ความเป็นพิเศษ ให้กับส่วนจัดเลี้ยง หรือมีการเน้นส่วนทางเข้า เช่น มีซุ้มประตูมีหลังคา

ค. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายใน จะพิจารณาเป็นส่วน ๆ ดังนี้

การออกแบบ ระบาย ภายในพื้นที่จัดเลี้ยง

ระบายพื้นภายนอก ควรเป็น พื้นี่ลานโล่ง มีเวทีแสดง ไม่ยกพื้นอยู่กลางลาน มีเวที คนตรี ยกพื้นสูงมีหลังคาคลุมโดยเฉพาะ (เหมือนผ้ามชอในงานบุญ) และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูงได้แก่ ระบายพื้นที่เป็นลายกระด้าง

ระบายผนัง ควรเป็น ลายโล่งล้อมด้วยศาลา หรือ อาคารเปิดโล่ง หรือมีช่องเปิด เช่น ช่องประตู ขนาดใหญ่ ช่องหน้าต่างให้ความรู้สึกโล่งไม่อึดอัด

ระบายเพดาน ภายนอก ควรเป็นลานโล่งไม่มีหลังคาคลุม

ภายใน ควรเปิดให้เห็น โครงสร้างอาคารไม้ลักษณะพื้นถิ่น

การตกแต่งระบาย และวัสดุ

- พื้นสำหรับลาน โล่งควรเป็นวัสดุที่ทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ เช่นคอนกรีต ทราลัยล้าง และค้อย ใช้วัสดุ ปูพื้นชั่วคราว เมื่อเวลาจะใช้งาน เช่นพรม เสื่อ ลักษณะพิเศษ สำหรับพื้นที่ภายในอาคาร เป็น วัสดุ ที่ให้ความรู้สึกนุ่มนวล เมื่อเวลาใช้งาน และเน้นความประณีต เช่นพื้นพรม กรูเต็มพื้นที่

- ผนังอาคารควรใช้ไม้ การตกแต่งเป็น โครงสร้างไม้ หรือ อาจใช้ผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบ ตกแต่งด้วยงานศิลปะ โดยที่ผนังบางส่วนควรมีช่องเปิดซึ่งอาจจะเป็นช่องเปิดที่มีกระจกติดตาย

- เพดานซึ่งมี ลักษณะเปิดโล่งอาจมีการตกแต่งด้วยอุปกรณ์ ตกแต่ง ตามงานบุญ ต่าง ๆ เช่น ดุง (ธง) ลักษณะต่าง ๆ โคมประทีป แบบพื้นถิ่น ส่วนเพดานภายในควรเป็นเพดานที่โชว์โครงสร้างไม้ และ อาจมีการตกแต่งด้วย ดุง รั้วผ้า งานหัตถกรรม ต่าง ๆ

อุปกรณ์ตกแต่งสถานที่ ควรเป็น ดวงประทีป ลักษณะพื้นถิ่นแบบต่าง ๆ ดุง (ธง) และงาน หัตถกรรม และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูงได้แก่ ของประดับประเภทเครื่องปั้นดินเผา

ลักษณะดวงโคม

- ภายในอาคาร ควรใช้อุปกรณ์ ให้แสงสว่าง ที่ใช้กันอยู่ในพื้นถิ่น เช่น ที่ทำจากหัตถกรรมที่ แฉวน มาจาก โครงสร้าง หรือ หัวเสา

- ส่วนลานโล่ง แสงไฟหลัก ใช้แสงสว่าง จากดวงประทีป งานหัตถกรรม ที่ติดตั้ง บนหัวเสาราวระเบียง และเป็นเครื่องช่วยสร้าง บรรยากาศ ส่วนแสงไฟโดยรวม และต้องการแสดง ควรเป็นดวงโคม สนาม ที่ติดตั้ง บนที่สูง และภายในพื้นที่

ภายในอาคาร

- ลานพื้นที่ยกระดับ
- ลักษณะการนั่งกับพื้นราบมีหมอนพิง
- นั่งล้อมวงชุดละ 4 คน
- การจัดกลุ่มนั่งด้านหน้าและ ด้านข้างเวที

ลานภายนอก

- พื้น ลาน โถงล้อมรอบด้วยศาลา อาคาร
- เวทีแสดงอยู่กลางลานโถง(ไม้ยกพื้น)
- เวทีดนตรียกพื้นสูง มีหลังคามุง
- ลักษณะการนั่งกับพื้นราบแบบล้อมวง

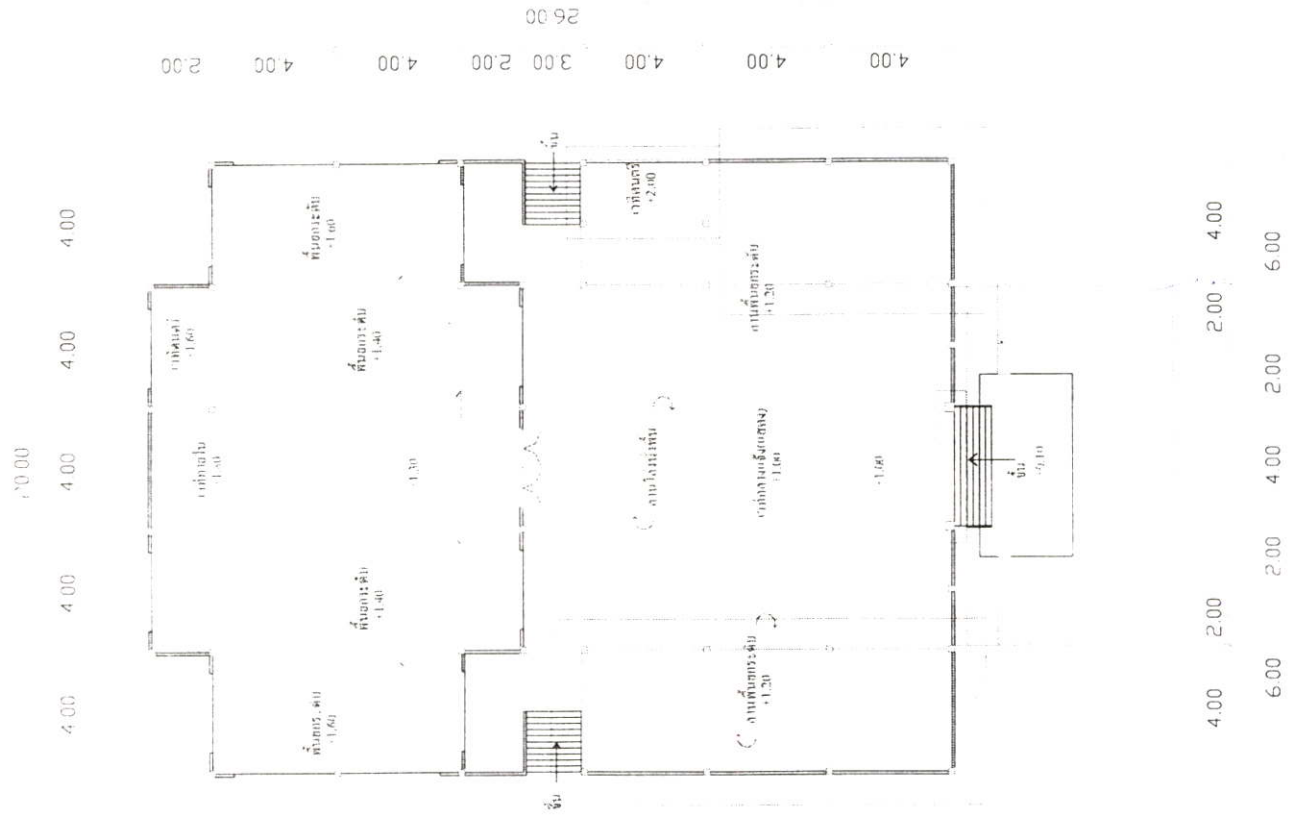
ชุดละ 4 คน

- การจัดกลุ่มนั่งล้อมรอบเวทีแสดง

ทางเข้า

- เป็นบันไดขึ้นเรือน ผ่าน ชุมประตู่
- โต๊ะรับฝากรองเท้า

ภาพที่ 5.1 ตัวอย่างผังพื้นร้านชั้นโถงสำหรับชาวไทย

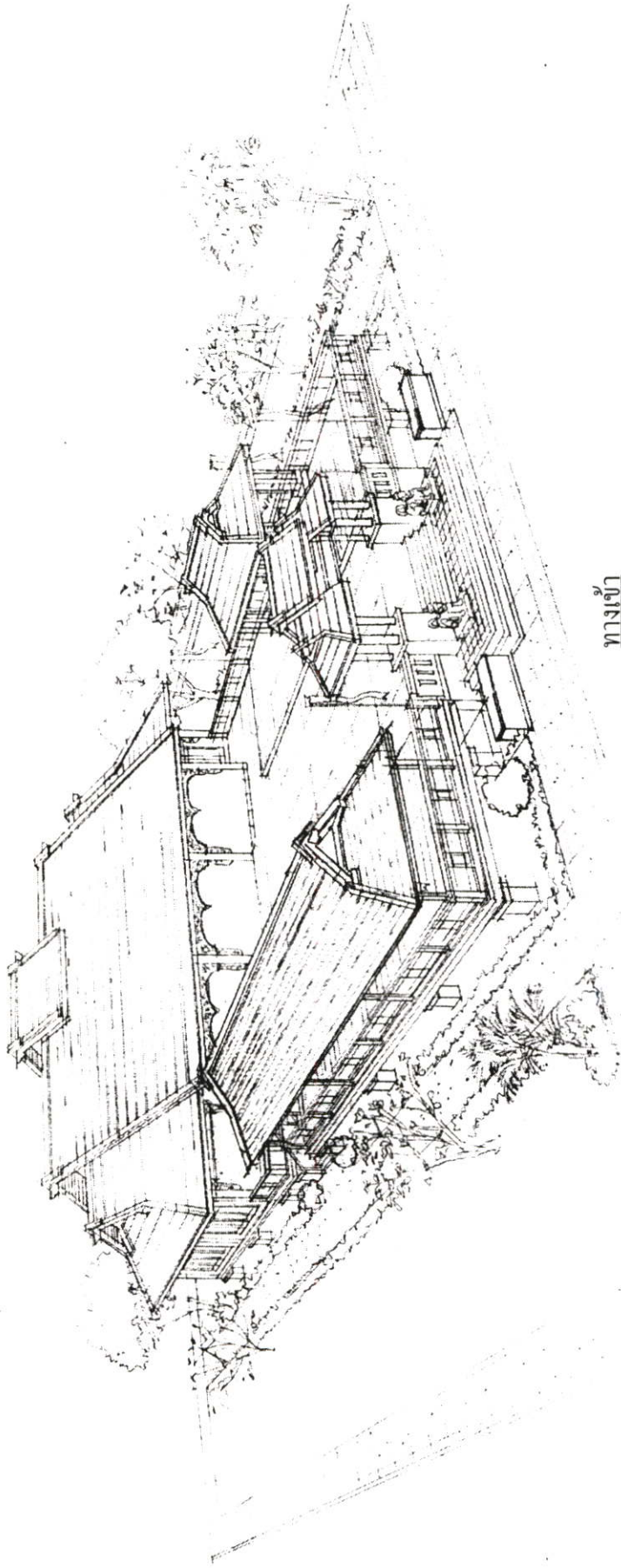

อาคาร

- อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่รูปทรงพื้นถิ่น
- วัตถุประสงค์สร้างเป็นไม้มหิทธิค.ศ.ด
- หลังคามุงด้วยวัสดุพื้นถิ่น
- ผนังมีช่องเปิดขนาดใหญ่

ลานภายนอก

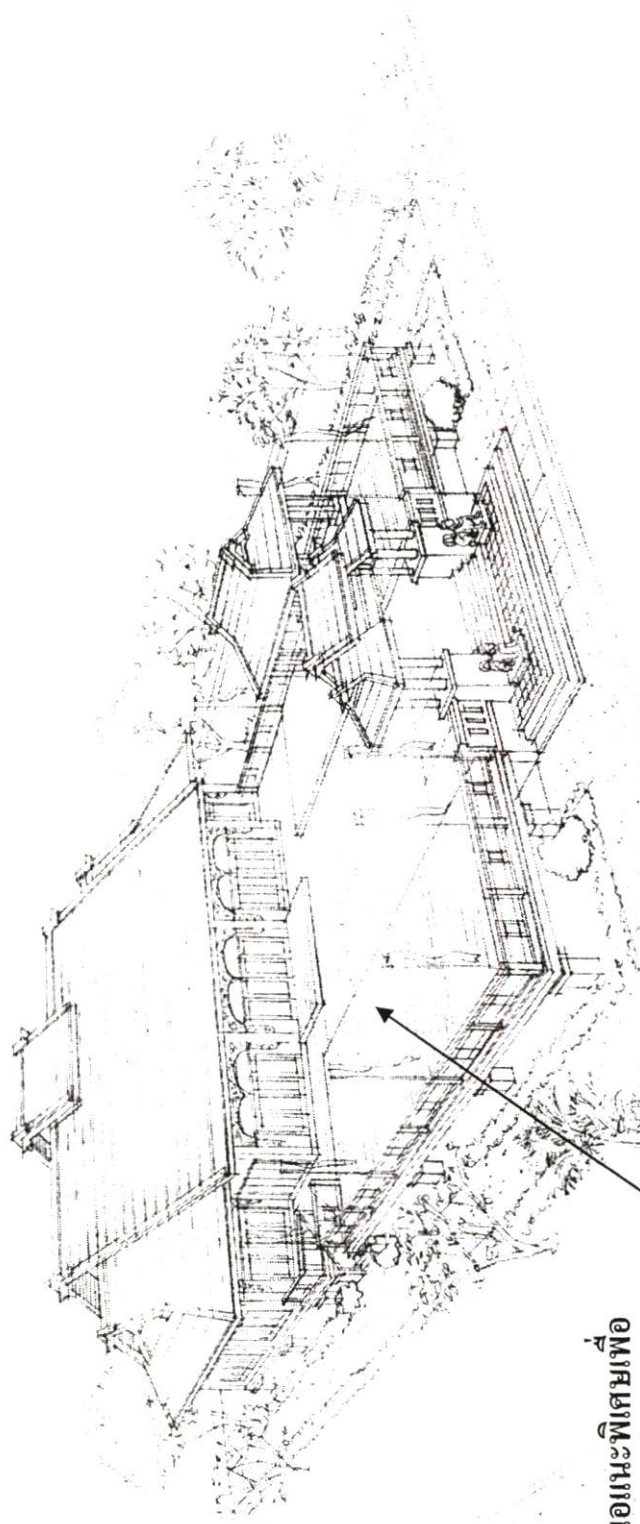
- ลานโล่งล้อมรอบด้วยศาลาเปิดโล่ง
- เวทีแสดงอยู่กลางลานโล่ง(ไม่ยกพื้น)
- เวทีดนตรียกพื้นสูง มีหลังคามุง

ทางเข้า

- เป็นบันไดขึ้นเรือน ผ่าน ชุมประตู่
- โตะรับฝากรองเท้า

ภาพที่ 5.2 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายนอกบ้านจีนโตคสำหรับชาวไทย

**ข้อเสนอแนะพิเศษเพื่อ
พิจารณาในการออกแบบ**

- ถานโถงขนาดใหญ่ยกพื้นถ้นระดับ
- ตกแต่งด้วยตุ้มและ โคมประทีป

EXHIBIT PERSPECTIVE

ร้านชาไทย 3 ชั้น

ภาพที่ 5.3 ตัวอย่างทัศนียภาพภายนอกบ้านชั้น โถงสำหรับชาวไทย (ข้อเสนอแนะพิเศษ)

อาคาร

- อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่รูปทรงพื้นดิน
- วัสดุโครงสร้างเป็นไม้ หรือ ค.ส.ด
- หันมุมมองควมวัสดุพื้นดิน
- ผนังมีช่องเปิดขนาดใหญ่

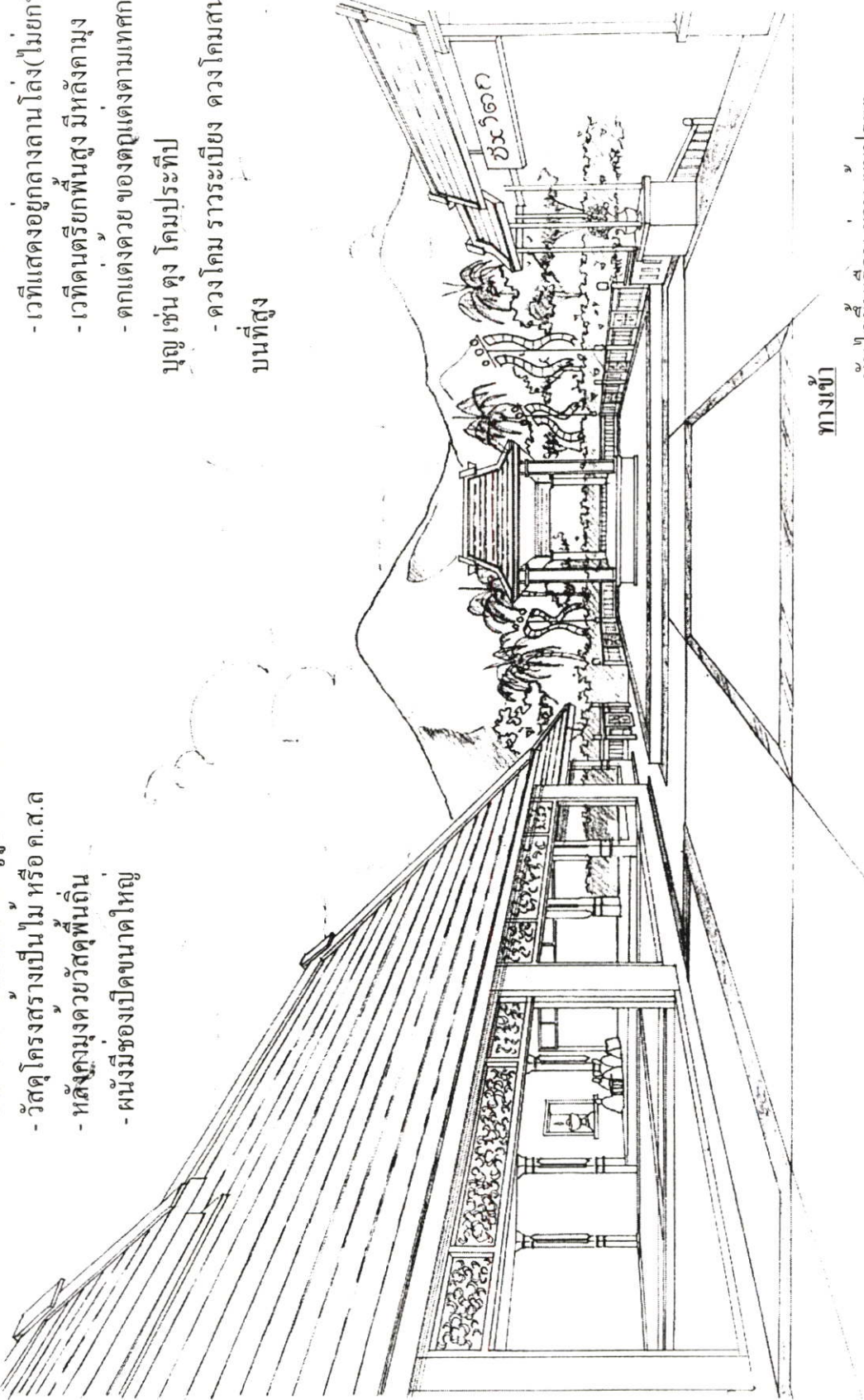
ลานภายนอก

- ลานโล่งล้อมรอบด้วยศาลา เปิดโล่ง
- เวทีแสดงอยู่กลางลานโล่ง (ไม่ยกพื้น)
- เวทีดนตรียกพื้นสูง มีหลังคามุง
- ตกแต่งด้วยของตกแต่งตามเทศกาลงาน

บุญ เช่น ตุ๊ก โคมประทีป

- ดวงโคม รวาระเบียง ดวงโคมสนาม

บนที่สูง

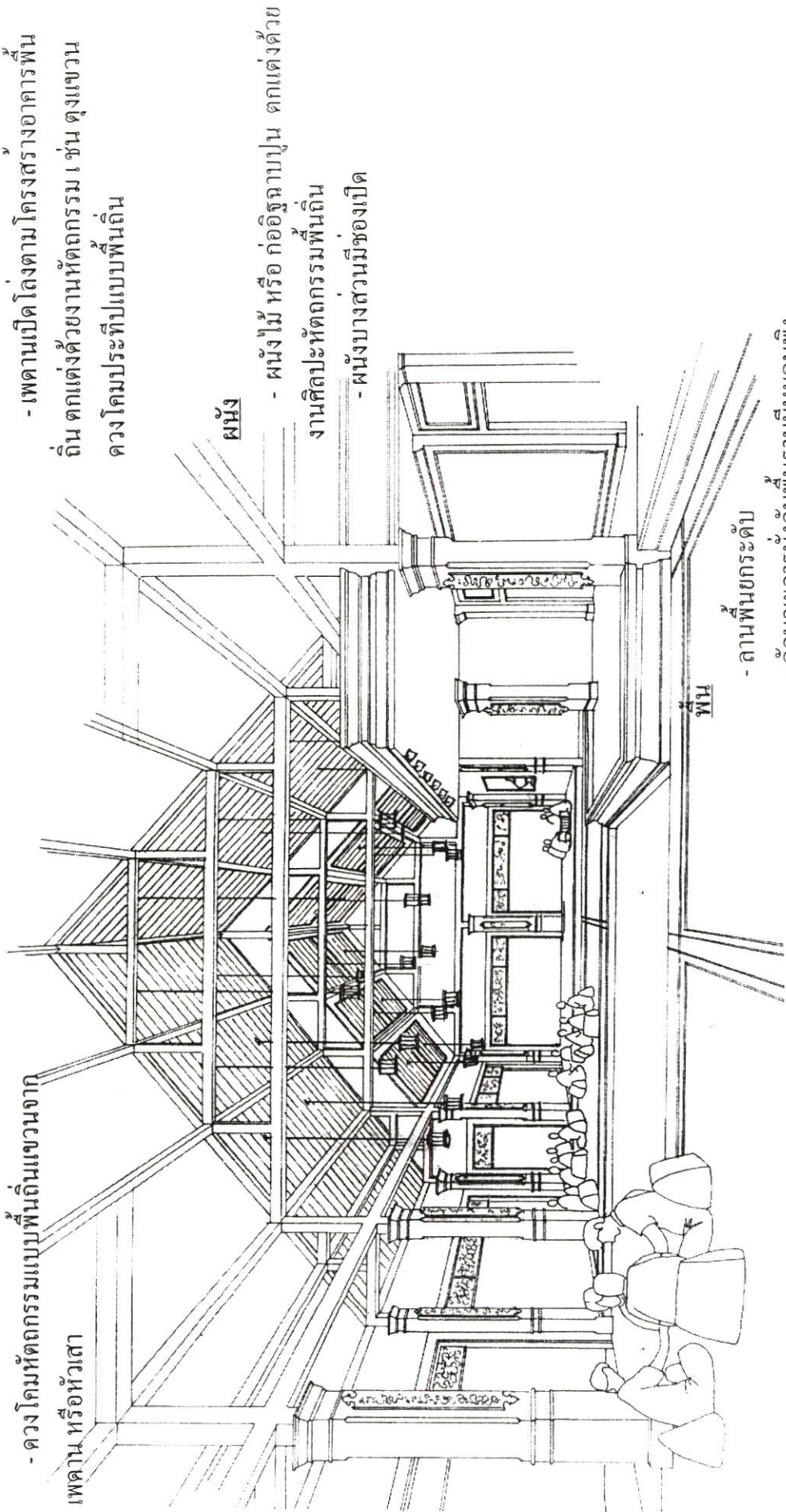
ภาพที่ 5.4 ตัวอย่างทัศนียภาพ บนลานจัดเลี้ยง ชั้น โถกสำหรับชาวไทย

คางโคก

- คางโคกหัตถกรรมแบบพื้นดินแนวนอนจาก
เพดาน หรือหัวเสา

เพดาน

- เพดานเปิดโล่งตามโครงสร้างอาคารพื้น
ดิน ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรม เช่น ตุ้มแขวน
คางโคกประเภทีปแบบพื้นดิน

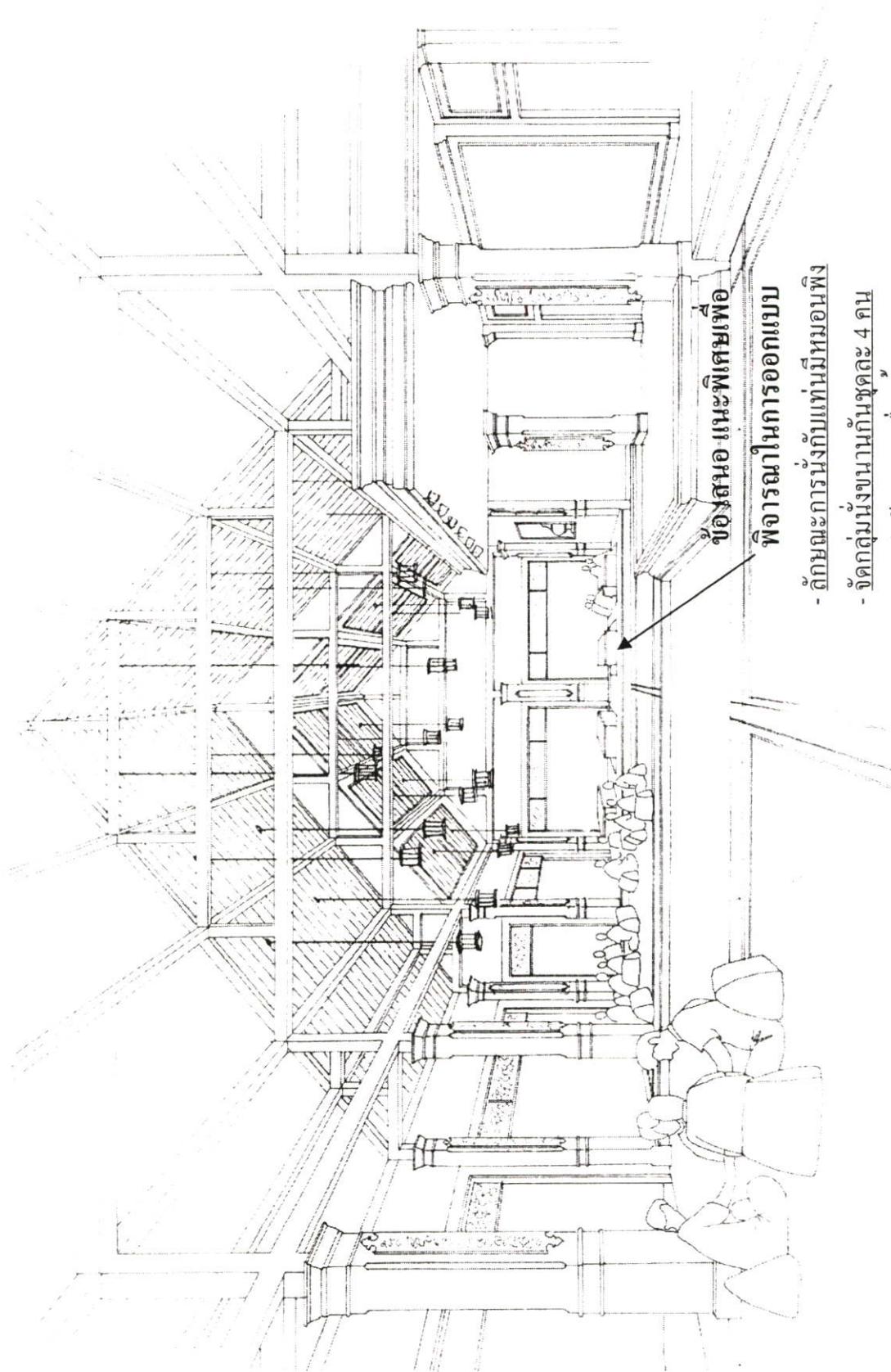
ผนัง

- ผนังไม้ หรือ ก่ออิฐฉาบปูน ตกแต่งด้วย
งานศิลปะหัตถกรรมพื้นดิน
- ผนังบางส่วนมีช่องเปิด

พื้น

- ลานพื้นยกระดับ
- ลักษณะการนั่งกับพื้นราบมีหมอนอิง
- จัดกลุ่มนั่งกลมวงชุดละ 4 คน
- การจัดกลุ่มนั่งคานหนา และ คานขางเวที
- พื้นกรุด้วยพรม

ภาพที่ 5 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายในอาคารจัดเลี้ยงขันโตกสำหรับชาวไทย

ห้องนอน นะพะพิเศษเพื่อ
พิจารณาในการออกแบบ

- ลักษณะการนั่งกับพื้นมีหมอนพียง
- จัดกลุ่มนั่งขนานกันชุดละ 4 คน
- ตกแต่งด้วยงานเครื่องปั้นดินเผา
- ผนังคอนกรีตกรุวัสดุตกแต่ง

ภาพที่ 5.6 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายในอาคารจัดเลี้ยงชั้น โตกสำหรับชาวไทย
(ข้อเสนอแนะพิเศษ)

5.2.2 แนวทางการออกแบบร้านชั้นโถก ๑ เพื่อกลุ่มผู้ใช้บริการชาวเอเชีย

ก. ลักษณะทางพฤติกรรม

ลักษณะการนั่ง สำหรับร้านชั้น โถก เพื่อชาวเอเชีย ควรจัดที่นั่งแบบ นั่งราบกับพื้น

ลักษณะกลุ่มการนั่ง ควรจัดลักษณะกลุ่มการนั่งเป็นแบบนั่งล้อมชั้น โถก 4 คน แม้จะไม่ใช้การนั่งที่พึงพอใจสูงสุดแต่ก็เป็นลักษณะที่เหมาะสมที่สุด และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูงได้แก่ การนั่งกับพื้นมีหลุม

ลักษณะอุปกรณ์ เครื่องใช้ ควรใช้โถกในการจัดสำหรับอาหาร โดยจัดด้วยแวงให้มีจำนวนพอดีกับขนาดโถก

ลักษณะผังกลุ่มการนั่ง ภายนอกควรเป็นการจัดกลุ่มล้อมวงบนลานพื้นราบล้อมรอบเวทีที่แสดงภายในควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูงได้แก่ การนั่งขนานกัน เป็นชุด ๆ ละ 4 คน

ข. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอก มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาดังต่อไปนี้

ลักษณะส่วนจัดเลี้ยง ควรเป็นลาน โถงที่ล้อมรอบด้วยศาลาหรือเป็นอาคารขนาดใหญ่ที่มีองค์ประกอบและลักษณะของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น วัสดุเปลือกผนังอาคาร ควรเป็น โครงสร้างไม้จริง หลังคามุงด้วยวัสดุพื้นถิ่น

ลักษณะทางเข้า ควรเน้น เรื่องของ ชุ่มประดู หรือการกำหนด ช่องทางเข้าให้ชัดเจน ให้ความรู้สึกต้อนรับ สบายงาม

ค. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายใน จะพิจารณา เป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

การกำหนดระนาบภายในพื้นที่จัดเลี้ยง อันได้แก่ ระนาบพื้น ผนัง เพดาน

ระนาบพื้น ภายนอก ควรเป็นลานกว้าง เวทีแสดงอยู่กลางลานและมีเวทีดนตรีกลางแจ้ง ควรมีการยกสูงและมีหลังคามุง ถ้าเป็นพื้นที่ภายในเป็นลานพื้นราบ เวทีชิดผนังยกพื้นสูง และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูงได้แก่ ลานพื้นมีแท่นห้อยขาเป็นชุด

ระนาบผนังของพื้นที่จัดเลี้ยง ควรมีลักษณะเปิด โถง หรือถ้ามีผนังควรจะมีช่อง เปิดเพื่อมองออกไปสู่ลานภายนอกที่อาคารล้อมรอบอยู่

ระนาบเพดาน บริเวณภายนอก พื้นที่ลาน โถง ไม่มีฝ้าเพดาน ถ้าเป็นพื้นที่ภายในควรเปิดโถง โข้ว โครงสร้างไม้และวัสดุพื้นถิ่นให้เห็น โครงสร้าง ด้านบน

ลักษณะงานตกแต่ง และวัสดุ

- พื้นควรใช้ ไม้แผ่น อย่างดีหรือพื้นกรูพรม บริเวณพื้นที่ภายในอาคาร และส่วนภายนอกหรือลานควรปูด้วยกระเบื้อง ดินเผา สลับกับคอนกรีต เมื่อใช้งานจะปูเสื่อ หรือพรม

- ผนังควรเป็นผนังฉาบปูนเรียบ ตกแต่งด้วยงานศิลปะ ที่มีความประณีต และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูงได้แก่ งานจิตรกรรมฝาผนังโดยบางส่วนจะต้องเป็นช่องเปิดโถง อาจติดกระจก ติดตาย กรณิ ติดเครื่อง ปรับอากาศ

- เพดาน วัสดุและการตกแต่ง เพดาน ภายในอาคาร ควรใช้ วัสดุ โครงสร้าง ไม้ตกแต่งด้วยงาน
หัตถกรรม เช่น ไม้แขวน ไม้ประติมากรรมพื้นอื่น หรือเป็นผ้า งานหัตถกรรม

อุปกรณ์ตกแต่งสถานที่

สำหรับร้านชั้น โต๊ะสำหรับชาวเอเชีย ควรเป็นของตกแต่ง ตามเทศกาล งานบุญต่าง ๆ เช่น ไม้แขวน
ไม้ประติมากรรม และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูงได้แก่ งานแกะสลัก

ลักษณะวงโคม

- พื้นที่ภายในที่เน้นบรรยากาศ พื้นอื่น ควรจะเป็นวงโคมไฟ หัตถกรรม แบบพื้นอื่น โดยแขวน
จากเพดาน ที่ใช้โครงสร้าง ซึ่งอาจใช้ประกอบกับ วงโคมไฟถึง หัตถกรรมศิลปะ ผนัง สำหรับพื้นที่
ภายในอาคาร

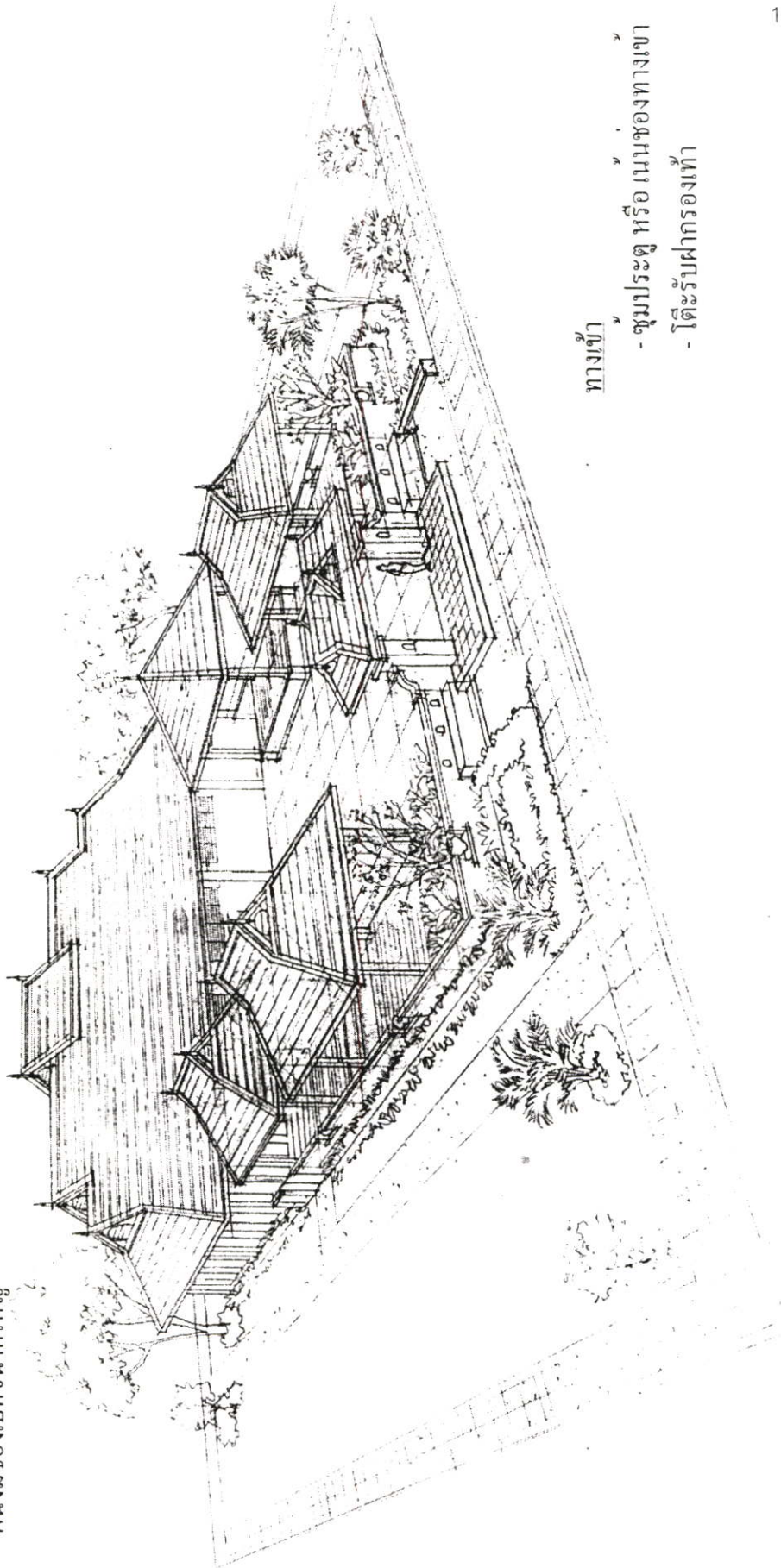
- พื้นที่ภายนอกอาคาร ควรใช้วงโคมประติมากรรม ติดตั้ง บนหัวเสา หรือ ราวระเบียง
ช่วยสร้าง บรรยากาศ

อาคาร

- อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่รูปทรงพื้นดิน
- วัสดุโครงสร้างเป็นไม้ หรือ วัสดุท้องถิ่น
- หลังคามุงด้วยวัสดุพื้นดิน
- ผังมีช่องเปิดขนาดใหญ่

ลานภายนอก

- ลานโล่งล้อมรอบด้วยศาลาเปิดโล่ง
- เวทีแสดงอยู่กลางลานโล่ง(ไม่ยกพื้น)
- เวทีดนตรียกพื้นสูง มีหลังคามุง

ทางเข้า

- ชุมประตู่ หรือ เหนนของทางเขา
- โต๊ะรับฝากรองเท้า

ภาพที่ 5.8 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายนอกบ้านชั้น โตกสำหรับชาว เอเชีย

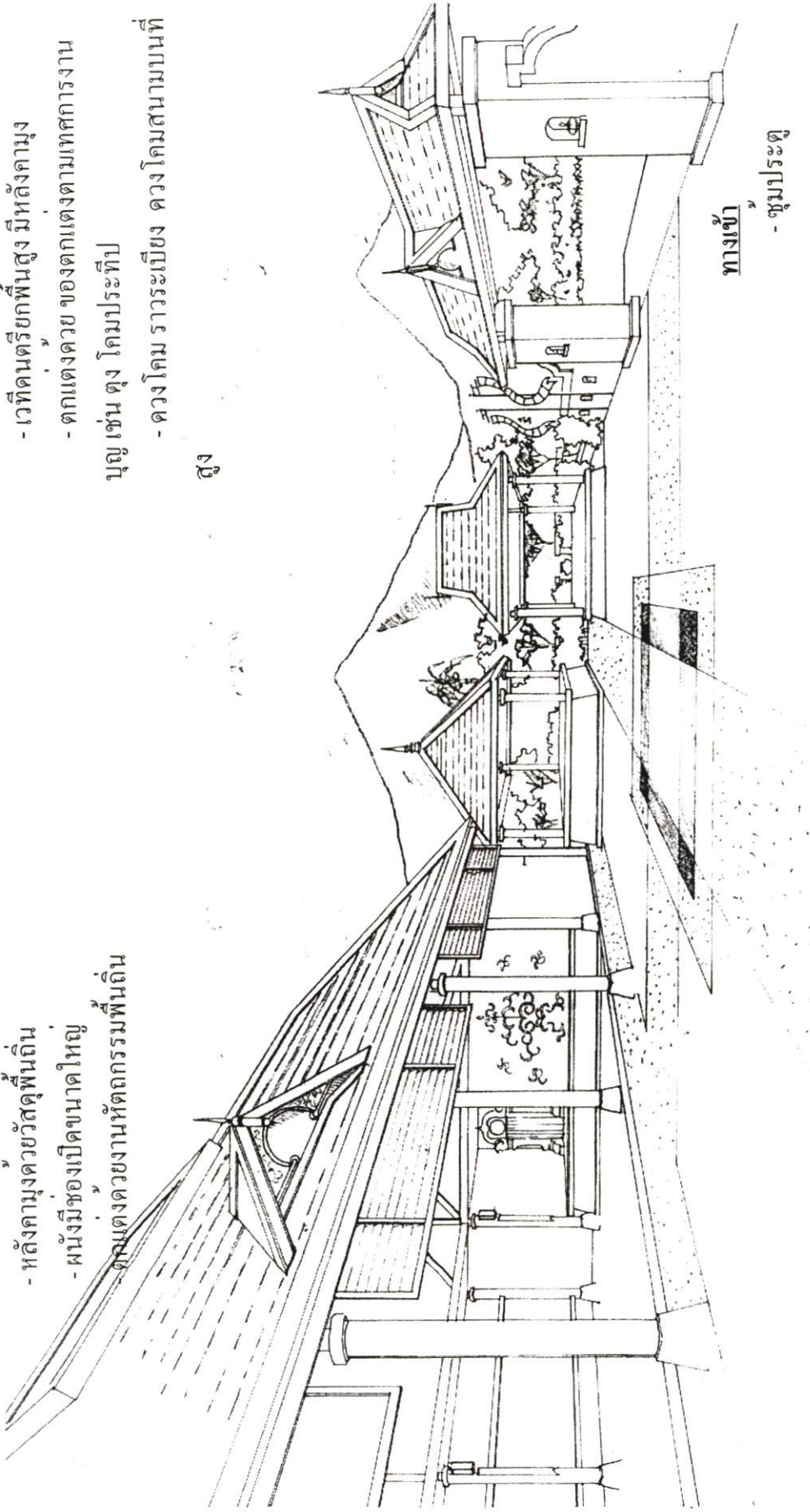
อาคาร

- อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่รูปทรงพื้นดิน
- วัสดุโครงสร้างเป็นไม้
- หลังคามุงด้วยวัสดุพื้นดิน
- ผนังมีช่องเปิดขนาดใหญ่
- ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรมพื้นดิน

ลานภายนอก

- ลานโล่งล้อมรอบด้วยศาลาหกพื้น เปิดโล่ง
- เวทีแสดงอยู่กลางลาน (ไม่ยกพื้น)
- เวทีดนตรียกพื้นสูง มีหลังคามุง
- ตกแต่งด้วยของตกแต่งตามเทศกาลงานบุญ เช่น ตุ๊กตา โคมประทีป
- ดวงโคม รวาระเบียง ดวงโคมสนามบนที่

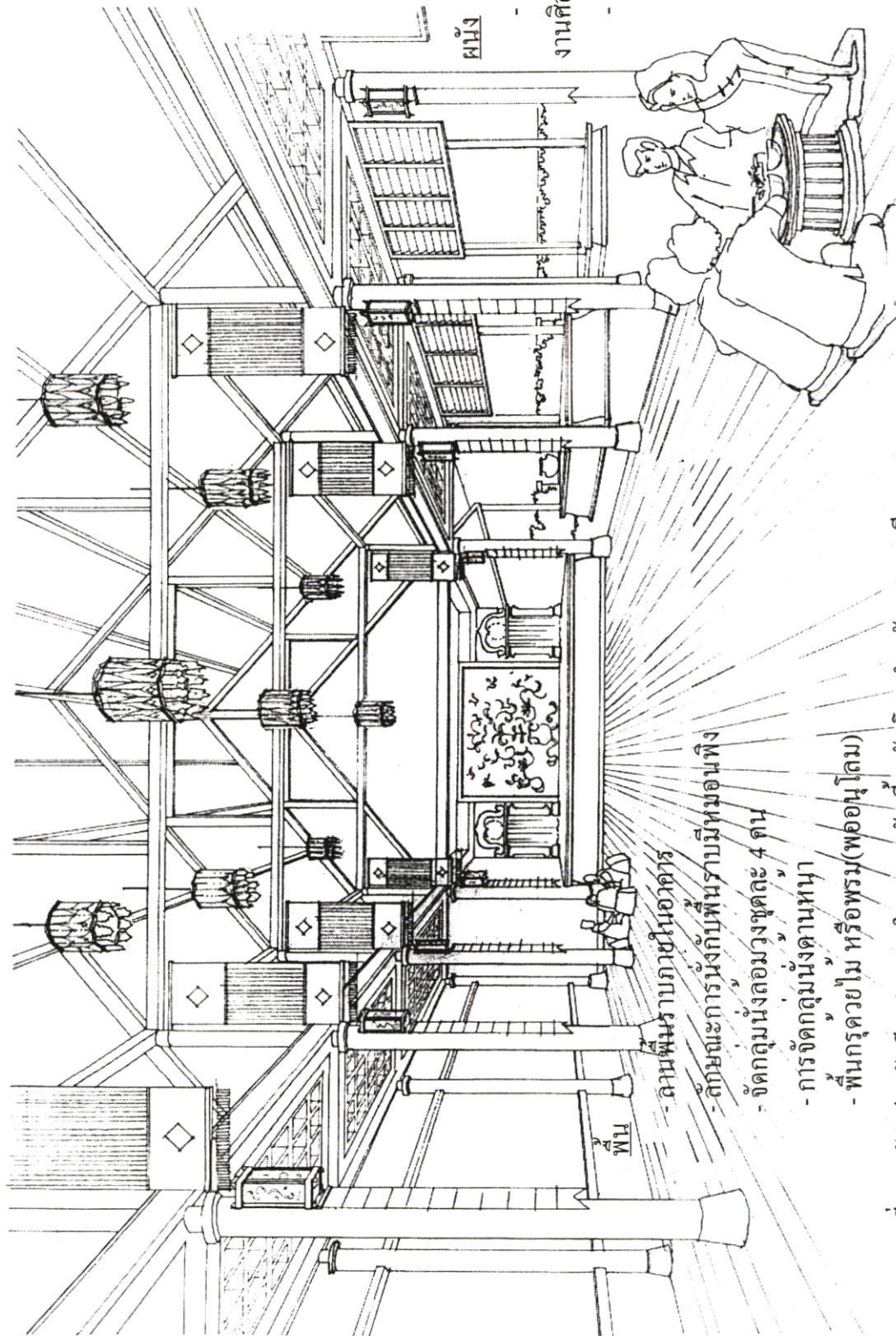
สูง

ภาพที่ 5.9 ตัวอย่างทัศนียภาพ บนลานจัดเลี้ยง ชั้นโถกสำหรับชาว เอเชีย

- ดวงโคมที่ตกแต่งแบบพื้นถิ่นเขมรจาก
เขตนาน หรือหัวเสา

- เพดานเปิดโล่งตามโครงสร้างอาคารพื้น
ถิ่น ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรม เช่น ตุงเขมร
ดวงโคมประดับแบบพื้นถิ่น

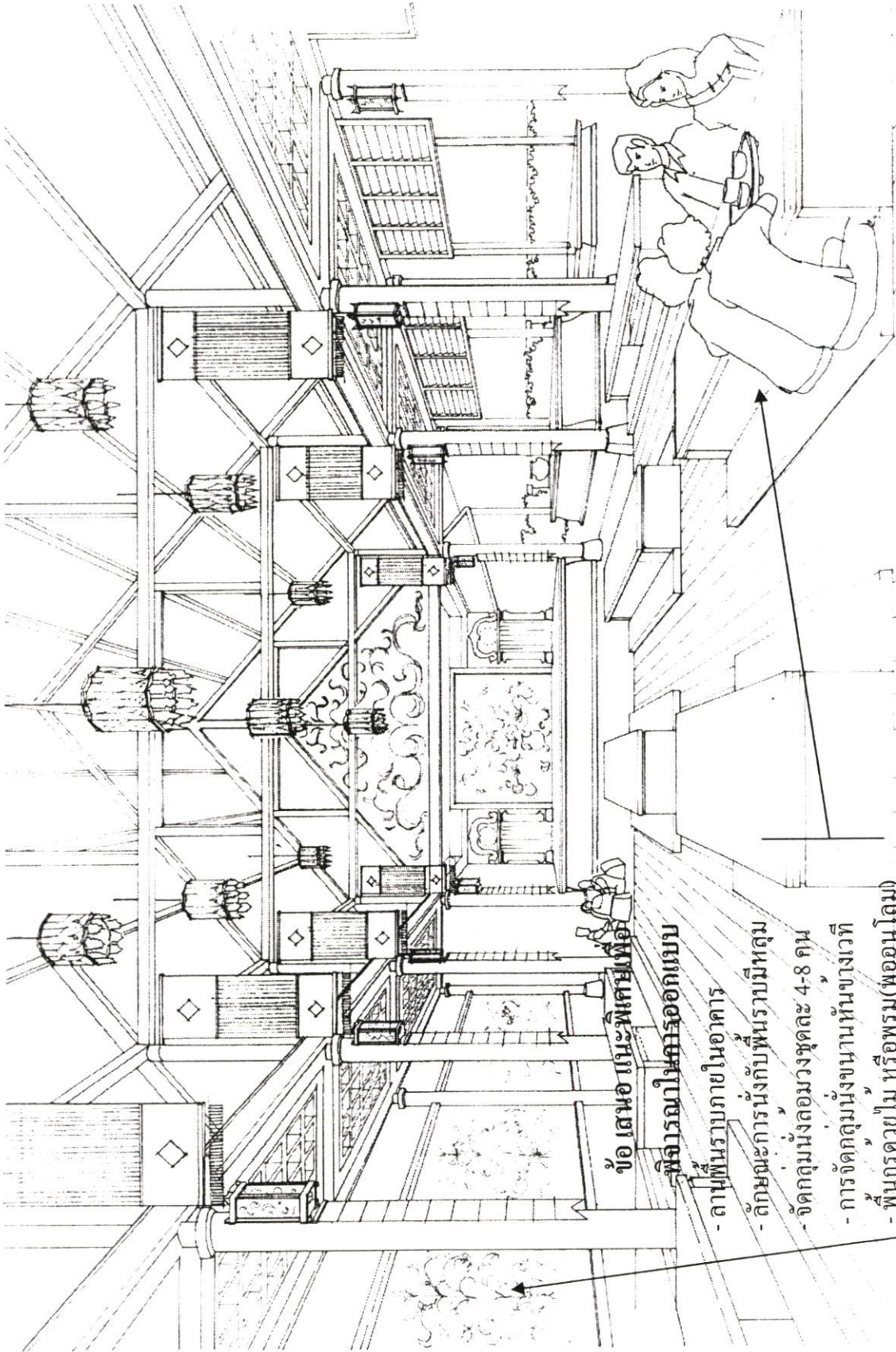
- ลานพื้นราบภายในอาคาร
- ลักษณะการนั่งกับพื้นราบมีหมอนพียง
- จัดกลุ่มนั่งล้อมวงชุดละ 4 คน
- การจัดกลุ่มนั่งตามหนา
- พื้นกรุด้วยไม้ หรือพรม(พอนู โคม)

ผนัง

- ผนัง ก่ออิฐฉาบปูน ตกแต่งด้วย
งานศิลปะหัตถกรรมพื้นถิ่น
- ผนังบางส่วนมีช่องเปิด

พื้น

ภาพที่ 5.10 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายในอาคารจัดเลี้ยงชั้น โถกสำหรับชาว เอเชีย

ข้อ เสนอแนะพิเศษเพื่อ
พิจารณาในกรณีออกแบบ

- ถานพื้นราบภายในอาคาร
- ลักษณะการนั่งกับพื้นราบมีหลุม
- จัดกลุ่มนั่งล้อมวงชุดละ 4-8 คน
- การจัดกลุ่มนั่งขนานกันข้างเวที
- พื้นกรุด้วยไม้ หรือพรม(พอนู โดม)
- ผืนนั่งตกแต่งด้วยงานจิตรกรรมฝาผนัง

ภาพที่ 5.11 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายในอาคารจัดเลี้ยงชั้น โดกลำหรับชาว เอเชีย (ข้อเสนอแนะพิเศษ)

5.2.3 แนวทางการออกแบบ ร้านชั้นโดก ๆ เพื่อกลุ่มผู้ใช้บริการชาวต่างประเทศที่ไม่ใช่คนไทย

ก. ลักษณะพฤติกรรม

ลักษณะการนั่ง ส่วนในอาคารจะเป็นการนั่งราบกับพื้น โดยมีอุปกรณ์ช่วยพยุงตัวเช่น หมอนอิง และเบาะรองนั่ง ภายนอกอาคารนั่งราบกับพื้นยกระดับ และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูง ได้แก่ การนั่งกับพื้นยกมีหลุม

ลักษณะกลุ่มการนั่ง ที่เหมาะสมควร เป็นการนั่งล้อมชั้นโดก 4 คน และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูง ได้แก่ การนั่งขนานกัน 4 คน

ลักษณะอุปกรณ์เครื่องใช้ ควรใช้โดกในการจัดสำรับอาหาร โดยจัดด้วยแวงให้มีจำนวนพอดีกับขนาดโดก

ลักษณะผัง ภายในอาคารควรเป็นพื้นที่โล่งสำหรับนั่งเป็นวงทั้งด้านหน้า และ ด้านข้างเวที และควรพิจารณาตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูง ได้แก่ การนั่งเป็นชุดล้อมวงหน้าเวที ด้านข้างเป็นชุดนั่งขนาน

ข. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอก มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา ดังต่อไปนี้

ลักษณะรูปแบบส่วนจัดเลี้ยง ควรลานโล่งที่ล้อมรอบด้วยอาคารหรือ ศาลา เปิดโล่ง กึ่งเปิดโล่ง หรือ อาจเป็นอาคารขนาดใหญ่ลักษณะสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น อาจเป็นอาคารสร้างใหม่ หรือเป็นอาคารโบราณ เนื่องจากมีความแตกต่างทางวัฒนธรรม มากจึง มีการรับรู้ และต้องการสัมผัส กับเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประจำถิ่น โดยที่วัสดุโครงสร้างที่ใช้ควรเป็นไม้ หรือเป็นวัสดุและโครงสร้าง คอนกรีตร่วมกับไม้ ในลักษณะเรือนครึ่งตึกครึ่งไม้ หลังคามุงด้วยวัสดุพื้นถิ่น และวัสดุโครงสร้างที่พอจะอนุโลมได้แก่ โครงสร้างคอนกรีตล้วน แต่หลังคาควรจะเป็นวัสดุพื้นถิ่น เช่น ไม้แป้นเกร็ด หรือกระเบื้องดินขอ

ลักษณะทางเข้า เนื่องจากอาคาร ที่เหมาะสมเป็นอาคาร ยกเรือนสูง ทางเข้า จึงควร เป็นบันไดขึ้น ไปสู่ พื้นที่จัดเลี้ยง ด้านบน ที่เป็นลาน โล่ง ส่วนจัดเลี้ยง โดยออกแบบให้ มีรูปแบบเป็นซุ้มประตู ช่องทางเข้า ที่ตกแต่ง เน้น การต้อนรับที่ชัดเจน โดยใช้วัสดุพื้นถิ่น

ค. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายใน พิจารณาเป็นส่วน ๆ ดังนี้

ระนาบภายในพื้นที่ส่วนจัดเลี้ยงอื่น ได้แก่ ระนาบพื้น ผัง เพดาน ระนาบพื้น

- ระนาบพื้น ภายในลานพื้นราบมีความต่างระดับ หรือลักษณะพื้นที่มีการยกพื้น ถ้าเป็นลานโล่ง ภายนอก เป็นพื้นราบที่มี เวทีแสดงกลางลาน และมเวทีดนตรี ยกพื้นสูง มีหลังคามุง อยู่ด้านข้าง วัสดุที่ใช้สำหรับลานโล่ง ควรเป็นวัสดุที่ทนสภาพแวดล้อม และไม่ลื่นเมื่อเกิดการเปียก เช่น พื้นคอนกรีต พื้นทรายล้าง โดยที่จะมีการปูวัสดุรองรับเมื่อจะทำการใช้งานเช่น เสื่อ พรม ส่วนพื้นที่ภายในอาคาร ควรเป็นพื้นไม้แผ่น เพราะเข้ากับบรรยากาศ ของสถานที่แต่ในบางกรณี อาจอนุโลมให้ใช้ พรมปูเต็มตลอด ผืน เพื่อให้ความรู้สึกนุ่มนวลในการใช้สอย

- ระนาบผนัง ผังของพื้นที่จัดเลี้ยง ถ้าไม่เป็นแบบเปิดโล่ง มีหลังคา (ศาลา) ก็ควรเป็นแบบกึ่งเปิดโล่ง ให้ความรู้สึกโล่งสบาย มองเห็นในส่วนจัดเลี้ยงที่เป็นลาน โล่งได้ โดยผนังบานส่วนที่มีอยู่ ตกแต่งด้วย งานศิลปะหัตถกรรม

- ระบายเพดาน ส่วนภายในอาคารเปิดให้เห็นลักษณะ โครงสร้าง อาคารพื้นถื่น เห็นวัสดุ
ธรรมชาติที่นำมาใช้ เป็น โครงสร้างและวัสดุผนังหรืออาจตกแต่งด้วยผ้า งานหัตถกรรม ในส่วนลานโล่ง
อาจใช้ตุ้ง หรือ โคมประทีป

ลักษณะอุปกรณ์ตกแต่ง ควรเป็นตุ้งแขวน และใช้งานหัตถกรรมแบบพื้นถื่น และควรพิจารณา
ตัวเลือกที่มีความพึงพอใจสูงได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาใช้การตกแต่งสถานที่ ทั้งภายใน และ ภายนอก
เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ มีมุมมองที่ดีต่องานหัตถกรรม พื้นถื่น

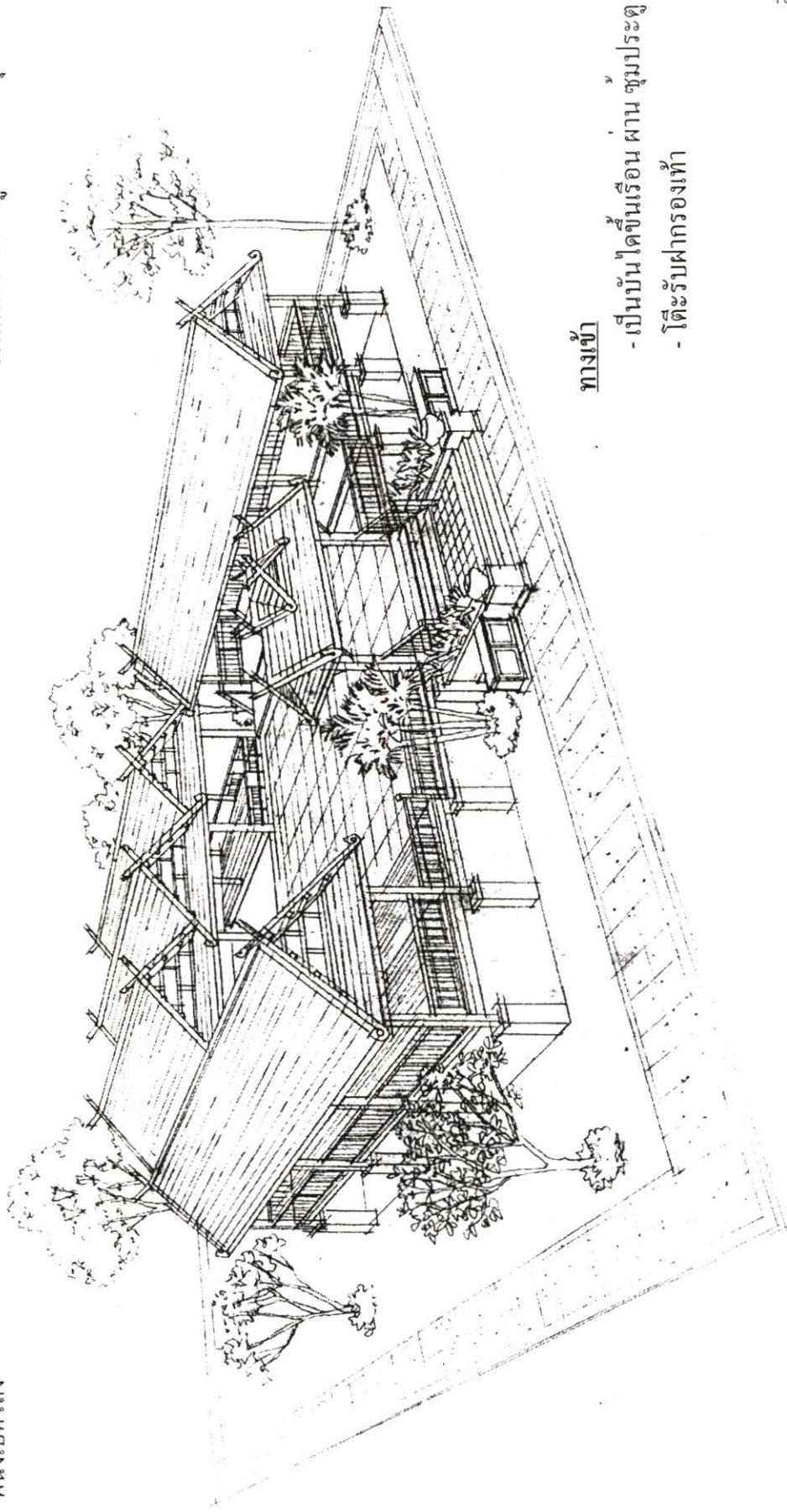
ลักษณะดวงโคม ที่นำมาใช้ ควรเป็นดวงโคมไฟที่นำมาติดตั้งบนเสาหรือระเบียงเป็นเครื่องให้
แสงสว่างหลัก หรืออาจใช้ ดวงโคมไฟสนาม ติดตั้งบนที่สูง เพื่อช่วยแสงสว่างโดยรวม และ แสงสว่าง
ในการแสดง ส่วนพื้นที่ภายในใช้ดวงโคมหัตถกรรมแขวนจากเพดาน และดวงโคมติดเสาและผนัง

อาคาร

- อาคารสร้างใหม่ขนาดใหญ่รูปทรงพินถิ่น
- วัสดุโครงสร้างเป็นไม้ หรือ ไม้+ค.ส.ด
- หลังคามุงด้วยวัสดุพินถิ่น
- ผนังเปิดโล่ง

ลานภายนอก

- ลานโล่งยกระดับล้อมรอบด้วยศาลาเปิด
- โล่งยกระดับ
- เวทีแสดงอยู่กลางลานโล่ง(ไม่ยกพื้น)
- เวทีดนตรียกพื้นสูง มีหลังคามุง

ทางเข้า

- เป็นบันไดขึ้นเรือน ผ่าน ชุมประตู่
- โต๊ะรับฝากรองเท้า

ภาพที่ 5.13 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายนอกบ้านชั้นโทศสำหรับชาวต่างประเทศนอกทวิป เอเชีย

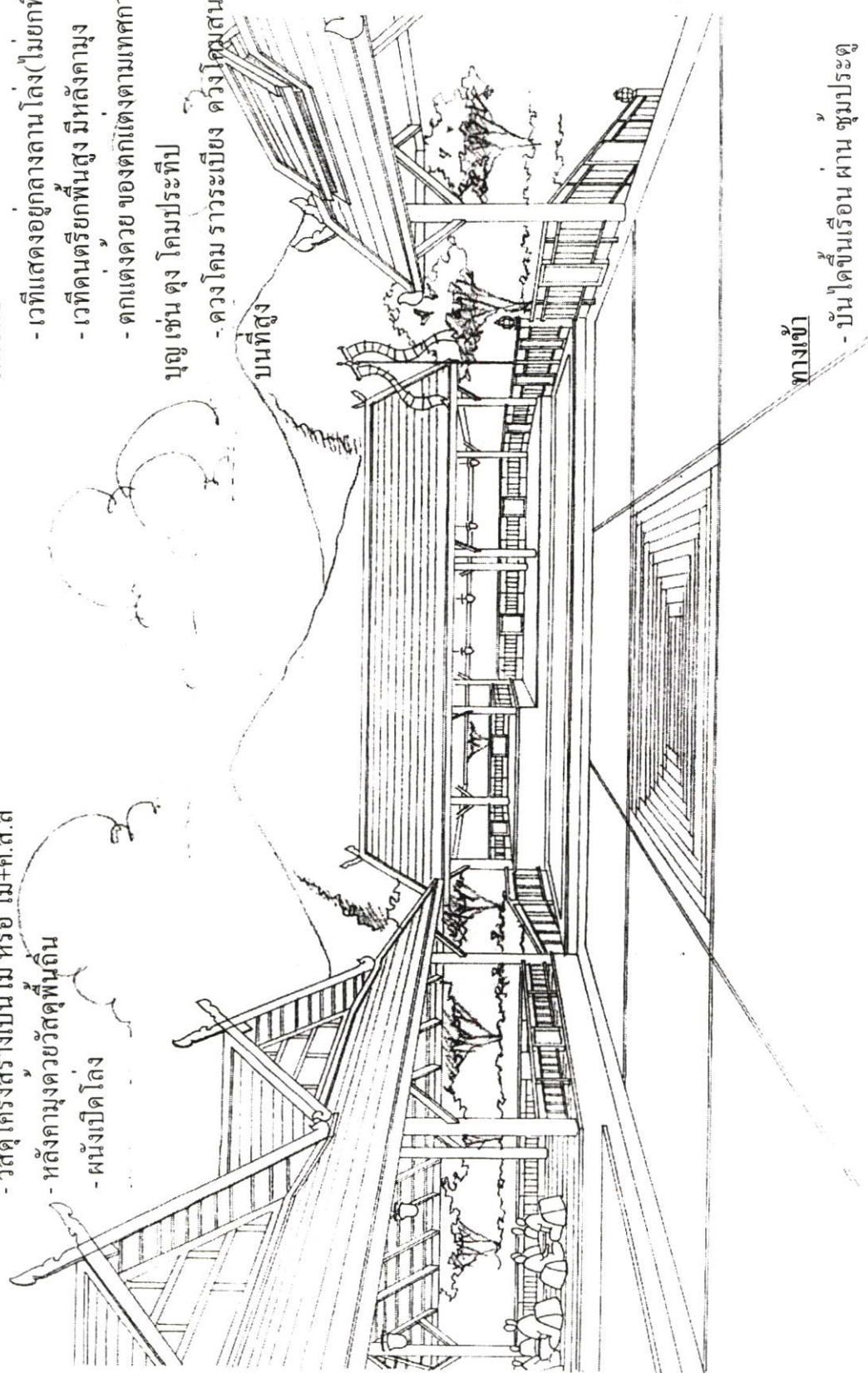
สถานภายนอก

- ดานโล่งล้อมรอบด้วยศาลา เปิดโล่ง
- บริเวณ
- เวทีแสดงอยู่กลางลานโล่ง (ไม่ยกพื้น)
- เวทีดนตรียกพื้นสูง มีหลังคามุง
- ตกแต่งด้วย ของตกแต่งตามเทศกาลงาน

บุญ เช่น ตุ๊ก โคมประทีป

- ดวงโคม รวาระเบียง ดวงโคมสนาม

บนที่สูง

ทางเข้า

- บันไดขึ้นเรือน ผ่าน ชุมประตู่

อาคาร

- อาคารขนาดใหญ่รูปทรงพื้นดิน
- วัตถุประสงค์สร้างเป็นไม้ หรือ ไม้+ค.ส.ด
- หลังคามุงด้วยวัสดุพื้นดิน
- ผ่นงเปิดโล่ง

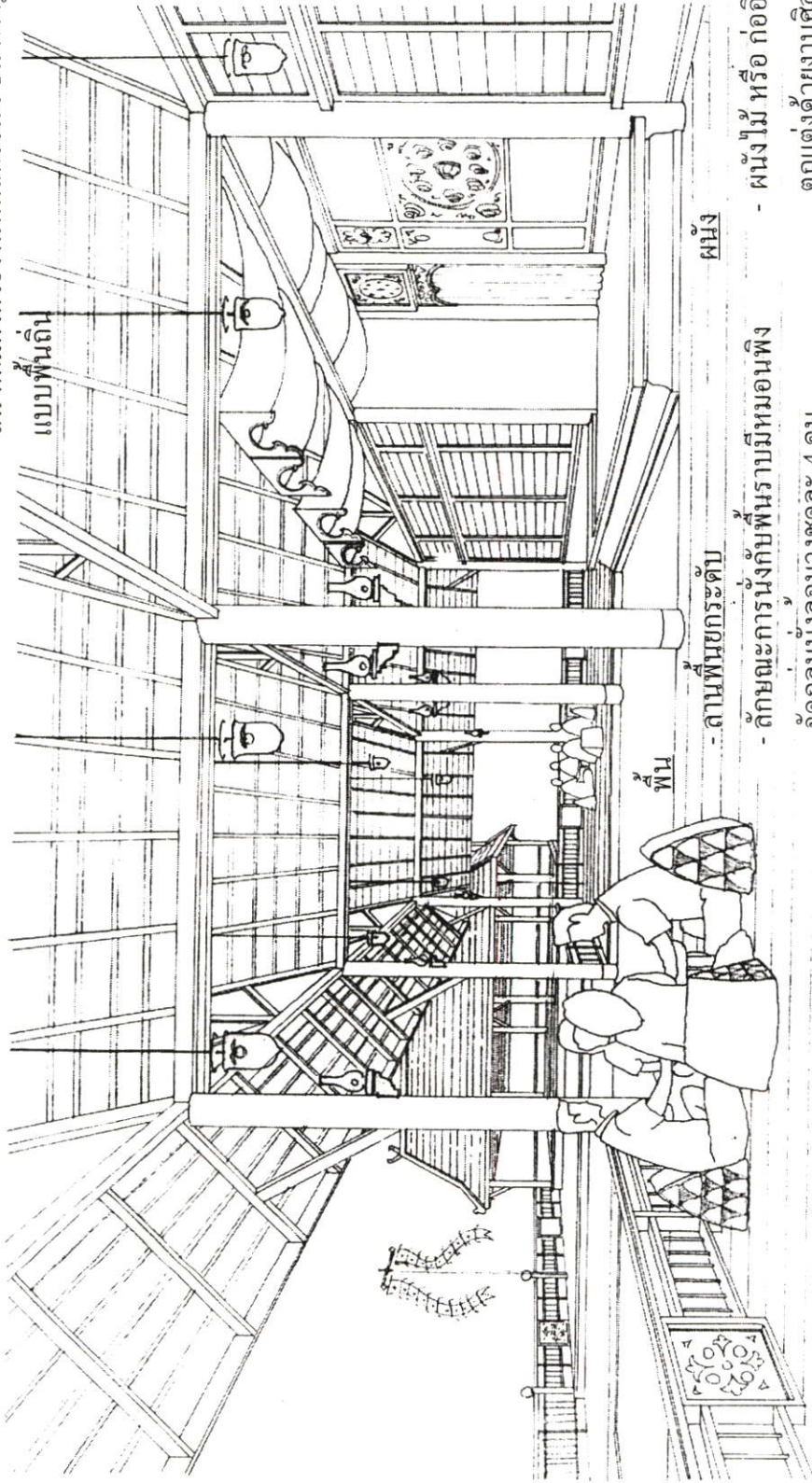
ภาพที่ 5.14 ตัวอย่างทัศนียภาพ บนลานจัดเลี้ยง ชั้นโถกสำหรับชาว ต่างประเทศนอกทวีป เอเชีย

ดวงโคม

- ดวงโคมหัตถกรรมแบบพื้นถิ่นแขวนจากเพดาน หรือหัวเสา

เพดาน

- เพดานเปิดโล่งตามโครงสร้างอาคารพื้นดิน ตกแต่งด้วยงานหัตถกรรม เช่น ผ้า ตุ้มแขวน

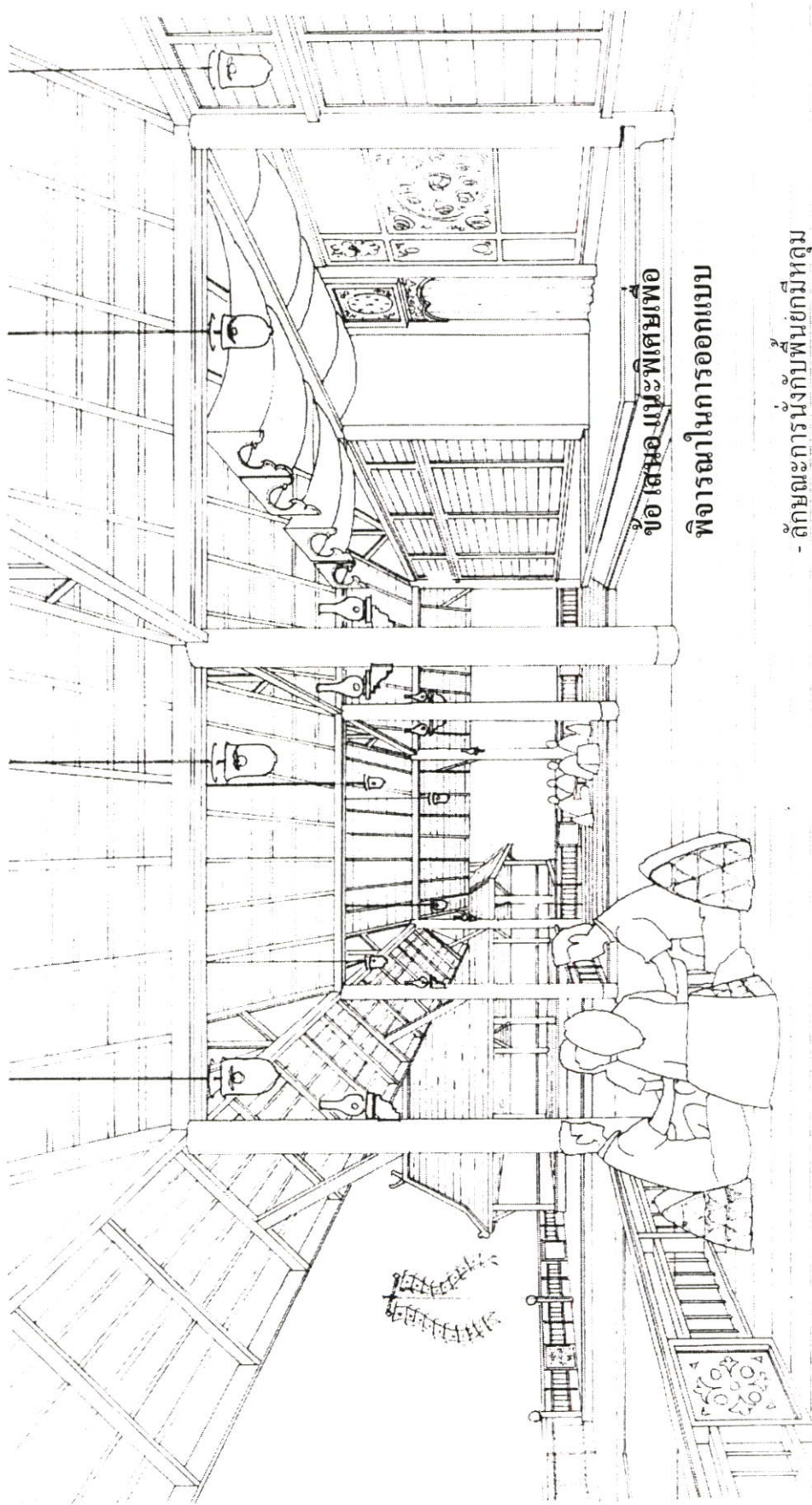
งานพื้นกระดาน

- ลักษณะการนั่งกับพื้นราบมีหมอนพียง
- จัดกลุ่มนั่งล้อมวงชุดละ 4 คน
- การจัดกลุ่มนั่งदानหน้า และ ด้านข้างเวที
- พื้นไม้ หรือ กระจูดพรม

ผนัง

- ผนังไม้ หรือ ก่ออิฐฉาบปูน ตกแต่งด้วยงานศิลปะ หัตถกรรมพื้นดิน
- ผนังบางส่วนเปิดโล่ง

ภาพที่ 5.15 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายในอาคารจัดเลี้ยงชั้น โถกสำหรับชาว ต่างประเทศนอกทวีป เอเชีย

ขอเสนอแนะพิเศษเพื่อ
พิจารณาในการออกแบบ

- ลักษณะการนั่งกับพื้นยกมีหลุม
- จัดกลุ่มนั่งล้อมวงชุดละ 4-8 คน
- เพดานเต่งหลุม
- ผนังกรุดวักวัสดุตกแต่ง

ภาพที่ 5.16 ตัวอย่างทัศนียภาพ ภายในอาคารจัดเลี้ยงขึ้น โตกสำหรับชาว ต่างประเทศนอกทวีป เอเชีย
(ข้อเสนอแนะพิเศษ)

5.3 ข้อเสนอแนะ

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ภาคสนาม และนำมาสรุปผลจนเป็นแนวทางการออกแบบร้าน ชัน โดก แล้วนั้น มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษาต่อ

จากผลสรุปที่ออกมา มีประเด็นที่สามารถเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

ก. รูปแบบที่สรุปออกมาได้แบ่งลักษณะเพื่อรองรับกลุ่มผู้ใช้บริการทั้ง 3 กลุ่ม ที่มีความแตกต่างกัน ของภูมิหลังทางวัฒนธรรม ซึ่งอาจมีการศึกษาต่อไปว่าเราจะสามารถที่จะรวบรวมลักษณะทางกายภาพทั้ง 3 ให้ออกมา เป็นรูปแบบเดียวเพื่อใช้ เป็นรูปแบบหลักได้หรือไม่

ข. ขณะที่ทำการศึกษาข้อมูลของวัฒนธรรมกัน ชัน โดกดั้งเดิมได้พบว่าในปัจจุบันมีกิจกรรม การจัดเลี้ยงต้อนรับสำหรับคนจำนวนมาก อีกรูปแบบหนึ่ง คือ การจัดเลี้ยงแบบ “กาดหมั้ว” มีลักษณะคล้าย บูฟเฟ่ ผสมกับการออกร้านเป็นซุ้มๆ (รายละเอียดดูในภาคผนวก) น่าจะเป็นแนวทางที่จะศึกษา เปรียบเทียบ ข้อเด่นข้อด้อย ของการเลี้ยง แบบกาดหมั้ว กับการเลี้ยงแบบ ชัน โดก เพื่อ เป็นแนวทางใน การพัฒนากิจกรรมที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น

ค. จากการศึกษาลักษณะความเหมือน คล้ายแตกต่าง ของวัฒนธรรม ชัน โดก ดั้งเดิมกับร้าน ชัน โดกในปัจจุบัน ทำให้เห็นว่ายังมีลักษณะบางอย่างของวัฒนธรรม ชัน โดกดั้งเดิมที่ไม่มีในร้าน ชัน โดก ปัจจุบันทำให้ อยู่นอกเหนือการเปรียบเทียบ จึงน่าจะศึกษาว่าองค์ประกอบเหล่านั้นจะสร้างความพึงพอใจ ให้แก่ผู้ใช้บริการได้มากน้อยแค่ไหน

ง. ด้วยวิธีการวิจัยลักษณะนี้ สามารถนำไปพัฒนาเพื่อทำการศึกษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ของอาคาร หรือ สถานที่ที่มีกิจกรรม ทางศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่น รูปแบบอื่นๆต่อไป

5.3.2 ปัญหาที่พึงระวังในการทำวิจัย

จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม มีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ก. การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ของผู้ใช้บริการ สำหรับงานวิจัยที่ต้องเกี่ยวข้องกับ ชาวต่างประเทศ ในการสำรวจเบื้องต้นจากการสอบถาม ผู้ให้บริการ ทำให้กำหนดกลุ่มผู้ใช้ บริการออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ชาวไทย ชาวเอเชีย และชาวต่างประเทศ ที่ไม่ใช่ของเอเชีย ทำให้ผู้วิจัย สร้างเครื่องมือในการนำ ความพึงพอใจมาเป็นแบบสอบถาม 4 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาจีน กลาง ภาษาญี่ปุ่น และภาษาอังกฤษ แต่เมื่อนำไปเก็บข้อมูลจริง ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ครบ ตามที่ตั้งใจไว้เนื่องจาก

- ภาษาจีนกลางที่เตรียมไว้ คนได้ห้วน บอกว่าบางคำสะกดไม่เหมือนกันอ่านไม่ได้
- ขณะที่ทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามได้พบว่า ปัจจุบันในกลุ่มผู้ใช้บริการชาวเอเชีย สัดส่วนการใช้บริการของชาวเกาหลีมีมากขึ้น

- แบบสอบถามภาษาอังกฤษมีปัญหาเหมือนกัน เนื่องจาก กลุ่ม ตัวอย่าง ที่เป็นชาวยุโรป ส่วนมาก ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ เช่น ชาวเยอรมัน ชาวดัช ชาวสเปน ฝรั่งเศส ทำให้พบกลุ่มตัวอย่างมาก แต่ไม่สามารถขอข้อมูลได้

ข. การวางแผนเก็บข้อมูลต้องควบคุมเรื่องช่วงเวลาให้ดี ถ้าข้อมูลที่ต้องการนั้นเกี่ยวข้องกับระยะเวลาต่างๆในแต่ละช่วงของปี จากการเก็บข้อมูลผู้วิจัย ได้วางแผนเก็บข้อมูลความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละร้าน ในช่วงเวลา เดือน ธันวาคม-มกราคม ซึ่งเป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวมาใช้บริการที่เชียงใหม่มาก แต่เนื่องจากขั้นตอนในการเตรียมแบบสอบถามซับซ้อนกว่าที่คิดไว้ทำให้ช่วงในการเก็บข้อมูลจริง มาอยู่ที่ปลายเดือน มกราคม – ต้นเดือน กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงปลายของฤดูท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่ม ผู้ใช้บริการลดลงไป มาก ทำให้โอกาสในการเก็บข้อมูลน้อยลง ไปมาก และบางร้าน ซึ่งเปิดบริการ และหลายพื้นที่อาจตัดสินใจระงับการให้บริการในบางส่วน ทำให้ไม่สามารถ เก็บข้อมูล ได้ครบตามที่วางแผนไว้ได้ เช่นร้านที่มีทั้งลานและ โถงภายในอาคาร ช่วงฤดูหนาวอาจให้บริการเฉพาะบริเวณลาน และในทางกลับกันในช่วงฤดูฝน อาจให้บริการเฉพาะ โถงภายในอาคาร

ค. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ควรวางแผนในการเก็บข้อมูลภาคสนาม และการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพราะจากที่ประสบมา ผู้วิจัย ทั้งช่วงระยะเวลา จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม และการเก็บข้อมูล ความพึงพอใจ เป็นเวลา 1 ปีกว่า ผลก็คือ ลักษณะทางกายภาพของร้าน บางร้านเปลี่ยนไป หรือ บ้างร้านมีการเปลี่ยนแปลง สถานะ หรือ นโยบาย ทำให้

- การติดต่อรอบหลังยุ่งยากเพราะอาจจะต้องเริ่มติดต่อกับเจ้าหน้าที่คนใหม่
- การเปรียบเทียบข้อมูลของจากลักษณะทางกายภาพที่เปลี่ยนไป กับข้อมูลความพึงพอใจอาจไม่ถูกต้อง และยุ่งยากในการสรุปผล

- จำนวน ร้านที่จะเก็บข้อมูล เปลี่ยนไป เพราะบางร้าน อาจเลิกกิจการไป หรืออาจมีร้านใหม่เกิดขึ้นมาในช่วงที่เว้นระยะในการเก็บข้อมูล

บรรณานุกรม

- โครงการสังคมศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ภาควิชา สังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล “ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสังคม และ วัฒนธรรม กรณีศึกษา จังหวัดเชียงใหม่”

- จันทน์ เพชรานนท์ “การทำรายละเอียดประกอบ โครงการออกแบบ สถาปัตยกรรมภายใน ” ภาควิชา สถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง 2542

- ชาคี ภาสกร .2536 “การศึกษาแนวทางการออกแบบเอกลักษณ์ สำหรับต้นแบบบ้านเช่า วัตถุประสงค์แบบเฟรนด์ไชส์” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย,สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

- ดร. ทรงพล ภูมิพัฒน์ “จิตวิทยาทั่วไป” ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพฯ 2538

- ผศ. ปราณี รามสูต “จิตวิทยาทั่วไป” สถาบันราชภัฏ ธนบุรี กรุงเทพฯ 2542

- ผศ. พรทิพย์ เขียวธีระวิทย์ “ศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยว ใน อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2542

- เพื่อเฉลิมฉลองอายุครบ 6 รอบ นายไกรศรี นิมานเหมินท์ 24 ธันวาคม 2527 “ลายคราม”

- มณี พยอมยงค์ “ประเพณีสิบสองเดือน ล้านนาไทย” เชียงใหม่ : ส.ทรัพย์การพิมพ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2529

- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ “นิทรรศการอาหารพื้นเมืองเชียงใหม่ 700 ปี” และ พิธีคำหัว อธิการบดี และอาจารย์ อาวุโส มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2539

- วาณี เอี่ยมศรีทอง,ประหยัด สายวิเชียร, “อาหารล้านนา” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กลางเวียงการพิมพ์ จำกัด เชียงใหม่ 2538

- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร “พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม” พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2541

- “วัฒนธรรม พัฒนาการ ทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัด เชียงใหม่” คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสาร และจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จัดพิมพ์ใน โอกาสพระราชพิธี มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542

- สนิท สัมครการ “สังคมและวัฒนธรรม ของภาคเหนือ ประเทศไทย”

- อรศิริ ปาณินท์ “ที่ว่างทางสถาปัตยกรรม” กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2523

- JON LANG "DESIGNING FOR HUMAN BEHAVIOR" ARCHITECTURE AND THE BEHAVIORAL SCIENCES STROUDSBURG, PENNSYLVANIA DOWDEN, HUTCHINSON 2 ROSS 1974

ภาคผนวก ก.

ข้อมูลพื้นฐานลักษณะประเพณีชั้นโตกตั้งเดิม

1. ลักษณะโดยทั่วไปของอาหารพื้นเมืองทางเหนือ (กับข้าวเมือง, ม.ช)

ความเป็นมา อาหารล้านนา

ชาวล้านนามีอาหารนิยมประจำถิ่นมีมากมายหลายชนิด และมีจำนวนไม่น้อยที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนบ้านหรือกลุ่มชนที่เคยเข้ามาอาศัยอยู่ในอาณาเขตล้านนา เช่น ไทยเงี้ยว (เงี้ยว) จีนอิสลาม (จีนฮ่อ) และคนพื้นเมือง (คนเมือง)

ธรรมชาติของอาหารล้านนา โดยทั่วไปไม่นิยมกะทิ (มะพร้าว) ไม่ใช้น้ำตาล โดยเฉพาะประเภทแกงเผ็ดต่างๆ นิยมใช้ไขมัน หรือน้ำมันจากสัตว์และพืชแทน อาหารประเภทแกงที่ทำจากเนื้อสัตว์จะเคี้ยวให้ เปื่อย (อ่อม-เคี้ยว) เช่น แกงอ่อม ไข่ไก่ แกงที่ปรุงจากเนื้อสัตว์ทุกชนิด แกงอ่อมไก่ แกงอ่อมจิ้งจิว (แกงอ่อมเนื้อวัว) แกงอ่อมจิ้งควาย (แกงอ่อมเนื้อควาย) แกงอ่อมนี้จะมีเนื้อสัตว์ล้วนๆ ไม่มีผักปน นอกจากใบมะกรูดเท่านั้น คำว่า จิ้น ใช้เรียกรวมทั้ง หมู ไก่ เนื้อวัว เนื้อควาย ถ้าจะเรียกแต่ละชนิดก็เรียก จิ้น ไก่ จิ้นหมู จิ้นจิว (วัว) จิ้นควาย

ลักษณะโดยทั่วไปของอาหารพื้นเมือง

อาหารล้านนาโดยทั่วไปรสไม่เผ็ดจัดถ้าเทียบกับอาหารภาคใต้ หรือรสค่อนข้างจะเป็นกลางๆ นอกจากน้ำพริกต่างๆ เช่น น้ำพริกหนุ่ม น้ำพริกแดง (น้ำพริกตาแดง) จะมีรสจัด และรับประทานกับผักสดและสุกทุกชนิด และเนื่องจากคนล้านนานิยมรับประทานข้าวเหนียวมากกว่าข้าวเจ้า จะเห็นว่าอาหารส่วนใหญ่จะมีน้ำน้อย เพื่อช่วนให้ช่วยสะดวกเวลาใช้ข้าวเหนียวจิ้ม หรือใช้มือหยิบคนล้านนา นิยมรับประทานผัก จะเห็นได้จากแกง เช่น แกงแค มีผักหลายชนิดรวมกัน น้ำพริก ลาบ ที่รับประทานกับผักนานาชนิดแล้ว ชาวล้านนาซึ่งนิยมนำผักต่างๆมายำ แกง และอื่นๆอีกมากมาย เช่น ยำผักกาด ยำหน่อไม้ ตำมะหนูน (ตำขม) แกงขมุน แกงผักกาดจืด แกงผักเสี้ยว ตำมะโอ (ตำส้มโอ) ตำมะผาง (ตำมะพร้าว) ตำมะตั้น (ตำกระท้อน) ตำมะถั่วพู (ถั่วพู) ตำมะเขือ ตำมะเขือ แกงหยวก แกงตุน ยำผักกาดดอง แกงขอดมะพร้าว ยำไก่ใส่หัวปลี (ยำจิ้นไก่) แกงบ่าฟักหม่น (ฟักเขียว) แกงบ่าฟักแก้ว (แกงฟักทอง) กระบองหัวปลี แกงผักบั้ง (ผักปลัง) หรือขนมจีนน้ำเงี้ยวที่รับประทานกับถั่วงอก และผักกาดดอง รวมทั้ง ข้าวซอยซึ่งรับประทานกับผักกาดดองและหอมแดง ผักใบอ่อนทุกชนิด เช่น ขอดมะม่วง ขอดมะขาม สามารถนำมายำ หรือใส่แกงได้เช่นกัน

วัฒนธรรมการบริโภค

กินเช้า (อ่านว่า “กินเช้า”) การรับประทานอาหารเช้าเรียกกัน โดยทั่วไปว่ากินเช้า คือ กินข้าว ซึ่งการรับประทานอาหารเช้าของชาวล้านนานั้นมีแบบแผนโดยทั่วไปดังนี้

อาหารที่รับประทาน อาหารที่รับประทานเป็นหลักคือ ข้าวหนึ่ง หรือข้าวหนึ่ง และกับข้าวซึ่งเรียกกันว่าของกิน ของไขว่ หรือ คำกิน อีก 1-2 อย่าง ซึ่งมีหลายประเภทด้วยกัน อาทิ แกง น้ำพริก ยำ ตำ ไข่ ลาบ ขั้ว เป็นต้น ทั้งนี้อาหารที่นิยมทำรับประทานในชีวิตประจำวันมักได้แก่อาหารประเภทแกง และ น้ำพริก

เวลาที่รับประทาน/มืออาหาร ชาวล้านนารับประทาน 3 มือ เช่นเดียวกับที่อื่นๆ คือมือเช้าเรียกว่า ข้าวมาย มือกลางวันเรียกว่า ข้าวทอน (อ่านว่า “เข้าตอน”) และ มือเย็นเรียกว่า เข้าแลง

2.การแบ่งประเภทตามลักษณะของอาหาร (กับข้าวพื้นเมือง.ม.ช .)

อาหารของชาวล้านนาเป็นอาหารที่รับประทานกับข้าวเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยมีอาหารว่าง หรือ “ของกินเล่น” อาหารประเภทขนมหวานส่วนใหญ่จะทำด้วยแป้ง และน้ำตาล และมีไม่กี่ชนิด กล่าวไว้ว่า ชาวล้านนาจะรับประทานอาหารแต่ละมือเป็นหลัก ไม่รับประทานจุกจิก ลักษณะของอาหาร สามารถแยกประเภทได้ ดังนี้

อาหารคาว

1.1 อาหารที่รับประทานกับข้าว เช่น แกงอ่อม แกงแค แกงฮังเล แกงฟักใส่ไก่ แกงดอก ผักปลัง แกงขนุน แกงเห็ดเผาะ แกงกระด้าง ผักกาดจ้อ กุ้งเห็ดเผาะ คำขนุน ลาบ ใส่อั่ว ห่อนึ่ง ไก่ ยำหน่อไม้ อู๊ดไก่(อู๊ดไก่) และ น้ำพริกต่างๆ เป็นต้น

1.2 อาหารจานเดียว เช่น ข้าวซอย ขนมจีนน้ำเงี้ยว ข้าวเงี้ยว(ข้าวกั้นจีน) ผัดหมี่ เป็นต้น อาหารถนอม เช่น แหนม แคนหมู หนั๋งพอง ข้าวแคบ น้ำเมียง น้ำปู กระเทียมดอง หน่อไม้ดอง เนื้อเค็ม เนื้อนึ่ง เป็นต้น

อาหารหวาน เช่น ขนมเทียน(เข้าหนมจ็อก) ขนมวง ข้าวต้มหัวหงอก ขนมเกลือ ขนมปลา เป็นต้น

ประเภทอาหารในวิถีชีวิต

ของกินของ,ของไขว่ หรือ คำกิน (อ่าน “คำกิน”)หรือเรียกรวมๆ ว่า เข้าน้ำคำกิน คือกับข้าว โดยทั่วไป แล้วมักหมายถึงอาหารที่ใช้กินกับข้าวในแต่ละมื้อ ซึ่งในแต่ละมื้อมักจะมี 1-2 อย่าง ของกินของชาวล้านนามีหลายชนิดทั้งที่ทำมาจากพืชผักและเนื้อสัตว์ ซึ่ง มีวิธีการปรุงหลายรูปแบบ (ดูเพิ่มที่ เยียะกิน) ของกินหรือกับข้าวล้านนาที่รู้จักกันทั่วไป อาทิ แคนหมู ใส่อั่ว น้ำพริกหนุ่ม น้ำพริกฮองแกงฮังเล แกงแค ลาบจีน แกงอ่อม จอผักกาด เป็นต้น

ทั้งนี้ เราอาจจะแบ่งประเภทอาหารในวิถีชีวิต โดยทั่วไป ดังนี้

1. อาหารในชีวิตประจำวัน เป็นอาหารที่กินกันตามปกติในชีวิตประจำวัน ซึ่ง มีอยู่มากมายหลายชนิด ทั้งที่

ทำมาจากพืชผักและเนื้อสัตว์ ซึ่งวิธีการปรุงหลายรูปแบบ เช่น แกง น้ำพริก ยำ คำ ส้า ลาบ คัมส้ม เอียบ อื้อบ ปิ้ง จี่ จอ เจียว เป็นต้น (ดูเพิ่มที่ เยียะกิน) แต่ชนิดที่นิยมทำกินกันเป็นประจำ มักได้แก่อาหารประเภทน้ำพริก และแกงผักต่างๆ ชนิดของอาหารมักจะสัมพันธ์กับฤดูกาล และการเกษตร ซึ่งแหล่งของอาหาร และวิธีการ ได้อาหารมาบริโภคมี ดังนี้

1.1 จากแหล่งธรรมชาติ เช่น ชุงนา,หนองน้ำ,ป่าแพะ(ป่าโปร่ง)คอย โดยการเก็บหาและการล่า อาหารประเภทผัก เช่น ผักขี้เหล็ก ผักกูด ผักบุ้ง บัวลอย หน่อไม้ ผักปุมปลา ฯลฯ ประเภท สัตว์และแมลง เช่น หนูนาง,จิกู๋(จิ้งหรีด)กบ เขียด ปู ปลา กุ้ง หอย อีฮวก(ลูกอีฮอก) ฯลฯ

1.2 จากกรเพราะปลูกและเลี้ยงสัตว์ ผักที่นิยมปลูกในสวนครัว เช่น ผักกาด ผักชี ต้นหอม มะเขือ บวบ ถั่วฝักยาว กระถิน ตรีโครี ฯลฯ ส่วนสัตว์เลี้ยงที่มีการเลี้ยงเพื่อนำมาบริโภค ได้แก่ ไก่ ปลา ส่วนหมู วัว ควาย ซึ่งเป็นสัตว์ใหญ่นั้นมักจะเลี้ยงขาย หรือไว้บริโภคในงานเลี้ยงใหญ่

1.3 จากการขอหรือยืมจากเพื่อนบ้าน โดยทั่วไปมักจะเป็นอาหารประเภทพืชผัก ที่มักจะมีการขอยืมกันเสมอ ได้แก่ ตะไคร้ ใบมะกรูด ผักไผ่ สระแหน่ ฯลฯ หรือ ผักชนิดปลูกขึ้นง่าย ซึ่งมักจะเป็นผักที่ใช้เป็นผักกับ คือผักจิ้ม อาหารประเภทน้ำพริก ลาบ ยำ ตำ ส้า เป็นต้น

1.4 จากตลาด มักได้แก่อาหารจำพวก เนื้อหมู เนื้อวัว เนื้อควาย อาหารสำเร็จรูป อาหารกระป๋อง อาหารทะเล และอาหารถุงสำเร็จแล้ว สำหรับครัวเรือนที่ไม่มีการประกอบอาหาร

2. อาหารในโอกาสพิเศษ โอกาสพิเศษในที่นี้ เช่น งานแต่งงาน งานบวช งานศพงานเลี้ยงคอบแทนต่างๆ

อาทิ ช่วยปลูกบ้าน ช่วยทำนา-เกี่ยวข้าว หรืองานเลี้ยงต้อนรับ เช่น ญาติหรือเพื่อนฝูงมาเยี่ยมเยียน มีแขกมาบ้าน หรืองานเลี้ยงฉลองความสำเร็จต่างๆ เช่น ถูกหวย สอบได้ เงินเดือนขึ้น เงินเดือนออก ฯลฯ

ชนิดอาหารที่นิยมทำเลี้ยงกันในโอกาสพิเศษ ได้แก่ ลาบจีน แกงอ่อม ยำจีนไก่ โดยเฉพาะลาบจีนถือเป็นอาหารคู่งานเลี้ยงที่ควรต้องมีเลยทีเดียว(ดูเพิ่มที่ ลาบ) สำหรับงานแต่งงานอาจมีอาหารบางชนิดที่เป็นมงคลแก่งาน เช่น แกงขนุน(หมายถึงแกงเกือหนุน) แกงฟักหม่น(หมายถึงการฟุ่มฟักรักใคร่) ส่วนในงานศพจะงดเว้นแกงฟักหม่น เพราะในสมัยก่อนจะใช้ฟักผ่าเป็นซีกๆ วางไว้กับศพเพื่อใช้กลบกลิ่นศพ

3. อาหารในเทศกาล เทศกาลที่มีความสำคัญ เช่น ปีใหม่-สงกรานต์ เข้าพรรษา ออกพรรษา ถือว่าเป็น

โอกาสพิเศษด้วยเช่นกัน และจะมีการเตรียมอาหารสำหรับไปทำบุญที่วัดด้วย จึงมีการหาซื้อเนื้อสัตว์มาประกอบอาหารมากกว่าในชีวิตประจำวันทั่วไปอาหารที่นิยมทำกัน คือ ห่อหนึ่ง ซีนทอด ซีนปิ้ง ปลาปิ้ง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีพวก เข้าหนมเข้าดัม เช่น เข้าหนมจ้อก(ขนมเทียน) เข้าดัม หัวหงอก ข้าวคัมกะทิ(ข้าวคัมมัด) เข้าหนมปาด เข้าหนมป้าแดง เข้าหนมเกลือ เข้าแตง เข้าแคบ เข้าหลาม เป็นต้น

4. อาหารในพิธีกรรม พิธีกรรมในที่นี้ เช่น เลี้ยงผี ส่งเคราะห์ ส่งแทน สืบชะตา เป็นต้น สำหรับอาหารในพิธี

เลี้ยงผี นั้น ไม่แตกต่างจากอาหารในที่เลี้ยงมนุษย์ แต่จะเป็นอาหารที่ถือกันว่าเป็นอาหารอย่างดิหรือ หันเลี้ยว ทั้งนี้เพื่อให้ผีเกิดความพอใจ ซึ่งมักได้แก่ ลาบจีน แกงอ่อม ไก่ต้ม และจะต้องมี

เครื่องคัมคือเหล้า ส่วนพิธีกรรมสังเคราะห์ ส่องแดน สืบชะตา ที่ต้องมีการอัญเชิญเทวดานั้นจะไม่มีอาหารเหล่านี้ แต่จะเป็นอาหารจำพวกผลไม้ เช่น กล้วย อ้อย มะพร้าว และแกงส้มแกงหวาน

สิ่งที่ไม่ควรกระทำในระหว่างการรับประทานอาหาร การรับประทานอาหารนั้นมารยาทถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นการนั่งอยู่กับพร้อมหน้าทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ ถือเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็ก ส่วนเด็กต้องให้ความเคารพผู้ใหญ่ อีกประการหนึ่งคือ ข้าวปลาอาหาร ถือเป็นสิ่งมีพระคุณที่หล่อเลี้ยงชีวิตต้องให้ความเคารพด้วยเช่นกัน ดังนั้นในการรับประทานอาหารจึงมีข้อห้าม หรือ สิ่งที่ไม่สมควรกระทำ คือ

- ไม่ผายลม
- ไม่ถ่มดุย
- ไม่เล่นหยอกล้อกัน
- ไม่ทะเลาะกัน
- ไม่หัวเราะ
- ไม่พูดมาก
- ไม่เอาช้อนเคาะกัน ไม่เอาช้อนเคาะถ้วยชามหรือขัน โศกให้เกิดเสียงดัง
- ไม่นินทาผู้อื่น (เชื่อว่าจะทำให้ผู้ถูกนินทาฝันถึงอวัยวะของผู้นินทา)
- ไม่ใช่ช้อนคนแกงจนหกถ้นด้วย
- เมื่ออิ่มแล้วไม่บ่นว่า “คัดท้อง-ก๊ัดต้อง” ถือเป็นคน โง่ ไม่รู้จักประมาณตน

ภาคผนวก ข.

เครื่องมือในการวิจัย(เก็บข้อมูล)

เมื่อพิจารณาการสัมมนาครั้งนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบเกี่ยวกับ
พฤติกรรมการบริโภคอาหาร และสภาพลักษณะทางกายภาพของประชาชนชั้นโลกดั้งเดิมจากผู้ที่ทรงคุณ ภูมิทาง
ด้านจิตวิทยา โภชนาการ และประชาชนชั้นโลกดั้งเดิม ตามลักษณะของกิจกรรมการกินได้แก่

- ขว้าย่านทั่วไปประจำวัน
- การจัดเลี้ยงที่บ้าน
- การจัดเลี้ยงที่วัด
- การจัดเลี้ยง ชั้น โลกดินเนอร์

โดยมีหัวข้อที่จะศึกษาดังนี้

1. ลักษณะอาหาร + จำนวนอาหารในแต่ละมื้อ(บน โลก)

2. วิธีการรับประทานอาหาร

3. อุปกรณ์เครื่องใช้ในการรับประทาน

- โถก , ก้ว (ถาด), อย่างอื่น
- โถกวัด (โถกพระ) , ถาด
- โถกพระเจ้าหน้าท่านแก้ว

4. ลักษณะการนั่งทานอาหาร

- ลักษณะท่านั่ง
- การวางภาชนะ
- การวางกล่องข้าว(เหนียว) หรือ จานข้าว(จ้าว)

5. รูปแบบการจัดวางกลุ่มที่นั่งทานอาหาร

6. ลักษณะผังการจัดวางกลุ่มที่นั่งทานอาหาร

7. ขั้นตอนของกิจกรรมการกิน และ การใช้เวลาแต่ละช่วงของขั้นตอนกิจกรรม

8. ตำแหน่ง หรือ บริเวณที่ใช้ทานชั้น โลก

9. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอกของส่วนจัดเลี้ยงชั้น โลก

9.2 ลักษณะรูปทรงอาคาร

9.1 ลักษณะรูปแบบบริเวณทนายเข้า

10. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายในของส่วนจัดเลี้ยงชั้น โลก

10.1 การยกพื้น , พื้นี่ต่ำระดับ

10.2 ลักษณะเพดาน

10.3 ลักษณะการปิดล้อมพื้นที่

10.4 รูปแบบการตกแต่ง พื้น ,ผนัง ,เพดาน

10.5 อุปกรณ์ตกแต่งภายในพื้นที่

10.6 ชนิด , ลักษณะแสงไฟ

หัวข้อ	รายการ	ถ่ายภาพ	สังเกต / บันทึก	สัมภาษณ์	วัดขนาด
ลักษณะ ของ พฤติกรรม	- ขั้นตอนของกิจกรรม - การใช้เวลาในแต่ละช่วง - ลักษณะการนั่งทานอาหาร - ลักษณะของอุปกรณ์,ภาชนะ - ลักษณะเครื่องเรือน	●	●	●	●
การวาง ผัง	- ลักษณะการจัดกลุ่มที่นั่ง	●	●		
สภาพแวดล้อม ภายนอก	- ลักษณะรูปแบบของทางเข้า - ลักษณะรูปทรงอาคาร,สถานที่จัดเลี้ยง	●	●		●
สภาพแวดล้อม ภายใน	- การยกพื้น,ความต่างระดับ (ระนาบพื้น) - ลักษณะการปิดล้อมพื้นที่ (ระนาบผนัง) - ลักษณะเพดาน (ระนาบเพดาน) - รูปแบบการตกแต่ง พื้น,ผนัง,เพดาน - อุปกรณ์ตกแต่งภายในพื้นที่ - ชนิด,ลักษณะของดวงไฟ - ลักษณะการใช้แสงกับพื้นที่โดยรวม - วัสดุ - ธรรมชาติ ที่หาได้ในท้องถิ่น - เหมาะสมกับการใช้งาน - มีความปราณีต,เรียบร้อย	●	●		
ลักษณะเฉพาะ ของการจัดเลี้ยง ตาม ประเพณี	- ลักษณะรูปแบบของอาหาร - ลักษณะการนั่งทานอาหาร - วิธีการทานอาหาร - ลักษณะอุปกรณ์การทานอาหาร - ลักษณะการจัดกลุ่มที่นั่ง - รูปแบบของการแสดง,ดนตรี	●	●	●	●

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง

การศึกษา ความพึงพอใจในการใช้พื้นที่ภายในร้านจัดเลี้ยงขันโตก

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับ ความพึงพอใจในการใช้พื้นที่ภายในร้านจัดเลี้ยงขันโตก ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปเปรียบเทียบกับระดับของเอกลักษณ์ทางกายภาพประเพณีขันโตกในการวิเคราะห์สำหรับวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทเรื่อง “แนวทางการออกแบบร้านจัดเลี้ยงขันโตกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม”(ที่สร้างความพึงพอใจในการใช้พื้นที่อย่างเหมาะสม)

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจในการใช้พื้นที่ภายในร้านจัดเลี้ยงขันโตก

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างสูง

นายสุรกานต์ จันทร์วงศ์

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน

บัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โทรศัพท์ 06-911-3990

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 21-30ปี 31-40ปี 41-50ปี 51-60ปี 61ปีขึ้นไป

3. ภูมิลำเนา

ไทย เอเชีย ยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย

4. ท่านเคยทานอาหารแบบจัดเลี้ยงขันโตกในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงหรือไม่

เคย ไม่เคย

5. จากการที่ได้ใช้บริการจัดเลี้ยงขันโตกโปรดเรียงลำดับหัวข้อความประทับใจ จาก 1-8

กิจกรรม, การแสดง ลักษณะอาหาร วิธีการทานอาหาร ลักษณะรูปแบบการนั่ง
 รูปแบบทางเข้า รูปทรงอาคาร อุปกรณ์เครื่องใช้ บรรยากาศภายใน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการใช้พื้นที่ภายในร้านจัดเลี้ยงชั้นโถก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือเพียงคำตอบเดียวที่ท่านเห็นว่าตรงกับ ความรู้สึกของท่าน

ลำดับ ที่	การจัดสภาพแวดล้อมใน ร้านชั้นโถก	พึงพอใจ มากที่สุด	พึงพอใจ มาก	พึงพอใจ ปานกลาง	พึงพอใจ น้อย	พึงพอใจ น้อยที่สุด	
1	ลำดับขั้นตอนของกิจกรรม						☐
2	ลักษณะวิธีการรับประทานอาหาร						☐
3	ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ในการ รับประทานอาหาร.....						☐
4	ลักษณะการนั่งรับประทานอาหารภายในร้าน ความสะดวกในลักษณะการนั่ง						☐
	ความสะดวกในการเข้าออกที่นั่ง -----						☐
	ความสะดวกในการชมการแสดงขณะทาน						☐
5	รูปแบบทางเข้าส่วนจัดเลี้ยง ด้าน การป้องกันลม,ฝน						☐
	ด้านความสวยงาม						☐
	ด้านความสะดวกปลอดภัยขณะเข้าใช้						☐
6	ลักษณะรูปทรงอาคาร ความสวยงามและบรรยากาศ						☐
	ความสามารถในการป้องกันลม,ฝน						☐
7	ลักษณะภายในพื้นที่จัดเลี้ยง ความสะดวกของการขึ้นลงในพื้นที่ต่างระดับ						☐
	ความสวยงามและบรรยากาศ						☐
	- การตกแต่งพื้น,ผนัง,เพดาน						☐
	- อุปกรณ์ตกแต่งภายในสถานที่						☐
	- ลักษณะดวงโคมไฟ						☐
	- แสงสว่างภายในพื้นที่						☐
8	วัสดุที่นำมาใช้ ด้านความสวยงามและบรรยากาศ						☐
	ด้านความปลอดภัยและมั่นคงแข็งแรง						☐

Research Survey

Studying customer satisfaction regarding the use of space in Kantok style restaurants.

Instructions

This survey aims to study **customer satisfaction regarding the use of space in restaurants with a Kantok dinner setting**. The information gathered will be used as part of a Master's Thesis entitled, "Guide lines in designing Kantok restaurants which balance the preservation of cultural identity with optimal customer satisfaction (with special regard to the use of restaurant space)."

Please complete each question on this survey form stating your truthful opinion in order to facilitate the preservation of local arts and culture.

There are two sections to this survey:

Section 1: Personal data

Section 2: The levels of customer satisfaction regarding the use of space within Kantok dinner.

Thank you for your cooperation
Mr. Surakan Chantarawong
Postgraduate Student
Interior Architecture
KMITL
Telephone 06-911-3990

Section 1: Personal data

Instructions Please Tick in the box of the truth statement

1. Gender

male female

2. Age

< 20 21-30 31-40 41-50 51-60 >61

3. Place of origin:

Thai Asia Europe America Australia

4. How you ever been to a Kantok dinner in Chiang mai area before

yes no

5. Having already experienced this Kantok dinner, which of the following aspects did you particularly appreciate. (You may check more than one aspect)

The activities/show The seating arrangement The types of food

The method of eating The interior decorations The furniture, accessories,
and dinner ware

The style of the building General atmosphere

Section 2: The levels of customer satisfaction regarding the use of space within Kantok dinner.

Instructions: In the table below, please tick ✓ the one answer which represents your honest feelings.

	Environmental settings in Kantok	The most satisfied	much satisfied	average satisfied	little satisfied	The least satisfied	
1.	The order of activities						☐
2.	The method of eating						☐
3.	The convenience of furniture, accessories, and dinnerware						☐
4.	The restaurant's seating arrangement -The convenience and comfort of the sitting style -The convenience of entering and exiting your setting. -The convenience and ease of watching the performance.						☐ ☐ ☐
5.	Characteristics of the main entry way to thedining area: -Shelter from wind and rain -Beauty and decoration -Convenience and safety						☐ ☐ ☐
6.	The style of the building: -Beauty and atmosphere -The ability to protect from wind and rain						☐ ☐
7.	General atmosphere of the dining area: -Convenience in ascending/descending to various floor levels -Beauty and atmosphere -Beauty and texture of the floor, walls, and ceiling (not including accessory decorations) -Accessories used in interior decoration -Type of lamp/light used -Amount of lighting						☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
8.	Main building materials used (ie. wood for floor, bamboo for walls, etc.) -Beauty and atmosphere: -Safety and strength or sturdiness						☐ ☐

カントーク式レストラン室内の空間利用法における満足度についての
研究のためのアンケート

解説

このアンケートは、カントーク式レストラン室内の空間利用法における満足の度合いを研究するために作成しました。研究から得られた資料は、修士課程論文の「(最適な空間利用における満足を生み出す)文化的独自性を持つカントーク式レストランのデザイン指標」の中の分析で、カントークの伝統の外観の独自性の度合を比較研究するのに使います。

そこで、地方文化・芸術の保護に役立てるためにも、アンケートの中のあてはまる項目に全て回答いただけるよう皆さまにご協力をお願いいたします。

このアンケートは、2部からなっています。

第1部 アンケートに回答した個人のデータ

第2部 カントーク式レストラン室内の満足度の資料

今回のアンケートにご回答くださりまして深く感謝いたします

キングモンクット工科大学ラートクラバン校大学院

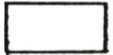
室内建築研究科修士課程

スラカーン・チャンタラウォン

電話 06-911-3990

第1部 アンケートに回答した個人のデータ

解説 あてはまる項目の前の□の中に✓印をつけてください。

1. 性別

男 女

2. 年齢

20歳以下 21-30歳 31-40歳 41-50歳 50-60歳 61歳以上

3. 出身地

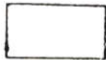
タイ アジア ヨーロッパ アメリカ オーストラリア

4. チェンマイかその周辺の県で、カントーク式の料理を召し上がったことがありますか。

ある ない

5. カントーク式の料理を召し上げて、写真撮影した項目の項目に1-5の数字を記入してください。

ショーや出し物 料理のタイプ 食事の方法 座席の配置
入口の外観 建物のスタイル 室内装飾品・備品 室内の雰囲気

第2部 カントーク式レストラン室内の満足度の資料

解説 皆さまのお感じになったことと合っている場合にのみ枠の右側に✓印をつけてください。

	カントークレストランの環境整備	きわめて満足	とても満足	まあ満足	あまり満足ではない	ほとんど満足ではない	
1	食事の時のいろいろな手順						☐
2	食事の方法のタイプ						☐
3	食事のさいの装飾品・備品使用の 便利さ						☐
4	室内で食事をする座席配置のタイプ						
	座席のタイプの便利さ						☐
	座席への出入りの便利さ						☐
	食事の時のショー鑑賞の便利さ						☐
5	食事の場所への入口の外観						
	風や雨を防ぐ点						☐
	美しさの点						☐
	安全と快適さの点						☐
6	建物のスタイル						
	美しさとおもむき						☐
	風や雨を防ぐ点						☐
7	食事の場所の雰囲気						
	高さの異なる床の昇降のさいの 便利さ						☐
	美しさとおもむき						☐
	・床・壁・天井の飾りつけ						☐
	・室内の装飾品						☐
	・電灯・照明のタイプ						☐
	・室内の光の明るさ						☐
8	使用されている建築材料						
	美しさとおもむきの点						☐
	安全性と強度・頑丈さ						☐

《刊笃》泰北风味餐厅内部设计调查询问表

学术研究工作

说明：本查询表宗旨纯为研究《刊笃》泰北风味餐厅，室内设备布置满意状况，作为刊笃泰北餐厅内部设计论文提供资料数据。（提供使用场地满意程度）

为此，请您对本调查询问表提供全面真诚答案，为维护传统文化提供宝贵贡献。

本查询问答表分为两部分：

（一）回答询查者资料。

（二）对《刊笃》泰北风味餐厅，内部设备使用满意程度。

非常感谢您回答查询资料提供宝贵答案。

帕宗告昭坤塔含拉甲曼技工学院

室内设计系研究生：苏拉干。曾大翁

电话号码：06-911-3990

第一部分：回答询查者资料。

说明：请在符合事实答案内容栏目前 内划上 符号。

1. 性别： 男 女

2. 年龄： 未足 20 岁 21-30 岁 31-40 岁 41-50 岁 51-60 岁
 61 岁以上

3. 国籍地区：

泰国 亚洲 欧洲 美洲 澳洲

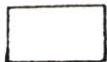
4. 您曾否在清迈或者清迈邻府地区参加过《刊笃》泰北风味餐宴会

曾 否

5. 您曾参加过《刊笃》泰北风味餐宴会，请您对该餐食文化满意程度分项

排列以 1 - 8 评出。

文艺活动表演 菜色艺术 进餐方式 座位安排
 进场形式 楼房布局 餐 具 室内气氛

第三部分：对餐厅内部面积使用功能满意程度。

说明：请把您认为内容最符合您的感受程度，在右方栏目内划 ✓ 符号。

列	《刊筇》风味餐厅环境设置	最满意	很满意	较满意	满意	不满意	
1.	文艺活动排列程序						☐
2.	进餐文化方式						☐
3.	对使用餐具进餐方便程度						☐
4.	在餐厅内进餐座位安排以及坐的姿势						
	对坐的方式、姿势是否方便						☐
	座位安排进出是否方便						☐
	进餐时观赏文艺演出是否方便						☐
5.	对进入餐厅走栏行道设置格局						
	确保风雨袭淋方面						☐
	布局美观方面						☐
	方便使用、确保安全方面						☐
6.	楼房建设格局						
	美观、气派动人						☐
	防御风雨功能						☐
7.	餐厅内部布局						
	对场地平面高低布局使用						☐
	美观和布置气派						
	- 地板、墙壁、天花板装修布局						☐
	- 场地装修器材						☐
	- 灯泡设计						☐
	- 室内灯光						☐
8.	装修器材						
	- 美观以及显示气派						☐
	- 牢固、确保安全						☐

ภาคผนวก ค.

การแจกแจงข้อมูล

ขนาดของพื้นที่ใช้สอยในแต่ละส่วน

	ส่วนต่อแบริบ		โถงภายใน		ส่วนถอดของ		ส่วนทานอาหาร				ส่วนเวที		ส่วนอื่นๆ		รวม	
	พ.ท (ตร.ม.)	%	พ.ท (ตร.ม.)	%	พ.ท (ตร.ม.)	%	นั่งกับพื้น พ.ท (ตร.ม.)	%	นั่งบนเก้าอี้ พ.ท (ตร.ม.)	%	พ.ท (ตร.ม.)	%	พ.ท (ตร.ม.)	%	พ.ท (ตร.ม.)	%
ชั้นเอกพาลาช	-		36		14		44.5		782		105		-		981.5	
ชั้นโถกวิวน้ำ	66		22.5		27		15		340		30.5		30		531	
คุ่มแถวพาลาช	9.61		134.54		19.22		38.44		317.14		48.05		19.22		586.21	
คุ่มชั้นโถก																
แม่ปิ้งชั้นโถก	103.9		289		-		-		536		88		83.6		1160	
ลานนาชั้นโถก	34.2		11.2		29.74		36(1.56)		-		88.41		1(41.82)		628.82	
ศูนย์วัฒนธรรม																
ศาลา	36.5		-		35		228		128		23.52		-		443	
ลาน	-		-		10		608		428		68		30		1144	
หอคำ			-				74		-		10		43		142	
หอนาถ			-				130		-		25		-		155	
หอमुख	20		-		5		203.75		-		35		-		263.75	
รวม	63.5		-		58		1233.7		556		161.52		73		2147.75	
สิบสองปีนมา	-		84.5		28.5		198		305		89		70		775	

ตารางสัดส่วนผู้มาใช้บริการร้านชั้นโลก

	ผู้มาใช้บริการชาวไทย		ผู้มาใช้บริการชาวเอเชีย		ผู้มาใช้บริการชาวยุโรป,อเมริกัน		ผู้มาใช้บริการรวม	
	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	จำนวน
1. ชั้นโลกทาลซ	10%	60	40%	240	50%	300	100%	600
2. ชั้นโลกวิวิน่า	2%	4	0%	0	98%	181	100%	186
3. ชั้นแก้วทาลซ	50%	210	10%	35	30%	105	100%	350
4. ชั้นชั้นโลก	40%	480	30%	360	30%	350	100%	1200
5. ชั้นวิวิน่าชั้นโลก	8%	13	12%	19	80%	128	100%	160
6. ลานนาชั้นโลก	70%	185	20%	54	10%	26	100%	265
7. ชั้นชั้นโลกนครรมเสียงใหม่	15%	203	25%	337	60%	810	100%	1350
8. ชั้นโลกงโพนนาชั้นโลก	30%	165	20%	110	50%	275	100%	550
รวม(เฉลี่ย)		1382		1155		2185		4661

ที่มา จากกากรับคำถามที่ เจ้าหน้าที่ของร้านชั้นโลกแต่ละร้าน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นาย สุรกานต์ จันทร์วงศ์
ที่อยู่	367/49 ถนน วิชยานนท์ ตำบล ช้างม่อข อำเภอมือง จังหวัด เชียงใหม่ 50300 โทร 053-234540
การศึกษา	มัธยมศึกษา
ระดับปวส.	โรงเรียนมงฟอร์ต วิทยาลัย จ. เชียงใหม่
ระดับปริญญาตรี	สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ แผนก สถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง คณะ วิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชา สถาปัตยกรรม สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
ที่ทำงาน	สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขา สถาปัตยกรรมภายใน โทร 053 – 892780 ต่อ 2530